

**Cyprus
Forum.**
Learn more together

ANNUAL REPORT

Inclusivity

Unleashing the power of diversity

 29 - 30 September 2022 Nicosia, Cyprus

**Cyprus
Forum.**
Learn more together

ANNUAL REPORT

Inclusivity

Unleashing the power of diversity

29 - 30 September 2022

Nicosia, Cyprus

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1^η Μέρα > Χαιρετισμοί

Νίκος Αναστασιάδης.....	08
Αννίτα Δημητρίου.....	11
Γιάννης Θωμάτος.....	15
Νικόλας Κυριακίδης.....	18
Roberta Metsola.....	21
Colin Stewart	23
Helena Dalli.....	28

1^η Μέρα > Συζητήσεις

Smart Cities in the Metaverse.....	32
Fireside discussions with young Cypriots.....	36
Roundtable discussion with presidential candidates.....	38
Electric Mobility.....	45
Diversity & Inclusion by businesses - The case for LGBTQI+ Equity.....	50
Cyprus at the heart of a regional interconnected energy market. What would it take?.....	59
Sport and Peacebuilding.....	64

The implications of the «Fit for 55» legislation package on the Cyprus Economy	69
Euthanasia in Cyprus	73
The Impact of the conflict in Ukraine in the Eastern Mediterranean	81
Cyprus Quality of Life Index.....	86
Fireside discussion on Cyprus.....	89
Transformative scenarios: Reflections on Colombia's peace trajectory and presentation of Future of Cyprus initiative.....	92
The idea for a Truth Commission.....	97
Intelligent Technologies for a Sustainable Energy Future.....	100
Misinformation, Fake News and Dishonesty: Living in a Post-Truth world.....	106

2^η Μέρα > Χαιρετισμοί

Dubravka
Suica.....115

Asma
Khan.....118

Stelios
Kympouropoulos.....123

Kleanthis
Koutsoftas.....127

2^η Μέρα > Συζητήσεις

Fireside discussion on Citizens'
Participation in a democracy.....132

Fireside discussions with young
Cypriots.....134

European Year of Youth.....138

All about fertility.....146

Benefits of attracting international
tech companies.....150

Participatory Education: Reforming,
Transforming and Advancing Education
in an Evolving World154

Inclusiveness through innovation and
entrepreneurship actions169

Inclusive growth and the future of
work.....173

Working professionals going back to
education177

Mobilising Business and Finance against
Modern Slavery180

Fireside discussion on compassion,
understanding and
empathy.....185

There is No Plan(et) B: youth activism
in the fight against climate change in
Cyprus and Greece.....190

Digital education for/and
inclusion.....200

Circular
Economy.....206

Blueprint: The Evolutionary Origins of
a Good Society.....212

Side Events.....216

Χορηγοί & Υποστηρικτές.....219

Το Cyprus Forum είναι ένα ανεξάρτητο μη κερδοσκοπικό συνέδριο, το οποίο φιλοδοξεί να αποτελέσει κορυφαία ετήσια συνάντηση πολιτικών αρχηγών από την Κύπρο και το εξωτερικό, αλλά και σημαντικών προσωπικοτήτων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, του επιχειρηματικού κόσμου, των ΜΜΕ, της ακαδημαϊκής κοινότητας και της κοινωνίας των πολιτών.

Το Cyprus Forum κατάφερε να καταστεί θεσμός στην κυπριακή δημόσια συζήτηση και να ενισχύσει τον επαναπροσδιορισμό της χάραξης πολιτικών στην Κύπρο. Απώτερός μας σκοπός είναι η βελτίωση και προώθηση βιώσιμων και κοινωνικά υπεύθυνων πολιτικών στην Κύπρο, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου.

 cyprusforum.cy

1^η ΜΕΡΑ

► ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Forum.
Learn more together

Cyprus
Forum.
Learn more together

ΤΟ CYPRUS FORUM ΕΧΕΙ ΚΑΤΑΣΤΕΙ ΠΛΕΟΝ ΘΕΣΜΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ

ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Νίκος Αναστασιάδης, δήλωσε ότι το συνέδριο έχει καταστεί πλέον θεσμός, θέτοντας στο επίκεντρό του, ως και ο στόχος των διοργανωτών, τον γόνιμο διάλογο και την ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών.

Σε χαιρετισμό του στην έναρξη των εργασιών του Cyprus Forum 2022, τον οποίο ανέγνωσε ο Υπουργός Οικονομικών Κωνσταντίνος Πετρίδης, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης είπε ότι το συνέδριο έχει δημιουργήσει νέες προοπτικές όσον αφορά τη χάραξη πολιτικών και την εξεύρεση δημιουργικών λύσεων επί σημαντικών ζητημάτων της ευρύτερης δημόσιας πολιτικής και των κύριων κοινωνικών προβλημάτων και προκλήσεων που απασχολούν τη διεθνή κοινότητα.

Τη φετινή χρονιά, η γενική θεματική του συνεδρίου, άπτεται της έννοιας της συμμετοχικότητας, είπε, έννοια που επικεντρώνεται στην επιτακτική ανάγκη παροχής ίσης πρόσβασης και ευκαιριών σε όλους ανεξαιρέτως τους ανθρώπους, καθώς και την εξάλειψη των όποιων διακρίσεων και μισαλλοδοξίας.

Ένας στόχος ο οποίος αποτέλεσε το όραμα και τέθηκε ως ύψιστη προτεραιότητα της διακυβέρνησής μας, θεωρώντας ως υποχρέωση να οικοδομήσουμε για τις παρούσες και να κληροδοτήσουμε στις μέλλουσες γενεές, ένα πραγματικό κράτος δικαίου και προνοίας, χωρίς αποκλεισμούς, ανέφερε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης.

Ένα κράτος ευαίσθητο, που να διασφαλίζει και να προάγει τα ανθρώπινα δικαιώματα, να ανταποκρίνεται επαρκώς στις απαιτήσεις του συνόλου των πολιτών, που να είναι ικανό να σταθεί εμπράκτως αρωγός στις ανάγκες τους.

Προς τούτο, σημείωσε, «ακολουθήσαμε μια ολιστική προσέγγιση, υιοθετώντας ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις αλλά και μια σειρά εθνικών στρατηγικών και καινοτόμων δράσεων» και αναφέρθηκε στον θεσμό των δημόσιων διαβουλεύσεων, που καθιερώθηκε, καθιστώντας τους πολίτες συνδιαμορφωτές στη χάραξη των πολιτικών μας και όχι απλούς αποδέκτες αποφάσεων.

Είπε ότι ως αποτέλεσμα της στοχευμένης πολιτικής που υιοθετήσαμε και υλοποιούμε, καταφέραμε να πετύχουμε τομές που, μεταξύ άλλων, αφορούν, την ισότητα των φύλων, τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής, τη διασφάλιση της ίσης πρόσβασης στις παροχές της παιδείας και της υγείας, τη στήριξη των ατόμων της τρίτης ηλικίας και των πολιτών με αναπηρίες ή αναπτυξιακές διαταραχές.

Το πλέον σημαντικό, σημείωσε, είναι ότι η υλοποίηση του Σχεδίου «Κύπρος - Το αύριο», μέσα από 56 μεταρρυθμιστικές προβλέψεις και 74 επενδυτικές δράσεις, αποτελεί το επιστέγασμα, την ολοκλήρωση του έργου που έχει αρχίσει, «αλλά και το κληροδότημα της Κυβέρνησης για ένα σύγχρονο Ευρωπαϊκό Κράτος, στο σύνολο των πολιτών, την κάθε Κύπρια και κάθε Κύπριο».

Στον χαιρετισμό του, ο Πρόεδρος αναφέρθηκε επίσης στις προσπάθειές όσον αφορά την επανένωση της Κύπρου, τονίζοντας ότι ύψιστη προτεραιότητα ήταν και παραμένει η εξεύρεση μιας λύσης που θα διασφαλίζει την ειρηνική συνύπαρξη των δύο κοινοτήτων, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, και τον πλήρη σεβασμό σε όλες τις θρησκευτικές ομάδες του νησιού, Αρμένιους, Μαρωνίτες, Λατίνους.

«Αυτό είναι και το βαθύτερο νόημα των προσπαθειών μας: Μέσα από μία επίμονη αλλά δημιουργική διαπραγματευτική διαδικασία να καταστήσουμε την πατρίδα μας ένα πραγματικά κυρίαρχο και ανεξάρτητο κράτος, κράτος ειρηνικής συμβίωσης και συνδημιουργίας», είπε, «ένα κράτος, πλήρως απαλλαγμένο από τα κατοχικά στρατεύματα, τα επεμβατικά δικαιώματα και τις εξαρτήσεις από τρίτες χώρες. Ένα κράτος στο οποίο θα εφαρμόζονται και θα γίνονται σεβαστοί οι δημοκρατικοί θεσμοί, τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι αρχές και οι αξίες του ευρωπαϊκού ιδεώδους και των Ηνωμένων Εθνών».

ΕΔΡΑΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΩΣ ΦΟΡΕΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η προσπάθεια για επίτευξη των στόχων της συμπεριληπτικής δημοκρατίας μέσα από την κοινοβουλευτική δράση περνά συχνά από συμπληγάδες και κάποτε μπορεί να φαίνεται ιδιαίτερα επίπονο έργο, δήλωσε η Πρόεδρος της Βουλής, Αννίτα Δημητρίου, υπογραμμίζοντας πως η ίδια έχει θέσει ως προτεραιότητά της την ανάδειξη και εδραίωση της Βουλής ως φορέα προώθησης της συμπεριληπτικότητας.

Σε μαγνητοσκοπημένη ομιλία της στο Cyprus Forum, η κ. Δημητρίου ανέφερε πως είναι χρέος μας «να επιμείνουμε και με σθένος να συνεχίσουμε να πορευόμαστε μαζί οι θεσμοί, αρμόδιοι φορείς και η κοινωνία των πολιτών, με γνώμονα το καλώς νοούμενο συμφέρον της κοινωνίας και των πολιτών, που επιτάσσει την εξάλειψη των ανισοτήτων, τον σεβασμό στη διαφορετικότητα και την ίση πρόσβαση στις δημοκρατικές διαδικασίες».

Η κ. Δημητρίου είπε πως η θεματική του φετινού Φόρουμ συμπίπτει πλήρως με το όραμα της Βουλής των Αντιπροσώπων για την κοινωνία. «Είναι για τον λόγο αυτό που έχω θέσει ως προτεραιότητά μου την ανάδειξη και εδραίωση της Βουλής ως φορέα προώθησης της συμπεριληπτικότητας, που, ως ευρύς όρος, ενίοτε φαντάζει άπιαστος στόχος», ανέφερε.

Σημείωσε πως «ένα κοινοβούλιο που προάγει την συμπεριληπτικότητα, δεν αφήνει κανέναν πίσω. Ως νομοθέτης, δεν αποκλείει κανέναν και δεν κάνει καμιά διάκριση με βάση τη φυλή, την εθνικότητα, το φύλο, την ηλικία, τη σεξουαλικότητα, την αρτιμέλεια, τις ιδιομορφίες, την οικονομική κατάσταση και τις διαφορετικές θρησκευτικές ή πολιτικές πεποιθήσεις».

«Θεσπίζει νόμους και υποχρεώνει την κυβέρνηση να λογοδοτεί, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τις προσδοκίες όλων των τμημάτων της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των πιο ευάλωτων και εκείνων που υφίστανται διακρίσεις. Επίσης, το κοινοβούλιο αντικατοπτρίζει την ποικιλομορφία των κοινοτήτων που αντιπροσωπεύει στις θεσμικές πρακτικές του», επεσήμανε.

Ανέφερε πως «για να πετύχουμε αυτούς τους στόχους, ως βουλευτές και βουλευτρίες, οφείλουμε να διασφαλίζουμε τη συμπεριληπτικότητα σε όλες τις κοινοβουλευτικές διαδικασίες κατά την άσκηση της νομοθετικής και εποπτικής εντολής μας. Αυτό για παράδειγμα αφορά τον τρόπο με τον οποίο τα κοινοβούλια πραγματοποιούν και διασφαλίζουν την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, συμβάλλουν στη διαμόρφωση και εγκρίνουν προϋπολογισμούς ευαίσθητους στο φύλο, αλληλοεπιδρούν με τους νέους και προάγουν τα ανθρώπινα δικαιώματα μέσω του νομοθετικού τους έργου», σημείωσε.

Υπογράμμισε πως «αποτελεί ευθύνη των κοινοβουλίων να διασφαλίσουν ότι στην παραγωγή του νομοθετικού έργου και στην άσκηση κοινοβουλευτικού ελέγχου ακούν, λαμβάνουν υπόψη και μεταφέρουν τις απόψεις όλων των πολιτών και ότι υπάρχουν οι κατάλληλοι μηχανισμοί που παρέχουν τη δυνατότητα ενσωμάτωσης αυτών των διαφορετικών απόψεων στις κοινοβουλευτικές διαδικασίες».

Η κ. Δημητρίου ανέφερε πως «στο πλαίσιο της υγιούς διάδρασης με την κοινωνία των πολιτών, η Βουλή των Αντιπροσώπων αξιοποιεί όλο και περισσότερο τις νέες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, που διευκολύνουν και προάγουν την

επικοινωνία και τον διάλογο με τους πολίτες σε ζωντανό χρόνο».

«Η αναβαθμισμένη πλέον ιστοσελίδα της Βουλής παρέχει άμεση πρόσβαση στο νομοθετικό και ευρύτερο κοινοβουλευτικό έργο, ενώ η λειτουργία Γραφείου Τύπου ενισχύει τα κανάλια επικοινωνίας με την κοινωνία των πολιτών. Σημαντικός δε αναμένεται να είναι και ο ρόλος του υπό σύσταση Ιδρύματος της Βουλής που πρόκειται να λειτουργήσει σύντομα στο Σπίτι του Πολίτη», ανέφερε.

Είπε πως «σε ό,τι αφορά το νομοθετικό έργο, η Βουλή σε στενή συνεργασία με ενδιαφερόμενους φορείς, έχει προωθήσει σειρά νομοθετικών ρυθμίσεων για καταπολέμηση των διακρίσεων με βάση το φύλο, ώστε να προωθηθούν οι ίσες ευκαιρίες και η απρόσκοπτη συμμετοχή των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων».

Η κ. Δημητρίου ανέφερε πως «ως κορυφαίο παράδειγμα αποτελεσματικής διεκδίκησης και επιτυχούς συνεργασίας μεταξύ όλων των επηρεαζόμενων φορέων είναι η πρόσφατη ψήφιση σε νόμο, τον περασμένο Ιούλιο, της θέσπισης της γυναικοκτονίας ως ιδιωνυμου αδικήματος με σχετική τροποποίηση του Περί της Πρόληψης και Καταπολέμησης της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας Νόμο του 2021».

Είπε πως «η πλέον ακραία μορφή έμφυλης βίας αποκτά ορατότητα, τόσο στο νομικό πλαίσιο όσο και ευρύτερα στην κοινωνία. Ως εξαιρετικά σημαντικό βήμα προς την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας ήταν και η κύρωση και εισαγωγή στο κυπριακό νομικό πλαίσιο της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, που αποτελεί το πρώτο διεθνώς νομικά δεσμευτικό κείμενο για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας. Επιπλέον, με σχετικές τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα, έχουν πλέον ποινικοποιηθεί ο σεξισμός, ο διαδικτυακά διαδιδόμενος σεξισμός και η παρενοχλητική συμπεριφορά», πρόσθεσε.

Η κ. Δημητρίου ανέφερε πως «παρά τις προσπάθειες που καταβάλλουμε, απομένουν ακόμα να γίνουν πολλά, καθώς ο δρόμος προς επίτευξη των όσων πρεσβεύει η συμπεριληπτική δημοκρατία παραμένει μακρύς και δύσβατος».

Πρόσθεσε πως σε ό,τι αφορά τον στόχο της καταπολέμησης των έμφυλων διακρίσεων, τόσο τα κοινοβουλευτικά κόμματα όσο και η πολιτεία έχουν συγκεκριμένο ρόλο να διαδραματίσουν προκειμένου να βρεθεί ο τρόπος για τη συνταγματική κατοχύρωση των ποσοτώσεων. «Επιπλέον, η διασύνδεση του προϋπολογισμού με τις πολιτικές ισότητες, είναι ακόμα ένα μέτρο που μπορεί να συμβάλει αποφασιστικά στην επίτευξη του στόχου της πραγματικής συμπεριληπτικότητας, καθώς θα διασφαλίζει την οριζόντια εφαρμογή πολιτικών ισότητας από το σύνολο του κυβερνητικού μηχανισμού», ανέφερε.

Τόνισε πως «ιδιαίτερα σημαντικός σε αυτές τις προσπάθειες είναι και ο ρόλος της νέας γενιάς. Οφείλουμε να διασφαλίσουμε την ενεργό και ουσιαστική συμμετοχή των νέων στην προσπάθεια για οικοδόμηση μιας πραγματικά συμπεριληπτικής κοινωνίας».

«Έχουμε χρέος να δημιουργήσουμε τις κατάλληλες συνθήκες που θα επιτρέψουν στη νέα γενιά να συμμετέχει ενεργά στη διαμόρφωση τόσο του παρόντος, όσο και του μέλλοντος. Σε αυτό το πλαίσιο, η εξάλειψη φαινομένων απάθειας, απαξίωσης και αδιαφορίας για την πολιτική και τα κοινά πρέπει να αποτελεί προτεραιότητά μας», ανέφερε.

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΥΠΑΡΞΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΘΩΜΑΤΟΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ DELPHI ECONOMIC FORUM

Δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να αξιοποιήσουμε ολόκληρο τον πλούτο που προσφέρουν οι διάφορες εκφάνσεις της ανθρώπινης ύπαρξης, ανέφερε ο Γιάννης Θωμάτος, Αντιπρόεδρος του Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών.

Μιλώντας στον χαιρετισμό του, ο κ. Θωμάτος είπε πως «είναι η 3η χρονιά που βρισκόμαστε στην Κύπρο σαν Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών και είμαστε πάρα πολύ χαρούμενοι γι' αυτό, διότι έχουμε την ευκαιρία να συνεργαζόμαστε με μια καταπληκτική ομάδα».

«Η οργάνωση του Oxygono με την οποία συνεργαζόμαστε πάρα πολύ καλά, είναι οι καλύτεροι συνεργάτες που θα μπορούσαμε να έχουμε στις δραστηριότητές μας εδώ στην Κύπρο».

Ο κ. Θωμάτος επεσήμανε πως «ακόμα ένας λόγος που είμαστε χαρούμενοι που βρισκόμαστε εδώ είναι γιατί το ειδικό βάρος της Κύπρου είναι τέτοιο που ουσιαστικά μας υποχρεώνει να είμαστε εδώ για να επεκτείνουμε την παρουσία μας. Το Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών βρίσκεται τώρα στον 8ο χρόνο παρουσίας του. Έχει καθιερωθεί ως ένα από τα πιο σημαντικά φόρα πολιτικής στη Νοτιοανατολική Ευρώπη».

«Οι δραστηριότητές μας εκτός από το ετήσιο συνέδριο στους Δελφούς, όπου μαζεύονται πάνω από 5 χιλιάδες άτομα συνολικά αυτές τις τέσσερις ημέρες, διοργανώνει περιφερειακά συνέδρια στη νοτιοανατολική μεσόγειο, στην Αλβανία, στη Σερβία, στη Βόρεια Μακεδονία και στη Βουλγαρία και φυσικά και στην Κύπρο και παράλληλα, μαζεύοντας γνώσεις και εμπειρίες και δημιουργώντας δίκτυο σε αυτές τις περιοχές, διοργανώνει πολύ σημαντικό συνέδριο για τρίτο χρόνο στην Ουάσιγκτον, ενώ σε λίγο καιρό ξεκινάμε την παρουσία μας στις Βρυξέλλες. Σε αυτά που εν πάσει περιπτώσει θεωρούνται κέντρα λήψης αποφάσεων».

«Άρα λοιπόν», τόνισε ο Αντιπρόεδρος του του Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών, «η Κύπρος ένας πολιτισμικός και ενεργειακός κόμβος, με μία ιστορία μακριά αλλά και πικρή, ένας τόπος αντιθέσεων, προκλήσεων και ένας τόπος με τεράστιες προοπτικές, είναι ένας τόπος που νομίζω ότι το φόρουμ θέλει πολύ να βρίσκεται και γι' αυτό ο στόχος μας είναι το Cyprus Forum να έχει τη δική του σημασία και να αναπτύσσεται στη δική του προοπτική».

Ο κ. Θωμάτος ανέφερε πως το φετινό Cyprus Forum είναι αφιερωμένο στη συμπερίληψη και στην πολυμορφία. «Δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να αξιοποιήσουμε ολόκληρο τον πλούτο που προσφέρουν οι διάφορες εκφάνσεις της ανθρώπινης ύπαρξης. Πιστεύουμε ειλικρινά στην ιδέα πως υπάρχουνε δυνάμεις, δημιουργικές δυνάμεις σε κάθε κοινωνία, ομάδες ή κατηγορίες ανθρώπων που αν μπορέσουν ν' αποκτήσουν πρόσβαση, αποδοχή, εργαλεία και ευκαιρίες μπορούν ν' αποτελέσουν ουσιαστικό μέρος της λύσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε».

«Αυτό το συνέδριο το αποδεικνύει στην πράξη», είπε «τόσο με την ευρύτατη θεματολογία του, όσο και με την ποικιλομορφία των εξαιρετικών καλεσμένων ομιλητών. Πιστεύουμε πως μια τέτοια προσπάθεια μπορεί να οδηγήσει στην αλληλοκατανόηση και στην υπέρβαση των διαιρέσεων. Στόχος μας η δημιουργία κοινών τόπων. Και νομίζουμε ότι δεν υπάρχει πιο συμβολικός τόπος από την Κύπρο για ένα τέτοιο εγχείρημα».

Κλείνοντας, ο Αντιπρόεδρος του Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών ευχαρίστησε τους χορηγούς διότι χωρίς αυτούς δεν θα ήταν δυνατόν να γίνει αυτό το συνέδριο και τους knowledge partners, τους συνεργάτες γνώσεις οι οποίοι κατάφεραν να φτιάξουν ένα πρόγραμμα πάρα πολύ σημαντικό με 170 ομιλητές.

ΝΑ ΜΗΝ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΟΥΜΕ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΝΑ ΤΗ ΔΙΟΡΘΩΣΟΥΜΕ

ΝΙΚΟΛΑΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ CYPRUS FORUM

Να μην εγκαταλείψουμε τη δημοκρατία αλλά να τη διορθώσουμε, δήλωσε ο ιδρυτής του Cyprus Forum Δρ. Νικόλας Κυριακίδης, εκφράζοντας παράλληλα τη βεβαιότητα ότι όπως κάποτε οι περισσότερες κοινωνίες έκαναν τη μετάβαση από τη βασιλεία στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία, κάποια στιγμή θα κάνουν τη μετάβαση στη συμμετοχική δημοκρατία.

Μιλώντας στον χαιρετισμό του, ο κ. Κυριακίδης ανέφερε πως «το Cyprus Forum είναι φέτος στην 3η του χρονιά και για πρώτη φορά διεξάγεται σε δύο μέρες, με περισσότερους από 170 ομιλητές και με πάνω από 40 ομιλητές από το εξωτερικό». «Μπορούμε πλέον να πούμε ότι είναι το μεγαλύτερο συνέδριο παραγωγής πολιτικής στην Κύπρο».

Ο κ. Κυριακίδης τόνισε πως «στο Cyprus Forum κάθε χρόνο δεν θα προκύπτουν θέματα πολιτικών συγκρούσεων αλλά θα προκύπτουν ενδιαφέρουσες εισηγήσεις και δεσμεύσεις από πολιτικούς, τεχνοκράτες, ακαδημαϊκούς, και ακτιβιστές οι οποίες προωθούνται και ασκούν πίεση στα κέντρα λήψης αποφάσεων».

«Η γενική θεματική του 3ου Cyprus Forum είναι η λέξη Inclusivity. Την πρώτη χρονιά ήταν το Policymaking Redefined, και πέρσι το Towards a sustainable horizon. Φέτος θέλαμε να δώσουμε το στίγμα της περιεκτικότητας και της συμπερίληψης. Θέλουμε να πιέσουμε και εμείς με τον τρόπο μας προκειμένου η κυπριακή κοινωνία να γίνει πιο ανοικτή και κοινωνικά δίκαιη».

Ο ιδρυτής του Cyprus Forum επεσήμανε πως «στο φετινό συνέδριο, θα συζητηθεί πληθώρα θεμάτων που απασχολούν την κυπριακή κοινωνία και κατ' επέκταση την παραγωγή πολιτικής».

«Μία από τις καινοτομίες του φετινού συνεδρίου είναι η ανάθεση όλων των συζητήσεων σε καταξιωμένους οργανισμούς και ερευνητικά κέντρα, με αποτέλεσμα όλες οι συζητήσεις να διεξάγονται σε ένα επιστημονικό υπόβαθρο και επίσης να ευνοείται και η συνέχιση της προσπάθειας για υλοποίηση των εισηγήσεων από τον κάθε οργανισμό ξεχωριστά. Ενδεικτικά αναφέρω το την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, το CYENS, το CMMI, το PRIO, το CIM, το Hellenic Observatory του LSE, το ELIAMEP και την Παγκόσμια Τράπεζα».

Ο Δρ. Νικόλας Κυριακίδης υπογράμμισε ως «αξιοσημείωτο είναι το γεγονός πως ένας από τους βασικούς στόχους της φετινής διοργάνωσης αποτελεί και η περεταίρω εμπλοκή και συμμετοχή Τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας, με συζητήσεις που αφορούν πρακτικά θέματα που απασχολούν και τις δύο κοινότητες».

Όσον αφορά την πρακτική εφαρμογή και προώθηση των συμπερασμάτων του Forum, ο κ. Κυριακίδης είπε πως «δουλεύουμε μαζί με το Center for Social Innovation στο Cyprus Quality of Life Index, σκοπός του είναι να μελετά μέσα από διάφορα εργαλεία αν υπήρξε πρόοδος ή επιδείνωση σε διάφορους τομείς που απασχολούν την κυπριακή κοινωνία όπως είναι η υγεία, η διαφάνεια, η πρόσβαση στην αγορά εργασίας, η διαφορετικότητα κλπ.. Όπως κάθε χρόνο επίσης, θα δημιουργήσουμε την έκδοση με τα συμπεράσματα του συνεδρίου το οποίο θα περιλαμβάνει τα

βασικά σημεία όλων των συζητήσεων».

Επιπρόσθετα, ο κ. Κυριακίδης ανέφερε πως «φέτος εγκαινιάσαμε τα λεγόμενα side events σε Λεμεσό, Λάρνακα και Πάφο αλλά και σε κάποια άλλα σημεία στην περιοχή του Δημοτικού Θεάτρου, η οποία θέλουμε να μετατρέπεται τις ημέρες του συνεδρίου σε ένα μεγάλο χώρο του Cyprus Forum».

Ο ιδρυτής του Cyprus Forum τόνισε πως «συνεχώς μεμψιμοιρούμε για την πολιτική. Ας μην εγκαταλείψουμε τη δημοκρατία. Ας την διορθώσουμε. Οι κρίσεις δεν πρόκειται να σταματήσουν. Η διαφθορά δεν μπορεί να εξαλειφθεί. Όμως μπορούν οι θεσμοί μας να γίνουν πιο δυνατοί για να αντέχει η δημοκρατία μας τυχόν αστοχίες σε εκλογικές διαδικασίες και διορισμούς. Μπορούν οι τεχνοκράτες, τα πανεπιστήμια, οι ακτιβιστές, να έρθουν πιο κοντά στην παραγωγή πολιτικής, για να συμβάλλουν εποικοδομητικά και να την ελέγχουν».

«Είμαι βέβαιος ότι όπως κάποτε οι περισσότερες κοινωνίες έκαναν τη μετάβαση από τη βασιλεία στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία, κάποια στιγμή θα κάνουν τη μετάβαση στη συμμετοχική δημοκρατία. Τα προβλήματα είναι τόσο πολύπλοκα που δεν μπορούν οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι να χειρίζονται τα πάντα. Χρειάζονται τους πολίτες».

Κλείνοντας, ο Δρ. Νικόλας Κυριακίδης ευχαρίστησε την Προεδρία της Δημοκρατίας που έβαλε υπό την αιγίδα της το Cyprus Forum για ακόμα μια χρονιά, τους συνεργάτες από το Φόρουμ των Δελφών, τους χορηγούς (Unicars, Cryos, Remedica, Petrolina, Philip Morris και Amdocs) χωρίς τους οποίους η διεξαγωγή του συνεδρίου δεν θα ήταν δυνατή καθώς και τους πολυάριθμους υποστηρικτές και όλους τους ομιλητές.

Τέλος, ανακοίνωσε τις ημερομηνίες του Cyprus Forum της επόμενης χρονιάς, που θα είναι την Παρασκευή και το Σάββατο 29 και 30 Σεπτεμβρίου 2023, με κεντρικό θέμα τη λέξη «Transparency».

Η ΕΥΡΩΠΗ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΕΝΟΣΩ Η ΚΥΠΡΟΣ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΔΙΑΙΡΕΜΕΝΗ

ROBERTA METSOLA
PRESIDENT OF THE EU PARLIAMENT

Ως μόνη οδό προς τα μπρος για την Κύπρο, χαρακτήρισε την ανάγκη να υπάρξει ένα ενιαίο, κυρίαρχο, ευρωπαϊκό κράτος, μια διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία στη βάση των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας η Roberta Metsola, σε μαγνητοσκοπημένο μήνυμά της, κατά την έναρξη των εργασιών του Cyprus Forum.

Η Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, υπογράμμισε πως η Ευρώπη δεν μπορεί να είναι πραγματικά ολόκληρη ενόσω η Κύπρος παραμένει διαιρεμένη. Επεσήμανε δε πως πρέπει να γίνει κάθε προσπάθεια για αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και την εξεύρεση λειτουργικών λύσεων με την οικοδόμηση εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο κοινοτήτων.

Αναφορικά με την πρόσφατη επίσκεψή της στην Κύπρο, η κ. Metsola, τόνισε ότι είχε την ευκαιρία να παραστεί σε εποικοδομητικές συναντήσεις επί θεμάτων που απασχολούν τους Ευρωπαίους πολίτες σε αυτή την κρίσιμη περίοδο που διανύουμε.

Μάλιστα, αναφερόμενη στην επίσκεψή της στη Κερύνεια και την ευκαιρία να αντικρίσει την περικλειστή πόλη της Αμμοχώστου, είπε πως κατάφερε να συνειδητοποιήσει πόσο αναχρονιστική έχει καταστεί αυτή η διαίρεση.

«Η Κύπρος θα είναι πάντα στην καρδιά μου όχι επειδή είμαι μια περήφανη πολίτης της Μεσογείου, αλλά επειδή καταλαβαίνουμε ο ένας τον άλλο, γνωρίζουμε τις δυνατότητες της Ευρώπης, γνωρίζουμε ότι πρέπει να είμαστε ενωμένοι και γνωρίζουμε ότι είμαστε καλύτεροι, πιο δυνατοί και πιο ασφαλείς όταν ενεργούμε μαζί» τόνισε η Πρόεδρος Metsola.

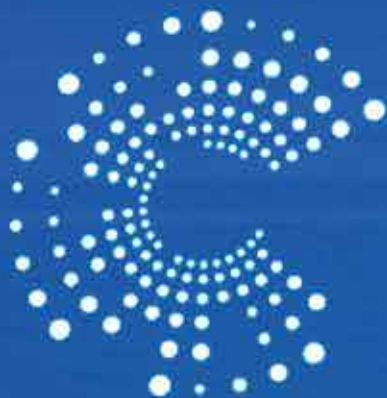
Χαρακτήρισε ακόμη την ιστορία της Κύπρου ένα σημαντικότατο παράδειγμα ανθεκτικότητας, δηλαδή ως κάποιος μπορεί να ξεπεράσει ανυπέρβλητες δυσκολίες και να βγει δυνατότερος από αυτές.

Η κ. Metsola, σημείωσε πως όπως η Κύπρος δεν απομακρύνεται από την Ευρώπη, ούτε η Ευρώπη θα απομακρυνθεί από την Κύπρο.

Σχολιάζοντας στην παρέμβασή της η συνεχιζόμενη εισβολή στην Ουκρανία, η κ. Metsola, υπέδειξε πως εάν υπάρχει μια στιγμή για να αντιδράσουμε και να είμαστε ενωμένοι κατά αυτών που επιδιώκουν να καταστρέψουμε αυτά που χτίσαμε, αυτή είναι τώρα.

«Οι κοινές μας δράσεις θα καθορίσουν πώς θα κινηθούμε προς τα εμπρός και να εδραιώσουμε το ευρωπαϊκό οικοδόμημα» είπε, σημειώνοντας πως η Κύπρος παίζει ένα θεμελιώδη ρόλο στην υπεράσπιση και προάσπιση των ευρωπαϊκών αξιών και του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής.

Cyprus
Forum.
Learn more together

Cyprus
Forum.
Learn more together

Cyprus
Forum.
Learn more together

Cyprus
Forum.
Learn more together

Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΙΑΣ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΗΜΕΝΗΣ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΞΕΘΩΡΙΑΖΕΙ

COLIN STEWART

SPECIAL REPRESENTATIVE AND HEAD OF THE UNITED NATIONS
PEACEKEEPING FORCE IN CYPRUS (UNFICYP) AND DEPUTY SPECIAL
ADVISER OF THE SECRETARY - GENERAL (DSASG) ON CYPRUS

Τις ανησυχίες του για το γεγονός ότι η επιλογή μιας αμοιβαίας συμφωνημένης διευθέτησης του Κυπριακού προβλήματος, μιας φόρμουλας για επανένωση του νησιού και από τις δύο πλευρές ξεθωριάζει, εξέφρασε από το βήμα του Cyprus Forum, ο Ειδικός Αντιπρόσωπος του ΟΗΕ στην Κύπρο, Colin Stewart.

Ο κ. Stewart, υπέδειξε ότι αυτή τη στιγμή υπάρχει πολιτικό αδιέξοδο σε σχέση με το Κυπριακό, ενώ οι θέσεις των δύο πλευρών απέχουν σε πραγματικό επίπεδο, πολύ μεταξύ τους, αφού δεν μπορούν καν να συμφωνήσουν για το τι θα αφορούν οι συνομιλίες αλλά και για τις συνθήκες επανόδου στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων.

«Δεν θεωρώ ότι αυτό το αδιέξοδο είναι απαραίτητα ανυπέρβλητο μεσοπρόθεσμα, αλλά ρεαλιστικά δεν βλέπω μεγάλη προοπτική για συνομιλίες πριν τις επικείμενες εκλογές στο νησί και στην περιοχή τον επόμενο χρόνο», σημείωσε ο κ. Stewart.

«Και μετά από αυτές τις εκλογές, μπορεί να βρεθούμε σε ένα νέο πλαίσιο, καλύτερο ή χειρότερο. Είναι αδύνατο σε αυτό το σημείο να το προβλέψουμε», ανέφερε.

Ακόμη σημείωσε πως «ενώ υπάρχει μια δυσμενής προοπτική για συνομιλίες σύντομα, υπάρχει κάτι πολύ πιο θεμελιώδες το οποίο διακυβεύεται αυτή τη στιγμή: Είμαι εξαιρετικά ανήσυχος ότι η επιλογή μιας αμοιβαία συμφωνημένης διευθέτησης του προβλήματος – με άλλα λόγια μια φόρμουλα για επανένωση του νησιού αποδεκτή και στις δυο πλευρές – ξεθωριάζει και δεν θα είναι διαθέσιμη για πολύ ακόμα».

Ο Ειδικός Αντιπρόσωπος του ΓΓ του ΟΗΕ, έκανε σημαντικές αναφορές έκανε στο έργο των δικαιοδικών τεχνικών επιτροπών, υποδεικνύοντας πως αυτές αποτελούν τα θεμέλια των δικαιοδικών επιτευγμάτων που θα θέσουν τις βάσεις για μελλοντικές συνομιλίες. Τόνισε ακόμη πως οι τεχνικές επιτροπές και τα ΜΟΕ δεν είναι ούτε υποκατάστατο των συνομιλιών, ούτε και αποσπούν την προσοχή από τέτοιες συνομιλίες, ωστόσο, δεν αποτελούν την οδό προς τις συνομιλίες.

Ο κ. Stewart, ανέφερε ακόμη πως εργάζεται εντατικά με τους εκπροσώπους των δύο ηγετών για τη συμπλήρωση ενός ευρέως φάσματος κοινών πρωτοβουλιών που δεν θα ωφελήσουν μόνο τους Κύπριους σε όλο το νησί, αλλά θα δημιουργήσουν και μια σημαντική οδό προς τις συνομιλίες για μια διευθέτηση. Υπέδειξε ακόμη πως «το επίσημο εμπόριο δια μέσου της πράσινης γραμμής θα διπλασιαστεί μέχρι το τέλος του έτους».

Υπέδειξε ακόμη πως, «η διαίρεση του νησιού μεγαλώνει και η ενσωμάτωση του Βορρά από την Τουρκία, ειδικά οικονομική, σημαίνει απαραίτητα λιγότερη αλληλεξάρτηση μεταξύ των δύο πλευρών στο νησί. Και η αλληλεξάρτηση είναι η συγκολλητική ουσία που μπορεί να κρατήσει το νησί μαζί». Τόνισε ακόμη, πως αν συνεχιστούν οι υφιστάμενες τάσεις, η ιδέα μιας αμοιβαία συμφωνημένης λύσης, θα καταστεί πολύ σύντομα μη βιώσιμη.

Ο χρόνος, είπε, εξαντλείται και δεν έχουμε την πολυτέλεια απλά να αναμένουμε μέχρι την επόμενη φορά που οι δύο πλευρές θα είναι έτοιμες να συνομιλήσουν. Ανέφερε ακόμη πως η οικονομική πίεση στον βορρά και η αυξανόμενη οικονομική διαίρεση μεταξύ των δύο πλευρών στο νησί εκτρέφουν επίσης τη δυσaréσκεια και την έλλειψη εμπιστοσύνης μεταξύ τους.

«Ακούω από πολλούς Τουρκοκύπριους ότι είναι δυσαρεστημένοι με την υφιστάμενη τάση, αλλά δεν βλέπουν οποιαδήποτε εναλλακτική. Η παροχή μιας εναλλακτικής από βορρά και νότο θα ήταν ένα μέγιστο βήμα – ίσως το πιο κρίσιμο βήμα – προς αναβίωση της ελπίδας για μια συνολική διευθέτηση» υπέδειξε.

Η οικονομική ανισότητα μεταξύ των δύο πλευρών του νησιού, είπε, δημιουργεί κάθε είδους προκλήσεις προσαρμογής που καθιστούν μια συμφωνία για διευθέτηση μια ακόμη μεγάλη πρόκληση, ενώ παράλληλα δίνει ώθηση σε μια διακίνηση όλων των ειδών κατά μήκος της νεκρής ζώνης, κάτι που αποτελεί σοβαρό πρόβλημα και για τις δύο πλευρές.

«Για όλους αυτούς τους λόγους, η δυσμενής οικονομική κατάσταση στο βορρά υποσκάπτει τις προοπτικές για μια διευθέτηση. Δεν βοηθά, όπως ορισμένα άτομα συνεχίζουν να πιστεύουν, στο να κινηθεί ο βορράς προς μια διευθέτηση», ανέφερε

Ο Ειδικός Αντιπρόσωπος, εξέφρασε την πεποίθηση ότι η πλειοψηφία των Κυπρίων, θέλει η διαίρεση του νησιού να τερματιστεί, αλλά χάνουν την ελπίδα. Κι όταν οι πληθυσμοί, δεν έχουν ακόμη οποιονδήποτε ενθουσιασμό για μια διευθέτηση, είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς τους πολιτικούς ηγέτες να κάνουν μια συμφωνία με δική τους πρωτοβουλία.

Είπε ακόμη πως, «είναι γι' αυτό το λόγο που είναι τόσο κρίσιμο και επείγον να ανοικοδομηθούν οι δεσμοί μεταξύ των δύο πλευρών – μέσω ενεργών, συχνών αλληλεπιδράσεων, μεταξύ όλων των τμημάτων της κοινωνίας και όλων των τομέων της οικονομίας. Για να υπάρχει οποιαδήποτε ελπίδα μιας τελικής διευθέτησης, οι Κύπριοι χρειάζεται να μάθουν να ζουν μαζί στο νησί».

Σε αυτό το πλαίσιο, ανέφερε, οποιαδήποτε αλληλεπίδραση – ακόμα και όταν κάνουν τα ψώνια τους – είναι καλύτερη παρά καθόλου αλληλεπίδραση. Όταν οι άνθρωποι αλληλεπιδρούν, οι μύθοι και τα τείχη καταρρέουν. Οι λανθασμένες αντιλήψεις και τα ταμπού παραμερίζονται. Η μεγαλύτερη αλληλοκατανόηση, αποτελεί το θεμέλιο για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και χωρίς εμπιστοσύνη, δεν μπορεί να υπάρξει ποτέ μια βιώσιμη λύση, είπε.

«Πολλοί Κύπριοι, μου αναφέρουν ότι δεν υπάρχει πρόβλημα μεταξύ των ανθρώπων των δύο πλευρών. Το πρόβλημα είναι σε πολιτικό επίπεδο, αλλά η δημοκρατία δεν είναι ποτέ τέλεια και οι εκλεγμένοι πολιτικοί, δεν μπορούν να κωφεύουν στις επιθυμίες των ψηφοφόρων τους, ειδικά εάν αυτές τις επιθυμίες τις αισθάνονται έντονα» ανέφερε.

Υπέδειξε επίσης πως «τίποτα δεν φέρνει τους ανθρώπους μαζί πιο γρήγορα και πιο έντονα από το οικονομικό συμφέρον. Η επέκταση του εμπορίου και των επιχειρηματικών δεσμών, και η διασφάλιση της υποδομής για στήριξή τους, είναι ο πιο σίγουρος τρόπος για αποκατάσταση της εμπιστοσύνης σε μια λύση».

Ο κ. Stewart, ανέφερε πως εργάζεται εντατικά με τους εκπροσώπους των δύο ηγετών για τη συμπλήρωση ενός ευρύτερου φάσματος κοινών πρωτοβουλιών που δεν θα ωφελήσουν μόνο τους Κύπριους σε όλο το νησί, αλλά θα δημιουργήσουν και μια σημαντική οδό προς τις συνομιλίες για μια διευθέτηση.

Αναφορικά με τις οικονομικές πρωτοβουλίες, ο Ειδικός Αντιπρόσωπος, σημείωσε ότι εργάζονται για την επέκταση του εμπορίου, μέσω του Κανονισμού της Πράσινης Γραμμής, απομάκρυνση των εμποδίων για τραπεζικές εργασίες μεταξύ των δύο πλευρών, αντιμετώπιση προβλημάτων ασφάλισης και αποσυμφόρησης στα σημεία διέλευσης.

Πρόσθεσε ακόμη πως υπάρχει άμεσο αμοιβαίο συμφέρον από την αύξηση του εμπορίου και πως τόσο οι Ελληνοκύπριοι, όσο και οι Τουρκοκύπριοι που ψωνίζουν, βρίσκουν κάποια αγαθά, πιο φθηνά και πιο ελκυστικά στην άλλη πλευρά.

Πέραν των επίσημων προτάσεων που έγιναν από τις δύο πλευρές, ο κ. Stewart, υπέδειξε διερευνάται η δυνατότητα ύπαρξης κοινού εδάφους για αντιμετώπιση του μεταναστευτικού που επηρεάζει και τις δύο πλευρές στο νησί, ενώ εξετάζουν την πιθανή ανάπτυξη ενός φωτοβολταϊκού πάρκου στη νεκρή ζώνη προς όφελος και των δυο κοινοτήτων, σε μια περίοδο που αυξάνονται κατακόρυφα οι τιμές παροχής ενέργειας.

«Αντιμετωπίζουμε από κοινού περιβαλλοντικά θέματα στο νησί, θέματα που δεν γνωρίζουν σύνορα έστω και εάν η διαχωριστική γραμμή στο νησί είναι γνωστή ως πράσινη γραμμή, και συνεχίζουμε να υποστηρίζουμε διακοινοτικές δραστηριότητες που επικεντρώνονται στις γυναίκες και στους νέους, ανέφερε, προσθέτοντας πως γίνεται μια αξιοσημείωτη πρόοδος στο πλαίσιο αυτό» είπε.

Σημείωσε ακόμη πως «το επίσημο εμπόριο, δια μέσου της πράσινης γραμμής, θα διπλασιαστεί μέχρι το τέλος του έτους, περιλαμβανομένων των πρώτων μεταποιημένων μη ζωικών ειδών διατροφής, όπως το ελαιόλαδο, το ταχίνι και το χαρουπόμελο. Τα σημεία διέλευσης, αρχίζουν να γίνονται πιο αποτελεσματικά και να αποτελούν λιγότερο εμπόδιο».

Ανέφερε πως «με δική τους πρωτοβουλία, οι συντεχνίες από τις δύο πλευρές με βάση «τις ανάγκες για εργατικό δυναμικό στον νότο και τους διαθέσιμους εργάτες στο βορρά έχουν δώσει μέχρι στιγμής εισόδημα σε περίπου 500 οικογένειες».

Πρόσθεσε ακόμη πως, υπήρξαν επιτυχίες σε ένα ευρύ φάσμα τομέων από την υγεία, τον πολιτισμό, από την αστυνόμευση, μέχρι τη διαχείριση αποβλήτων, ενώ ο αθλητισμός έχει πάρα πολλές δυνατότητες.

Ο κ. Stewart, είπε πως «πολλοί τομείς όπου σημειώθηκαν επιτεύγματα τους τελευταίους μήνες, πέρασαν μέσα από το έργο των τεχνικών επιτροπών που δημιουργήθηκαν από τους ηγέτες των δύο πλευρών, ενώ αυτή τη στιγμή, εργάζονται σε πέραν των 20 άλλων πρωτοβουλιών. Ωστόσο, υπάρχουν άνθρωποι – και από τις δύο πλευρές- που ανησυχούν ότι αυτές οι επιτροπές, απλά παγιώνουν ή ομαλοποιούν το στάτους κβο.

Αντίθετα, είπε, οι διακοινοτικές τεχνικές επιτροπές, οικοδομούν τα θεμέλια των δικοινοτικών επιτευγμάτων που θα θέσουν τις βάσεις για μελλοντικές συνομιλίες. Οι τεχνικές επιτροπές και τα Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης, δεν είναι ούτε υποκατάστατο των συνομιλιών, ούτε και αποσπούν την προσοχή από τις πολιτικές συνομιλίες. Είναι όμως η οδός προς τις συνομιλίες.

«Κάθε μία από αυτές τις πρωτοβουλίες, θα έχει θετικό αντίκτυπο στη ζωή των Κυπρίων και στις δύο πλευρές του νησιού. Αλλά ακόμα πιο σημαντικά, κάθε πρωτοβουλία, θα προσφέρει και ένα μικρό κομμάτι θετικής εμπειρίας, θα δημιουργήσει μια μικρή ποσότητα καλής θέλησης. Έτσι, κομμάτι – κομμάτι, θα δημιουργηθεί η οδός προς μια αμοιβαία συμφωνημένη διευθέτηση του Κυπριακού. Αλλά δεν έχουμε πολύ χρόνο» κατέληξε.

.

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

HELENA DALLI
EU COMMISSIONER FOR EQUALITY

Μια κοινωνία που προωθεί την ένταξη και ενσωμάτωση ατόμων διαφορετικών υποβάθρων σε αυτή, απολαμβάνει τους καρπούς της δημιουργικότητας και καινοτομίας που διαφορετικές ιδέες, κουλτούρες και πολιτισμοί, προσφέρουν σε αυτή, ανέφερε η Επίτροπος Ισότητας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Helena Dalli, στην ομιλία της στο Cyprus Forum.

«Οι κοινωνίες και οι χώροι εργασίας που αγκαλιάζουν τη διαφορετικότητα επωφελούνται με πολλούς τρόπους. Εμπλουτίζονται μέσω ενός διαλόγου μεταξύ των διαφορετικών πολιτισμών και παραδόσεων. Μια ποικιλόμορφη δεξαμενή ταλέντων στο εργατικό δυναμικό οδηγεί στη δημιουργικότητα και την καινοτομία. Για να φτάσουμε εκεί, όλοι πρέπει να έχουν ίσα δικαιώματα και ευκαιρίες, να εκπληρώσουν τις φιλοδοξίες τους», είπε η κ. Dalli.

Συνεχίζοντας ανέφερε πως «γι' αυτό δεσμεύομαι για την καταπολέμηση των διακρίσεων, την προώθηση της διαφορετικότητας και την οικοδόμηση μιας Ένωσης ισότητας. Μια αληθινή Ένωση Ισότητας σημαίνει ισότητα για όλους με όλες της τις έννοιες».

Η Επίτροπος Ισότητας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δήλωσε πως η Επιτροπή υιοθέτησε ήδη μια σειρά από βασικές στρατηγικές για την επίτευξη του πιο πάνω στόχου.

Οι στρατηγικές αφορούν:

- τη στρατηγική για την ισότητα των φύλων,
- το σχέδιο δράσης κατά του ρατσισμού,
- το στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για τους Ρομά για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή,
- τη στρατηγική για την καταπολέμηση του αντισημιτισμού,
- τη στρατηγική για την ισότητα LGBTIQ και
- τη στρατηγική για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία.

«Αυτές οι στρατηγικές περιλαμβάνουν δράσεις για την ενσωμάτωση της ισότητας και της καταπολέμησης των διακρίσεων σε όλους τους τομείς πολιτικής της ΕΕ. Και χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση δύο τομέων, φροντίζουμε να λαμβάνουμε υπόψη τις διαφορετικές πτυχές των προσωπικών χαρακτηριστικών και ταυτοτήτων των ανθρώπων», τόνισε η κ. Dalli.

«Κάλεσα τα κράτη μέλη να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν ισχυρά φιλόδοξα εθνικά πλαίσια ισότητας και να συνεργαστούν με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ για την καταπολέμηση των διακρίσεων. Αργότερα αυτό το έτος η Επιτροπή θα προτείνει νομοθεσία για την ενίσχυση του ρόλου των φορέων ισότητας για την ενίσχυση της θεσμικής διάστασης της πολιτικής για της ισότητας», συνέχισε η Επίτροπος.

Τόνισε ωστόσο πως «οι κανόνες και οι στρατηγικές από μόνες τους δεν αρκούν. Ως μεγάλοι μοχλοί για την αλλαγή, βασιζόμαστε επίσης στην υποστήριξη των επιχειρήσεων. Η Επιτροπή συνεχίζει να προωθεί τη διαφορετικότητα και ένταξη καθώς και τους εθνικούς Χάρτες Διαφορετικότητας μέσω της Πλατφόρμας της ΕΕ για τους Χάρτες Διαφορετικότητας. Σχεδόν 14.400 εταιρείες, που καλύπτουν περισσότερους από 17 εκατομμύρια εργαζομένους σε 26 κράτη μέλη, έχουν υπογράψει τον Χάρτη και έχουν δεσμευτεί να προάγουν την ισότητα και τη διαφορετικότητα στους χώρους

εργασίας. Χαίρομαι που βλέπω την έντονη συμμετοχή του Κυπριακού Χάρτη για τη Διαφορετικότητα στο Cyprus Forum».

Συνεχίζοντας η Helena Dalli, είπε πως «κατά τη διάρκεια του φετινού ετήσιου Ευρωπαϊκού Μήνα Διαφορετικότητας τον Μάιο, ενθάρρυνα τους οργανισμούς να αναπτύξουν δεσμούς με ΜΚΟ, δημόσιους οργανισμούς άλλες επιχειρήσεις και την κοινωνία των πολιτών, όπως κάνετε σήμερα. Ελπίζω να είστε όλοι μαζί μου τον Μάιο του 2023. Ελπίζω επίσης να δω Κύπριους υποψηφίους για το Βραβείο Ευρωπαϊκών Πρωτεουσών Ένταξης και Διαφορετικότητας το 2023».

Κλείνοντας η κ. Dalli, ανέφερε ότι «οι πόλεις και οι περιφέρειες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ενθάρρυνση και την επένδυση στην ισότητα, την ποικιλομορφία και την ένταξη. Το Βραβείο είναι μια ευκαιρία για την Κύπρο να επιδείξει αυτό που κάνετε για να προωθήσετε την ένταξη και να δημιουργήσετε μια κοινωνία χωρίς διακρίσεις».

1^η ΜΕΡΑ

► ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

ΕΞΥΠΝΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΜΕΤΑVERSE

“SMART CITIES IN THE METAVERSE”

DR. OLGA SHVAROVA, CHIEF INNOVATION OFFICER CYENS

ANDREAS PANAYI, KINISIS VENTURES

CONSTANTINOS YIORKADJIS, MAYOR OF NICOSIA

DR. PANAGIOTIS CHARALAMBOUS, V-EUPNEA MRG LEADER, CYENS

DISCUSSANT: GOGO ALEXANDRINO, PUBLIC AFFAIRS ADVISOR,
RED WOLF PR & ADVERTISING AGENCY

Η τεχνολογία μεταμορφώνει συνεχώς κάθε πτυχή της ζωής μας, από την υγειονομική περίθαλψη, την κινητικότητα, τα τρόφιμα κ.α.. Ακόμα καταφέρνει να αλλάξει και τον τρόπο με τον οποίο επιτελούμε καθημερινές απλές εργασίες. Ένα σημαντικό στοίχημα της εποχής είναι η διασύνδεση των πραγματικών δεδομένων μιας πόλης στην εποχή του Metaverse.

Οι πόλεις, αποτελούν ένα πολύ σημαντικό πεδίο καινοτομίας και έρευνας, γεγονός με το οποίο ασχολήθηκε η συζήτηση υπό τον τίτλο «Smart Cities in the Metaverse» που διοργάνωσε ως συνεργάτης γνώσης, το Κέντρο Αριστείας CYENS στο πλαίσιο των εργασιών του Cyprus Forum.

Όπως σημειώθηκε από πλευράς των συμμετεχόντων, οι έξυπνες τεχνολογίες δημιουργούν μια επαναστατική προσέγγιση στον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι προσεγγίζουν τις καθημερινές δραστηριότητες τους στις πόλεις. Αναφέρθηκαν, ο καθένας από την δική του εμπειρία, στις προσπάθειες συνδεσιμότητας της Λευκωσίας, ως έξυπνης πόλης, με το Metaverse.

Nicosia Smart City

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, παρουσιάστηκε εκτενώς, με τη συμμετοχή τόσο του Δημάρχου της Λευκωσίας, όσο και των επιστημόνων που συμμετείχαν, η πρωτοβουλία «Nicosia Smart City», τη σύνδεσή της με το Metaverse και τις δυνατότητες τις οποίες προσφέρει.

Από την πλευρά του ο Δήμαρχος Λευκωσίας, εξήρε αρχικά την σημασία της τοποθεσίας όπου στεγάζεται το Κέντρο Αριστείας CYENS, στο ιστορικό κέντρο της πρωτεύουσας στα σύνορα με τη νεκρή ζώνη. Το γεγονός αυτό, τόνισε θα συμβάλει καθοριστικά στην υλοποίηση της στρατηγικής για την προσπάθεια αναζωογόνησης του, μέσω των επενδύσεων κρατικών πόρων και ευρωπαϊκών κονδυλίων.

Οι πόλεις, επεσήμανε, είναι ένα εξαιρετικά χρήσιμο όχημα το οποίο μπορούν τα κράτη και οι κυβερνήσεις να επενδύσουν και να χαράξουν αποτελεσματική πολιτική, μέσω των επιστημών και να επιτύχουν σημαντικά αποτελέσματα. Πρόσθετα, τόσο τα Κέντρα Αριστείας όσο και τα Πανεπιστήμια θα πρέπει να έχουν ρόλο και διασύνδεση με τις πόλεις για να μεταφέρουν την ερευνητική γνώση μέσω της καινοτομίας σε επιχειρήσεις startups, συμβάλλοντας στην οικονομία και την άσκηση επιστημονικής διπλωματίας.

Σε ότι αφορά στο Κέντρο Αριστείας CYENS, ο κ. Γιωρκάτζης σημείωσε ότι πρόκειται για ένα εξαιρετικά περιεκτικό επιστημονικό κέντρο το οποίο ανταποκρίνεται στις συνθήκες της νέας εποχής. Μέσω της επιστημονικής καινοτομίας και της έρευνας, οικοδομούν την συνεργασία και την εμπιστοσύνη σε όλους τους φορείς των πόλεων και των κοινοτήτων. Είναι, είπε σημαντική η μετάβαση των έξυπνων πόλεων στην εποχή του Metaverse.

Μετάβαση από τις έξυπνες στις εικονικές πόλεις

Η Δρ. Olga Shvarova, στην τοποθέτησή της, είπε πως η έξυπνη πόλη και το περιβάλλον Metaverse, είναι δύο διαφορετικά πράγματα τα οποία αλληλεπικαλύπτονται μέσω

ενός κοινού οικοσυστήματος με τη βάση του στην τεχνητή νοημοσύνη. Η επαυξημένη πραγματικότητα, σημείωσε, βρίσκεται στο επίκεντρο της έρευνας του CYENS ως μία ιδέα υιοθέτησης ενός εικονικού περιβάλλοντος που ενσαρκώνει τον τρόπο ζωής σε μία πραγματική πόλη. Το Metaverse, θα μπορούσε επομένως να θεωρηθεί ως μια μετάβαση από τις έξυπνες στις εικονικές πόλεις. Ένας από τους σημαντικούς στόχους των κυβερνήσεων, είπε είναι να εντοπίσουν τους τρόπους που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του πολίτη και την ενίσχυση της συμμετοχής του στη χάραξη πολιτικών και στη λήψη αποφάσεων.

Εξήγησε ακόμη πως, όταν αναφερόμαστε στον όρο «Metaverse» από την πλευρά της έρευνας, αφορά έναν αλγοριθμικό τρόπο διακυβέρνησης μέσα από τον οποίο θα παράγονται περισσότερο θετικά αποτελέσματα από τους παραδοσιακούς τρόπους. Ωστόσο, είναι λογικό να εγείρονται ανησυχίες σχετικά με τους κινδύνους και τις επιπτώσεις των τεχνολογιών επιτήρησης που αναπτύχθηκαν ραγδαία σε την μεταπανδημική περίοδο.

Επομένως, επεσήμανε η κ. Shnarona η εμφάνιση της πλατφόρμας «Metaverse» αποτελεί μεν ευλογία, ωστόσο αποτελεί και έναν σημαντικό κίνδυνο που θα πρέπει να αντιληφθούν οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής. Δεν πρέπει απλώς να ενστερνιστούν τις τεράστιες δυνατότητες που δίνει, προκειμένου να αυξηθεί η αλληλεπίδραση των πολιτών με μια ψηφιακή πόλη. Θα πρέπει να αξιολογήσουν τις συνέπειες και να ενισχύσουν τους πολίτες, μέσω τεκμηριωμένων αποφάσεων, για το πώς θα μπορούν να χρησιμοποιούν την τεχνολογία Metaverse στο πλαίσιο των καθημερινών τους δραστηριοτήτων.

Έργο iNicosia: Ο ψηφιακός δίδυμος της Λευκωσίας

Σε ότι αφορά την τεχνολογία πίσω από το Metaverse, ο Δρ. Παναγιώτης Χαραλάμπους, εξήγησε ότι πρόκειται για τη συγχώνευση του φυσικού με τον ψηφιακό κόσμο. Ουσιαστικά οι ερευνητές θέλουν να ενσωματώσουν τα πληροφοριακά συστήματα στον φυσικό χώρο όπου ζουν οι άνθρωποι με σεβασμό πάντα στο περιβάλλον και τον αστικό χώρο.

Το CYENS μέσα από τη στρατηγική συνεργασία με τον Δήμο Λευκωσίας, αξιοποίησε υποδομές και δεδομένα για την εφαρμογή έξυπνων τεχνολογιών με στόχο τη βελτίωσης της ποιότητας ζωής, για όσους αλληλεπιδρούν με το αστικό περιβάλλον. Το έργο iNicosia που υλοποιεί το Κέντρο Αριστείας CYENS, μέρος του οποίου παρουσιάστηκε κατά τη διάρκεια της συζήτησης από τον Δρ. Χαραλάμπους, κατάφερε να συνενώσει ερευνητικές ομάδες με ανάλογη τεχνογνωσία αλλά και πληθώρα εργαλείων όπως η Τεχνητή Νοημοσύνη, η Μηχανική Μάθηση, η Ανάλυση Δεδομένων, η Εικονική Πραγματικότητα κ.α..

Συνοπτικά, ο Δρ. Χαραλάμπους, στην παρουσίαση του, εξήγησε πως το iNicosia, αφορά ένα ψηφιακό δίδυμο της πόλης που ενσωματώνει όλες τις διαθέσιμες πηγές δεδομένων, σε ένα 3D μοντέλο πραγματικού χρόνου. Μέσω της αστικοποίησης και της προσομοίωσης, οι χρήστες του ψηφιακού διδύμου μπορούν να παρατηρούν τις συνθήκες της πόλης σε πραγματικό χρόνο.

Είναι σημαντικό, τόνισε, οι ερευνητές να κατανοήσουν την σχέση μεταξύ ανθρώπου

και περιβάλλοντος μέσω της συλλογής δεδομένων τα οποία θα τοποθετηθούν σε διάφορα σημεία της πόλης, όπου για παράδειγμα, θα μπορούν να καταγράψουν τη θερμοκρασία, τη συγκέντρωση σκόνης, την κυκλοφορία, τους ανθρώπους κτλ..

Πρόκειται όπως είπε, για έναν τεράστιο όγκο δεδομένων που στη συνέχεια θα χρειαστεί διαχείριση και επεξεργασία, γεγονός που αποτελεί πρόκληση για τους ερευνητές να καινοτομήσουν αναπτύσσοντας νέες μεθόδους. Ωστόσο, είναι σημαντικό όπως είπε, μέσα από τις μεθόδους εκμάθησης μέσα από δεδομένα, όπως αναπτύσσονται, να υπάρχει και ο ανάλογος σεβασμός προς το απόρρητο των πολιτών, μέσω της ανωνυμοποίησης της διαδικασίας.

Επενδύσεις στις νέες τεχνολογίες

Από την πλευρά των επενδυτών σε νέες τεχνολογίες, ο Ανδρέας Παναγή κληθείς να σχολιάσει την οπτική των επενδυτών απέναντι στο όραμα της ανάπτυξης ενός περιβάλλοντος Metaverse, αναφέρθηκε στις διαχρονικές εξελίξεις και πως αυτές επέδρασαν στην δική του επαγγελματική εξέλιξη, παρομοιάζοντας τα δεδομένα με την εξέλιξη του Metaverse. Αναφέρθηκε επίσης στην εξέλιξη της «google second life» και στα avatar, τεχνολογίες που κερδίζουν συνεχώς έδαφος. Σε αυτές τις τεχνολογίες είπε, θα πρέπει να στραφούν οι επενδυτές και στην εξέλιξή τους στο Metaverse second life.

Χρήση ψηφιακού νομίσματος

Η κ. Shvarova, κληθείσα να σχολιάσει για τις επιστημονικές δράσεις γύρω από το Metaverse, τόνισε ότι οι ερευνητές ασχολούνται με αστικά digital twins εξετάζοντας διαδικασίες, λειτουργίες και αλληλεπιδράσεις στον αστικό χώρο. Πρόσθετα, υπάρχουν δύο κύριες ψηφιακές πτυχές του αστικού digital twins οι οποίες αποτυπώνουν την πόλη, τα κτήρια τους δρόμους και την δομή. Γίνεται προσπάθεια μοντελοποίησης του πληθυσμού μέσα στην πόλη αλλά και των ροών της κυκλοφορίας. Συμπλήρωσε ακόμη ότι εξετάζεται σε πρώιμο στάδιο η χρήση ενός ψηφιακού νομίσματος το οποίο θα αλληλεπιδρά με το περιβάλλον της πόλης, γεγονός που θα μπορούσε να βοηθήσει την διεκπεραίωση πληρωμών μεταξύ των δύο κοινοτήτων.

Βελτίωση ποιότητας ζωής, δημιουργικότητα και πρόοδος

Σχολιάζοντας όσα σημαντικά ακούστηκαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης, ο Δήμαρχος Λευκωσίας, τόνισε πως είναι σημαντικό, τόσο τα Πανεπιστήμια, όσο και τα Κέντρα Αριστείας που διεξάγουν έρευνα, προκειμένου να καταστούν ανταγωνιστικά, θα πρέπει να έχουν προοπτική κρατικών προγραμμάτων ενισχύσεων αλλά και θεσμοθετημένων ιδιωτικών επενδύσεων. Μάλιστα, έδωσε το παράδειγμα, αντίστοιχων ευρωπαϊκών Κέντρων Αριστείας και των σημαντικών πόρων που έχουν στην διάθεσή τους για τη διεξαγωγή έρευνας.

Καταληκτικά, μέσω της πολυεπιστημονικής συνεργασίας του Δήμου με το Κέντρο Αριστείας CYENS για τη δημιουργία του iNicosia, η Λευκωσία στοχεύει να καταστεί σημείο αναφοράς για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, τη δημιουργικότητα και την πρόοδο για τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, τους κατοίκους, τους επισκέπτες αλλά και τους ανθρώπους που ασχολούνται με την επιστημονική έρευνα.

**Constantinos
Christofides**

Candidate
President of the
Republic of Cyprus

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΡΙΣΤΕΙΑ

“FIRESIDE DISCUSSIONS WITH YOUNG CYPRIOTS”

DR. XENIA MISOURIDOU, LECTURER IN STATISTICS AND MACHINE LEARNING,
FORBES 30 UNDER 30

DISCUSSANT: DR. CONSTANTINOS CHRISTOFIDES, PROFESSOR OF PHYSICS,
UNIVERSITY OF CYPRUS

Ένας άνθρωπος που διαπρέπει στο εξωτερικό, η Δρ. Ξένια Μισκουρίδου, λέκτορας στη Στατιστική και στο Machine Learning μαζί με τον ακαδημαϊκό Δρ. Κωνσταντίνο Χριστοφίδη, ανέλυσαν το ζήτημα της δημόσιας παιδείας και πώς μέσα από αυτή μπορούν να αναδείχνουν νέα talέντα. Το όνομα της κ. Μισκουρίδου, βρίσκεται στη λίστα των «30 Under 30» του περιοδικού Forbes και με βάση τη δική της πορεία μίλησε για το πώς θα μπορούσαν όλοι να έχουν παρόμοιες επιτυχίες.

Ο κ. Χριστοφίδης έθεσε το ερώτημα, πώς μπορεί το δημόσιο σχολείο να πολλαπλασιάσει τα παραδείγματα του, όπως και η περίπτωση της κ. Μισκουρίδου.

«Έχω τελειώσει όπως είπατε το δημόσιο σχολείο και μετά συνέχισα στην Αγγλία. Ακολουθώντας το πάθος, το talέντο μου. Είναι πολύ βασικό και πρέπει να προωθούμε ως κοινωνία και να επιβραβεύουμε την αριστεία. Η οποία είναι πολυδιάστατη, όπως και ο άνθρωπος και οι ικανότητες του. Είναι πολύ σημαντικό για το πως θα σπρώξει τα όρια της γνώσης» ανέφερε.

Για την ίδια το σχολείο έχει στους ρόλους το να κεντρίσει το ενδιαφέρον των μαθητών για να θέλουν να ανακαλύψουν το ενδιαφέρον τους. «Να είναι τα παιδιά εκτεθειμένα σε περιβάλλοντα, να έχουν διαθεματικές εργασίες, διεπιστημονικά εργαστήρια στο σχολείο, να γνωρίσουν κόσμο, να έρχονται να τους μιλούν άτομα που θα τους εμπνεύσουν. Να υπάρχει αυτή η τριβή» τόνισε.

Η κ. Μισκουρίδου σχολίασε πως πρέπει να στηρίζονται όλοι στην εκπαίδευση και ότι το δημόσιο σχολείο σήμερα μπορεί να αναπτύξει τις ικανότητες των μαθητών. Σε ερώτηση για το τι πρέπει να αλλάξει ωστόσο ανέφερε πως «Ξεκινώντας από το σχολείο, αυτό είναι το πιο εύκολο. Το σχολείο πρέπει να προσελκύει τους μαθητές για να έχουν ενδιαφέρον και την καλλιέργεια των talέντων τους. Πρέπει να ανταποκρίνεται στα σημερινά δεδομένα, τα τεχνολογικά, της κοινωνίας μας. Να είναι εξοπλισμένο κατάλληλα, να είναι φιλικό αν θέλετε στο μαθητή. Μετά είναι το θέμα των δασκάλων. Πρέπει να ακολουθεί το Differentiation Teaching, το πρότυπο διδασκαλίας το οποίο ανταποκρίνεται σε όλα τα επίπεδα των μαθητών. Δηλαδή, ανά πάσα στιγμή να μπορεί να μπορεί να καλύψει και τον αδύναμο μαθητή και τον δυνατό, γιατί δεν μπορείς να καταδικάσεις ούτε τον έναν, ούτε τον άλλο. Αυτό στο εξωτερικό επιτυγχάνεται με τη βοήθεια ενός βοηθού δασκάλου στην τάξη. Υποστηρίζεται το επάγγελμα του καθηγητή ούτως ώστε να μπορέσει να ανταπεξέλθει, γιατί έχει μία τάξη πολλών ταχυτήτων».

Μίλησε ακόμη και για το ολοήμερο σχολείο, όπου μέσω αυτού μπορεί να γίνει η καλλιέργεια των talέντων, αφού δίνεται περισσότερος χρόνος. «Θα πρέπει να υπάρχει εμπάθυνση, στον τομέα ή στο κλάδο. Οι περισσότερες ώρες είναι η λύση. Να υπάρχει αυτή η ευρεία παιδεία. Άρα αυτό που χρειάζεται είναι περισσότερος χρόνος» σχολίασε.

Σε ερώτηση του κ. Χριστοφίδη για το πώς πρέπει να διοικούνται τα σχολεία στην Κύπρο σε σχέση με το Λονδίνο, η κ. Μισκουρίδου, σχολίασε ότι «Στο Λονδίνο υπάρχουν τα δημόσια, τα ιδιωτικά και τα ενδιάμεσα που ακολουθούν εν μέρη τις οδηγίες του υπουργείου. Για το αν θα έπρεπε να έχουμε κάποια αυτονομία στα σχολεία μας, πιθανόν ναι, υπάρχουν αρκετά πλεονεκτήματα. Το θέμα είναι ότι θα πρέπει να έχουν και δική τους χρηματοδότηση. Υπάρχουν κι άλλα θέματα μέχρι να γίνει αυτό».

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑ

“ROUNDTABLE DISCUSSION WITH PRESIDENTIAL CANDIDATES”

ANDREAS MAVROYIANNIS, CANDIDATE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CYPRUS

AVEROF NEOFYTOU, CANDIDATE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CYPRUS

NIKOS CHRISTODOULIDES, CANDIDATE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CYPRUS

DISCUSSANT: ANDREAS KIMITRIS, JOURNALIST, NEWSCASTER AT PIK-CYBC

Το όραμα τους για την Κύπρο της επόμενης πενταετίας είχαν την ευκαιρία να αναπτύξουν στο Cyprus Forum οι τρεις κύριοι υποψήφιοι για την προεδρία της Δημοκρατίας, Ανδρέας Μαυρογιάννης, Αβέρωφ Νεοφύτου και Νίκος Χριστοδουλίδης.

Μέσα από τις τοποθετήσεις τους, έδωσαν το στίγμα των προτάσεων διακυβέρνησης τους σε σημαντικά θέματα, που απασχολούν την κοινωνία, όπως το Κυπριακό και οι δικοινοτικές σχέσεις, η παιδεία, ο εκσυγχρονισμός του κράτους και η αντιμετώπιση της διαφθοράς, καθώς και το μεταναστευτικό ζήτημα.

Οι τρεις υποψήφιοι κλήθηκαν να απαντήσουν σε συγκεκριμένα ερωτήματα, που έθεσε ο συντονιστής του πάνελ, Αντρέας Κημήτρης, εντός καθορισμένου χρονικού πλαισίου, ενώ οι υποψήφιοι αναφέρθηκαν στην ουσία των ζητημάτων, αναπτύσσοντας συγκεκριμένες πολιτικές θέσεις και εισηγήσεις.

Το όραμα της πενταετίας

Στο ερώτημα «πως οραματίζεστε την Κύπρο της επόμενης πενταετίας», ο Ανδρέας Μαυρογιάννης, ανέφερε πως η επόμενη πενταετία είναι γεμάτη προκλήσεις για την πατρίδα μας. «Το ερώτημα που προκύπτει είναι κατά πόσο θα συνεχίσουμε με τις ίδιες συνταγές ή θα έχουμε αλλαγή. Για εμένα αυτό που επιζητεί η πλειοψηφία της κοινωνίας είναι αλλαγή». Πρόσθεσε ότι «για να αλλάξουμε τα πράγματα πρέπει να αλλάξουμε το ήθος και το ύφος της διακυβέρνησης κι αν είναι δυνατόν, αυτό πρέπει να το πετύχουμε από τώρα, από την προεκλογική περίοδο».

Συνέχισε λέγοντας ότι η αλλαγή «πρέπει να έρθει από τους εαυτούς μας, ως δημόσια πρόσωπα, να λειτουργούμε σεμνά και ταπεινά και να έχουμε στόχο να υπηρετήσουμε τον τόπο μας. Να έχουμε ως σημαία μας τη διαφάνεια, τη λογοδοσία, την καταπολέμηση της διαφθοράς σε όλα τα επίπεδα. Χρειάζεται ιδιαίτερα σε κρίσιμες ώρες η στήριξη της κοινωνίας κατά της ακρίβειας και μια ανάπτυξη βέβαια, που θα σέβεται το περιβάλλον και να κατανέμεται δίκαια στους πολίτες. Αλλαγή σημαίνει επίσης ειρηνικό και ασφαλές μέλλον και αυτό θα έρθει με τη λύση του Κυπριακού».

Με τη σειρά του, ο Αβέρωφ Νεοφύτου ανέφερε πως κανένας από τους παρευρισκόμενους δεν θέλει να μην έχει το καλύτερο όραμα, το καλύτερο πρόγραμμα, εντούτοις, όπως υπογράμμισε «για να διασφαλίσουμε το μέλλον, χρειάζεται να διασφαλίσουμε ότι έχουμε μέχρι σήμερα». Σημείωσε ότι σήμερα ζούμε με μια επιθετική Τουρκία, την οποία δεν είχαμε δει ποτέ τόσο πολύ επιθετική από το 1974. Παράλληλα αναφέρθηκε στον πόλεμο στην Ουκρανία και την ενεργειακή κρίση, σημειώνοντας ότι όλοι περιμένουν τον φετινό χειμώνα να είναι ο πιο δύσκολος μετά τον Β' Παγκόσμιο. Και τόνισε ότι με αποτελεσματικότητα και εμπειρία πρέπει να αντιμετωπίσουμε τους κινδύνους.

«Δεν μπορούμε να γράφουμε εκθέσεις ιδεών», υπέδειξε στη συνέχεια, σημειώνοντας ότι «πρέπει να περάσουμε από ένα ναρκοπέδιο με ασφάλεια», ενώ έστειλε καταληκτικά το αισιόδοξο μήνυμα πως «αυτή η χώρα απέδειξε στα δύσκολα ότι μετατρέπει τις κρίσεις σε ευκαιρίες».

Ο Νίκος Χριστοδουλίδης τόνισε ότι στο όραμα του για την επόμενη πενταετία περιλαμβάνεται η δημιουργία ελπίδας και προοπτικής για τους νέους και τη μεσαία

τάξη.

Υποστήριξε ότι οι νέοι σήμερα βρίσκονται μπροστά στον κίνδυνο να έχουν λιγότερες ευκαιρίες από αυτές που είχαν οι γονείς τους. Πρόσθεσε ότι «η μεσαία τάξη διαχρονικά σε όλες τις χώρες είναι η ραχοκοκαλιά της οικονομίας και της κοινωνίας και εξήγησε ότι «τα τελευταία χρόνια όλες οι κρίσεις, που έχουμε περάσει, έχουν κατά κύριο λόγο χτυπήσει τη μεσαία τάξη». Τόνισε ότι «θα πρέπει να επικεντρωθούμε στη μεσαία τάξη, η οποία έχει σμικρυνθεί τα τελευταία χρόνια».

Καταληκτικά ανέφερε ότι «όραμα χωρίς λύση του Κυπριακού, δεν υπάρχει. Η παρούσα κατάσταση είναι απαράδεκτη, το στάτους κβο είναι παράνομο και έχουμε ενώπιον μας μια ΕΕ, η οποία αντέδρασε στην εισβολή στην Ουκρανία και αυτό πρέπει να το αξιοποιήσουμε προς επίλυση του Κυπριακού, πάντα στο πλαίσιο των ψηφισμάτων του ΟΗΕ».

Κυπριακό και συνεργασία των δύο κοινοτήτων

Στη συνέχεια οι τρεις υποψήφιοι κατέθεσαν τις θέσεις τους για το Κυπριακό και τη συνεργασία των δύο κοινοτήτων, απαντώντας στο ερώτημα για το πώς μπορεί η σχέση της ελληνοκυπριακής με την τουρκοκυπριακή κοινότητα να καλλιεργηθεί και να αξιοποιηθεί στις προσπάθειες λύσης του Κυπριακού.

Ο Αβέρωφ Νεοφύτου ανέφερε πως «Θέλω να επανενώσω την πατρίδα μου γύρω από το συμφωνημένο και ξεκάθαρο πλαίσιο, που περιγράφεται στα ψηφίσματα του ΟΗΕ».

Πρόσθεσε ότι «ως Ελληνοκύπριοι θέλουμε να απαλλαχθούμε από εγγυήσεις και κατοχικό στρατό. Θέλουμε ασφάλεια. Οι Τουρκοκύπριοι θέλουν ασφάλεια επίσης, αλλά θέλουν να ξέρουν ότι δεν θα αποφασίζουμε εμείς για αυτούς. Οι Ελληνοκύπριοι δεν θέλουν οι Τούρκοι να αποφασίζουν αυτοί μέσω των Τουρκοκυπρίων. Και υποστήριξε «Η ένταξη της Κύπρου στο ΝΑΤΟ θα παρέχει ασφάλεια».

Υποστήριξε ακόμη ότι «δεν είναι αρκετό να τα βρούμε οι δύο κοινότητες. Σημαντικό ρόλο παίζει η Τουρκία και θεωρώ ότι πρέπει να χρησιμοποιήσουμε το Φυσικό Αέριο και τον τομέα της ενέργειας ως όπλο για να κινήσουμε τις συνομιλίες.

Κληθείς να σχολιάσει ακόμη τις προκλήσεις από πλευράς Τουρκίας, υποστήριξε ότι «η Άγκυρα και η ηγεσία των Τουρκοκυπρίων γνωρίζουν ότι δεν θα πετύχουν τα δύο κράτη. Υπάρχει όμως κάτι χειρότερο, που είναι η ενσωμάτωση των κατεχομένων στην Τουρκία». Κατέληξε πως «θέλουμε δυνατούς φίλους και επιμένω ότι πρέπει να σταματήσουμε να ισορροπούμε μεταξύ δύο βαρκών».

Από την πλευρά του, ο Νίκος Χριστοδουλίδης σημείωσε πως «προτού απαντήσω, πρέπει να γίνουν τρεις παραδοχές»: Καταρχάς ανέφερε ότι «ούτε εμείς, ούτε οι Τουρκοκύπριοι πιστέψαμε στην Κυπριακή Δημοκρατία το 1960. Πολλοί το είδαν ως μεταβατικό στάδιο». Ακολούθως σημείωσε «ότι μετά το 1974 έπρεπε να επενδύσουμε στην τουρκοκυπριακή κοινότητα και ειδικότερα σε όσους είναι υπέρ της ΔΔΟ», ενώ υποστήριξε ότι «η θέληση των Τ/κ για λύση στη βάση του συμφωνημένου πλαισίου δεν είναι ικανή για να λυθεί το Κυπριακό, εφόσον υπάρχει η Τουρκία».

Τόνισε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση «προσφέρει όλες τις ασφαλιστικές δικλείδες για τα

δικαιώματα του κάθε πολίτη της χώρας και η εργαλειοθήκη της είναι πολύ ισχυρή και πρέπει να αξιοποιηθεί για επίτευξη λύσης. Πρέπει να γίνουν συγκεκριμένες ενέργειες».

Κληθείς να σχολιάσει την άποψη ότι οι Τουρκοκύπριοι επωφελούνται των δικαιωμάτων που τους προσφέρει η ΚΔ, αλλά την ίδια ώρα θέλουν την ασφάλεια, που τους προσφέρει η Τουρκία, ανέφερε πως δεν συμμερίζεται τη συγκεκριμένη άποψη, αφού το γεγονός ότι η Τουρκία ελέγχει τα κατεχόμενα, έχει επιπτώσεις και στους Τουρκοκυπρίους.

Με τη σειρά του, ο Ανδρέας Μαυρογιάννης υποστήριξε πως «αυτό που είναι απολύτως απαραίτητο είναι να ξανακερδίσουμε την εμπιστοσύνη της πλειοψηφίας των Τουρκοκυπρίων», σημειώνοντας ότι «πρέπει να γίνουν αρκετές ενέργειες, αφού μόνο οι διπλωματικοί χειρισμοί, δεν είναι αρκετοί».

Επεσήμανε ότι πρέπει να ξαναχτίσουμε αυτό που εμείς ονομάζουμε «οργανικές συνθήκες ειρήνης», πράγμα που περνά μέσα από την ενίσχυση του κράτους με δικοινοτικές δραστηριότητες και τη συνεργασία μεταξύ των νέων, καθώς και με την ανάληψη νέων πρωτοβουλιών.

«Πρέπει να δημιουργήσουμε γραφείο τουρκοκυπριακών υποθέσεων, που θα έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και το συντονισμό των θεμάτων, που αφορούν τους Τουρκοκύπριους», ανέφερε ακολούθως.

Παράλληλα υποστήριξε ότι «η πλειοψηφία των Τουρκοκυπρίων ενδιαφέρεται για επανένωση, όμως πρέπει να τους δείξουμε ότι υπάρχει αυτή η επιλογή. Γι' αυτό πρέπει να βρούμε εκείνα τα εργαλεία, που θα γείρουν την πλάστιγγα υπέρ της επανένωσης», καταλήγοντας πως πιστεύει ότι «αυτό δεν είναι δύσκολο».

Οι θέσεις τους για την παιδεία

Όσον αφορά στο θέμα της παιδείας, ο Νίκος Χριστοδουλίδης ανέφερε ότι θεωρεί την Παιδεία ως έναν από τους σημαντικότερους πυλώνες του κράτους.

Σημείωσε ότι χρειάζεται καταρχάς έμφαση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων των μαθητών και της κριτικής τους σκέψης. Επεσήμανε ακόμη ότι είναι αναγκαία η σύνδεση της παιδείας με την οικονομία, ενώ υποστήριξε ότι πρέπει να δώσουμε περισσότερη έμφαση στην τεχνική εκπαίδευση. Τόνισε ακόμη ότι είναι αναγκαίο να ξεκινά ο επαγγελματικός προσανατολισμός των παιδιών από μικρότερη ηλικία. Σημείωσε επίσης ότι είναι αναγκαία η συνεχής επιμόρφωση και αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, όπως και η αυτοαξιολόγηση των μαθητών.

Κληθείς να σχολιάσει αν τάσσεται υπέρ του ολοήμερου σχολείου, ανέφερε ότι πιστεύει απόλυτα στο ολοήμερο σχολείο, αλλά πρέπει να είμαστε ειλικρινείς με τον κόσμο για τις δυσκολίες, δηλαδή ότι θέλουμε 4 και 5 προϋπολογισμούς του κράτους για να το εφαρμόσουμε, ενώ υποστήριξε ότι είναι καλύτερα να ξεκινήσει ως πειραματικό και ακολούθως να γίνει υποχρεωτικό.

Ο Ανδρέας Μαυρογιάννης ανέφερε ότι τάσσεται ξεκάθαρα υπέρ του ολοήμερου

σχολείου, υποστηρίζοντας ότι το κόστος δεν είναι τόσο μεγάλο, όσο πιστεύουν κάποιοι και ότι η παιδεία είναι επένδυση, ενώ πρόσθεσε ότι «σε καμία περίπτωση δεν πρέπει οι εκπαιδευτικοί να επωμιστούν το κόστος. Στόχος είναι ένα ολοήμερο δημόσιο σχολείο πρότυπο ποιότητας και πρότυπο της κοινωνίας. Θέλουμε ένα σχολείο περισσότερο βιωματικό, καινοτόμο, χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις που θα προάγει την κριτική σκέψη και θα αναδεικνύει τις δεξιότητες για κάθε μαθητή».

Τάχθηκε υπέρ της αναθεώρησης του ωραρίου στα σχολεία, στη δυνατότητα σίτισης στα σχολεία και υποστήριξε ότι πρέπει να υπάρχει ένα δίκτυο με ειδικούς επιμελητές, έτσι ώστε οι μαθητές να φεύγουν από το σχολείο διαβασμένοι, γεγονός που θα επιλύσει πολλά προβλήματα.

Με τη σειρά του ο Αβέρωφ Νεοφύτου επεσήμανε ότι στην Κύπρο υπάρχει καλό επίπεδο εκπαίδευσης, το οποίο μπορούμε να το ανεβάσουμε πιο ψηλά, σημειώνοντας ότι οι μαθητές θα πρέπει να πάνε από τη γνώση, στις δεξιότητες, στην κριτική σκέψη, στην ομαδική εργασία και πρωτίστως να κατακτήσουν τον αλληλοσεβασμό. Μέσω του αλληλοσεβασμού, συνέχισε, καταπολεμείται η παραβατικότητα και το «μπούλινγκ».

Ανέφερε ότι τάσσεται υπέρ του ολοήμερου σχολείου, ενώ υποστήριξε ότι ο επαγγελματικός προσανατολισμός στα σχολεία πρέπει να γίνεται από εργοδότες και επιμελητήρια.

Εκσυγχρονισμός του κράτους και πάταξη της διαφθοράς

Επόμενο θέμα της συζήτησης ήταν το ζήτημα του εκσυγχρονισμού των θεσμών του κράτους και η πάταξη της διαφθοράς, με τους υποψηφίους να καλούνται να απαντήσουν στο ερώτημα «πώς σπάζουν τα δεσμά ανάμεσα στην εκτελεστική εξουσία και τους ανεξάρτητους αξιωματούχους».

Ο Ανδρέας Μαυρογιάννης απάντησε πως «υπάρχει ανάγκη για προοδευτικό εκσυγχρονισμό του κράτους για να σπάσει ο ομφάλιος λώρος, που συνδέει θεσμούς με ανθρώπους, πολιτικούς και καταστάσεις και δεν ωφελεί την άνθηση των θεσμών».

«Είναι απαραίτητο να δημιουργήσουμε μια χρηστή διοίκηση», υποστήριξε ο κ. Μαυρογιάννης, σημειώνοντας ότι «δεν είναι δύσκολο να επιτευχθεί, αν υπάρχει πολιτική βούληση και αποφασιστικότητα. Τόνισε ότι οι θεσμοί πρέπει όχι μόνο να φαίνονται, αλλά κυρίως να είναι ανεξάρτητοι. Επεσήμανε ακόμη ότι η διοίκηση, όπως λειτουργεί σήμερα, τίθεται προς όφελος των λίγων, τονίζοντας ότι όλα πρέπει να αλλάξουν σημαντικά και ότι οι θεσμοί πρέπει να είναι ανεξάρτητοι για να δουλεύουν προς εξυπηρέτηση αναγκών της κοινωνίας.

Ο Νίκος Χριστοδουλίδης ανέφερε, με τη σειρά του, πώς ο εκσυγχρονισμός και η ανασύσταση του κράτους είναι άμεσα συνυφασμένα με την αλλαγή στην κοινωνία. Έκανε λόγο για αναγκαίες ολιστικές κινήσεις και για χτίσιμο κουλτούρας διαφάνειας.

Τόνισε ακόμη ότι πρέπει να προχωρήσουμε σε μεταρρυθμίσεις και ότι είναι αναγκαίος ο τεχνολογικός μετασχηματισμός. Ο Νίκος Χριστοδουλίδης ανέφερε ακόμη πως είναι αναγκαία η εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στη Δικαιοσύνη και ότι δεν μπορεί μια απόφαση σε ένα δικαστήριο να χρειάζεται οκτώ με δέκα χρόνια για να ληφθεί.

Ο Αβέρωφ Νεοφύτου υποστήριξε από πλευράς του πως οι μεταρρυθμίσεις «είναι ταυτόσημες με τις πολιτικές του ΔΗΣΥ».

Ανέφερε ακόμη ότι «έχουμε σύνταγμα και δομές του 1960, όπου η ισορροπία και έλεγχοι ήταν μεταξύ των κοινοτήτων. Το 2022 θέλουμε ένα κράτος με πλήρη διαφάνεια και λογοδοσία».

Επεσήμανε ακόμη ότι «δεν υπάρχει αλλού Πρόεδρος, που εκλέγεται και διορίζει όλους τους φορείς και θεσμούς», εξηγώντας ότι για αυτό τον λόγο έθεσε θέμα για συνταγματική αναθεώρηση, ενώ τόνισε ότι «πρέπει να εισέλθουμε σε διάλογο, χωρίς όρους και προϋποθέσεις, προκειμένου να δημιουργήσουμε ένα σύγχρονο αποτελεσματικό κράτος με διαφάνεια».

Το φλέγον ζήτημα του μεταναστευτικού

Στο πάνελ συζητήθηκε και το φλέγον ζήτημα του μεταναστευτικού. Οι τρεις κύριοι υποψήφιοι κλήθηκαν να απαντήσουν στο ερώτημα «τι πρέπει να γίνει για την αποτελεσματική διαχείριση του προβλήματος».

Ο Αβέρωφ Νεοφύτου ανέφερε πως αρχικά θα πρέπει να πραγματοποιηθεί ο διαχωρισμός των πολιτικών προσφύγων, για τους οποίους, από τη στιγμή που δικαιούνται να παραμείνουν στην Κύπρο, θα πρέπει να λειτουργήσουν προγράμματα ενσωμάτωσης.

Υποστήριξε ότι για να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα πρέπει να μειώσουμε τις εισροές με τη σωστή επιτήρηση της πράσινης γραμμής, με ένα φράχτη που μπορεί να είναι όχι μόνο φυσικός, αλλά και ηλεκτρονικός, με drones, με τους 300 προσληφθέντες αστυφύλακες.

Τόνισε ότι πρέπει επίσης να γίνουν διμερείς συμφωνίες για επαναπατρισμό, κάνοντας αναφορά στην πρόσφατη επίσκεψή του στο Κονγκό.

Στο ερώτημα εάν τάσσεται υπέρ της τοποθέτησης του φράχτη, ανέφερε ότι «δεν είναι ανάγκη να είναι φυσικός, αλλά μπορεί να είναι τεχνολογικός. Πρέπει να μεριμνούμε να μην καλλιεργούμε προβλήματα στους περίοικους», ενώ τόνισε ότι ο έλεγχος των εισροών είναι απαίτηση της κοινωνίας.

Από την πλευρά του, ο Ανδρέας Μαυρογιάννης ανέφερε πως «υπάρχουν σοβαρά προβλήματα και η επίλυσή τους πρέπει να γίνει σε συνάρτηση με το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων». Αναφέρθηκε ακόμη στη μακροχρόνια περίοδο, που απαιτείται για έλεγχο των αιτήσεων ασύλου, σημειώνοντας ότι πρέπει η διαδικασία να κρατά μερικές εβδομάδες το πολύ λίγους μήνες, ενώ υποστήριξε ότι από εκεί και πέρα πρέπει να υπάρχουν διαδικασίες επαναπατρισμού, επειδή είτε το πιστεύουμε είτε όχι υπάρχουν διαδικασίες που λειτουργούν εις βάρος μας».

«Οι φράχτες και τα συρματοπλέγματα δεν λύνουν προβλήματα», υποστήριξε ο κ. Μαυρογιάννης, σημειώνοντας ότι θα αφαιρέσει τον φράχτη αν εκλεγεί.

Ο Νίκος Χριστοδουλίδης ανέφερε καταρχάς πως «θέλω να ξεκινήσω, επειδή βλέπω στο κοινό πρέσβεις από την ΕΕ, από το γεγονός ότι η Ένωση θα κριθεί από το

συγκεκριμένο θέμα».

Υποστήριξε ότι «αν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα, το πρώτο που πρέπει να κάνουμε είναι να αντιμετωπίσουμε τους λόγους, για τους οποίους φεύγουν από τις χώρες τους οι άνθρωποι αυτοί», ενώ κατά δεύτερον τόνισε ότι «δεν μπορεί η Κυπριακή Δημοκρατία να σηκώσει ένα τόσο δυσβάστακτο βάρος», κάνοντας λόγο για «αναγκαία αλληλεγγύη». Επεσήμανε ακόμη ότι πρέπει να υπάρχει διαχωρισμός για να μπορούμε να ανταποκριθούμε στις διεθνείς μας υποχρεώσεις.

Τόνισε επίσης πως πρέπει να εξετάζονται οι αιτήσεις, που είναι πρόδηλα βάσιμες και ότι πρέπει να βρούμε τον τρόπο ώστε να μην είμαστε ελκυστικός προορισμός. Ανέφερε ακόμη ότι η λύση του ζητήματος είναι η συγκέντρωση όλων των υπηρεσιών του κράτους, κάτω από το Υφυπουργείο Μετανάστευσης, προς άμεση αντιμετώπιση των παρόντων προβλημάτων, ενώ ακολουθώντας, όπως ανέφερε, το Υφυπουργείο δεν θα χρειάζεται να υπάρχει.

Καταληκτικά, για το θέμα ανέγερσης φράχτη, ο κ. Χριστοδουλίδης σημείωσε πως «δεν πιστεύω ότι ούτε οι 300 αστυνομικοί, ούτε ο φράχτης θα επιλύσουν το πρόβλημα. Είμαι υπέρ της συνεχούς αξιολόγησης. Πρέπει η κάθε πολιτική να αξιολογείται συνεχώς. Το Υπουργείο Εσωτερικών πρέπει να μας δώσει στοιχεία για το αν ο φράχτης έφερε αποτελέσματα».

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

“ELECTRIC MOBILITY”

YIANNIS KAROUSOS, MINISTER OF TRANSPORT, COMMUNICATIONS & WORKS

CHRISTIANNA DIOGENOUS, CEO UNICARS

DINOS LEFKARITIS, EXECUTIVE MANAGING DIRECTOR (CEO), PETROLINA

DISCUSSANT: MANIANA KALOGERAKI, CORRESPONDENT OF HELLENIC BROADCASTING CORPORATION AND ATHENSNEWS AGENCY IN CYPRUS

Το μέλλον της ηλεκτροκίνησης στην Κύπρο, συζητήσαν στο πλαίσιο του Cyprus Forum 2022, ο Υπουργός Μεταφορών, Γιάννης Καρούσος, η CEO της UNICARS Χριστιάνα Διογένους και ο Executive Managing Director της Petrolina, Ντίνος Λευκαρίτης, υπό τον συντονισμό της δημοσιογράφου Μανιάνας Καλογεράκη.

Στην αρχική του τοποθέτηση, ο Υπουργός Μεταφορών Γιάννης Καρούσος, σημείωσε ότι μέχρι σήμερα έχουν εγγραφεί ή παραγγελθεί 1.343 ηλεκτρικά οχήματα, ξεπερνώντας τους στόχους για το 2022. Όπως ανέφερε ο κ. Καρούσος πρέπει να φτάσουμε τους στόχους μας για την κλιματική συμφωνία και προς αυτή την κατεύθυνση το 2021 προωθήθηκε και εγκρίθηκε το Γενικό Πλαίσιο Πολιτικής για την Προώθηση της Χρήσης Ηλεκτροκίνητων Οχημάτων, το οποίο στοχεύει το 2030 το 25% των νέων εγγραφών οχημάτων να είναι ηλεκτρικά και μέχρι το 2035 το ποσοστό αυτό να αυξηθεί στο 100%.

Πρόσθεσε ότι, στους στόχους του γενικού πλαισίου, για το 2022, προέβλεπε 1036 νέες εγγραφές οχημάτων να είναι ηλεκτρικά για την επίτευξη του πιο πάνω στόχου, ενώ ήδη έχουν εγγραφεί ή παραγγελθεί 1343 οχήματα επιτυγχάνοντας τον στόχο του έτους κατά 144%.

Σημαντικό συστατικό ο ιδιωτικός τομέας στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών

Από την πλευρά της η CEO της UNICARS κ. Χριστιάνα Διογένους υπογράμμισε το σημαντικό ρόλο που θα διαδραματίσει στην πράσινη κινητικότητα η ιδιωτική πρωτοβουλία αφού ο δημόσιος τομέας δεν μπορεί να υλοποιήσει ένα ιδιαίτερα πολύπλοκο έργο με πολλαπλές προκλήσεις και προϋποθέσεις. Ο τομέας της ηλεκτροκίνησης είπε αφορά ραγδαία εξελισσόμενες τεχνολογίες, γεγονός που ο ιδιωτικός τομέας έχει και την εμπειρία και την τεχνογνωσία και την εξειδίκευση για να προσφέρει αυτή τη γνώση και τα εφόδια που χρειάζονται για να εξελιχθεί.

Η ταχύτητα και η ευελιξία στις διαδικασίες, είπε, είναι ένα πολύ σημαντικό συστατικό και ο ιδιωτικός τομέας δεν περιορίζεται από τις γραφειοκρατικές διαδικασίες ή από τις πολιτικές αποφάσεις, άρα μπορεί να κινηθεί ταχύτερα και να φέρει αποτελέσματα, πάντα εντός ρυθμιστικού πλαισίου.

Επίσης, σημείωσε, η εφαρμογή ενός πλάνου πράσινης κινητικότητας απαιτεί υποδομές με μακροχρόνιο σχεδιασμό που ενδεχομένως ο δημόσιος τομέας να μην μπορεί σε κάποια στιγμή να στηρίξει και να δικαιολογήσει αυτές τις υποδομές που θα μπορεί να στηρίξει ο ιδιωτικός τομέας. Χρειάζεται, υπογράμμισε, περιβαλλοντική και κοινωνική υπευθυνότητα και πλέον οι ιδιωτικές επιχειρήσεις έχουν αυτά τα δεδομένα σε προτεραιότητα και είναι υπόλογες αν δεν τα εφαρμόζουν.

Έτοιμοι για τις προκλήσεις του μέλλοντος

Ο κ. Λευκαρίτης από την πλευρά του, κληθείς να αναφερθεί στις προκλήσεις για την PETROLINA τα επόμενα χρόνια, σημείωσε ότι τα τελευταία χρόνια η εταιρεία έχει πάψει σταματήσει να δραστηριοποιείται στον τομέα των πετρελαιοειδών, μεταστρέφοντας τις δραστηριότητές της στον ενεργειακό τομέα.

Η PETROLINA, έχει δημιουργήσει ομάδα εργασίας η οποία παρακολουθεί τις διάφορες

εξελίξεις που συμβαίνουν ανά το παγκόσμιο και προχωρεί. Έχει ιδρύσει τρεις διαφορετικές εταιρείες. Η PETROLINA Energy δραστηριοποιείται στον τομέα των φωτοβολταϊκών πάρκων, η PETROLINA Electric η οποία, με άδεια της RAI, από την 1η Οκτωβρίου είναι προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας.. Η 3η εταιρεία είναι η PETROLINA Solar, η οποία ασχολείται με την οικιακή και βιομηχανική εγκατάσταση φωτοβολταϊκών. Για την ιστορία, είπε ο κ. Λευκαρίτης, η συγκεκριμένη εταιρεία ξεκίνησε με 1,5 άτομο και σήμερα απασχολεί 32 άτομα. Η PETROLINA είπε, δέχεται τις προκλήσεις της εποχής για την πράσινη ανάπτυξη και θα είναι εδώ για πολλά χρόνια.

Πλαίσιο ανάπτυξης υποδομών για τη μετάβαση στην πράσινη κινητικότητα

Ο Υπουργός, εξήγησε ότι βάσει του γενικού πλαισίου για ολοκλήρωση των υποδομών που χρειάζονται για να τεθεί η τεχνολογία της ηλεκτροκίνησης βιώσιμη και προσιτή προωθείται η ανάπτυξη υποδομών επαναφόρτισης με 1000 σταθμούς φόρτισης ως το 2026, σε δημόσια προσβάσιμους χώρους με σχέδιο επιχορηγήσεων ύψους 4.000.000 ευρώ και έναρξη αυτού πολύ σύντομα.

Παράλληλα, ο κ. Καρούσος δήλωσε ότι τα νέα υπηρεσιακά οχήματα που αγοράζονται από το κράτος θα είναι αμιγώς ηλεκτρικά ή μερικώς ηλεκτρικά με στόχο το 2030 το 100% των νέων αγορών να είναι ηλεκτροκίνητα.

Απαντώντας σε ερώτηση για το πώς υποδέχτηκαν οι καταναλωτές τη νέα πραγματικότητα της ηλεκτροκίνησης, η κ. Διογένους σημείωσε πως αρχικά το ενδιαφέρον φάνηκε να είναι ιδιαίτερα υψηλό. Ωστόσο, παρατηρεί πως η εκδήλωση ενδιαφέροντος απέχει από το πραγματικό ενδιαφέρον και την ικανότητα του καταναλωτή να μεταβεί στην ηλεκτροκίνηση.

Χρειάζεται, σημείωσε, εκπαίδευση του κοινού σε θέματα πράσινης ηλεκτροκίνησης για να μπορεί να γνωρίζει χωρίς σύγχυση τις σχετικές ορολογίες για το τι είναι ηλεκτρικό αυτοκίνητο. Σχολίασε ακόμη ότι όταν δόθηκε σχετικό κρατικό κονδύλι, το κοινό έσπευσε να εγγραφεί και μετά να πραγματοποιήσει τη σχετική έρευνα αγοράς και μετά να ενημερωθεί, γεγονός που δημιούργησε σύγχυση και καθυστέρηση στη διάθεση των κονδυλίων. Οι καταναλωτές που κάνουν το επόμενο βήμα στην πράσινη ηλεκτροκίνηση, θα πρέπει να είναι έτοιμοι, να έχουν τον σωστό τρόπο σκέψης και να έχουν αποφασίσει ότι θα ασπαστούν αυτή την τεχνολογία και να έχουν αντιληφθεί τις προκλήσεις που υπάρχουν.

Δημόσια φόρτιση

Η κ. Διογένους, ήγειρε το ζήτημα της δημόσιας φόρτισης οχημάτων, το οποίο αποτελεί ένα μεγάλο εμπόδιο στη μετάβαση στην ηλεκτροκίνηση. Από την πλευρά της η UNICARS, είπε, μία από τις σημαντικές κινήσεις στις οποίες προχώρησε τα τελευταία χρόνια, ήταν η επένδυση σε ένα δικό της, ιδιωτικό δίκτυο φόρτισης ανά το παγκύπριο, δημόσια προσβάσιμο από όλες τις μάρκες αυτοκινήτων χωρίς εξαιρέσεις.

Η στρατηγική της μετάβασης στην ηλεκτροκίνηση, βρίσκεται στο επίκεντρο μελέτης της UNICARS από το 2013 για το τι μπορεί να γίνει στην Κύπρο. Αυτή τη στιγμή, τόνισε η κ. Διογένους, είναι η μόνη τεχνολογία που μπορεί να μας οδηγήσει στην πράσινη μετάβαση. Στο μέλλον σαφώς θα υπάρξουν κι άλλες τεχνολογίες.

«Οι σταθμοί φόρτισης, έστω και μέσω της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, είναι ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο. Έχουμε δεσμευτεί ότι θα μεγαλώσουμε το δίκτυο αυτό το οποίο αυτή τη στιγμή υπάρχει σε επτά σημεία σε Πάφο και Λεμεσό» είπε.

Το μέλλον των πρατηρίων καυσίμων

Κληθείς να απαντήσει για την μετάβαση των πρατηρίων καυσίμων στη νέα πραγματικότητα, ο Ντίνος Λευκαρίτης σημείωσε πως δεν θα είναι δύσκολη, αφού υπάρχουν οι υφιστάμενες υποδομές. Ωστόσο, είπε, θα πρέπει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες αδειοδότησης.

Αναφερόμενος στην υφιστάμενη κατάσταση των πρατηρίων, ο κ. Λευκαρίτης, επεσήμανε ότι δεν υπάρχουν μόνο πρατήρια που προσφέρουν πετρελαιοειδή. Αρκετά εξ αυτών, διαθέτουν καφέ ή και κάποιο μίνι μάρκετ. Σε αυτές τις περιπτώσεις, δεν χρειάζεται να στηθεί εκ νέου υποδομή αφού υπάρχει και μπορούν να τοποθετηθούν σε αυτά, σταθμοί σύντομης φόρτισης.

Τόνισε πως από την πλευράς της η PETROLINA, βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο σε ότι αφορά την τοποθέτηση φορτιστών, ωστόσο οι διαδικασίες, σκαλώνουν στη γραφειοκρατία, παρά την άψογη συνεργασία και με τον υπουργό Μεταφορών και τις υπηρεσίες, είναι ξεκάθαρα θέμα των κανονισμών.

Σε ότι αφορά την τεχνολογία φόρτισης, ο κ. Λευκαρίτης σημείωσε ότι αυτή τη στιγμή υπάρχουν φορτιστές που χρειάζονται 15 λεπτά να πραγματοποιήσουν μία φόρτιση, εκφράζοντας την πεποίθηση ότι θα υπάρξει σύντομα, μεγαλύτερη ανάπτυξη των τεχνολογιών.

Η κ. Διογένους σημείωσε ότι η Κύπρος, λόγω των μικρών αποστάσεων, έχει το προνόμιο να καλύπτεται από το περιθώριο των 400 χιλιομέτρων που φθάνει να καλύπτει μια φόρτιση. Η ίδια, ανέφερε ότι τον τελευταίο 1,5 χρόνο κυκλοφορεί αποκλειστικά με ηλεκτρικό όχημα, επισημαίνοντας ότι τα 400 χιλιόμετρα είναι αρκετά για να καλύψουν την καθημερινότητα οποιουδήποτε με φόρτιση μία φορά την εβδομάδα, εκτός εάν θα πραγματοποιήσει μετακινήσεις εκτός πόλης.

Ο κ. Καρούσος ανέφερε ότι στο πλαίσιο των οικονομικών κινήτρων, εγκρίθηκαν και ήδη υλοποιούνται οι δυο ετήσιες προκηρύξεις της πρώτης φάσης των σχεδίων επιχορήγησης, του σχεδίου επιχορήγησης ηλεκτρικών οχημάτων καθώς και του σχεδίου απόσυρσης παλαιών ρυπογόνων οχημάτων και αντικατάστασης αυτών με αμιγώς ή μερικώς ηλεκτρικά οχήματα. Την ηλεκτροκίνηση θα την δούμε παντού. Και στις δημόσιες μεταφορές και στους ιδιώτες. Το στοίχημα στην Κύπρο θα το κερδίσουμε μέσω των μεταφορών.

Σε ότι αφορά τους επόμενους στόχους της UNICARS, η κ. Διογένους σημείωσε ότι υιοθετεί ένα πράσινο μοντέλο ανάπτυξης, ως γενική στρατηγική της εταιρείας, ξεφεύγοντας από όλα όσα αφορούν το συμβατικό αυτοκίνητο.

Η UNICARS είπε, εκτός από τη διεύρυνση του δικτύου φόρτισης, μελετά τον τομέα των εναλλακτικών καυσίμων αλλά και της ψηφιοποίησης των υπηρεσιών της, στην προσπάθεια για στροφή στη βιώσιμη κινητικότητα.

Από την πλευρά του, ο κ. Λευκαρίτης, αναλύοντας τους επόμενους στόχους της PETROLINA, αναφέρθηκε τόσο στις οικονομικές κρίσεις που αντιμετώπισε ο τόπος μας και κατάφερε να αναγεννηθεί ξανά, όσο και στην ιστορική πορεία της εταιρείας από το 1946 μέχρι και την 3η γενιά που αναλαμβάνει σταδιακά τα ηνία της εταιρείας και συμβάλει στην υλοποίηση του οράματος. Οι προκλήσεις, τόνισε υπάρχουν και τα πρατήρια της εταιρείας προσφέρουν και εναλλακτικά είδη καυσίμων και δεν θα σταματήσουν τη λειτουργία τους.

Νομοθεσία για τα σκούτερ

Κληθείς να απαντήσει σε ερώτηση για την νομοθεσία που αφορά τα σκούτερ, ο Γιάννης Καρούσος ανέφερε ότι μετά από διαβούλευση ψηφίστηκε ο νόμος από τη Βουλή και έχει τεθεί σε εφαρμογή με κάποιες εξαιρέσεις οι οποίες θα ισχύσουν σε 3 μήνες και η χώρα μας πλέον είναι από τις χώρες που έχουν νόμο για τα σκούτερ και την προσωπική κινητικότητα.

Πλέον, είπε, μπαίνει όριο ταχύτητας στα 20 χιλιόμετρα, υποχρεωτική χρήση κράνους και οι χρήστες θα μπορούν να κυκλοφορούν σε ποδηλατόδρομους ή πεζόδρομους ή πλατείες εάν η τοπική αρχή δώσει την έγκρισή της και για να μπορούν να κυκλοφορούν σε δρόμους με όριο μέχρι 30 χιλιόμετρα.

Επίσης μπαίνουν προδιαγραφές ελέγχου για ενοικίαση, όπως προβλέπει η νομοθεσία. Είναι στις τοπικές αρχές που έχουν την εξουσία του ελέγχου και της επιτήρησης των συσκευών. Έχουν ήδη ξεκινήσει κάποιες καταγγελίες, είπε.

Καταληκτικά, ο Υπουργός δήλωσε ότι είναι με ικανοποίηση που βλέπει τους πολίτες να ενδιαφέρονται όλο και περισσότερο για τη μετάβαση τους σε εναλλακτικά καύσιμα, ενώ ήδη η χρήση των ηλεκτρικών οχημάτων έχει αποδώσει θετικά αποτελέσματα τόσο στην εξοικονόμηση χρημάτων με τη χρήση τους, όσο και στη μείωση ρύπων.

Στο τελικό σχόλιο της, η CEO της UNICARS επεσήμανε ότι αν θέλουμε να πάμε γρήγορα μπροστά θα πρέπει να συνεργαστούμε για να μεταβούμε στην πράσινη κινητικότητα και να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις.

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

“DIVERSITY & INCLUSION BY BUSINESSES - THE CASE FOR LGBTQI+ EQUITY”

PRODROMOS PYRROS, ECONOMIC AND PUBLIC POLICY ADVISER,
OFFICE OF THE PRIME MINISTER OF THE HELLENIC REPUBLIC
MARIANNA HADJIANDONIOU, GROUP HR DIRECTOR PARIMATCH
TECH, SECRETARY OF THE BOARD CSR CYPRUS
ELLI MATSOUKA, CONSULTANT & EXECUTIVE COACH, CYHRMABOARD
MEMBER
CHRISTIANA IERODIAKONOU, ASSISTANT PROFESSOR IN
MANAGEMENT, UNIVERSITY OF CYPRUS
DISCUSSANT: COSTA GAVRIELIDES, DEI EXPERT, ADVISOR TO THE
PRESIDENT OF CYPRUS ON MULTICULTURISM AND DIVERSITY

Η διαφορετικότητα στον χώρο εργασίας για πολλά χρόνια, ήταν ένα βαρυσήμαντο ζήτημα που παραγκωνιζόταν και πολλές φορές θεωρείτο ταμπού. Εν έτει 2022, η διαφορετικότητα στον χώρο εργασίας και η σημαντικότητα να συμπεριλαμβάνονται άτομα διαφορετικού υπόβαθρου και σεξουαλικότητας, άρχισε να λαμβάνει τη θέση που της αξίζει στις ατζέντες των εταιρειών και των οργανισμών.

Η ισότητα των ατόμων και η συμπερίληψη τους σε ένα σύνολο, που να τα κάνει να νιώθουν ευπρόσδεκτα και πολύτιμα στον χώρο εργασίας τους, αλλά και οι τρόποι επίτευξης αυτού του αποτελέσματος, ήταν το θέμα του πάνελ « Diversity & Inclusion by businesses – The case for LGBTQI+ Equity» στο Cyprus Forum 2022.

Συμπερίληψη στο χώρο εργασίας

Ανοίγοντας τη συζήτηση ο κ. Κώστας Γαβριηλίδης, Σύμβουλος του Προέδρου της Κυπριακή Δημοκρατίας για θέματα Πολυπολιτισμικότητας, Αποδοχής και Σεβασμού στη Διαφορετικότητα, αναρωτήθηκε «γιατί κάποιος να μένει εδώ, γιατί να μένει μέσα σε μία εταιρεία, κάτι το οποίο τον κρατάει εκεί, πως κάνουμε τους ανθρώπους δηλαδή να είναι ευπρόσδεκτοι και πολύτιμοι;».

Απαντώντας στο ερώτημά του η κ. Μαριάννα Χατζηαντωνίου, Διευθύντρια HR της Parimatch είπε πως «στην Parimatch-tech, ο στόχος στο τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού είναι να αναδείξουμε την εταιρεία μας σαν έναν εργοδότη προτίμησης. Ξεκινώντας από αυτό να πω ότι για εμένα προσωπικά, δεν γίνεται να τοποθετείσαι σαν εταιρεία, να λες είμαι εργοδότης προτίμησης χωρίς να έχεις κάποιες πολιτικές, διαδικασίες και στρατηγικές μέσα από τις οποίες θα μπορείς να συμπεριλάβεις αυτά τα άτομα και ομάδες. Η αρχή ήταν αυτή στην εταιρεία».

Συνεχίζοντας η κ. Χατζηαντωνίου ανέφερε ότι «δουλεύω με μια ομάδα στην οποία όλοι είναι νεαροί οπότε για μένα ήταν πιο εύκολο να κτίσω σαν τμήμα αυτές τις διαδικασίες. Είδαμε την διαδικασία πρόσληψης, πως γίνεται, ποιος είναι ο σωστός τρόπος, πως παίρνοντας βιογραφικά, μπορούμε παράλληλα να δούμε αντικειμενικά δηλαδή δεν θα γίνουν διακρίσεις».

Ερωτώμενη από τον κ. Γαβριηλίδη, για τα αποτελέσματα της δουλειάς τους και εάν έρχεται κόσμος στην εταιρεία, η κ. Χατζηαντωνίου, απάντησε ότι αυτό έχει να κάνει και με το τι κουλτούρα χτίζουμε, «Δηλαδή είμαστε μια εταιρεία με πολιτικές ανοικτών στόχων, που μπορούμε να κάνουμε συζήτηση, αγκαλιάζουμε την διαφορετικότητα και σε πάρα πολλές δραστηριότητες μας. Για παράδειγμα οι εκδηλώσεις της εταιρείας πάντα θα προσκαλέσουμε κόσμο με τους συντρόφους τους, ασχέτως ποιοι είναι. Μόνο από αυτό το μικρό βήμα, μπορείς να αγκαλιάσεις τον κόσμο που ανήκει σε αυτές τις ομάδες».

Διάλογος και αντιμετώπιση προκλήσεων

Απευθυνόμενος στην κ. Έλλη Ματσούκα Σύμβουλο, Executive Coach, ειδική στην Οργανωτική Κουλτούρα και την Εταιρική Ευημερία, ο κ. Γαβριηλίδης ζήτησε να μοιραστεί τη δική της εμπειρία με το θέμα. Η κ. Ματσούκα ανέφερε πως «στο Κυπριακό επιχειρείν υπάρχει μια διάθεση, μια όρεξη να ασχοληθούν με τα θέματα διαφορετικότητας και συμπερίληψης. Αυτό διαφάνηκε και από μια έρευνα την οποία

τρέξαμε τον προηγούμενο χρόνο, υπό την αιγίδα του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Ανθρωπίνου Δυναμικού αλλά και του Κυπριακού. Μέσα από αυτή την έρευνα διαφάνηκε ότι, όταν ερωτήθηκαν οι εταιρείες στην Κύπρο κατά πόσο η διαφορετικότητα και η συμπερίληψη αφορά κάποιες από τις υπάρχουσες προτεραιότητες τους, κατατάχθηκε τέταρτο μεταξύ 32 προτεραιοτήτων. Οπότε υπάρχει διάθεση να ασχοληθούν με αυτά τα θέματα».

Προσθέτοντας: «Αν δούμε τώρα και εμπειρικά μέσα από τον ρόλο μου σαν σύμβουλος, το πως δηλαδή μεταφράζεται αυτή η διάθεση μέσα στις εταιρείες, θα δούμε ότι μεταφράζεται με το να υποστηρίζουν θέματα γυναικών και άλλων λιγότερων προνομιούχων ομάδων και όχι τόσο θέματα ΛΟΑΤΚΙ. Για να δώσω και ένα παράδειγμα, σε πολλές υπάρχουν πολλές φορές και στόχοι ποσοτικοί για την συμμετοχή γυναικών ως ανώτερα διοικητικά στελέχη. Σπάνια και σε πολύ μετρημένες περιπτώσεις θα δούμε εταιρείες να έχουν ανάλογο στόχο για ΛΟΑΤΚΙ. Οπότε βλέπουμε ότι υπάρχει ακόμα ταμπού γύρω από αυτό το θέμα, όσον αφορά τις επιχειρήσεις, παρόλο που η διαφορετικότητα και η συμπερίληψη θεωρούνται σημαντικά».

Συνεχίζοντας η κ. Ματσούκα, είπε ότι «γι' αυτό σαν Κυπριακός Σύνδεσμος Ανθρώπινου Δυναμικού, επειδή εντοπίσαμε και αυτή την ανάγκη, τρέχουμε και υποστηρίζουμε διάφορες δραστηριότητες γύρω από αυτό για να βοηθήσουμε και τις εταιρείες να ανοίξουν διάλογο και να αποκτήσουν τα εργαλεία για να μπορέσουν να διαχειριστούν αυτά τα θέματα τα οποία ακόμα είναι ταμπού. Σίγουρα τέτοια παραδείγματα είναι καλό να ακούγονται για να μπορέσουν και άλλες εταιρείες να ασχοληθούν. Οπότε, υποστηρίζουμε και την χάρτα διαφορετικότητας που είναι μια πλατφόρμα κάτω από την πρωτοβουλία της ευρωπαϊκής ένωσης και ακόμη ένα έργο συγχρηματοδοτούμενο το Allies τα οποία και τα δύο έργα έχουν σαν σκοπό να υποστηρίξουν την διαφορετικότητα και την συμπερίληψη στον εργασιακό χώρο».

Ο κ. Γαβριηλίδης, πρόσθεσε πως «σε ότι αφορά την χάρτα διαφορετικότητας, να πούμε ότι βλέπουμε εταιρείες να μπαίνουν και να εγγράφονται στην χάρτα. Πρώτη ήταν η Cyta και θα ήταν καλό να δούμε κι άλλες εταιρείες. Υπάρχει μια καλή κριτική πάνω σε αυτό για το κατά πόσο μπαίνουν κάποιες πολιτικές μέσα και πως προχωρά αυτή η χάρτα. Το κάποια εταιρεία να εγγράφεται απλά μέσα στη χάρτα και που οδηγεί αυτό και ποιο είναι το επόμενο βήμα για αυτές τις εταιρείες».

Η κρατική παρεμβατικότητα

Απευθυνόμενος στον κ. Πρόδρομο Πύρρο, Σύμβουλο στο Οικονομικό Γραφείο του Πρωθυπουργού της Ελλάδας, είπε ότι «έρχεσαι εδώ με ένα διαφορετικό υπόβαθρο από το γραφείο του πρωθυπουργού της Ελλάδας. Αυτό που συζητείται είναι ο τρόπος με τον οποίο η ίδια η κυβέρνηση πρέπει να έρθει να βοηθήσει σε αυτό τον δρόμο. Βλέπαμε μια διαφορετική πολιτική η οποία μόνο από πλευρά δικαιωμάτων, τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα έρχονταν και απλά έλεγαν ότι υπάρχουν διακρίσεις, ενώ χρειάζεται να μπορούμε και με έναν διαφορετικό τρόπο. Ποιος νομίζεις από πλευράς κυβέρνησης θα μπορούσε να ήταν αυτός ο τρόπος; Να υπάρχει κάτι μακριά από τις διακρίσεις ή να μιλάμε μόνο για τις διακρίσεις;»

Απαντώντας ο κ. Πύρρος ανέφερε ότι «νομίζω υπάρχουν δύο βασικοί λόγοι με τους οποίους θα πρέπει να ασχοληθούμε λίγο παραπάνω. Ο ένας είναι η ανάγκη να

προστατεύσουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα ΛΟΑΤΚΙ δικαιώματα είναι ανθρώπινα δικαιώματα, να καταπολεμήσουμε τις διακρίσεις, την ομοφοβία, την τρανσφοβία που υπάρχει σε όλες τις χώρες, είτε σε μεγαλύτερο είτε σε μικρότερο βαθμό. Οπότε αυτό είναι το ένα που πρέπει να κάνουμε και αυτό είναι από μόνο του ένας ικανός λόγος για να εφαρμόσουμε πολιτικές που θα αυξήσουν την συμπερίληψη. Αλλά δεν είναι μόνο αυτό».

«Δεν πρέπει να το κάνουμε αυτό για τα ίδια τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα αλλά και για την δική μας κοινωνία και οικονομία», τόνισε ο κ. Πύρρος. «Πολύ περισσότερο σήμερα από κάθε άλλη περίοδο η ισχύ μιας χώρας εξαρτάται από πόσο ισχυροί και δυναμωμένοι είναι οι άνθρωποι που ζουν σε αυτή. Και αν έχουμε πολίτες οι οποίοι μπορούν χωρίς αποκλεισμούς, χωρίς αναίτια εμπόδια να φτάσουν στο μέγιστο των δυνατοτήτων τους, από αυτό κερδίζουμε όλοι. Κερδίζουμε και οικονομικά, κερδίζουμε και σαν κοινωνία. Οπότε πιστεύω πως και αυτό πρέπει να παίξει ρόλο σε όσους χαράζουν πολιτική και σε όσους με τον άλφα ή βήτα τρόπο, μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση του περιβάλλοντος για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα και συνολικά, γιατί διακρίσεις δεν έχουν μόνο τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα έχουμε μια σειρά από κατηγορίες ατόμων».

Σχέδιο δράσης

Κληθείς να σχολιάσει εάν υπάρχουν πολιτικές τις οποίες προχώρησε η Ελληνική Κυβέρνηση, ο κ. Πύρρος ανέφερε ότι «εμάς αυτό ξεκίνησε περίπου το 2020, με πρωτοβουλία του Αλέξη Παντέλη, ο οποίος είναι επικεφαλής των Νομικών Συμβούλων του Πρωθυπουργού και είναι επίσης και ΛΟΑΤΚΙ ακτιβιστής και ο ίδιος, με τον οποίο προσπαθούσαμε, σε συνεννόηση με τον Πρωθυπουργό, να προτείνουμε μια πολιτική. Σε κάποια στιγμή, ο ίδιος ο Πρωθυπουργός είπε να το κάνουμε αυτό σωστά. Να καταρτίσουμε μια επιτροπή, με ειδικούς, με μέλη ΛΟΑΤΚΙ οργανώσεων, με ακαδημαϊκούς και με κυβερνητικά στελέχη, που να καταγράψει όλα τα ζητήματα τα οποία αντιμετωπίζουμε στην Ελλάδα. Έτσι και έγινε τον Μάρτιο του 2021, θεσμοθετήθηκε μια τέτοια επιτροπή υπό την προεδρία του κ. Λίνου-Αλέξανδρου Σισιλιάνου, ο οποίος ήταν ο πρώην πρόεδρος στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Δουλέψαμε εντατικά για περίπου τρεις μήνες και αυτή επιτροπή κατέληξε σε ένα πόρισμα το οποίο καλύπτει όλα τα βασικά ζητήματα και τις κατευθυντήριες γραμμές το οποίο με την σειρά του μετασχηματίστηκε σε ένα σχέδιο δράσης και βάλαμε συγκεκριμένους στόχους που θα πρέπει να πετύχουν τα υπουργεία σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα».

«Χαίρομαι γιατί ένα χρόνο μετά έχουμε περισσότερες από 17 δράσεις τις οποίες και υλοποιήσαμε από την απαγόρευση των θεραπειών μεταστροφής, από την άρση της απαγόρευση αιμοδοσίας που είχαμε για MSM και για τους άνδρες που έχουν σεξουαλικές επαφές με άλλους άνδρες μέχρι άλλα ζητήματα που αγγίζουν και τον πυρήνα και τον θεμάτων εργασίας όπως είναι για παράδειγμα η επιδότηση των διεμφυλικών ατόμων ή καλύτερα των εργοδοτών που θα προσλαμβάνουν διεμφυλικά άτομα κάτι πολύ σημαντικό γιατί και μέσα στην ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα υπάρχουν άτομα που είναι πιο αποκλεισμένα από τα υπόλοιπα. Θέλουμε με ένα πλέγμα πολιτικών σταδιακά να πάμε τα πράγματα μπροστά. Έχουμε δρόμο ακόμα μπροστά μας αλλά νομίζω ότι δεν έχουμε κάνει λίγα σε διάστημα ενός έτους», κατέληξε ο κ. Πύρρος.

Τα ερευνητικά πορίσματα

Δίνοντας τον λόγο στην κ. Χριστιάννα Ιεροδιακόνου, Επίκουρη Καθηγήτρια Διοίκησης στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Κύπρου, ο κ. Γαβριηλίδης, ρώτησε τί είναι εκείνο που παρουσιάζουν οι έρευνες, όσον αφορά τουλάχιστον στον χώρο εργασίας για την αντιμετώπιση που λαμβάνει η ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα.

Η κυρία Ιεροδιακόνου απάντησε «η βιβλιογραφία γενικότερα ιδιαίτερα στον επιχειρηματικό κλάδο, γιατί για να βλέπουμε στον εργασιακό χώρο συγκεκριμένα αποτελέσματα, είναι πιο σύγχρονη, πιο καινούργια. Στην εισαγωγή σου είπες ότι συνήθως δεν μιλάμε για αυτά τα θέματα, το ίδιο και στις επιχειρήσεις μας. Δηλαδή δεν μιλάμε και κατ' επέκταση αντικατοπτρίζεται και στις έρευνες μας. Όμως έχουμε πλέον αρκετές έρευνες για την διαφορετικότητα γενικότερα για διάφορες ομάδες και για ΛΟΑΤΚΙ άτομα συγκεκριμένα. Οι έρευνες πλέον το γνωρίζουμε τεκμηριώνουν, ότι μόνο θετικά αποτελέσματα μπορούν να υπάρξουν αν όντως λάβουμε δράσεις για την ενσωμάτωση όλων των ατόμων, φτάνει να γίνει σωστά».

«Έχουμε έρευνες», συνέχισε η κ. Ιεροδιακόνου, «όχι τόσο από την Κύπρο, αλλά θα αρχίσουμε και δημιουργήσαμε μια μικρή κοινότητα που ασχολείται, που όντως τεκμηριώνουν πλεονεκτήματα σε πολλαπλά επίπεδα. Για τα ίδια τα άτομα πρώτα από όλα που μπορούν να ζουν και να εργάζονται όπως τα υπόλοιπα άτομα στην κοινωνία και κατ' επέκταση στην κοινωνία μας καθρεφτίζεται διότι ειδικά τα τρανς άτομα έχουν τον υψηλότερο κίνδυνο από τις κοινωνικές ομάδες να ζουν στην φτώχεια».

Προσθέτοντας πως «αν θα μιλήσω συγκεκριμένα για τους οργανισμούς, επιχειρηματική υπόθεση για τη διαφορετικότητα υπάρχει. Το πιο μεγάλο όφελος που έχουν οι οργανισμοί είναι η δημιουργικότητα. Η διαφορετικότητα ενισχύει την καινοτόμο σκέψη, την δημιουργικότητα εμφυτεύουμε τους οργανισμούς με νέες σκέψεις και βελτιώνεται η επωνυμία των οργανισμών ως εργοδότες, είναι ένας τρόπος αντιμετώπισης των γενικότερων προβλημάτων των οργανισμών για να προσελκύσουν και να διατηρήσουν προσωπικό διότι βελτιώνεται η εικόνα τους και η σύσταση του ανθρώπινου δυναμικού μας αντικατοπτρίζει την κοινωνία μας δηλαδή μπορούν πολύ καλύτερα οι οργανισμοί να αντιληφθούν τους πελάτες τους και τις ανάγκες τους».

Τα ταμπού πρέπει να σπάσουν

Λαμβάνοντας εκ νέου τον λόγο, ο κ. Γαβριηλίδης, είπε πως «αυτό που συζητήθηκε και πριν. Αυτή η αλλαγή η οποία έρχεται. Το θέμα των ΛΟΑΤΚΙ να μπαίνει ως συζήτηση, διότι υπάρχει ένα τεράστιο ταμπού κατά πόσο θα μπορούμε να έρθουμε να μιλήσουμε για τα θέματα των ΛΟΑΤΚΙ. Νιώθω πολύ πιο άνετα να μιλήσω για τα θέματα των ατόμων με αναπηρία, για τα παιδιά και για τις γυναίκες και ξεχνάμε ότι τουλάχιστον για τους ΛΟΑΤΚΙ μέχρι τώρα δημιουργήθηκε αυτό το ταμπού με μια ιστορία, πρέπει ακριβώς να έρθει να σπάσει. Αλλά βλέπουμε ότι αυτό σπάζει».

«Η αλλαγή στην οποία αναφέρθηκε η Μαριάννα για το θέμα των millennials είναι ότι τα άτομα τα οποία έρχονται με διαφορετικές ιδέες και τώρα πιάνουν πιο διευθυντικές θέσεις. Άρα αυτή η αλλαγή φαίνεται και μέσα στον χώρο εργασίας και αν οι ίδιες οι εταιρείες δεν είναι έτοιμες να το δεχτούν, θεωρώ ότι σε κάποια φάση αυτές οι απόψεις θα είναι απαρχαιωμένες», συνέχισε ο κ. Γαβριηλίδης.

«Πάντα λέω ότι αν τα υψηλά στρώματα στον οργανισμό είναι δύσπιστοι στο να ανοιχτούν και να συζητήσουν ανοιχτά. Και γι' αυτό χρειάζονται τα ανθρώπινα δυναμικά γιατί ουσιαστικά είναι όπως τα Ηνωμένα Έθνη, δηλαδή ακούμε και μεταφέρουμε. Οι millennials έρχονται έτοιμοι μέσα στους οργανισμούς, να φέρουν τα θέματα, να τα συζητήσουμε και να ακούσουμε προτάσεις και χρειάζεται και εμείς να είμαστε ανοιχτοί να ακούσουμε. Από εκεί και πέρα, πρέπει να έχουμε CEO's οι οποίοι να είναι και οι ίδιοι ανοικτοί για να τα δεχτούν και τα ακούσουν αλλά και να τα υιοθετήσουν». Πρόσθεσε η κ. Χατζηαντωνίου.

«Αν το πάρω όταν ξεκινήσαμε πριν 15 χρόνια και το που είμαστε σήμερα, η αλλαγή είναι τεράστια. Χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι δεν έχουμε αρκετό δρόμο μπροστά μας», κατέληξε.

Με την πιο πάνω δήλωσε συμφώνησε και η κ. Έλλη Ματσούκα, η οποία πρόσθεσε ότι «η πρόκληση είναι ακόμα μεγαλύτερη γιατί στο κομμάτι των επιχειρήσεων είμαστε και σε μια περίοδο που υπάρχουν πάρα πολλές γενιές στον ίδιο εργασιακό χώρο. Οπότε υπάρχει και ένα χάσμα γενιών το οποίο πρέπει να το αναγνωρίσουμε για να μπορέσουμε να το διαχειριστούμε σωστά».

Εσωτερική εκπαίδευση ανθρώπινου δυναμικού

Η κυρία Ματσούκα, έδωσε ένα παράδειγμα όταν «στα πλαίσια μιας εκπαίδευσης που είχαν με ένα ανώτερο, ο οποίος εξέφρασε τον προβληματισμό του και ταυτόχρονα και την διαφωνία του για ένα ζευγάρι του ίδιου φύλου το οποίο ήταν στον ίδιο εργασιακό χώρο και έγινε ένα συμβάν μέσα από το οποίο μαθεύτηκε αυτή η σχέση και δημιουργήθηκε μια αναστάτωση. Και ο ίδιος ο ανώτερος εξέφρασε την διαφωνία του με την ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα. Το ζευγάρι αυτό στη συνέχεια, αποφάσισε να αποχωρήσει από την εταιρεία. Αυτό το χάσμα υπάρχει και είναι καλό να συζητείται και να δίνεται η σωστή πλατφόρμα για να γίνονται αυτές οι συζητήσεις και να διαχειρίζονται όχι με επίκριση γιατί πολλές φορές υπάρχει και κριτική στις διαφορετικές απόψεις. Θέλουν ένα σωστό χειρισμό, να γίνει κατανόηση, να συζητηθούν, να δουν από που βγαίνουν αυτές οι προκαταλήψεις πως επηρεάζουν, τι αντίκτυπο έχουν στην εταιρεία αλλά και στο ίδιο το άτομο για να μπορεί ακριβώς να γίνει αυτός ο σωστός χειρισμός».

«Αρα μιλάμε για μια εκπαίδευση εσωτερική του ανθρώπινου δυναμικού, αλλά αυτό μπορεί να γίνει και σε πιο υψηλά στελέχη έτσι ώστε να μπορεί να υπάρχει και κατανόηση», είπε ο κ. Γαβριηλίδης, προσθέτοντας πως «εγώ είμαι της άποψης ότι γενικότερα θα πρέπει να έχει έναν χώρο στον οποίο θα μπορεί κάποιος να έρθει να μιλήσει και δεν υπάρχουν λάθος τοποθετήσεις. Στην εμπειρία μου κακοπροαίρετες τοποθετήσεις ήταν σχετικά λίγες. Οι πλείστες αυτών των τοποθετήσεων είναι πως, αν ξεκινήσω και είμαι εντάξει και μπορούμε να μιλήσουμε ξεκάθαρα ότι μιλάμε για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, ξεκινάνε και έρχονται ερωτήσεις τις οποίες δεν ήξεραν που να τις κάνουν. Άρα αν έχουμε τον χώρο τον οποίο γίνεται αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό. Εδώ φαίνεται και ο ρόλος της ίδιας της εταιρείας για να αλλάξει την κουλτούρα της».

«Ας πούμε ότι μια εταιρεία ξεκινάει σήμερα και βλέπω ότι υπάρχουν άτομα που θέλουν να προχωρήσουν με την διαφορετικότητα και στην συμπερίληψη ίσως όχι τόσο εύκολα πάνω σε θέματα ΛΟΑΤΚΙ. Πως ξεκινούμε αυτόν τον διάλογο;», αναρωτήθηκε ο κ. Γαβριηλίδης.

Business case και ασφαλές περιβάλλον

Λαμβάνοντας τον λόγο η κ. Έλλη Ματσούκα, τόνισε πως «το πρώτο που θα έλεγα είναι να χτιστεί το business case. Υπάρχει η βιβλιογραφία, υπάρχουν οι έρευνες, να έρθουν πετυχημένες περιπτώσεις από ανταγωνιστές και άλλες εταιρείες. Πολλές φορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν άρθρα και δημοσιεύσεις από συνδέσμους του τομέα της εταιρείας. Αυτά να χρησιμοποιηθούν έτσι ώστε να χτιστεί η σωστή νοοτροπία από πάνω γιατί είναι πολύ σημαντική η εμπλοκή και η δέσμευση της διεύθυνσης. Και η Μαριάννα έχει δίκιο ότι αυτά τα θέματα ξεκινούν από το ανθρώπινο δυναμικό αλλά αν μείνουν μόνο στο HR, το που μπορούν να φτάσουν είναι περιορισμένο. Οπότε είναι πολύ σημαντικό να χτιστεί το business case και να κερδηθεί η εμπιστοσύνη της διεύθυνσης. Αυτό είναι το πρώτο σημαντικό βήμα».

Συνεχίζοντας ανέφερε ότι «το δεύτερο βήμα είναι να ξεκινήσει να δημιουργείται έναν ασφαλές περιβάλλον που είπαμε και προηγουμένως, μιας πλατφόρμας που θα μπορεί να γίνεται διάλογος, να μπορούν να ερωτηθούν διάφορα πράγματα και για να γίνει αυτό υπάρχουν διάφοροι τρόποι που μπορούν να γίνουν αυτά όπως για παράδειγμα διάφορες ομάδες στις οποίες μπορούν να γίνουν ερωτήσεις για θέματα διαφορετικότητας και συμπερίληψης. Να γίνει ένας διάλογος σε ένα ασφαλές περιβάλλον και μέσα από αυτή την διαδικασία κερδίζονται και σύμμαχοι οι οποίοι θα υποστηρίξουν αυτή την προσπάθεια σε μια εταιρεία».

«Για να μπορείς να δημιουργήσεις αυτό το ασφαλές περιβάλλον το οποίο είναι εξαιρετικά σημαντικό για τα ίδια τα άτομα να δουν ότι αν πουν κάτι, θα ακουστούν και κάποιος θα κάνει κάτι», πρόσθεσε ο κ. Γαβριηλίδης. «Αν υπάρχει ένα περιστατικό στον χώρο εργασίας όπου κάποιος έρθει και μου πει κάτι προσωπικό λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού. Πως θα το αντιμετωπίσει η εταιρεία; Σε αυτό το ασφαλές περιβάλλον νιώθεις πιο άνετα», πρόσθεσε.

«Το να δημιουργηθεί μια κουλτούρα εμπιστοσύνης σε ένα οργανισμό, είναι μακροχρόνιος στόχος για την εταιρεία. Χρειάζεται δέσμευση και στρατηγική από τον οργανισμό και σωστά πρότυπα από την διοίκηση. Ήρθε ο ίδιος ο Έλληνας πρωθυπουργός και ζήτησε να γίνει σωστά. Αυτό κάνει μεγάλη διαφορά σε έναν οργανισμό. Σαφέστατα μπορεί να δημιουργηθεί πίεση από πιο κάτω στρώματα του οργανισμού για να γίνουν αυτές οι πράξεις και οι κινήσεις. Αλλά η κουλτούρα για να χτιστεί, θέλει και λίγη επιβολή, εκπαίδευση, μετρήσεις, ο κόσμος να καταλαβαίνει ότι έχει ευθύνη. Άρα αν δεν είμαστε στο σημείο που συμεριζόμαστε ως αξία προσωπική αυτόν τον σεβασμό προς τα άλλα άτομα, τότε να ξέρουμε που πρέπει να τραβήξουμε γραμμή στο τι κάνουμε και τι δεν κάνουμε, στο τι λέμε και τι δεν λέμε», ανέφερε η κ. Χριστιάννα Ιεροδιακόνου.

«Για τη δική μας την έρευνα που κάναμε στην Κύπρο στα πλαίσια του ερευνητικού προγράμματος που είχαμε, κάναμε πολλές συνεντεύξεις με άτομα της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας, τα μεγαλύτερα ζητήματα δεν είχαν να κάνουν με σαφείς διακρίσεις ή μη πρόσβαση. Φυσικά δεν είχαμε μιλήσει με τρανς άτομα. Το κύριο θέμα ήταν η καθημερινότητα. Το γεγονός ότι αρχίζουμε να συζητούμε και ότι το νιώθουμε και λίγο πολιτικά λανθασμένο να εκφραζόμαστε άμεσα ενάντια στα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, αυτό που δημιουργεί είναι μια έμμεση διάκριση και αυτό το βιώνουν τα άτομα στην καθημερινότητά τους. Και μπορεί να μην εκφράζεται από την πρόσληψη ή την

προαγωγή, αλλά εκφράζεται μέσα από την γλώσσα που χρησιμοποιούμε εμείς και οι συνάδελφοι ή τα άτομα που προΐστανται, μέσα από τον τρόπο που χειρίζονται αυτά τα άτομα, τα υποτιμητικά σχόλια και τα βλέμματα. Το να νιώθουν ότι σχολάζεται η προσωπική τους ζωή χωρίς να έχουν δώσει το δικαίωμα. Σε αυτό το επίπεδο των διαπροσωπικών σχέσεων που οδηγούνται αυτά τα άτομα, που η καθημερινότητα η εργασιακή γινόταν τόσο δύσκολη, που είτε οδηγούνταν σε απουσίες από την εργασία τους είτε παραιτούνταν», πρόσθεσε.

«Τις πολιτικές όμως τις χρειάζονται γιατί θέλουν να νιώσουν την προστασία και για να καλυφθούν οι ελλείψεις του κράτους. Όταν δεν υπάρχουν οι πολιτικές του κράτους και δεν είναι θεσμοθετημένα κάποια ζητήματα, οι οργανισμοί έχουν τεράστια ευκαιρία να ανταγωνιστικό πλεονέκτημα προσφέροντας τέτοια ωφέληματα και πολιτικές», ανέφερε στο τέλος.

«Υπάρχει θέμα», επισήμανε ο κ. Πύρρος. «Δηλαδή υπάρχει μια πολύ ενδιαφέρουσα έρευνα του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων που για παράδειγμα στην Ελλάδα, στο 49% των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων δεν έχει αποκαλύψει ούτε σε ένα συνάδελφο του τον σεξουαλικό του προσανατολισμό. Μόνο το 8% το λέει σε όλους. Επίσης, ένα άλλο ζήτημα το οποίο αντιμετωπίζουμε και είναι περισσότερο προβληματισμός γιατί δεν έχω μια άμεση λύση, στις μεγάλες επιχειρήσεις, με τον άλφα ή βήτα τρόπο τα πράγματα κινούνται, δηλαδή γίνονται πράγματα προς την σωστή κατεύθυνση. Τα πράγματα δυσκολεύουν όσο μικραίνει το μέγεθος της επιχείρησης, όσο πάμε δηλαδή στις μεσαίες, στις μικρές και στις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Το πως αντιμετωπίζουμε εκεί το ζήτημα είναι ένα καλό ερώτημα. Εκεί το βγει ο πρωθυπουργός για παράδειγμα ή κάποιος υψηλά ιστάμενος και αφενός να ξεκαθαρίσει την θέση του και να εφαρμόσει συγκεκριμένες πολιτικές μπορεί να έχει κάποιο γενικότερο αντίκτυπο και στον χώρο εργασίας στις συγκεκριμένες επιχειρήσεις», κατέληξε.

Εταιρική ευθύνη και ποικιλομορφία προσωπικού

Μεταφέροντας τα ερωτήματα του κοινού, ο κ. Γαβριηλίδης, ρώτησε τους ομιλητές πώς μπορεί μια εταιρεία να αντιμετωπίσει έναν κατά τα άλλα καλό υπάλληλο ο οποίος είναι δύσπιστος ή αρνητικός προς ΛΟΑΤΚΙ άτομα;

Η κ. Μαριάννα Χατζηαντωνίου, ανέφερε ότι «σίγουρα υπάρχουν και πάντα θα υπάρχουν και αυτό νομίζω είναι αποδεχτό από όλους μας. Η ευθύνη μας είναι να εκπαιδεύουμε, να μιλάμε και να μην τα βάζουμε κάτω από το τραπέζι. Είναι πολύ σημαντικό να εκπαιδεύεται ο κόσμος και να μιλάμε ανοιχτά για αυτά θέματα και αν κάποιος μέσα σε έναν οργανισμό είναι δύσπιστος ή έχει διαφορετική άποψη, σίγουρα είναι σεβαστή και να την ακούσουμε φτάνει όμως να οριοθετείται και για αυτό θέλουμε τις πολιτικές και τις κατάλληλες διαδικασίες. Για το τι σου επιτρέπεται να πεις, πως να το πεις, να μην θίξεις τον συνάδελφο σου. Πρέπει να είμαστε πολύ αυστηροί στο κομμάτι του HR για το τι επιτρέπουμε και τι όχι».

«Ξεκινάμε με αυτές τις πολιτικές οι οποίες πρέπει να εφαρμόζονται σωστά και όχι απλά να είναι εκεί. Αλλά να υπάρχει και ο χώρος για συζήτηση», τόνισε ο κ. Γαβριηλίδης. «Αν έρχονται να συζητήσουν μέσω των ομάδων που δημιουργήθηκαν μέσα σε μια εταιρεία για συγκεκριμένα θέματα, όπως των ΛΟΑΤΚΙ και νιώθουν ότι δεν μπορούν να συζητήσουν σε βάθος εταιρείας, τουλάχιστον πρέπει να το συζητήσουν μέσω της ομάδας και τα ίδια τα άτομα να μπορούν να νιώθουν μια στήριξη», κατέληξε.

Λαμβάνοντας τον λόγο η κ. Έλλη Ματσούκα, είπε ότι «για παράδειγμα αρκετές εταιρείες έχουν συμπεριλάβει στο σύστημα αξιολόγησης του προσωπικού κάποιες αναμενόμενες συμπεριφορές μεταξύ των οποίων είναι και ο σεβασμός στην διαφορετικότητα για το οποίο αναμένεται ξεκάθαρα ότι όλο το προσωπικό θα σέβεται την διαφορετικότητα. Μπορεί να μην είναι μόνο ξεκάθαρα στο θέμα των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων αλλά τουλάχιστον ξεκαθαρίζει η εταιρεία ότι αυτές τις συμπεριφορές αναμένω και τις βάζω σε μια δομημένη διαδικασία».

«Πρέπει να βλέπουμε και πως αντιμετωπίζουμε την διαφορετικότητα μέσα στον χώρο εργασίας. Αν όλοι όσοι προσλαμβάνονται είναι straight άντρες για παράδειγμα, η εταιρεία θα καταλήξει να είναι μόνο straight άντρες, χάνει αυτόματα την ποικιλομορφία που θα μπορούσε να υπάρχει στην εταιρεία. Βλέπουμε πως μπορεί η ίδια η εταιρεία να αλλάξει πρακτικές με τον τρόπο το οποίο ζητά το δυναμικό, να είναι πιο ανοιχτή στο σεβασμό για την διαφορετικότητα και να προσπαθεί να το εφαρμόζει», πρόσθεσε ο κ. Γαβριηλίδης.

«Ξεφεύγει από τις παραδοσιακές μορφές, δηλαδή πιάνουμε ένα βιογραφικό και προσωπικά πολλές φορές μπορεί να μην δω καν φωτογραφία, αν είναι άντρας ή γυναίκα ή ακόμα και ημερομηνία γέννησης. Αυτές οι πληροφορίες είναι πλέον δεν μπορούν να επηρεάσουν την απόφαση. Είμαστε μια στοιχηματική εταιρεία και όμως τμήματα όπως το μάρκετινγκ, έχει ένα μεγάλο ποσοστό γυναικών. Γιατί να πω, ή να κρίνω ή να επιλέξω τους straight άντρες για παράδειγμα», είπε η κ. Χατζηαντωνίου.

«Μπορεί να τους επιλέγεις και ασυναίσθητα. Δεν σημαίνει ότι κατ' ανάγκη θέλουν μόνο straight άντρες, αλλά στην πορεία η επιλογή να γίνεται με τέτοιο τρόπο που να μην αναγνωρίζεται η διαφορετικότητα και τι θα μπορούσε να προσφέρουν άλλα άτομα», ανέφερε ο κ. Γαβριηλίδης.

Λαμβάνοντας τον λόγο η κ. Ιεροδιακόνου ανέφερε ότι «πάνω στο θέμα τις πρόσληψης, όντως η σύσταση μιας συνέντευξης μπορεί να κάνει την διαφορά. Πλέον γίνεται και τυφλά η ανασκόπηση των βιογραφικών. Οι πιο πολλές εταιρείες χρησιμοποιούν την τεχνολογία, είναι αλγόριθμος πλέον, αν τηρεί κάποιος τα βασικά προσόντα περνάει. Αλλά η σύσταση του πάνελ μπορεί να κάνει μια σημαντική διαφορά. Τις προκαταλήψεις δεν τις έχει η μια ομάδα ενάντια στην άλλη μόνο. Δεν είναι οι άντρες για τις γυναίκες και οι straight για τους γκέι. Οι προκαταλήψεις αρκετών ατόμων είναι ασυνείδητες, εμφυτεύονται μέσα από τον τρόπο που μεγαλώνουμε που εκπαιδευόμαστε, δεν την συνειδητοποιούμε. Νομίζουμε και θέλουμε να είμαστε ανοιχτοί, δεν έχουμε καμία πρόθεση συνειδητή να κάνουμε διάκριση σε κανέναν και φυσικά οι προκαταλήψεις μας δεν σημαίνει ότι οδηγούν σε συμπεριφορά διάκρισης. Το πιο βασικό και μια από τις καλές πρακτικές που βλέπουμε στις εταιρείες που προχώρησαν σε συμπερίληψη, είναι υποχρεωτική η εκπαίδευση πάνω σε ασυνείδητες προκαταλήψεις για όλα τα άτομα του οργανισμού, μία φορά τον χρόνο».

«Πάνω σε αυτό να πω ότι είναι ο ιδιωτικός τομέας ένα κομμάτι είναι όμως και ο δημόσιος τομέας όπου και εκεί πρέπει να υπάρξουν αντίστοιχες πολιτικές καθώς και εκεί υπάρχουν προβλήματα. Στην Ελλάδα τρέχουμε τώρα μεταξύ των δράσεων που ανέφερα πιο πριν, ένα μεγάλο πρόγραμμα εκπαίδευσης των δημοσίων υπαλλήλων και παράλληλα έχουμε εντάξει ένα πρόγραμμα στο Ταμείο Ανάκαμψης σε θέματα διαφορετικότητας που θα υπάρχει και η διάσταση ΛΟΑΤΚΙ», κατέληξε ο κ. Πύρρος.

Cyprus Forum.

Learn more together

Η ΚΥΠΡΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΜΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

“CYPRUS AT THE HEART OF A REGIONAL INTERCONNECTED ENERGY MARKET. WHAT WOULD IT TAKE?”

MARIOS PANAYIDES, PERMANENT SECRETARY OF THE MINISTRY OF ENERGY, COMMERCE AND INDUSTRY

JAN PETTER NORE, FORMER DIRECTOR OF GAS STRATEGY IN THE NORWEGIAN MINISTRY OF OIL AND ENERGY, FORMER CHIEF ENERGY ANALYST IN THE NORWEGIAN MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, FORMER PRESIDENT OF HYDRO RUSSIA

CONSTANTINE TALIOS, ASSOCIATE RESEARCH SCIENTIST IN ENERGY PLANNING AND ANALYSIS, CYPRUSINSTITUTE

NICK SPYROPOULOS, FOUNDER AND MANAGING DIRECTOR, ALMA ECONOMICS

CHRISTINA OLYMPIOU, SENIOR ECONOMIST, ALMA ECONOMICS

MARIA LIAPI, ECONOMIST, ALMA ECONOMICS

DISCUSSANT: CLEOPATRA KITTI, FOUNDER, THE MEDITERRANEAN GROWTH INITIATIVE

Knowledge
Partner:

Η ανάγκη μετάβασης του κυπριακού ενεργειακού μοντέλου σε ένα πράσινο διασυνδεδεμένο μοντέλο ενέργειας, κατά το πρότυπο των Σκανδιναβικών χωρών και δη της Νορβηγίας, τέθηκε στο επίκεντρο σχετικής θεματικής ενότητας του Cyprus Forum, που διοργανώθηκε σε συνεργασία με το PRIO Cyprus Center.

Το πάνελ συζήτησε δύο μελέτες που κυκλοφόρησαν πρόσφατα: Τη μελέτη που χρηματοδοτείται από τα διμερή ταμεία Νορβηγίας-Κύπρου και φέρει τον τίτλο «Cyprus Green Pivot in a regional market based interconnected market» και τη μελέτη του Κυπριακού Ινστιτούτου σε συνεργασία με άλλα διεθνή επιστημονικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα για το COP27 «Large Economic benefits from Regional Energy Cooperation in the EMME region as identified by Cyl's Energy Modellers».

Χρειάζεται πολυδιάστατη στρατηγική

Μέσω της ομιλίας του ο Μόνιμος Γραμματέας του Υπουργείου Ενεργείας τόνισε αρχικά τη σημασία του εν λόγω ζητήματος στην παρούσα χρονική περίοδο, όπου λόγω της ενεργειακής κρίσης και του πολέμου στην Ουκρανία, τα μέλη της ΕΕ αναζητούν συγκεκριμένα έργα ως προτάσεις για εναλλακτικές πηγές ενέργειας, σημειώνοντας ότι η Κύπρος με τα παρόντα και μελλοντικά ευρήματα μπορεί να εξαγάγει φυσικό αέριο. Παράλληλα αναφέρθηκε στην κλιματική αλλαγή, η οποία έχει σημαντική επίδραση στη ζωή μας καθώς και στο γεγονός ότι η ΕΕ μέσω της Πράσινης Συμφωνίας στέκει στην πρώτη γραμμή των προσπάθειών.

Τόνισε ακολούθως ότι για τη μετάβαση του ενεργειακού μοντέλου της Κύπρου προς την πράσινη ενέργεια χρειάζεται πολυδιάστατη στρατηγική, η οποία να σκοπεύει στην ενδυνάμωση της ασφάλειας των εισαγωγών και μείωση της απομόνωσης της Κύπρου, την ενδυνάμωση των καταναλωτών στην αγορά ενέργειας, την παροχή κινήτρων για ενθάρρυνση ανάπτυξης πράσινης πρωτοβουλίας και τη χρήση νέων ρυθμίσεων και τεχνολογιών.

Με το φυσικό αέριο να διαδραματίζει σημαντικό μέρος στην Ατζέντα 2030 για επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης, ο κ. Παναγίδης τόνισε ότι μπορούμε να αξιοποιήσουμε τις στρατηγικές σχέσεις μας με τις χώρες του Eastmed Gas Forum για εμπλοκή στη συζήτηση με τον σχεδιασμό εναλλακτικών πηγών ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό υπογράμμισε ότι ο Euroasia Interconnector αποτελεί ένα σημαντικό έργο το οποίο θα βοηθήσει την Κύπρο να ξεφύγει από την ενεργειακή απομόνωση και το οποίο είναι αποτέλεσμα σκληρής δουλειάς, με σημαντική χρηματοδότηση από την ΕΕ ενώ περιλαμβάνεται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας «Κύπρος του Αύριου».

Παράλληλα υποστήριξε ότι η περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου έχει καταστεί πιο παραγωγική και πιο επίμονη στην επίτευξη των στόχων της πράσινης μετάβασης, σημειώνοντας ότι Κύπρος, Ελλάδα, Ισραήλ, Αίγυπτος έχουν πραγματοποιήσει σημαντικά βήματα προς εξαγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ενώ οι τρεις (Κύπρος, Ελλάδα, Ισραήλ) έχουν να κερδίσουν πολλά από την εφαρμογή του Euroasia Interconnector.

Εξήρε ακόμη την εφαρμογή του σχεδίου RePowerEU, το οποίο μπορεί να κάνει την Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και ανεξάρτητη, παρέχοντας βιώσιμη ενέργεια για όλους, προσθέτοντας ότι παράλληλα πρέπει να εφαρμόσουμε νέες τεχνολογικές μεθόδους

για να πέτυχουμε τους στόχους για μηδενικές εκπομπές ρύπων μέχρι το 2050.

Σημεία κλειδιά και διαφορές Κύπρου - Νορβηγίας

Με τη σειρά της, η οικονομολόγος της Alma Economics, Μαρία Λιάπη, μιλώντας για το παρόν ενεργειακό μοντέλο της Κύπρου, ανέφερε ότι χρησιμοποιεί στο ενεργειακό μείγμα σε μεγάλο βαθμό συμβατικές πηγές ενέργειας και μόνο 15% αποτελούν οι ανανεώσιμες πηγές, ενώ η Κύπρος είναι ενεργειακά απομονωμένη. Δεν παρέλειψε ακόμη να αναφέρει ότι η Κύπρος βρίσκεται στην 7η θέση στην ΕΕ όσον αφορά στην τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος.

Τόνισε ακολούθως ότι ο Euroasia Interconnector αναμένεται ότι θα μειώσει την απομόνωση της Κύπρου και θα βοηθήσει στην ανεξαρτησία της περιοχής, στην ευελιξία και στην χρήση περισσότερων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα.

Ακολούθως προέβη σε κάποιες συγκρίσεις μεταξύ του ενεργειακού μοντέλου Κύπρου και Νορβηγίας και εισήγαγε στη συζήτηση κάποια σημεία κλειδιά.

Όσον αφορά στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η κ. Λιάπη επεσήμανε ότι στη Νορβηγία κύρια πηγή ενέργειας είναι η υδροηλεκτρική, η οποία δεν βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις καιρικές συνθήκες ενώ στην Κύπρο, όπως ανέφερε, βασική πηγή από τις ΑΠΕ είναι η ηλιακή, η οποία εξαρτάται από τις καιρικές συνθήκες, γεγονός που επηρεάζει τις ποσότητες ενέργειας. Επίσης επεσήμανε ότι στη Νορβηγία υπάρχει δυνατότητα αποθήκευσης ενέργειας, κάτι που λείπει τώρα από την Κύπρο.

Όσον αφορά τη συνδεσιμότητα, εξήγησε ότι η Νορβηγία είναι συνδεδεμένη με άλλες ευρωπαϊκές χώρες ενώ η Κύπρος αναμένεται να συνδεθεί με τον Euroasia Interconnector.

Επιπλέον, όσον αφορά στο διασυνοριακό εμπόριο, εξήγησε ότι η Νορβηγία συμμετέχει σε κοινή αγορά με άλλες χώρες και οι σκανδιναβικές χώρες είναι συνδεδεμένες με την υπόλοιπη Ευρώπη, ενώ από την άλλη πλευρά η Κύπρος δεν έχει κανένα σχέδιο για διασυνοριακό εμπόριο.

Προϋποθέσεις για μετάβαση

Από πλευρά της η οικονομολόγος Χριστίνα Λιάπη παρουσίασε τις προϋποθέσεις για μετάβαση σε ένα πράσινο διασυνδεδεμένο μοντέλο, όπως προέκυψαν από τη μελέτη «Cyprus Green Pivot in a regional market based interconnected market» και οι οποίες είναι:

1. συνδεσιμότητα, η οποία προάγεται μέσω του Euroasia Interconnector,
2. επιτάχυνση τη διαθεσιμότητας και ανάπτυξης αποθήκευσης ενέργειας, που είναι απαραίτητη για αύξηση χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
3. ολοκλήρωση της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας και αποκέντρωσης των μετόχων,
4. διαφανής, εύκολη και γρήγορη παροχή αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές,
5. διαφάνεια στην αγορά ενέργειας π.χ. στη σκανδιναβική αγορά γίνεται χρήση

κοινού ευρωπαϊκού αλγόριθμου για υπολογισμό των τιμών και
6. το διασυνοριακό εμπόριο διασφαλίζει χαμηλές τιμές και ενεργειακή ασφάλεια.

Η κ. Λιάπη εξήγησε ότι η Κύπρος αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις για τη μετάβαση σε ένα πράσινο διασυνδεδεμένο μοντέλο ενέργειας, εφόσον είναι μικρή χώρα, με περιορισμένη δυνατότητα προμηθευτών ενέργειας συγκριτικά με άλλες χώρες, είναι ακόμη νησί επομένως η συνδεσιμότητα κοστίζει πιο πολύ και είναι πιο δύσκολο να επιτευχθεί τεχνικά, την ίδια ώρα που οι γεωπολιτικές εντάσεις δυσκολεύουν την επίτευξη του ίδιου επιπέδου συνδεσιμότητας όπως οι Σκανδιναβικές χώρες.

Τόνισε εντούτοις ότι πάρα τις προκλήσεις τα πλεονεκτήματα θα είναι πολλά και μεταμορφωτικά για την Κύπρο, εφόσον μέσα από την αξιοποίηση των ΑΠΕ θα επιτευχθούν οι λιγότερες εκπομπές ρύπων, με οφέλη τόσο για την ενεργειακή ασφάλεια των παροχών όσο και για τη μείωση του ενεργειακού κόστους για κάθε καταναλωτή.

Ανάγκη περιφερειακού συντονισμού στο θέμα ενεργειακού σχεδιασμού

Στη συνέχεια ο Δρ. Κωνσταντίνος Ταλιώτης από το Ινστιτούτο Κύπρου ανέφερε ότι «στο πλαίσιο της κυπριακής πρωτοβουλίας για αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, συνειδητοποιήσαμε ότι υπάρχει έλλειψη περιφερειακού συντονισμού για δράσεις γύρω από την κλιματική αλλαγή και για μακροπρόθεσμους ενεργειακούς σχεδιασμούς. Ως εκ τούτου αποφασίσαμε να αναλύσουμε το τι περιλαμβάνει το μέλλον σχετικά με τις πηγές ενέργειας στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής».

Εξήγησε ότι «θέλαμε να δούμε τι θα συνέβαινε αν υπήρχε αυξημένη διασυνδεσιμότητα και πώς θα βοηθούσε στην αύξηση χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην περιοχή κι ως εκ τούτου λαμβάνοντας υπόψη 17 χώρες και αναπτύσσοντας 4 διαφορετικά σενάρια, καταλήξαμε σε προτάσεις πολιτικής και ειδικότερα στην ανάγκη περιφερειακού συντονισμού στο θέμα ενεργειακού σχεδιασμού».

Επεσήμανε ότι μέσα από τη μελέτη μπορούμε να προσδιορίσουμε έργα αποτελεσματικά, που θα βοηθήσουν χώρες από τη μια να γίνουν χώρες εξαγωγής κι από την άλλη να εισάγουν πράσινη ενέργεια σε χαμηλό κόστος, τονίζοντας ότι αυτό χρειάζεται ένα ξεκάθαρο ρυθμιστικό πλαίσιο για προσέλκυση επενδυτών όχι μόνο για πράσινη ενεργή συνδεσιμότητα αλλά και για χρήση ΑΠΕ.

Καταληκτικά υποστήριξε ότι η συνδεσιμότητα είναι μέθοδος συνεργασίας και είναι προς όφελος των χωρών της περιοχής.

Η Νορβηγία να αποτελέσει πηγή έμπνευσης για την Κύπρο

Ο Petter Nore, Διευθυντής και Προϊστάμενος Τμήματος στη Νορβηγική Υπηρεσία Ανάπτυξης και Συνεργασίας, ανέπτυξε τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία και της ενεργειακής κρίσης καθώς και το Σκανδιναβικό ενεργειακό μοντέλο.

Αφού ανέφερε ότι ο πόλεμος σχετίζεται με την έλλειψη αερίου παγκοσμίως, παρέθεσε δύο ενεργειακά σενάρια για το μέλλον.

Εξήγησε ότι το πρώτο σενάριο είναι η κυριαρχία της γεωπολιτικής σκέψης σε βάρος της σκέψης για το κλίμα, γεγονός που θα οδηγήσει στη χρήση ορυκτών καυσίμων κι όχι πράσινης ενέργειας, δηλαδή αυτό που βλέπουμε σήμερα και έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη πολιτικής σταθερότητας και εμπιστοσύνης.

Το δεύτερο πιο θετικό σενάριο, όπως ανέφερε, είναι η μακροπρόθεσμη μετάβαση σε ένα νέο πράσινο μέλλον, γεγονός που θα οδηγήσει σε νέα γεωπολιτικά δεδομένα μακριά από την εξάρτηση από τη Ρωσία.

Εξέφρασε, λοιπόν την πεποίθηση ότι η Ρωσία δεν θα κερδίσει τον ενεργειακό πόλεμο, παρόλο που μπορεί για την Ευρώπη να πάρει χρόνο στο να ανταποκριθεί σωστά. Όπως εκτίμησε, αρχικά ο ενεργειακός κόσμος θα κυριαρχηθεί από τη γεωπολιτική, θα υπάρξει μεγαλύτερη παρακίνηση για ανεύρεση και μεταφορά φυσικού αερίου. Η πράσινη μετάβαση θα συμβεί άλλα αργότερα από ό,τι ελπίζαμε.

Όσον αφορά το σκανδιναβικό ενεργειακό μοντέλο, εξήγησε ότι «η Κύπρος δεν μπορεί να το αντιγράψει αλλά μπορούμε να μοιραστούμε τις εμπειρίες μας.

Τόνισε ότι η βορειοδυτική Ευρώπη διαθέτει ίσως το πιο ολοκληρωμένο διακρατικό ενεργειακό σύστημα στον κόσμο ενώ η Νορβηγία έχει 17 ηλεκτρικές διασυνδέσεις και 7 αγωγούς αερίου και ήταν το κράτος που ξεκίνησε το 1992 τη διαμόρφωση της αγοράς, αποτελώντας τώρα πρότυπο για την Ευρώπη.

Ακολουθώς παρέθεσε στοιχεία από τη διασύνδεση της αγοράς ενέργειας στη Νορβηγία.

Υποστήριξε ότι:

1. αποτελεί μια win-win κατάσταση από οικονομική σκοπιά,
2. εξοικονομεί επενδύσεις για να καλύψει τις απαιτήσεις αιχμής,
3. οδηγεί στην αύξηση της παροχής ασφάλειας,
4. βοηθά στην πράσινη αλλαγή της Ευρώπης,
5. οδηγεί στην αύξηση της χρήσης του ενεργειακού συστήματος στη βόρεια και δυτική Ευρώπη και
6. προωθεί την ευελιξία στις αλλαγές.

Πρόσθεσε ακόμη ότι το 90% της ηλεκτρικής παραγωγής είναι δημόσια στη Νορβηγία, αφού υπάρχει ένα επιτυχημένο σύστημα αγωγών φυσικού αερίου, με χωρητικότητα το 30% των αναγκών της Ευρώπης. Τόνισε ότι ο διαχειριστής είναι κρατικός και ότι υπάρχει διαφάνεια και ένα καλό νομικό και ρυθμιστικό πλαίσιο.

Καταληκτικά εξέφρασε την πεποίθηση ότι η Κύπρος θα τα καταφέρει αλλά αργότερα, αφού εξήγησε ότι χρειάζεται πρώτα ή ίσως και ταυτόχρονα να αντιμετωπιστούν οι συνέπειες του πολέμου, τονίζοντας ότι η Νορβηγία μπορεί να αποτελέσει πηγή έμπνευσης για την Κύπρο.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

“SPORT AND PEACEBUILDING”

SOPHIA PAPAMICHALOPOULOS, IOC YOUNG LEADER, FOUNDER OF
«WINDS OF CHANGE»

NESRIN YUCEULAS, PHD STUDENT, FORMER VOLLEYBALL PLAYER
ANAGENNISI DERYNEIA FC

OKAN DAGLI, AUTHOR OF «TOGETHER IN FOOTBALL»

STEPHANIE NICOLAS, PROGRAMME COORDINATOR, PEACEPLAYERS
CYPRUS

AZIYADE POLTIER-MUTAL, UNITED NATIONS OFFICE IN GENEVA

DISCUSSANT: ARNAUD AMOUROUX, UN OFFICE OF THE SPECIAL ADVISER
TO THE SECRETARY GENERAL ON CYPRUS

Τις προοπτικές οικοδόμησης της ειρήνης και της συνεργασίας μεταξύ των δύο κοινοτήτων στο νησί, εξέτασαν οι συμμετέχοντες στη συζήτηση με τίτλο «Sports and Peace Building» την οποία διοργάνωσε η αντιπροσωπεία των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο, υπό το συντονισμό του Arnaud Amouroux, συνεργάτη του Ειδικού Συμβούλου του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ στην Κύπρο.

Εισαγωγικά, ο Arnaud Amouroux σημείωσε πως ο αθλητισμός δίνει μια μοναδική ευκαιρία να οικοδομηθούν γέφυρες δικτύωσης και συνεργασίας μεταξύ των ανθρώπων. Ο αθλητισμός, είπε, μιλά την παγκόσμια γλώσσα που μπορούν όλοι οι άνθρωποι να κατανοήσουν.

Η αντιπροσωπεία των Ηνωμένων Εθνών στο νησί μας, προσπαθεί να χτίσει τις γέφυρες, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία και την αλληλεπίδραση των μελών των δύο κοινοτήτων σε όλη την επικράτεια του νησιού.

Σίγουρα, είπε, ο αθλητισμός δεν είναι η χρυσή τομή που μπορεί να δώσει τη λύση σε όλα τα προβλήματα και να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις, ωστόσο, μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο που μπορεί να βελτιώσει το κλίμα και να διαμορφώσει καλύτερες συνθήκες για το μέλλον.

«Η δύναμη του αθλητισμού, καταφέρνει να χτίσει μια περισσότερο υγιή ζωή και να αποτελέσει μια πλατφόρμα που προσφέρει ευκαιρίες σε νέους και παιδιά, να συναντηθούν, να αλληλεπιδράσουν και να μάθουν ο ένας από τον άλλο σε συνθήκες αλληλοκατανόησης. Σε μακροπρόθεσμο επίπεδο μπορούν να χτιστούν δυνατές σχέσεις και φιλίες» είπε.

Οι συμμετέχοντες στη συζήτηση, που προέρχονται από τέσσερα δημοφιλή αθλήματα όπως το ποδόσφαιρο, το βόλεϊ, το μπάσκετ και η ιστιοπλοΐα, αναφέρθηκαν στα προσωπικά τους ταξίδια στον αθλητισμό και την πίστη τους στο ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει στην οικοδόμηση της ειρήνης στο νησί μας. Μίλησαν επίσης για τις ευκαιρίες στο παρελθόν, στο παρόν και στο μέλλον, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό αλλά και μοιράστηκαν τις σκέψεις και τις προτάσεις του για τους τρόπους για το πώς θα μπορούσε η υπόθεση της συνεργασίας μεταξύ των δύο κοινοτήτων να πάει μπροστά.

Ο αθλητισμός έχει τη δύναμη να αλλάξει τον κόσμο

Η Δρ. Σοφία Παπαμιχαλόπουλος, πρώην αθλήτρια ιστιοπλοΐας, μέλος της Κυπριακής Ολυμπιακής Ομάδας και ιδρύτρια της ομάδας «Winds of Change», αναφέρθηκε στο προσωπικό της ταξίδι στον αθλητισμό, υπογραμμίζοντας το σημαντικό ρόλο που διαδραμάτισε στην προσωπική της ανάπτυξη και τα μαθήματα ζωής που έλαβε.

Μέσω του ταξιδιού αυτού, είχε την ευκαιρία να κατανοήσει τη δύναμη του αθλητισμού να αλλάξει τον κόσμο. Έχοντας την ευκαιρία να ζήσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες είδε πως πέρα από τους Ολυμπιακούς Αγώνες πως πέρα από το διαγωνιστικό κομμάτι, περιλαμβάνονται οι αξίες της διαφορετικότητας, της συμπερίληψης, της αλληλεγγύης.

Ένα ακόμη σημαντικό μάθημα που πήρε μέσω του αθλητισμού, ήταν η πρώτη

δικοινοτική εμπειρία που είχε την ευκαιρία να ζήσει στα 16 της χρόνια, καταφέροντας να διευρύνει τους ορίζοντες της. Σύντομα, μέσα από τα μαθήματα αυτά, κατανόησε πως μπορεί να φέρει κοντά τις δύο κοινότητες. Δώδεκα χρόνια μετά, όταν στο πλαίσιο των Ολυμπιακών Αγώνων είδε από κοντά τους αθλητές της Βόρειας και της Νότιας Κορέας να αγωνίζονται με κοινή σημαία, μια κορυφαία στιγμή για το Ολυμπιακό Κίνημα, έφερε ξανά στο μυαλό της τη σκέψη πως ο αθλητισμός μπορεί να ενώσει δύο κοινότητες που βρίσκονται σε διαμάχη. Τότε, έθεσε το ερώτημα στον εαυτό της. Τι θα μπορούσε να κάνει στην πατρίδα της για την οικοδόμηση της ειρήνης, μέσω του αθλητισμού.

Πριν από δύο χρόνια επιλέχθηκε ανάμεσα σε άλλους νέους να γίνει IOC Young Leader από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή, για να δημιουργήσει το δικό της project μέσα από τον αθλητισμό, το οποίο θα πραγματοποιεί τους στόχους των Ηνωμένων Εθνών για την ειρήνη και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Αντίστοιχα projects νέων που εστιάζουν σε διαφορετικούς στόχους έχουν υλοποιηθεί και σε άλλες χώρες. Για παράδειγμα στη Βραζιλία, μέσω του μπάσκετ στις φαβέλες προωθούν την ισότητα των φύλων και την πολυπολιτισμική εκπαίδευση. Είναι, όπως είπε, πολλά τα παραδείγματα για το πώς η δύναμη του αθλητισμού μπορεί να αλλάξει τον κόσμο.

Αναφερόμενη στην ομάδα «Winds of Change» η Σοφία Παπαμιχαλοπουλος, σημείωσε ότι πρόκειται για μία δικοινοτική ομάδα που ιστιοπλοεί μαζί στο νησί. Φέρνει κοντά νέους από 18 μέχρι 30 ετών χωρίς απαραίτητα να έχουν κάποια προηγούμενη εμπειρία μέσω workshops και μαθημάτων ιστιοπλοΐας.

Στόχος των μαθημάτων αυτών είναι στο τέλος να καταφέρουν να διασχίσουν το νησί μαζί μέσω της ιστιοπλοΐας χτίζοντας κοινό ειρηνικό μέλλον ως ένα μέσο έμπνευσης να έρθουν κοντά να αλληλεπιδράσουν και να κατανοήσουν πως χτίζεται η διαδικασία της ειρήνης μεταξύ τους μέσω της δύναμης του αθλητισμού και πως μπορούν να φέρουν κοντά τις δύο κοινότητες. Πιστεύουμε πως οι άνθρωποι μπορούν να φέρουν την ειρήνη μέσω αυτών των ευκαιριών και αυτό προσπαθούμε να δώσουμε. Την ευκαιρία. Πάνω απ' όλα προσπαθούμε να ενδυναμώσουμε να προκαλέσουμε να έρθουν κοντά.

Αλληλεπίδραση και φιλία

Η Nesrin Yuceulas κατάγεται από την Αμμόχωστο, πρώην παίκτρια της Αναγέννησης Δερύνειας, κατά τη διάρκεια των σπουδών της στο Ηνωμένο Βασίλειο συνέχισε να συμμετέχει σε αντίστοιχες ομάδες και να δει πολλούς και διαφορετικούς ανθρώπους, από διαφορετικές εθνικότητες να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους.

Όταν επέστρεψε στην Κύπρο, δέχτηκε πρόταση από την Αναγέννηση Δερύνειας για να ενταχθεί στο δυναμικό της ομάδας. Εκεί αντιλήφθηκε ότι υπάρχουν Κύπριοι που μιλούν ελληνικά και τουρκικά. Είναι όμως όλοι Κύπριοι με κοινές συνήθειες που μοιάζουν και έχουν κοινές αντιδράσεις. Ο πατέρας της, είπε, κατάγεται από τη Λουρουτζίνα και οι κάτοικοι εκεί μιλούν και τις δύο γλώσσες της Κύπρου. Στην ομάδα της ως παίκτρια, δεν ένιωσε ποτέ ξένη και έκτισε γερές φιλίες, τόσο με τις συμπαίκτριες της όσο και με την προπονήτρια της ομάδας.

«Μαζί στο ποδόσφαιρο»

Ο Okan Dagli συγγραφέας και ακτιβιστής, έγραψε αρκετά βιβλία, μεταξύ αυτών και ένα που τιτλοφορείται «Μαζί στο ποδόσφαιρο» το οποίο αφορά τη συνεργασία ποδοσφαιριστών από τις δύο κοινότητες φέρνοντας στο φως ιστορίες που εμπνέουν.

Όταν επέστρεψε στην Κύπρο το 1993 στο πλαίσιο έρευνας, αναζήτησε ποδοσφαιριστές από τις δύο κοινότητες που έπαιζαν μαζί στο παρελθόν είτε σε εθνική ομάδα είτε σε άλλες κυπριακές ομάδες πριν από το διαχωρισμό λόγω του πολέμου.

Αναφέρθηκε σε δύο αδελφούς τ/κ που έπαιζαν στο παρελθόν στην Ανόρθωση, μια ομάδα που χαρακτηρίζεται αρκετά για τις εθνικιστικές της απόψεις. Υποστηρίχτηκαν όμως όσο και οι Ελληνοκύπριοι παίκτες και τιμήθηκαν πάρα πολύ.

Αυτοί ήταν ένα παράδειγμα για το πώς θα μπορούσε το ποδόσφαιρο να φέρει κοντά τις δύο κοινότητες μακριά από τον εθνικισμό και τον φανατισμό στα χρόνια που το νησί είναι πολύ μακριά από την προοπτική ειρήνης.

Ο Okan Dagli είπε ότι το ποδόσφαιρο μπορεί να διαδραματίσει έναν σημαντικό ρόλο για το μέλλον του νησιού μας. Υπάρχουν ταλαντούχοι αθλητές σε όλο το νησί. Ο αθλητισμός μπορεί να αποτελέσει ένα μέσο διαλόγου των πολιτικών. Η πολιτική δύναμη δεν τα κατάφερε. Ο αθλητισμός μπορεί να ασκήσει επιρροή. Ομάδες των δύο κοινοτήτων τα τελευταία χρόνια διαγωνίστηκαν και απέδειξαν ότι μπορούν.

Ειρήνη και συνεργασία

Η Στέφανη Νίκολας των Peace Players αναφέρθηκε στους στόχους του project που εκπροσωπεί, τονίζοντας ότι πρόκειται για έναν Μη Κυβερνητικό Οργανισμό, ο οποίος άρχισε τη δράση του στην Κύπρο το 2006 με στόχο να φέρει κοντά τις δύο κοινότητες μέσω του μπάσκετ και των αξιών της ειρήνης και της συνεργασίας. Σήμερα, είπε οι Peace Players καταφέρνουν εκτός από τα παιδιά των δύο κοινοτήτων, να έχουν στο δυναμικό τους παιδιά προσφύγων, αλήττητων ασύλου και άλλων μειονοτήτων, ηλικίας 8-18 ετών, μέσω πολλών προγραμμάτων συνεργασίας και ευκαιριών για παιδιά και νέους να γνωριστούν μέσω του αθλητισμού και να αλληλεπιδράσουν μεταξύ τους.

Η Στέφανη, μίλησε για τις δράσεις των Peace Players τα τελευταία 15 χρόνια αλλά και τις προκλήσεις. Για αρκετά χρόνια ήταν ο μοναδικός δικοινοτικός οργανισμός. Με ομάδες σε πολλά μέρη του νησιού. Καλούν όλους να συμμετάσχουν στα προγράμματα. Βλέπουμε αυτή την επίδραση στους νέους που άρχισαν μαζί μας το 2006 και σήμερα είναι προπονητές. Για μας είναι μεγάλη επιτυχία.

Αθλητισμός και βιώσιμη ανάπτυξη

Η Aziyade Poltier-Mutal, εκπρόσωπος του γραφείου του ΟΗΕ στη Γενεύη, ανέφερε πως τα Ηνωμένα Έθνη χρησιμοποιούν στους στόχους τους τον αθλητισμό ως ένα σημαντικό εργαλείο συνεργασίας. Αναγνωρίσαμε, είπε, τη δύναμη του αθλητισμού

για τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης. Στο παρελθόν ο αθλητισμός τέθηκε στο επίκεντρο των αποφάσεων της ΓΣ των ΗΕ. Σήμερα είναι ένας από τους βασικούς στόχους ο αθλητισμός της ειρήνης, ως ένα δίκτυο συνεργασίας και προτεραιοτήτων.

Καταλήγοντας, η Aziyade Poltier-Mutal, σημείωσε πως τα παραδείγματα καλών πρακτικών για την οικοδόμηση της ειρήνης μέσω του αθλητισμού είναι πάρα πολλά. Ο αθλητισμός μπορεί να φέρει κοντά όλους τους εμπλεκόμενους να δημιουργήσει περισσότερη δικτύωση, περισσότερη αλληλοεκτίμηση και την ευκαιρία για διάλογο με ελπιδοφόρα μηνύματα για το μέλλον.

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΕΣΜΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ «FIT FOR 55» ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

“THE IMPLICATIONS OF THE «FIT FOR 55» LEGISLATION PACKAGE ON THE CYPRUS ECONOMY”

PANOS THEODOROU, DIRECTOR, ASSURANCE | ESG & SUSTAINABILITY SERVICES, DELOITTE
ALEXANDROS JOSEPHIDES, DEPUTY DIRECTOR GENERAL/MARINE MANAGER,
CYPRUS SHIPPING CHAMBER

IOANNIS EFSTRATIOU, DIRECTOR, SAFETY AND ENVIRONMENTAL
PROTECTION DIRECTORATE, SHIPPING DEPUTY MINISTRY

MARIA KYRATSOUDI, BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER, ABS
GEORGE PARTASIDES, INDUSTRIAL EXTENSION OFFICER A',
MINISTRY OF ENERGY COMMERCE AND INDUSTRY

DISCUSSANT: ELIAS YFANTIS, SENIOR SCIENTIST, CMMI

Knowledge
Partner:

Τις επιπτώσεις και τις επιδράσεις του «Fit for 55» στην κυπριακή οικονομία, και κυρίως μέσα από τη θαλάσσια βιομηχανία είχαν την ευκαιρία να αναλύσουν οι ομιλητές του πάνελ. Τη συζήτηση διοργάνωσε το Cyprus Marine and Maritime Institution.

Το Cyprus Marine and Maritime Institute (CMMI) ίδρυσε τον Κυπριακό Κόμβο απανθρακοποίησης που εργάζεται στην έρευνα σχετικά με εναλλακτικά καύσιμα και τις καινοτόμες τεχνολογίες για την απανθρακοποίηση. Πρόσφατα έχει δημοσιευτεί μια εργασία σχετικά με τις επιπτώσεις του fit for 55 παρουσιάζοντας ένα λογισμικό που υποστηρίζει την εκτίμηση και την ποσοτική ποσοτικοποίηση του.

«Όταν αρχίσαμε να ασχολούμαστε με το Fit55 στο CMMI δεν αναμέναμε οι εξελίξεις θα το έκαναν τόσο ενδιαφέρον» δήλωσε ο κ. Ηλίας Υφαντής, CMMI, ο οποίος αναφέρθηκε στη δέσμη των μέτρων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που είχαν στόχο τη μείωση των εκπομπών στην Ευρώπη.

«Είναι φιλόδοξοι οι στόχοι. Και θα πρέπει να ξεκινήσουμε με δύο παράγοντες. Έχουμε μία έκρηξη στις τιμές της ενέργειας και έχουμε και ένα συμβάν, έχουμε πόλεμο, που και τα δύο έχουν προκαλέσει τεράστια αναταραχή στις αγορές και στο εμπόριο. Ειδικότερα στην ενέργεια» ανέφερε ο κ. Υφαντής κατά την εισαγωγή του.

Αναγκαιότητα για πράσινη μετάβαση

Ο κ. Παναγιώτης Θεοδώρου, Deloitte, αναφέρθηκε στα έχουν προκύψει από την κλιματική αλλαγή. «Αυτή η περίοδος εκτός από αυτά τα δύο που έχουν συμβεί (πόλεμος και αυξήσεις στις τιμές ενέργειας) έχουμε δει καταστροφικά συμβάντα. Η σημαντικότητα είναι το να δράσουμε τώρα. Με το θέμα του πολέμου, είναι ότι δεν πρέπει να εξαρτούμαστε από αυταρχικά καθεστώτα. Από πλευράς του πληθωρισμού, πιστεύω ότι αυτό προκλήθηκε από την αύξηση των καυσίμων. Οι τιμές δείχνουν την αναγκαιότητα στην πράσινη μετάβαση. Είναι γεγονός ότι όλα αυτά συμβάλλουν στο ότι το Fit55 θα επιταχυνθεί. Σίγουρα, θα αποτελέσει ένα βασικό νομοθετικό πλαίσιο, το Fit55 μαζί με άλλα, που θα επιταχύνουν τη μετάβαση» σχολίασε.

Ανέφερε ακόμη ότι υπάρχει μία ταξινόμησή στις πράσινες δραστηριότητες, υπάρχει μία δυναμική και υπάρχει μία δυνατότητα άντλησης κεφαλαίων που μπορούν να χρηματοδοτήσουν προγράμματα. «Νομίζω ότι η Κύπρος θα είναι έτοιμη από οικονομική και από τεχνολογική άποψη για την κάλυψη αυτών των σχεδίων, επομένως είναι σημαντικό να επεκταθεί το δίκτυο για να δούμε τις εσωτερικές ανάγκες αλλά και τις εξωτερικές ανάγκες προκειμένου να ενισχυθεί η ναυτιλιακή μας βιομηχανία» τόνισε.

Συμμόρφωση με τους κανονισμούς

Σε ερώτηση αν κάποια κομμάτια του νομοθετικού πλαισίου, ενδεχομένως να αλλοιωθούν στην πορεία η κ. Μαρία Κυρατσούδη, ABS, εξήγησε πως «υπάρχουν κάποια νομοθετικά κομμάτια τα οποία δεν έχουν τελειώσει και γίνονται ακόμα διαβουλεύσεις. Είναι κάπως τεχνικά. Τα όρια έχουν μπει. Υπάρχει μία ενεργειακή κρίση που έχει επιδεινωθεί εξαιτίας του πολέμου. Αυτό δεν λαμβάνεται υπόψη και πάμε. Προκειμένου να εξομαλύνει την κατάσταση η ΕΕ έχει ανακοινώσει καινούργια μέτρα, για να είναι αυτόνομη. Έρχεται και βάζει μεγαλεπήβολους στόχους για να επιτευχθούν

τα συγκεκριμένα όρια».

Η κ. Κυρατσούδη, σημείωσε ακόμη ότι υπάρχουν κάποιες λύσεις για ορισμένες πτυχές, και μερικές λύσεις που μας φέρνουν πιο κοντά στη συμμόρφωση με τους κανονισμούς, αλλά προς το παρόν αυτές οι λύσεις είναι ακριβές, όπως για παράδειγμα τα βιοκαύσιμα.

Η Ευρώπη θα φτάσει τους στόχους της

Ο κ. Αλέξανδρος Ιωσηφίδης, Deputy Director General/Marine Manager, ερωτήθηκε αν παρατηρείται αύξηση στις εισαγωγές άνθρακα στην Ευρώπη και αν παρατηρούνται οπισθοδρομικά βήματα. «Εμείς ενεργούμε ως μεταφορείς. Δυστυχώς η εισβολή στην Ουκρανία έχει διακόψει τις ροές του Φυσικού Αερίου και κατανοούμε ότι η Ευρώπη θα προσπαθήσει να καλύψει τις ενεργειακές της ανάγκες, με υλικά που μπορούν να καταναλωθούν. Οπότε ναι, υπάρχει μία αύξηση και ίσως να φέρει πίσω την Ευρώπη στην προσπάθεια να εφαρμόσει την πολιτική που θέλει. Όμως, πιστεύω ότι αυτή η αυξημένη χρήση άνθρακα θα μειωθεί σταδιακά, διότι βλέπουμε τα ευρωπαϊκά κράτη να αναζητούν και να δοκιμάζουν άλλες μορφές παραγωγής ενέργειας. Τα επόμενα 5-6 χρόνια δεν θα μπορέσουμε να αποφύγουμε το κάρβουνο» σχολίασε.

Πρόσθεσε ακόμη ότι η ναυτιλιακή βιομηχανία πρόκειται να έχει σημαντικό όφελος καθώς η μεταφορά φυσικού αερίου δεν θα γίνεται μέσω αγωγών αλλά με πλοία. Όπως είπε οι κατασκευαστές αυτών των πλοίων που θα μπορούν να μεταφέρουν φυσικό αέριο θα έχουν κέρδος και δεν θα χρειάζεται να γίνεται εισαγωγή άνθρακα. «Η ναυτιλία και τα πλοία θα επωφεληθούν. Με τον καιρό και σταδιακά η Ευρώπη θα καταφέρει να ανεξαρτητοποιηθεί από τη ρωσική προμήθεια φυσικού αερίου και έτσι σε λίγα χρόνια ελπίζω ότι η Ευρώπη θα είναι στο στάδιο που μπορεί να φτάσει τους στόχους της» είπε.

Κίνητρα για να ηγηθούν

Ο Γιώργος Παρτασίδης, Industrial Extension Officer A', Ministry of Energy, κατά τη δική του τοποθέτηση ανέφερε ότι αυτό που εξετάζει το Υπουργείο είναι «πως ετοιμάζονται οι στόχοι και πως βγαίνουν μέσα από τις διαβουλεύσεις με τα διάφορα κράτη-μέλη. Υπάρχει αρκετή διαβούλευση. Είναι σημαντικό στους τομείς που είμαστε πιο τεχνολογικά ανεπτυγμένοι, να δώσουμε περισσότερη έμφαση και τους υπόλοιπους στόχους όταν θα ωριμάσουν οι τεχνολογίες, όπως το υδρογόνο. Όταν έχουμε ένα σχέδιο θα βοηθήσουμε και τους επενδυτές. Υπάρχουν κάποιοι μηχανισμοί στην Ευρώπη που δεν ανταποκρίνονται όπως έπρεπε χρονικά και ειδικότερα τώρα με την κρίση».

Όπως είπε, θα ήταν καλό κάθε χώρα να λαμβάνει τα δικά της μέτρα σε κάποιο βαθμό και ως Ευρώπη θα πρέπει να έχει τον μηχανισμό για να παρέχει την ευελιξία, κάτι που ζητάει και η Κύπρος, για να μπορούν τα κράτη μέλη να αναλάβουν κάποιες πρωτοβουλίες. «Το παιχνίδι αλλάζει και μπαίνουμε στην επόμενη δεκαετία και το κόστος της ενέργειας δεν θα περιλαμβάνει τις τεχνολογίες του τελευταίου χρόνου. Αυτό δίνει ένα κίνητρο και όποιος μπορέσει να ηγηθεί θα έχει ένα πλεονέκτημα ιδίως στις διασυνδεδεμένες χώρες» τόνισε.

Όσον αφορά την ανεξαρτητοποίηση από το ρωσικό φυσικό αέριο, ο κ. Παρτασίδης, ανέφερε ότι αυτό δεν μπορεί να γίνει από τη μια στιγμή στην άλλη. «Γι' αυτό χρειαζόμαστε τον άνθρακα και άλλες τεχνολογίες ως μεταβατικές, και η Ευρώπη να μπορεί να κάνει χρήση των δικών της κοιτασμάτων, συμπεριλαμβανομένων των κοιτασμάτων στην Κύπρο Ελλάδα Ιρλανδία κλπ., για να μπορέσουμε να γίνουμε αυτόκλητος ως Ευρώπη. Αυτό είναι κάτι που πρέπει να επιδιώξουν όλα τα κράτη μέλη, παρά το επιπλέον κόστος. Τα χρήματα θα μείνουν εντός Ευρώπης και έτσι και θα ανακεφαλαιοποιηθεί και θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άλλες επενδύσεις. Σταδιακά θα έχουμε το υδρογόνο και τεχνολογίες μεθανίου» εξήγησε. Για την Κύπρο ανέφερε ότι το κύριο πρόβλημα είναι η αποθήκευση ενέργειας αλλά γενικότερα επικρατεί αισιοδοξία καθώς έχουν ξεπεραστεί οι στόχοι για το 2020.

Από πλευράς του ο κ. Ιωάννης Ευσταθίου, Director, Safety and Environmental Protection, Directorate, Shipping Deputy Ministry, ανέφερε κατά την τοποθέτηση του ότι «στη κυπριακή ναυτιλία, υπάρχουν δύο όψεις, σε σχέση με την Κύπρο ως ναυτιλιακό κράτος και σε σχέση με την Κύπρο με πιο πολλές προεκτάσεις στην οικονομία. Δεν πρέπει να δούμε το ευκαιριακό, πρέπει να δούμε αυτό που έρχεται τα επόμενα χρόνια. Θα πρέπει να προσαρμοστούμε. Οι νομοθέτες θα πρέπει να έχουμε μία ρεαλιστική προσέγγιση. Πρέπει να εξεύρουμε τρόπους να πάμε προς τον κύριο στόχο απανθρακοποίησης. Είναι ζήτημα διεθνούς επιβίωσης και ο καθένας μας πρέπει να συνεισφέρει».

ΕΥΘΑΝΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

“EUTHANASIA IN CYPRUS”

PROF. PIERRE MALLIA, CHAIRMAN OF THE BIOETHICS RESEARCH PROGRAMME, MEDICAL SCHOOL, UNIVERSITY OF MALTA
ALEXANDRA ATTALIDES, MEMBER OF THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

DISCUSSANT: CONSTANTINOS PHELLAS, SENIOR VICE RECTOR, UNIVERSITY OF NICOSIA

Knowledge Partner:

CYPRUS CENTER FOR
EUROPEAN AND
INTERNATIONAL AFFAIRS

UNIVERSITY of NICOSIA

Το τελευταίο διάστημα στην Κύπρο, βρίσκεται σε εξέλιξη ο κοινωνικός διάλογος για το θέμα της ευθανασίας. Ένας διάλογος που έχει οδηγήσει στην διαπίστωση πως η νομοθέτηση συγκεκριμένων πράξεων είναι επιβεβλημένη.

Η ευθανασία παραμένει ένα θέμα «ταμπού», με τους υπέρμαχους και τους πολέμιους της. Οι άνθρωποι διαχρονικά προσπαθούσαν να επεκτείνουν το προσδόκιμο ζωής προσπαθώντας να προσφέρουν παράταση στο αναπόφευκτο στάδιο του θανάτου. Σήμερα ωστόσο παρατηρείται μια ανάγκη πολλών ατόμων με χρόνιες παθήσεις για μια αξιοπρεπή διέξοδο μακριά από το μαρτύριο των ασθενειών τους και των χρόνιων πόνων.

Η πραγματικότητα του θανάτου

Ανοίγοντας τη συζήτηση για το θέμα της ευθανασίας στο Cyprus Forum 2022, ο κ. Κωνσταντίνος Φελλάς, Ανώτερος Αντιπρύτανης του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, είπε πως «η πρόσφατη ανακοίνωση του ζητήματος της ευθανασίας στην Κύπρο, μας αναγκάζει να ασχοληθούμε με την πραγματικότητα του θανάτου. Δημογραφικοί, πολιτισμικοί, κοινωνικοί και οικονομικοί παράγοντες εισέρχονται στην προσπάθεια κατανόησης και της μεγαλύτερης αλήθειας, τις αντιμετώπισης του μεγαλύτερου φόβου της ζωής που πλανάται σε κάθε υφή της ύπαρξης του ανθρώπου ακόμα και στον 21ο αιώνα με τα θαυμαστά επιστημονικά και τεχνολογικά επιτεύγματα».

«Μήπως αυτή η θεαματική ανάπτυξη των επιστημών της τεχνολογίας επιφέρουν και μετρούν τις αλλαγές της στάσης της σύγχρονης κοινωνίας και των επιστημών της υγείας απέναντι στους ασθενείς με επικείμενο θάνατο; Έχουμε μήπως αποδομήσει το ταμπού του θανάτου. Η πραγματικότητα της κοινωνίας σήμερα χρωματίζεται έντονα ίσως εντονότερα από μία άρνηση της λήψης του πόνου και της οδύνης που χαρακτηρίζουν την περιρρέουσα κατάσταση του θανάτου. Οι κοινωνίες σήμερα δίνουν προτεραιότητα στην αποφυγή του θανάτου παρά στην μείωση της περιττής ταλαιπωρίας στο τελικό στάδιο της ζωής με συνέπεια πάρα πολλοί άνθρωποι να πεθαίνουν σε όλον τον κόσμο με ένα άσχημο τρόπο», πρόσθεσε.

Συνεχίζοντας ανέφερε «Με βάση τα προαναφερθέντα ο θάνατος σήμερα μπορεί θεωρηθεί και ως αποτυχία. Υφίστανται βέβαια και άλλοι παράγοντες που συμβάλουν στην έλλειψη ετοιμότητας των ανθρώπων να συζητήσουν νηφάλια το θέμα του τέλους της ζωής. Η αποδοχή της πραγματικότητας του θανάτου είναι πανανθρώπινος αγώνας. Μπορεί ο αιώνας μας να δημιουργεί την ψευδαίσθηση της δυνατότητας επέκτασης της διάρκειας της ζωής; Παρόλα αυτά η τεχνολογία δεν συνδράμει στην αντιμετώπιση του φόβου του θανάτου. Τους τελευταίους 10 μήνες βρίσκεται σε εξέλιξη ο κοινωνικός διάλογος για το θέμα της ευθανασίας ο οποίος έχει οδηγήσει στην διαπίστωση ότι η νομοθέτηση των συγκεκριμένων πράξεων είναι επιβεβλημένη».

Ανάγκη έναρξης νηφάλιου διαλόγου

Δίνοντας τον λόγο στη Βουλευτριά του Κινήματος Οικολόγων - Συνεργασία Πολιτών κ. Αλεξάνδρα Ατταλίδου, ο κ. Φελλάς ρώτησε γιατί πιστεύει πως έφτασε η ώρα για την αποποινικοποίηση της ευθανασίας.

«Για εμένα έναυσμα η υπόθεση του θανάτου μιας Αγγλίδας και η σύλληψη του

συζύγου της», απάντησε η κ. Ατταλίδου. «Έμαθα ότι η γυναίκα αυτή υπέφερε από ανίατη ασθένεια. Η κόρη της με πήρε τηλέφωνο από την Αγγλία κλαίγοντας, για να μου πω ο πατέρας της αγαπούσε πολύ την μητέρα της αλλά υπέφερε πολύ και τον παρακαλούσε να την βοηθήσει να πεθάνει. Αυτό με ώθησε να ξανακοιτάξω αυτό το θέμα προσωπικά γιατί έχω άποψη εδώ και χρόνια».

«Πιστεύω ως άτομο στην ευθανασία, γιατί για εμένα η ζωή ολόκληρη καθορίζεται και από τον ίδιο τον θάνατο και το πως πεθαίνει ο κάθε άνθρωπος. Για εμένα η ευθανασία συνδέεται με πολλά θέματα. Είναι φιλοσοφικό θέμα φυσικά, είναι κοινωνιολογικό, είναι πολιτικό, είναι νομικό και δεν υπάρχει νομικό πλαίσιο στην Κύπρο. Γι' αυτό παίρνοντας την απόφαση μετά από αυτή την «δολοφονία», αφού ο σύζυγος αυτή την στιγμή κατηγορείται για δολοφονία, κατέθεσα θέμα συζήτησης στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Βουλής και ξεκίνησε η συζήτηση», συνέχισε η κ. Ατταλίδου.

«Όπως γνωρίζετε, η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής της Κύπρου, έκανε και έρευνα για αυτό το θέμα. Θεωρώ ότι είναι καλό πως ξεκίνησε ο διάλογος. Είναι ένα πολύ αμφιλεγόμενο θέμα και οι θέσεις του καθενός εστιάζονται στις αξίες. Υπάρχουν άνθρωποι θρησκευόμενοι οι οποίοι θεωρούν ότι η ζωή τους ανήκει στον θεό και άρα αυτός θα αποφασίσει για την έξοδό τους. Υπάρχει και αρκετός κόσμος και από στατιστικές που έχω διαβάσει σε όλη την Ευρώπη αλλά και σε άλλα μέρη του κόσμου, που πολύ υψηλό ποσοστό του κόσμου πιστεύει στην ευθανασία», ανέφερε.

«Αρα θεωρώ ότι πρέπει να ανοίξει ο διάλογος, πρέπει όλοι να μιλήσουν νηφάλια. Η ίδια η Γαλλία αυτή την περίοδο ξεκινά έναν διάλογο ο οποίος θα πάρει κάποιο καιρό, για να καταλήξουν ακριβώς στο νομικό πλαίσιο. Κάποιες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης εγκρίνουν την παθητική και την βοηθητική ευθανασία κάποιες απλά την ευθανασία και νομίζω είναι καιρός και η Κύπρος να πάρει θέση», κατέληξε η κ. Ατταλίδου.

Συντηρητικοί και φιλελεύθεροι

Απευθυνόμενος στον Pierre Mallia, Πρόεδρο του Ερευνητικού Προγράμματος Βιοηθικής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Μάλτας, ο κ. Φελλάς ρώτησε να περιγράψει την περίπτωση της Μάλτας και ποιες είναι οι σκέψεις του για τις προσπάθειες της Κύπρου για νομιμοποίηση της ευθανασίας.

Απαντώντας ο κ. Mallia ανέφερε πως «τα ντιμπέιτ για την ευθανασία έχουν κατά κάποιο τρόπο αποκτήσει δυναμική, λίγο πριν τις εκλογές τον περασμένο Φεβρουάριο. Είχαμε ένα αριθμό τηλεοπτικών εκπομπών και συνέδρια. Μετά τις εκλογές τα πράγματα ηρέμησαν λίγο, αλλά είμαι σίγουρος πως θα ξεκινήσουν ξανά. Πριν τις εκλογές στην Επιτροπή Βιοηθικής βγήκαμε με ένα έγγραφο για την Κυβέρνηση και την αντιπολίτευση για να δώσουμε κατά κάποιο τρόπο όχι τη γνώμη μας και την υπέρ ή κατά της ευθανασίας αλλά πώς πρέπει να προχωρήσει».

«Δυστυχώς, είπε ο κ. Mallia, βλέπω ότι σε πολλά από αυτά τα ευαίσθητα ντιμπέιτς, οι άνθρωποι δεν έχουν όλες τις πληροφορίες και δεν έγιναν αρκετά έτοιμοι ώστε να έχουν αυτές τις πληροφορίες. Γι' αυτό υπάρχουν δύο ακραίες ομάδες, οι συντηρητικοί οι οποίοι ίσως να μην θέλουν την ευθανασία και τους φιλελεύθερους οι οποίοι ίσως να

θέλουν την ευθανασία και οι οποίοι, ίσως να μην καταλαβαίνει ο ένας τον άλλο σωστά και να μην βλέπουν το κοινό έδαφος το οποίο υπάρχει».

Συνεχίζοντας ανέφερε ότι «το επάγγελμά μου είναι ιατρός αλλά είμαι τώρα είμαι πλήρης απασχόλησης καθηγητής στο πανεπιστήμιο φιλοσοφίας και φαρμακευτικής βιοηθικής και ανθρωπίνων δικαιωμάτων και σπαταλώ πολύ χρόνο να κατανοήσω αυτά τα προβλήματα. Προσπαθώ να βρω κοινό έδαφος αποφεύγοντας να πάρω μία απόφαση ή μια επιλογή και δεν είναι τόσο εύκολο γιατί μέχρι οι άνθρωποι να συνηθίσουν την κριτική και από τις δύο πλευρές γιατί δεν είναι μόνο η προσπάθεια να είναι κάποιος ουδέτερος αλλά πρέπει να κατανοεί και τις δύο πλευρές.

Κατά βάθος προέρχομαι από μια συντηρητική οικογένεια και όταν έγινα ιατρός, η ευθανασία δεν υπήρχε καν στην ιατρική ή γίνονταν σκέψεις να εφαρμοστεί. Προέρχεται από την Ελληνική εποχή για τον όρκο του Ιπποκράτη, δηλαδή είναι γραμμένο χιλιάδες χρόνια πριν. Σήμερα το ότι η ευθανασία αν την ψάξει κανείς σε λεξικό περίπου 100 χρόνων σημαίνει να πεθαίνεις στο χρέος. Σήμερα έχει αλλάξει και σημαίνει να δίνεις σε κάποιον ένα μίγμα το οποίο κάποιος τους το εμβολιάζει ή το εμβολίασαν οι ίδιοι στον εαυτό τους και αυτό φαίνεται ως άμεσος φόνος».

«Πιστεύω», συνέχισε ο καθηγητής, «ότι υπάρχουν αρκετά πράγματα τα οποία δεν κατανοούνται. Εκτιμώ το γεγονός ότι υπάρχουν άτομα τα οποία εύχονται την ευθανασία αν βρεθούν σε μία συγκεκριμένη κατάσταση όπως για παράδειγμα μία μορφή καρκίνου ή κάποια νευρολογική ασθένεια στην οποία χρειάζεται αναπνευστήρας ή κάποιος ο οποίος είναι παράλυτος από τον λαιμό και κάτω ή κάποιος που βρίσκεται σε κώμα».

Θάνατος με αξιοπρέπεια

«Έψαχνα στην Ελλάδα και βρήκα μια έρευνα του 2013 στην οποία η κατάσταση έχει αλλάξει. Οι περισσότεροι άνθρωποι ήταν εναντίον και τώρα εν έτι 2022, αρκετοί άνθρωποι είναι υπέρ. Η Πρόεδρος της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Ειρήνη Χαραλαμπίδου, ανέφερε ότι ευθανασία δεν πρέπει να εξετάζεται ως επιλογή μεταξύ ζωής και θανάτου αλλά ως επιλογή μεταξύ ενός επώδυνου βασανιστικού θανάτου ή ενός θανάτου με αξιοπρέπεια. Αυτοί ακριβώς είναι οι λόγοι εναντίον της ευθανασίας, ότι δηλαδή δεν θα γίνει επιλογή μεταξύ αυτών των δύο γιατί αν αυτοί είναι οι λόγοι τους οποίους δίδονται, όχι μόνο στην Κύπρο, όταν κάνουμε επισκόπηση, δηλαδή, γιατί θέλουμε την ευθανασία και η απάντηση είναι δεν θέλω ένα επώδυνο θάνατο, δεν θέλω να καθυστερώ τον θάνατο αλλά θέλω ένα καλό θάνατο. Όλοι θέλουν έναν καλό θάνατο αλλά αυτό είναι αποτυχία του ιατρικού συστήματος και ίσως θα έχουμε χρόνο να εξηγήσουμε και αυτό είναι το νόημα της παρηγορητικής φροντίδας, αυτό είναι ο προηγμένος σχεδιασμός φροντίδας», πρόσθεσε.

Στη συνέχεια τόνισε πως «έχω το δικαίωμα να αρνηθώ θεραπεία, δεν θέλω αναπνευστήρα για το υπόλοιπο της ζωής μου. Θέλω κάτι το οποίο θα μου προσφέρει άνεση, παρηγορητική φροντίδα έτσι ώστε να μου επιτρέψει να πεθάνω».

Την ίδια ώρα ο καθηγητής ανέφερε ότι «υπάρχουν ζητήματα με την ευθανασία που μπορεί να εξεταστούν, αλλά σε άλλα ζητήματα όπως ο επώδυνος θάνατος, η υπερβολική ταλαιπωρία, αυτά είναι θέματα που μπορούν να αντιμετωπιστούν ακόμη

και στην παρούσα στιγμή, ίσως πρέπει να υπάρξει διευκρίνιση του νόμου, αλλά δίνουν σε κάποιον μορφίνη επειδή πονάει πολύ μέχρι να είναι καλά, ακόμα κι αν αυτό μειώνει τη ζωή κατά λίγες μέρες από ηθική άποψη και στις περισσότερες χριστιανικές θρησκείες υποθέτω ότι ακόμη και οι ορθόδοξες, αυτό δεν θεωρείται ευθανασία. Ο νόμος μας κρατά ασφαλείς. Οι συγγενείς μπορεί να πουν για παράδειγμα ότι ο πατέρας μου πέθανε λόγω της τελευταίας δόσης μορφίνης που του έδωσες. Αυτή είναι η θεραπεία για τη θεραπεία του πόνου και όχι για να σκοτώσει κάποιος τον ασθενή».

Ατομική ελευθερία και επιλογή

Λαμβάνοντας τον λόγο ο κ. Φελλάς ανέφερε ότι «συχνά μιλάμε για καλό θάνατο, αλλά πιστεύω και θέλω να ακούσω τις απόψεις σας για αυτό το θέμα, πρέπει να ονομάζεται σωστός θάνατος. Τι είναι σωστό για τον καθένα, για τον ασθενή; Να επιτραπεί ο θάνατος με αξιοπρέπεια. Στο τέλος της ημέρας, σε μια φιλελεύθερη δημοκρατία, δεν γίνεται να επιτρέπονται προσπάθειες επιβολής για το πως οι άνθρωποι πρέπει να ζουν. Γιατί η κοινωνία πρέπει να επιβάλλει πως οι άνθρωποι πρέπει να πεθαίνουν;».

Απαντώντας η κ. Ατταλίδου είπε πως «νομίζω ότι πρώτα από όλα πρέπει να θέσουμε το ερώτημα γιατί να θέλει κάποιος να πεθάνει; Κανονικά, θεωρώ ότι ένας άνθρωπος δεν θέλει να πεθάνει, έχουμε όλοι το αίσθημα της ζωής. Για να φτάσει ένας άνθρωπος να θέλει να πεθάνει σημαίνει ότι η ζωή δεν έχει νόημα για αυτόν πλέον και δεν έχει νόημα η ζωή για διάφορους λόγους. Πρώτον, είναι το ζήτημα του πόνου. Ένας άνθρωπος που έχει μια ανίατη ασθένεια και υποφέρει πάρα πολύ, νομίζω είναι αδιανόητο για την υπόλοιπη κοινωνία να του λέει ότι πρέπει να μείνεις εκεί να υποφέρεις».

Συνεχίζοντας ανέφερε πως ο «καθηγητής έχει δίκιο στο ζήτημα ότι, η παρηγορητική ιατρική μπορεί να βοηθήσει αλλά χωρίς να φτάσουμε στο σημείο που όλοι οι άνθρωποι να έχουν παρηγορητική ιατρική που σημαίνει να διαβιώνεις το τέλος της ζωής σου χωρίς πόνο, θεωρώ αδιανόητο να επιβάλλουμε στους άλλους αν θέλουν να μην συνεχίσουν τον πόνο. Υπάρχουν και άλλες περιπτώσεις και θα σας αναφέρω τον Γάλλο σκηνοθέτη, Jean-Luc Godard ο οποίος ζούσε στην Ελβετία και αποφάσισε ότι ήθελε να τελειώσει την ζωή του διότι όπως είπε δεν είχε νόημα. Γιατί του κάθε ανθρώπου η ζωή του έχει και ένα νόημα δηλαδή ένας άνθρωπος που κινείται, που κάνει αυτά που τον ευχαριστούν, που έχει φίλους και ζει μια κανονικότητα, έχει ένα νόημα η ζωή του. Ένας άνθρωπος ο οποίος μπορεί να είναι μέσα στο κρεβάτι στη μοναξιά του για πάντα, μπορεί να μην έχει νόημα η ζωή του. Αν το σώμα σου καταλήξει, να είναι ένα σώμα το οποίο οι άλλοι χειρίζονται και δεν μπορείς να ελέγξεις τις λειτουργίες του, αυτό έχει να κάνει και με την αξιοπρέπεια όπως την νιώθει ο καθένας».

«Προσωπικά θεωρώ ότι όπως δεν υπάρχει ο προσηλυτισμός, δηλαδή να απαγορεύεται να αναγκάσω κάποιον να ανήκει σε μια θρησκεία, δεν πρέπει να είναι απόφαση ολόκληρης της κοινωνίας με την έννοια της επιβολής της άποψης ιδιαίτερα η θρησκευτική άποψη πάνω στους υπόλοιπους. Για αυτό τον λόγο ξεκινήσαμε να το συζητάμε στην Βουλή και θέλουμε να μπει νομοθετικό πλαίσιο», συνέχισε η κ. Ατταλίδου.

«Σε τελική ανάλυση, μια φιλελεύθερη δημοκρατία βασίζεται πάνω στην ατομική ελευθερία και επιλογή. Θεωρώ ότι αν κάποιος, έχοντας πλήρη διαύγεια και την ικανότητα να σκεφτεί και να αποφασίσει, ζητήσει για παράδειγμα μη επαναφοράς στη ζωή, ή να μην θέλει να μπει σε κόμμα και να εξαρτάται από μηχανήματα ή σε περίπτωση ανίατης ασθένειας και εξαντληθούν όλα τα ιατρικά θέματα, να τελειώσει εκεί η ζωή. Εγώ μπορεί να το κάνω επειδή αγαπώ πολύ την οικογένειά μου και θεωρώ ότι δεν είναι ανάγκη να υποστούν μήνες ολόκληρους αυτή την διαδικασία. Θεωρώ ότι είναι αρκετά προσωπική η έξοδός μας από τη ζωή. Δεν ελέγχουμε την είσοδο μας στη ζωή αλλά τουλάχιστον πρέπει να έχουμε ένα έλεγχο στην έξοδο μας», κατέληξε.

Μοναξιά και ψυχική διαταραχή

Λαμβάνοντας εκ νέου τον λόγο ο κ. Φελλάς ανέφερε πως γίνεται συζήτηση σχετικά με αυτούς του ζητάνε την ευθανασία, οι οποίοι πιθανόν να υποφέρουν από κατάθλιψη ή από κάποιου είδους ψυχική διαταραχή. Η προώθηση ή η νομιμοποίηση της ευθανασίας είναι η λύση που προτείνει η κοινωνία στην μοναξιά και στην ψυχική διαταραχή, αναρωτήθηκε ο Ανώτερος Αντιπρύτανης του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Απαντώντας την ερωτήσή του, ο κ. Pierre Mallia, ανέφερε ότι «προσπαθώ να κατανοήσω και τις δύο πλευρές σε αυτό το ζήτημα. Μπορώ να καταλάβω ότι υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες ένας άνθρωπος δεν επιθυμεί να συνεχίζει να ζει σε ένα σημείο γιατί είναι μη αναστρέψιμη η κατάσταση, είναι καθηλωμένη στο κρεβάτι και χρειάζονται ειδική φροντίδα και ίσως να μην έχουν οικογένεια και νιώθουν μοναξιά. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, κάποιος όχι λόγω ηθικής αλλά λόγω νομικής άποψης, έχει το δικαίωμα για την ευθανασία».

«Ωστόσο, συνέχισε ο καθηγητής, «από την άλλη πλευρά, υπάρχουν δύο σημεία. Στο ένα, για παράδειγμα σε περίπτωση πόνου, δεν πρέπει να είναι λόγος για ευθανασία γιατί ο πόνος μπορεί να διαχειριστεί. Η ανακούφιση του πόνου μέσω μορφίνης, μπορεί να επιφέρει τον θάνατο και αυτό μπορεί να μην είναι το αποτέλεσμα που προοριζόταν αλλά τουλάχιστον έχει πεθάνει. Όλοι θα πεθάνουμε και για το αν μπορούμε να ελέγξουμε τον θάνατό μας αυτό είναι συζητήσιμο. Μέχρι ένα σημείο, όλοι φοβόμαστε τον θάνατο και όλοι θέλουμε να πάμε στον παράδεισο αν πιστεύουμε σε αυτό, αλλά δεν θέλουμε να πεθάνουμε. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι άνθρωποι λένε αν πεθάνεις στον ύπνο σου ή σαν περπατάς λιποθυμήσεις και πεθάνεις είναι τα καλύτερα σενάρια. Τι γίνεται όμως αν ζήσω μέχρι τα 90 και θα εξαρτώμαι από άλλα άτομα και δεν θα μπορώ να απολαύσω τη ζωή; Ή κάποιος που μπορεί να έχει άνια ή κάποιος που υποφέρει από μια ψυχική διαταραχή;»

«Είναι ενδιαφέρον και έγιναν τηλεοπτικές συζητήσεις στη Μάλτα και αρκετοί λένε ότι υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις για την ευθανασία. Όπως για παράδειγμα μια ανίατη ασθένεια αλλά όχι αν υπάρχει κατάθλιψη. Προσωπικά αυτό το βρίσκω προβληματικό γιατί αν μιλάμε για δικαιώματα όλοι πρέπει να έχουν. Αν μιλάμε για το ζήτημα το πότε πρέπει να πεθάνει κάποιος τότε όλοι πρέπει να έχουν αυτό το δικαίωμα. Συμφωνώ στο ότι πρέπει να υπάρχουν συγκεκριμένοι παράμετροι όπως για παράδειγμα στην Ολλανδία η ευθανασία είναι νόμιμη για άτομα που πάσχουν από ανίατη ασθένεια. Αλλά πρέπει να θυμηθούμε ότι υπήρξαν και άτομα τα οποία έπασχαν από χρόνια κατάθλιψη και δεν υπήρχε δυνατότητα αντιμετώπισης», τόνισε.

Αναφερόμενος στο θέμα της αξιοπρέπειας ο κ. Mallia είπε ότι «να πεθαίνει κάποιος με αξιοπρέπεια είναι καλό και κανείς δεν θέλει να δει κάποιον να πεθαίνει υποφέροντας και αυτό φαίνεται σε ακραίες καταστάσεις όπως για παράδειγμα σε πόλεμο. Για να μην βλέπεις κάποιος να υποφέρει σε έναν πόλεμο, δίνεται δυνατή ένεση μορφίνης για να μπορέσει να πεθάνει αμέσως».

«Η αξιοπρέπεια του ανθρώπου βρίσκεται σε διαφορετικό επίπεδο, σε πιο ανθρώπινο πνευματικό επίπεδο. Για κάποιους ανθρώπους αυτό είναι έγκυρο για κάποιους όμως είναι αφελές και ηλίθιο», συνέχισε.

«Αυτό που μπορώ να πω είναι ότι έχω δει συγγενείς με άνια και τους βλέπεις τους τελευταίους έξι μήνες της ζωής τους να μην φροντίζονται αρκετά, χωρίς αξιοπρέπεια και τους λυπάσαι. Αλλά δεν ξέρουμε τι συμβαίνει μέσα στο μυαλό τους. Η θεία μου ήταν αρκετά ευτυχισμένη όταν έβλεπε τα πρόσωπα μας, τώρα όμως μας βλέπει και ναι υπάρχουν συναισθήματα αλλά το μυαλό είναι σαν μια μαύρη τρύπα. Νομίζω είναι η φροντίδα που προσφέρουμε σε αυτά τα άτομα η οποία καθορίζει το πως ακριβώς αισθάνονται. Φυσικά και δεν θέλουν την άνια αλλά δεν ξέρω πως θα είναι», κατέληξε ο καθηγητής.

Το νομοθετικό πλαίσιο στην Κύπρο

Αναφερόμενος στο σχέδιο νόμου που ετοιμάζεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων, ο κ. Φελλάς ανέφερε ότι υπάρχουν ασφαλιστικές δικλείδες πολύ αυστηρές, έτσι ώστε να είναι υψηλή η αποδοχή του κόσμου γύρω από αυτό το θέμα.

Λαμβάνοντας τον λόγο, η Βουλευτριά του Κινήματος Οικολόγων - Συνεργασία Πολιτών κ. Αλεξάνδρα Ατταλίδου, ανέφερε ότι «καταρχάς, πιστεύω ότι πρέπει να ξεκινήσει δημόσιος διάλογος. Αυτά τα θέματα δεν λύνονται με 56 βουλευτές που θα ψηφίσουν κάτι. Εμείς δεν είμαστε ειδικοί. Οι ειδικοί είναι οι επιστήμονες, οι φιλόσοφοι. Εμείς πρέπει να ακούσουμε τι λέει ο επιστημονικός κόσμος, τις απόψεις των πολιτών και ανάλογα θα τοποθετηθούμε στο νομοσχέδιο για την παθητική ευθανασία γιατί η άλλη ευθανασία γίνεται εδώ και πάρα πολλά χρόνια γίνεται ευθανασία από τους γιατρούς».

«Όπως είπε και ο καθηγητής, συνέχισε η κ. Ατταλίδου, «μπορεί να δοθεί μια μεγάλη δόση φαρμάκου για να σταματήσει να υποφέρει και να πεθάνει. Γνωρίζω παραδείγματα από την οικογένεια την δική μου. Η γιαγιά μου, η οποία απεβίωσε στα 46 της χρόνια από καρκίνο, είχε φρικτούς πόνους και τους τελευταίους μήνες της ζωής της, δεν αντιλαμβανόταν τι γινόταν γύρω της. Ο παππούς μου ο οποίος δεν αρρώστησε ποτέ στη ζωή του, έφτασε στα 96 του χρόνια και στα τελευταία στάδια της ζωής του, όταν τον ρωτούσε τι κάνει, που έλεγε «κουράστηκα, κουράστηκα σε αυτή τη ζωή, θέλω να φύγω».

«Θεωρώ πως πρέπει να υπάρχουν οι παράμετροι και να είναι αυστηρές αλλά το κράτος το οποίο θέλει να επιβάλλει στους πολίτες του κάποια πράγματα, θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχει σε όλους τους πολίτες στα γηρατειά τους ή στην αρρώστια τους αυτό που ονομάζουμε αξιοπρέπεια. Δεν μπορεί κάποιος να πει, εσύ θα πεθάνεις μόνος σου φτωχικά, χωρίς να έχεις τα φάρμακα που χρειάζεσαι και υποστήριξη για να μπορείς να αντιμετωπίσεις τη ζωή σου, ενώ κάποιος που μπορεί

να έχει τα εισοδήματα θα περάσει πολύ πιο εύκολα το τελευταίο στάδιο της ζωής του. Άρα το κράτος όταν επιβάλλει πράγματα τότε θα πρέπει να φροντίζει ότι αυτοί που πονάνε θα έχουν παρηγορητική ιατρική και αυτοί που είναι μόνοι τους θα έχουν φροντίδα.

Ο διάλογος ανοίγει, οι πολίτες πρέπει να πουν τις απόψεις τους, να τις καταθέσουν και να είναι ενημερωμένοι για το θέμα, τί γίνεται και σε άλλες χώρες, να ξέρουν ότι θα είναι πολύ αυστηρό το νομοθετικό πλαίσιο όπως για παράδειγμα κάποιος που έχει κατάθλιψη, δεν θα μπορεί να κάνει ευθανασία γιατί τα φάρμακα που υπάρχουν μπορεί να βοηθήσουν σε μεγάλο βαθμό. Άρα διάλογος μέχρι να καταλήξουμε στο σωστό νομοθετικό πλαίσιο μέσω του οποίου οι άνθρωποι θα διατηρούν την αξιοπρέπειά τους και να έχουμε ευθανασία που θα σημαίνει καλός θάνατος», πρόσθεσε.

Απαραίτητη η ορθή πληροφόρηση

Συνεχίζοντας την τοποθέτησή του, αναφορικά με τον δημόσιο διάλογο ο κ. Pierre Mallia, ανέφερε ότι αυτός «κοστίζει και ορισμένες φορές υπάρχουν πολιτικά κόμματα αλλά και χώρες, χωρίς να αναφέρομαι στην Κύπρο, που θέλουν να εκμεταλλευτούν συγκεκριμένες ομάδες που έχουν μεγάλο αριθμό ατόμων και άρα μεγάλο αριθμό ψήφων έτσι ώστε να τους παρέχουν αυτό του θέλουν χωρίς δημόσιο διάλογο. Αυτό είναι πολύ επικίνδυνο γιατί τα ηθικά ζητήματα όταν μιλάμε για ηθική η οποία δεν είναι μόνο συναισθήματα αλλά πρέπει να υποστηρίζεται από λογικές σκέψεις οι οποίες προέρχονται από τις πληροφορίες που λαμβάνουμε».

Συνεχίζοντας είπε πως «αν δεν έχουμε αυτές τις πληροφορίες, δεν μπορεί κάποιος να κάνει μια ενημερωμένη επιλογή. Αυτή η επιλογή πρέπει να φτάσει όχι μόνο σε μεγάλες χώρες ή πολιτικά κόμματα ή στις εκκλησίες ή στους φιλελεύθερους αλλά πρέπει να φτάσει σε πιο περιθωριοποιημένους ανθρώπους. Αυτό κοστίζει πολλά χρήματα γιατί πρέπει στοχεύσεις σε αυτά τα άτομα, να διοργανώσεις συνέδρια στο δικό τους περιβάλλον το οποίο μπορούν να καταλάβουν γιατί στο τέλος της ημέρας έχω το δικαίωμα στη ζωή. Ναι φυσικά αλλά έχω όμως και την υποχρέωση να ζώ τη ζωή μου καλά. Τα δικαιώματα όμως δεν έρχονται ουρανοκατέβητα. Αυτά μας δίνονται από το κράτος, από τον κόσμο, από την κοινωνία. Κάποια δικαιώματα είναι παγκόσμια, όπως είπε ο φιλόσοφος Emmanuel Kant, σε όλο τον κόσμο πιστεύουν ότι το να σκοτώνει είναι λάθος, αλλά όχι η ευθανασία. Για να μπορέσει η κοινωνία να μας δώσει αυτό το δικαίωμα, πρέπει η κοινωνία να καταλάβει αλλιώς η ηθική γίνεται ζήτημα ψήφου».

«Πολυδιάστατο και πολυθεματικό θέμα», είπε κλείνοντας ο κ. Φελλάς. «Η διαδικασία του θανάτου πρέπει να γίνει κατανοητή ως μια σχεσιακή και μια πνευματική διαδικασία μάλλον παρά ως ένα απλό φυσιολογικό συμβάν. Και ως θέμα επιλογής αναζήτησης του σωστού θανάτου, συμπερασματικά μια ευρεία ανάλυση της ευθανασίας ως ερώτημα και ως επιλογή, μπορεί να συνεισφέρει τα μέγιστα στην κατανόηση του θανάτου επιτρέποντας μέσω της ενεργοποίησης της ατομικής υπόστασης της κοινότητας, την αξιοποίηση του εναπομείναντος χρόνου της ζωής του ασθενούς με κριτήριο την δική του αλήθεια», κατέληξε.

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

“THE IMPACT OF THE CONFLICT IN UKRAINE IN THE EASTERN MEDITERRANEAN”

ANDREAS THEOPHANOUS, PRESIDENT OF THE CYPRUS CENTER FOR EUROPEAN AND INTERNATIONAL AFFAIRS AND HEAD OF THE DEPARTMENT OF POLITICS AND GOVERNANCE

AMBASSADOR MATTHEW BRYZA, BOARD MEMBER, JAMESTOWN FOUNDATION

DISCUSSANT: EVIE MITSIDOU PHILLIPS, ASSISTANT EDITOR IN CHIEF, CYPRUS NEWS AGENCY

Knowledge Partner:

CYPRUS CENTER FOR EUROPEAN AND INTERNATIONAL AFFAIRS

UNIVERSITY of NICOSIA

Τις επιπτώσεις της κρίσης στην Ουκρανία στην Ανατολική Μεσόγειο ανέπτυξαν στο Cyprus Forum, ο Πρόεδρος του Κυπριακού Κέντρου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων και Επικεφαλής του επικεφαλής του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών και Διοίκησης του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, Δρ. Ανδρέας Θεοφάνους και ο πρώην Βοηθός Υφυπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, Πρέσβης Matthew James Bryza, με συντονίστρια της συζήτησης τη Βοηθό Αρχισυντάκτρια στο Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων, Ήβη Μητσίδου Philips.

Στη σχετική ενότητα συζητήθηκαν ενδελεχώς οι εξελίξεις στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και οι ενέργειες των βασικών δρώντων, ενώ εκφράστηκαν εισηγήσεις προς την κατεύθυνση της αντιμετώπισης της έντασης και της επίτευξης εποικοδομητικών συνεργειών στην περιοχή.

Πρόταση για ντε φάκτο οριοθέτηση των ΑΟΖ Κύπρου - Τουρκίας

Ο Δρ. Θεοφάνους ανέφερε καταρχάς ότι γεγονότα, όπως η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, προκαλούν τεκτονικές αλλαγές στο διεθνές σύστημα. Ειδικότερα όσον αφορά στην Ευρώπη, εξήγησε ότι η κρίση στην Ουκρανία οδηγεί σε περισσότερη αστάθεια, λιγότερη ασφάλεια και λιγότερη πρόοδο.

Μιλώντας για τις εξελίξεις στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, ο Δρ. Θεοφάνους έθεσε επί τάπητος πρόταση για ντε φάκτο οριοθέτηση των ΑΟΖ Κύπρου - Τουρκίας, η οποία θα μπορούσε να συμβάλει στη μείωση των εντάσεων στην περιοχή και να προωθήσει την ενεργειακή συνεργασία.

Όσον αφορά, λοιπόν, στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, επεσήμανε αρχικά ότι η Τουρκία προσπαθεί να διατηρήσει σχέσεις με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη στην ουκρανική διένεξη, παρά την έντονη αντιρωσική στάση των ΗΠΑ στο ζήτημα, ενώ η Ελλάδα από την άλλη πλευρά επέλεξε να ενισχύσει τις σχέσεις με τις ΗΠΑ και υπήρξε σοβαρός περιορισμός των σχέσεών της με τη Μόσχα. Την ίδια ώρα, όπως ανέφερε, η Κύπρος ακολούθησε την πολιτική της ΕΕ με συνέπειες στις παραδοσιακές σχέσεις της με τη Ρωσία, ενώ επιπλέον σημειώθηκε η άρση του εμπάργκο όπλων από τις ΗΠΑ.

Λαμβάνοντας υπόψη τις εν λόγω εξελίξεις, ο Καθηγητής εξέφρασε την πεποίθηση ότι οι ΗΠΑ και η ΕΕ θα ήθελαν να δουν την αξιοποίηση των ενεργειακών πόρων της Ανατολικής Μεσογείου για περιφερειακή και ευρωπαϊκή χρήση, ενώ η αμερικανική υπερδύναμη θα ήθελε να δει επίσης τη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της Τουρκίας από τη Ρωσία.

Αναφερθείς στο ενδεχόμενο νέων προσπαθειών για λύση του Κυπριακού, ο κ. Θεοφάνους, υποστήριξε ότι θα μπορούσε να επαναρχίσουν οι συνομιλίες μετά τις εκλογές του 2023, σε Κύπρο, Ελλάδα και Τουρκία. Στο μεταξύ, επεσήμανε «είναι σημαντικό να υπάρξει προσπάθεια αποκλιμάκωσης των εντάσεων που μπορεί να είναι επικίνδυνες», υποστηρίζοντας «είναι λυπηρό το γεγονός ότι δεν υπάρχει αυτοσυγκράτηση ούτε στη ρητορική ούτε στις πράξεις της Τουρκίας».

Και υποστήριξε ότι «είναι καιρός να σκεφτούμε μια εξελικτική διαδικασία». «Θεωρώ ότι θα μπορούσαμε να έχουμε μια ντε φάκτο οριοθέτηση των ΑΟΖ μεταξύ Τουρκίας και Κύπρου», σημείωσε, προσθέτοντας ότι «θα μπορούσαμε να έχουμε ενεργειακές

εξελίξεις και αξιοποίηση της ενέργειας, με οφέλη για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη». Στο πλαίσιο αυτό εξήγησε ότι «ένα τέτοιο πακέτο μιας εξελικτικής διαδικασίας θα μπορούσε να αντιμετωπίσει το ζήτημα των Βαρωσίων, στη βάση των σχετικών ψηφισμάτων του ΟΗΕ και θα μπορούσαμε επίσης να δούμε κάποια επιπρόσθετα ΜΟΕ στο νησί».

Πρόσθεσε ότι «τέτοιες θετικές εξελίξεις στην Κύπρο θα μπορούσαν να ανοίξουν τον δρόμο για αποκλιμάκωση των εντάσεων μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας και προώθηση ρεαλιστικών λύσεων και σε αυτή την πτυχή», σημειώνοντας ότι η υποστήριξη από ΗΠΑ, ΕΕ και ΗΒ θα ήταν απαραίτητη.

Παράλληλα ο Καθηγητής τόνισε ότι οι εξελίξεις στο Ουκρανικό οδηγούν στην αναγκαία αναθεώρηση του ρόλου των Ηνωμένων Εθνών και ότι θα πρέπει να πραγματοποιηθεί προσπάθεια για να προωθηθεί «ένα κλίμα σεβασμού του διεθνούς δικαίου και επίσης να αποφευχθεί η πολιτική των «δύο μέτρων και δύο σταθμών». Στο πλαίσιο αυτό, ανέφερε ότι η Δύση έχει επιβάλει πολύ αυστηρές κυρώσεις στη Ρωσία αλλά ουδέποτε προώθησε ανάλογα μέτρα κατά της Τουρκίας για την επίθεσή της στην Κύπρο.

Απαντώντας σε σχετική ερώτηση επεσήμανε ότι «θα ήμουν πιο ικανοποιημένος αν η ΕΕ είχε επιδείξει περισσότερη ευαισθησία για την Κύπρο, που είναι κράτος μέλος της», υπενθυμίζοντας την ίδια ώρα ότι η Ουκρανία δεν αποτελεί κράτος-μέλος της ΕΕ.

Σημείωσε ακόμη ότι θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι δεν είναι μόνο η Τουρκία, η οποία μπορεί να διαδραματίσει διαμεσολαβητικό ρόλο στον πόλεμο μεταξύ Ουκρανίας και Ρωσίας, συμπληρώνοντας ότι με τη Μόσχα μπορούν επίσης να συνομιλήσουν ΗΠΑ, Βερολίνο και Γαλλία.

Ο Δρ. Θεοφάνους τόνισε ότι για να μειωθούν οι εντάσεις και να γίνουν βήματα προς τα μπρος προς όφελος όλων των πλευρών στην ευρύτερη περιοχή είναι αναγκαίο να επιδειχθεί πολιτική ηγετική ικανότητα από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, σημειώνοντας, μεταξύ άλλων, ότι αν η Τουρκία αναγνώριζε «το ιερό δικαίωμα της Κυπριακής Δημοκρατίας να υπάρχει τότε πιστεύω θα γίνονταν πολλά βήματα συνεργασίας».

Δύο βασικές επιπτώσεις στην Ανατολική Μεσόγειο

Δύο ήταν οι πιο βασικές επιπτώσεις στην Ανατολική Μεσόγειο από τον πόλεμο στην Ουκρανία εκτίμησε από πλευράς του ο πρώην Βοηθός Υφυπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, Πρέσβης, Matthew James Bryza, ο οποίος πλέον ιδιωτεύει και ζει στην Τουρκία.

Η πρώτη, σύμφωνα με τον ίδιο, ήταν η απώλεια της επιρροής της Ρωσίας στην περιοχή. Συγκεκριμένα, αναφέρθηκε στην πολιτική της Ρωσίας στην Συρία, η οποία έχει πλέον «παραλύσει», εφόσον η χώρα «απλώς δεν έχει τις στρατιωτικές δυνάμεις για να επιδείξει την ισχύ της εδώ στην Ανατολική Μεσόγειο και ούτε ακόμα και στον Νότιο Καύκασο». Η δεύτερη βασική επίπτωση ήταν, όπως ανέφερε, «η προσήλωση της Τουρκίας στον στόχο» και αναφέρθηκε στις πρωτοβουλίες της Άγκυρας να λειτουργήσει ως διαμεσολαβήτρια μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας.

«Οι φίλοι μου σε Ουάσινγκτον και Βερολίνο είναι πολύ θυμωμένοι για ο γεγονός ότι η

Τουρκία επέλεξε να μην λάβει μέρος στο πρόγραμμα κυρώσεων, αλλά επίσης, θεωρώ, ότι είναι ανακουφισμένοι λόγω του γεγονότος ότι ο Ερντογάν έχει κρατήσει ανοικτό ένα κανάλι (επικοινωνίας)», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Απαντώντας σε ερώτηση για τη στάση ισορροπιών, που τηρεί η Τουρκία στην διένεξη, επανέλαβε ότι η χώρα έχει πάρει θέση κατά της Ρωσίας με την παροχή στην Ουκρανία θανατηφόρων όπλων. Υποστήριξε συγκεκριμένα ότι ο Ταγίπ Ερντογάν «ήταν ξεκάθαρος στην κριτική του κατά της εισβολής, στην επιμονή του για αποκατάσταση της εδαφικής ακεραιότητας της Ουκρανίας. Ήταν συνεπής στην παροχή θανατηφόρου οπλισμού στην Ουκρανία, αφού τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη TB2 ευθύνονται για το θάνατο πολλών Ρώσων στρατιωτών και ναυτών, γιατί έπαιξαν μεγάλο ρόλο στην βύθιση της ναυαρχίδας του στόλου της Μαύρης Θάλασσας».

Υπενθύμισε επίσης ότι η Άγκυρα «διαδραμάτισε καθοριστικής σημασίας ρόλο στην διαμεσολάβηση της συμφωνίας για τα σιτηρά, κάτι που επέτρεψε 25 εκατ. τόνους από την Ουκρανία να φτάσουν στις παγκόσμιες αγορές και να αποφευχθεί λιμός».

Απαντώντας σε ερώτηση για την έντονη ρητορική της Τουρκίας και κατά πόσο θα έπρεπε η Κύπρος να ανησυχεί, ο πρώην διπλωμάτης των ΗΠΑ εκτίμησε ότι ο Ερντογάν θεωρεί ότι «παίζει άμυνα», ότι «αντιδρά υπερβολικά, συναισθηματικά, νιώθει προδομένος και η ρητορική του είναι ακραία».

Εντούτοις εκτίμησε ότι δεν υπάρχει καμιά απειλή για την Κύπρο από την Τουρκία παρά την αυξημένη ρητορική εκ μέρους της. «Θεωρώ ότι δεν υπάρχει απειλή για την Κύπρο. Το βλέμμα του Ερντογάν δεν είναι στην Κύπρο», υποστήριξε, σημειώνοντας ότι «η Κύπρος για τον Τούρκο Πρόεδρο είναι «κάτι που πρέπει να τύχει διαχείρισης». «Ο Ερντογάν αποφάσισε υπέρ της λύσης δύο κρατών και έχει προχωρήσει παρακάτω», συμπλήρωσε ο κ. Bryza.

Όπως υποστήριξε ακόμη, η εξωτερική πολιτική του Ερντογάν δίνει έμφαση στην προσπάθεια για τερματισμό του πολέμου στην Ουκρανία και στη διαχείριση της χαοτικής κατάστασης στη Συρία με 300 εκατομμύρια πρόσφυγες και ένα εμφύλιο πόλεμο, που ακόμα συνεχίζεται.

Κληθείς να σχολιάσει την ενδεχόμενη ενεργειακή προμήθεια της ΕΕ από την Ανατολική Μεσόγειο ανέφερε ότι με την πάροδο του χρόνου, είναι σίγουρος ότι θα υπάρξει φυσικό αέριο, το οποίο θα διοχετευθεί από το Ισραήλ στην Αίγυπτο, θα υδροποιηθεί και θα μεταφερθεί στην Ευρώπη. Εξέφρασε, μάλιστα, την εκτίμηση ότι «υπάρχει εμπορικό περιθώριο για έναν αγωγό από το Ισραήλ και την Κύπρο στην Τουρκία και έπειτα την Ευρώπη», συμπληρώνοντας εντούτοις ότι κάτι τέτοιο «θα ήταν πολιτικά αδύνατο τώρα».

Αναφέρθηκε ακόμη στο ενδεχόμενο ηλεκτρικής διασύνδεσης μεταξύ Κύπρου και Ευρώπης μέσω Τουρκίας, προς πλήρη αξιοποίηση της προοπτικής της Κύπρου στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. «Η Τουρκία είναι συνδεδεμένη με το δίκτυο ηλεκτρισμού της ΕΕ και η Κύπρος θα μπορούσε να τερματίσει την απομόνωσή της στον ηλεκτρισμό αν έφτανε σε μια συμφωνία με την Τουρκία για διασύνδεσή της», επεσήμανε ακόμη.

Καταληκτικά επεσήμανε ότι από τον Αύγουστο του 2020 όταν συνέβη η επακούμβηση

ελληνικής και τουρκικής φρεγάτας δεν έχει υπάρξει διερευνητική δραστηριότητα στην Ανατολική Μεσόγειο. «Όλα τα τουρκικά ερευνητικά πλοία έχουν επιστρέψει και βρίσκονται είτε σε λιμάνια είτε στην Μαύρη Θάλασσα», πραγματικότητα που σύμφωνα με τον ίδιο αποτελεί ένδειξη από πλευράς Ερντογάν ότι επιθυμεί την αποκλιμάκωση.

Center for Social
Innovation

oxygona
learn more together

Εθνικός Δείκτης Ποιότητας
National Quality of Life Index

ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

“CYPRUS QUALITY OF LIFE INDEX”

DIMITRIS HADJISOFOCLI, MANAGING DIRECTOR AND CO-FOUNDER, CENTER FOR SOCIAL INNOVATION (CSI)

DR. KATERINATHEODORIDOU, DIRECTOR, R&D AND PROJECT MANAGEMENT, CENTER FOR SOCIAL INNOVATION (CSI)

Τον Εθνικό Δείκτη Ποιότητας Ζωής στην Κύπρο (Cyprus Quality of Life Index) παρουσίασαν οι Δημήτρης Χατζησοφοκλή, Managing Director και Co-Founder του Center for Social Innovation και η Δρ. Κατερίνα Θεοδωρίδου, Director, R&D and Project Management του Center for Social Innovation, ο οποίος στοχεύει στη βελτίωση του ποιοτικού επιπέδου ζωής στην Κύπρο και καλεί όλα τα μέρη να συνεισφέρουν προς αυτό το σκοπό.

Το Center for Social Innovation αποτελεί έναν οργανισμό ο οποίος ασχολείται με συστημικά κοινωνικά προβλήματα, ανέφερε ο κ. Χατζησοφοκλή. «Ότι εμπίπτει στο πλαίσιο αυτό, θέλουμε, έχουμε την τεχνογνωσία, έχουμε τους επιστήμονες να μπορούμε αναλύουμε τα συγκεκριμένα θέματα, και να βρίσκουμε λύσεις, για τον κόσμο για να έχει μία καλύτερη ζωή» εξήγησε. Ο κ. Χατζησοφοκλή εξηγώντας από που προέκυψε ο δείκτης είπε ότι «Πολλοί οργανισμοί σαν εμάς και οι στρατηγικοί μας συνεταίροι και δημόσιοι φορείς κάνουμε δράσεις. Από εκεί έχουμε κάποια ανατροφοδότηση από τα άτομα που επηρεάζονται. Διορθώνουμε κάποια πράγματα αλλά δεν έχουμε επιστημονικές μετρήσεις για το ποια είναι η επίδραση των δράσεων μας. Ο Δείκτης θα κάνει ακριβώς αυτό. Θα μετρά διάφορους παράγοντες και την επίδραση που έχουν μέσα στην κοινωνία μας».

Από πλευράς της η κ. Θεοχαρίδου ανέφερε πως «εμείς κάνουμε αυτή τη προσπάθεια για να βρούμε τον ορισμό και τι σημαίνει ποιότητα ζωής στην Κύπρο, και να βρούμε ποιες μετρήσιμες μεταβλητές κάθε χρόνο για να βρίσκουμε αυτό το Δείκτη».

Ο Δείκτης θα ανακοινώνεται κάθε χρόνο με σκοπό την αξιοποίηση του από όλους τους φορείς λήψης αποφάσεων, ευελπιστώντας ότι οι πολιτικές και στρατηγικές που θα αναπτύσσονται θα είναι προς όφελος μιας καλύτερης κοινωνίας όπου όλοι οι πολίτες θα έχουν την ευκαιρία να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής τους.

Η κ. Θεοχαρίδου παρουσίασε τις 14 πτυχές της κοινωνικής και επαγγελματικής ζωής των πολιτών που θα συμπεριλαμβάνονται στον Δείκτη. Οι πτυχές αυτές είναι Υγεία, Ισότητα φύλων, Κοινωνική δικαιοσύνη, Διαφθορά, Περιβάλλον, Εκπαίδευση, Αγορά εργασίας, Συμμετοχή στην πολιτική ζωή, Οικονομική ευημερία, Κοινωνική ευθύνη, Ελευθερία μέσων ενημέρωσης, Ψηφιακή πρόσβαση, Ψηφιακός γραμματισμός, Οικονομικός γραμματισμός. Οι πτυχές επιλέχθηκαν με βάση τη σχετική βιβλιογραφία και ταυτίζονται και με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainable Development Goals - SDG's) που έθεσαν τα Ηνωμένα Έθνη το 2015.

«Είναι οι πτυχές που θεωρούμε όταν τις μετρήσουμε, θα μπορούμε στο τέλος να βγάλουμε ένα δείκτη, ο οποίος θα υποδεικνύει την ποιότητα της ζωής στην Κύπρο. Για να μπορέσουμε να έχουμε όμως ένα βαρόμετρο, κάναμε μία παγκύπρια έρευνα με 1000 άτομα» εξήγησε η κ. Θεοχαρίδου.

Όπως είπε, μέσα από την έρευνα το ζητούμενο ήταν ο αντίκτυπος στη ζωή των ανθρώπων με βάση τις 14 πτυχές. Η έρευνα κατέδειξε επίσης και το βαθμό ικανοποίησης από αυτές τις θεματικές.

«Εγείρονται κάποια ερωτήματα, όπως, αν κάτι έχει μεγάλο αντίκτυπο στη ζωή μας αλλά δεν έχει μεγάλο βαθμό ικανοποίησης, ποια είναι τα πράγματα που το επηρεάζουν; Εμείς σαν επιστημονική ομάδα θα πρέπει να τα απαντήσουμε αυτά» σχολίασε.

Τα επόμενα βήματα του Center for Social Innovation είναι η σύσταση μιας επιστημονικής ομάδας, έτσι ώστε, τις 14 πτυχές κοινωνικής και επαγγελματικές ζωής, να εξεταστούν πιο αναλυτικά μέσα από συλλογή δεδομένων από διάφορους φορείς και συνεντεύξεις από φορείς χάραξης πολιτικής. Στόχος, είπε η κ. Θεοχαρίδου, είναι η παρουσίαση έναρξης αυτού του δείκτη και του χρόνου στο επόμενο Cyprus Forum να παρουσιαστούν τα νεότερα στοιχεία με το δείκτη να είναι πιο ψηλός.

**Cyprus
Forum.**
Learn more together

ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ΑΣΗΜΑΝΤΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

“FIRESIDE DISCUSSION ON CYPRUS”

DR. NOAM CHOMSKY, PROFESSOR OF LINGUISTICS EMERITUS MIT / FATHER OF
MODERN LINGUISTICS

DISCUSSANT: YIOTA DEMETRIOU, JOURNALIST

Τις μεγάλες προκλήσεις, που αντιμετωπίζει η Κύπρος του αύριο, ανέλυσε στο Cyprus Forum ο παγκοσμίου φήμης Αμερικανός καθηγητής Δρ. Νόαμ Τσόμσκι, απαντώντας τις ερωτήσεις, που έθεσε η δημοσιογράφος Γιώτα Δημητρίου. Ο Δρ. Τσόμσκι τόνισε ότι τα τοπικά προβλήματα, όπως οι τοπικές συγκρούσεις, είναι ασήμαντα μπροστά στη δαμόκλειο σπάθη της κλιματικής κρίσης, που απειλεί την ύπαρξη ζωής στον πλανήτη, προειδοποιώντας ότι υπάρχει μόνο ένα μικρό περιθώριο για δράση.

Άρση εμπάργκο όπλων στην Κύπρο

Ερωτηθείς αρχικά για τη σημασία της άρσης του εμπάργκο όπλων στην Κύπρο από τις ΗΠΑ, απάντησε ότι κατά την άποψή του μάλλον δεν θα έχει μεγάλη επίδραση, αφού δεν υπάρχει πραγματικό θέμα άμυνας, υποστηρίζοντας ότι «η Κύπρος αντιμετωπίζει πολύ πιο σοβαρά προβλήματα από το τοπικό πρόβλημα της σύγκρουσης με την Τουρκία».

Συγκεκριμένα έκανε ιδιαίτερη αναφορά σε μια έκθεση, στην οποία αναλύονται οι προοπτικές για την περιοχή της Μέσης Ανατολής και η οποία καταδεικνύει ότι μέχρι το τέλος του αιώνα, η υπερθέρμανση της ατμόσφαιρας θα εξελίσσεται δύο φορές πιο γρήγορα στη Μέση Ανατολή από ότι στον υπόλοιπο κόσμο. Πρόσθεσε ακόμη ότι «μέχρι το τέλος του αιώνα, οι θερμοκρασίες στην περιοχή θα έχουν ανέβει κατά 5 βαθμούς Κελσίου», καθιστώντας την περιοχή αβίωτη.

Μιλώντας για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ανατολική Μεσόγειο, σημείωσε ότι σύμφωνα με νέες μελέτες μέχρι το 2050 η στάθμη της θάλασσας στην περιοχή θα έχει ανέβει κατά ένα μέτρο και μέχρι το τέλος του αιώνα κατά 2,5 μέτρα. Προειδοποίησε ότι «η Μέση Ανατολή έχει πλέον ξεπεράσει την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ινδία σε εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και η περιοχή είναι σημαντικός παραγωγός ορυκτών καυσίμων, που μας καταστρέφουν». Τόνισε ότι αυτό που συμβαίνει στην περιοχή είναι εξαιρετικής σημασίας και μπορεί να καταστρέψει ότι ανθρώπινες ζωές στο εγγύς μέλλον, υποδεικνύοντας ότι «όλα τα άλλα είναι ασήμαντα. Όλα τα τοπικά προβλήματα θα εκλείψουν».

Κυπριακό πρόβλημα

Όσον αφορά στο Κυπριακό ο Δρ. Τσόμσκι εξέφρασε την εκτίμηση ότι είναι δυνατή μια πολιτική λύση για το ζήτημα αν και δεν υπάρχει εύκολη απάντηση. «Θα χρειαστεί βούληση και από τις δύο πλευρές για να καταλήξουν σε ένα συμβιβασμό», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Υποστήριξε ότι επί του παρόντος ένα άλλο σημαντικό ζήτημα είναι η αυξανόμενη απειλή πυρηνικού πολέμου, η οποία πρωταγωνιστεί στα πρωτοσέλιδα αυτή τη στιγμή, ενώ ένα σοβαρό πρόβλημα, που εντείνεται, εντοπίζεται στην περιοχή του Ειρηνικού, με τις προκλήσεις των ΗΠΑ για την Ταϊβάν.

Συγκεκριμένα ανέφερε ότι «δεν υπάρχουν πολλές αναφορές για αυτό αλλά είναι μια πολύ σοβαρή απειλή το γεγονός ότι οι ΗΠΑ αυξάνουν τις προκλήσεις για την Ταϊβάν». Συμπλήρωσε ότι στις 14 Σεπτεμβρίου, η Επιτροπή Εξωτερικών Σχέσεων ενέκρινε σχεδόν ομόφωνα ένα ψήφισμα, που θα μπορούσε να γίνει νομοθεσία, το οποίο ζητά την εγκατάλειψη της Πολιτικής της Μίας Κίνας, η οποία διατηρεί την ειρήνη εδώ και 50

χρόνια. Εξήγησε ότι αυτό το ψήφισμα ουσιαστικά μετατρέπει την Ταϊβάν σε εταίρο του NATO, αυξάνοντας τα όπλα από τις ΗΠΑ, συμπεριλαμβάνοντάς την σε στρατιωτικές ασκήσεις, γεγονός που αποτελεί ένα πραγματικό χτύπημα για την Κίνα.

Έκρουσε μάλιστα καμπανάκι κινδύνου, προειδοποιώντας ότι «εάν αυτό γίνει νομοθεσία, θα έχουμε έναν άλλο πόλεμο που θα ξεσπάσει, σε αυτήν την περιοχή, που σημαίνει έναν πιθανό πόλεμο μεταξύ πυρηνικών δυνάμεων, που θα καταστρέψει τα πάντα πολύ γρήγορα. Αυτή είναι η κατάσταση, που επικρατεί».

Υποστήριξε ότι ως εκ τούτου βλέπουμε ότι όχι μόνο οι δύο κοινότητες στην Κύπρο πρέπει να βρουν τρόπο να συμβιβαστούν και να καταλήξουν σε διευθέτηση, αλλά και οι μεγάλες δυνάμεις. Μιλώντας και για την αναγκαία βούληση, που χρειάζεται και όσον αφορά στις ενέργειες, που μπορούν να γίνουν προς την κατεύθυνση εξεύρεσης λύσης στο Κυπριακό, ο Δρ. Τσόμσκι πρότεινε ότι πρέπει να υπάρχει λαϊκή οργάνωση εντός της Κύπρου και εντός των δύο κοινοτήτων.

«Οι άνθρωποι πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι πρέπει να ενωθούν, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε δεν έχουν σύνορα», τόνισε ακολούθως. «Τώρα βρισκόμαστε αντιμέτωποι με το ερώτημα αν θα σώσουμε την οργανωμένη ζωή στη γη, ένα ερώτημα που δεν έχει ανακύψει ποτέ στην ανθρώπινη ιστορία», υπογράμμισε στη συνέχεια, προσθέτοντας ότι «στην Κύπρο οι κοινότητες πρέπει να οργανωθούν εσωτερικά, να συνδεθούν και να φτάσουν σε μια λύση». Έδωσε μάλιστα το παράδειγμα της Γερμανίας και της Γαλλίας, δυνάμεις εχθρικές για αιώνες, οι οποίες το 1945 άρχισαν να γίνονται σύμμαχοι στην Ευρώπη.

Τόνισε ότι υπάρχει ένα στενό παράθυρο δράσης, εντούτοις υπάρχουν εφικτές προτάσεις, που μπορούν να υλοποιηθούν. Χαρακτηριστικά επεσήμανε ότι «δεν υπάρχει πολύς χρόνος, αλλά τα μέσα υπάρχουν. Με 2-3% του ΑΕΠ μπορούν να υπάρξουν ενέργειες για να ξεπεραστεί η κρίση. Αλλά πρέπει να γίνει σύντομα».

Καταληκτικά έστειλε ένα αισιόδοξο μήνυμα, το οποίο πηγάζει μέσα από τη στάση των νέων στο ζήτημα της κλιματικής αλλαγής. «Υπάρχει ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον, αν κοιτάξετε τι κάνουν οι νέοι σε όλο τον κόσμο, οργανώνοντας εξεγέρσεις για το κλίμα. Οι νέοι έχουν αφοσιωθεί στο να κάνουν πράγματα που πρέπει να γίνουν για να μας σώσουν», σημείωσε ο Δρ. Τσόμσκι, για να τονίσει ότι «οι άνθρωποι της γενιάς μας πρέπει να τους ακούσουν και να ανταποκριθούν στις προκλήσεις. Είναι θέμα επιλογής».

ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

**“TRANSFORMATIVE SCENARIOS: REFLECTIONS ON
COLOMBIA’S PEACE TRAJECTORY AND PRESENTATION
OF FUTURE OF CYPRUS INITIATIVE”**

JUAN MANUEL SANTOS, FORMER PRESIDENT OF COLOMBIA
MUHIT INCE, ENTREPRENEUR/BUSINESSMAN

MARCOS ZAMBARTAS, ENTREPRENEUR

DISCUSSANT: MILLE BOJER, FOUNDER AND DIRECTOR OF REOS
PARTNERS

Τις προσπάθειες συμφιλίωσης στις συγκρούσεις στην Κολομβία παρουσίασε στο Cyprus Forum ο πρώην Πρόεδρος της χώρας και νομπελίστας, Juan Manuel Santos, με αφορμή την προσπάθεια δημιουργίας «μετασχηματιστικών σεναρίων» για το μέλλον της Κύπρου από μία δικοινοτική ομάδα. Στο πλαίσιο της συζήτησης παρουσιάστηκαν και οι βασικές πτυχές της συγκεκριμένης δικοινοτικής πρωτοβουλίας, η οποία διερευνά τα διάφορα μετασχηματιστικά σενάρια για το μέλλον της Κύπρου.

Πιθανά σενάρια για την Κύπρο

Η Mille Bojer, Ιδρύτρια και Διευθύντρια του Reos Partners, παρουσίασε αρχικά την πρωτοβουλία μίας δικοινοτικής ομάδας για τη δημιουργία «μετασχηματιστικών σεναρίων» για το μέλλον της Κύπρου, σημειώνοντας ότι «τα μετασχηματιστικά σενάρια» (transformative scenarios) αποτελούν μία προσπάθεια 36 ατόμων, 18 Ελληνοκυπρίων και 18 Τουρκοκυπρίων, όλων των ηλικιών και διαφορετικών επαγγελματικών προφίλ, για τη δημιουργία πιθανών σεναρίων για το μέλλον της Κύπρου. Πρόσθεσε ότι αυτή η ομάδα έχει δουλέψει πολύ σκληρά τους τελευταίους 4 μήνες μέσα από 3 συναντήσεις και εξήγησε ότι τα «μετασχηματιστικά σενάρια δεν είναι προτάσεις, ούτε προβλέψεις, ούτε διαπραγματευτικές θέσεις, αλλά πειστικές, πιθανές ιστορίες που μπορούν να συμβούν στο μέλλον και να συμβάλουν στην ειρήνη και την αμοιβαία κατανόηση».

Επεσήμανε ότι η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε στο εν λόγω project είναι η προσέγγιση των «μετασχηματιστικών σεναρίων», η οποία «γεννήθηκε» μέσα από τη μετάβαση από το απαρτχάιντ, 30 χρόνια πριν στη Νότια Αφρική, όταν για πρώτη φορά διαφορετικές ομάδες από όλο το πολιτικό φάσμα βρέθηκαν μαζί, προκειμένου να αναπτύξουν διαφορετικά σενάρια για την χώρα τους. Σημείωσε ότι στον Juan Manuel Santos (που δεν ήταν τότε πρόεδρος της Κολομβίας) προτάθηκε από τον Πρόεδρο Νέλσον Μαντέλα να δοκιμάσει να εφαρμόσει μια παρόμοια πρωτοβουλία στην Κολομβία. Έτσι αποτέλεσε έναν από τους πρωτοπόρους της διαδικασίας μετασχηματιστικών σεναρίων, που έλαβαν χώρα στην Κολομβία το 1995 και 1996, με την επωνυμία «Destino Colombia».

Η κ. Bojer, ανέφερε ακόμη ότι μετά από την παρουσίαση των τεσσάρων μετασχηματιστικών σεναρίων, που προέκυψαν μέσα από την εργασία της ομάδας των 36 ατόμων, τα εν λόγω σενάρια θα τεθούν υπό το πρίσμα του αναγκαίου επικοδομητικού διαλόγου. Εξέφρασε ακόμη την ευχή και πεποίθηση ότι θα αποτελέσουν απλώς την απαρχή μιας μεγάλης προσπάθειας, αφού μέσα από τη συζήτηση, οι άνθρωποι μπορεί να σκεφτούν κι άλλα σενάρια για το μέλλον του νησιού. Στο Cyprus Forum μίλησαν για την εμπειρία τους και δύο από τους συμμετέχοντες στο project για το μέλλον της Κύπρου, οι επιχειρηματίες Μάρκος Ζαμπάρτας και ο Muhit Ince, οι οποίοι στη συνέχεια υπέβαλαν ερωτήσεις στον πρώην πρόεδρο της Κολομβίας, Juan Manuel Santos.

Ο επιχειρηματίας Muhit Ince, ο οποίος ασχολείται με το εμπόριο κυπριακών προϊόντων σε όλη την Κύπρο, εξήγησε ότι η ενασχόλησή του με τη συγκεκριμένη προσπάθεια του έδωσε την ευκαιρία να οραματιστεί το μέλλον της Κύπρου, «το μέλλον των παιδιών μας», εκφράζοντας αισιοδοξία για τη συνέχεια, η οποία πηγάζει από το γεγονός ότι άνθρωποι με διαφορετικό προφίλ μπόρεσαν να συνεργαστούν.

Από πλευράς του, ο επιχειρηματίας οινοποιός Μάρκος Ζαμπάρτας εξέφρασε την πεποίθηση ότι είναι πολύ σημαντική η επικοινωνία με φορείς της πολιτικής ελίτ, καθώς η τελευταία «χρειάζεται το δικό μας input», ενώ τόνισε ότι χρειάζεται να είμαστε ενεργοί ως πολίτες και την ίδια ώρα να ενδυναμώνουμε άλλους πολίτες να γίνουν ενεργοί επίσης.

Πώς η ιστορία της Νότιας Αφρικής συνέβαλε στο ειρηνικό μέλλον της Κολομβίας

Με τη σειρά του, ο Juan Manuel Santos, πρώην Πρόεδρος της Κολομβίας, επεσήμανε ότι εμπνεύστηκε για την όλη προσπάθεια από τη Νότια Αφρική, τονίζοντας ότι η συμβολή του στην επίτευξη της ειρήνης στη χώρα ήταν σημαντική. Συγκεκριμένα ανέφερε ότι «με συμβούλεψε ο Νέλσον Μαντέλα, μου ανέφερε πόσο χρήσιμο ήταν για τον ίδιο να συγκεντρώσουμε ανθρώπους από διαφορετική προέλευση και να προβούμε σε αυτή την άσκηση».

Εξήγησε ότι εκείνη τη χρονική περίοδο, στα μέσα της δεκαετίας του 1990, η Κολομβία βρισκόταν ένα βήμα πριν από το να ανακηρυχτεί «αποτυχημένο κράτος» και πως ήταν πολύ δύσκολο να συγκεντρωθούν και να έρθουν κοντά οι άνθρωποι από διαφορετικές συγκρουσιακές ομάδες. Εντούτοις, όπως ανέφερε, όταν άρχισε την όλη προσπάθεια και να τους ζητά να έρθουν κοντά και να συνεργαστούν, έγινε κατορθωτό, αφού για πρώτη φορά, άνθρωποι, οι οποίοι μέχρι εκείνη τη στιγμή προσπαθούσαν να σκοτώσουν ο ένας τον άλλο, ξεκίνησαν να συζητούν κάτι μαζί, πράγμα που, όπως εξήγησε, βοήθησε στην ανάπτυξη της ενσυναίσθησης και ως εκ τούτου άρχισε ο διάλογος.

Ο κ. Santos ανέφερε ακολούθως ότι τα σενάρια που προέκυψαν ως αποτέλεσμα αυτής της άσκησης, αν και δεν αποσκοπούσαν σε αυτό, τελικά προέβλεψαν τι ακριβώς συνέβη στην Κολομβία τα επόμενα 20 χρόνια. «Είναι εκπληκτικό ότι έγιναν πραγματικότητα, δεν ήταν άσκηση για προβλέψεις, αλλά αυτό έγινε», σημείωσε ο πρώην Πρόεδρος της Κολομβίας.

Επεσήμανε ακόμη ότι πραγματοποίησε αντίστοιχη άσκηση για τον παγκόσμιο πόλεμο κατά των ναρκωτικών, ο οποίος, όπως υποστήριξε, έχει αποτύχει, τονίζοντας ότι «δεν είμαστε καλύτερα, αλλά χειρότερα σήμερα». Εξήγησε ότι προσπάθησαν να αλλάξουν το παράδειγμα για τον πόλεμο στα ναρκωτικά και το 2012 άρχισαν να συζητούν πιθανές εναλλακτικές λύσεις. Αναφέρθηκε συγκεκριμένα στην αντίστοιχη άσκηση, που πραγματοποίησαν με τον Παναμά και με διάφορες κυβερνήσεις και παράγοντες, σημειώνοντας ότι η άσκηση ήταν τόσο επιτυχημένη, που παρουσιάστηκε στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ και υιοθετήθηκε σε ψήφισμα. Υποστήριξε ότι ήταν ένα πολύ ευαίσθητο πολιτικά θέμα, ενώ ανέφερε ότι τα πράγματα τελικά έχουν εξελιχθεί με τον τρόπο που είχε συζητηθεί στο σενάριο με τον Παναμά το 2012.

Τόνισε μάλιστα τη σημασία του εγχειρήματος των «μετασχηματιστικών σεναρίων», αναφέροντας ότι είναι μάρτυρας της χρησιμότητάς τους. «Ήταν ο πρώτος σπόρος που φυτεύτηκε τόσο για να λυθεί ο πόλεμος, όσο και για να αλλάξει το παράδειγμα στον πόλεμο κατά των ναρκωτικών», ανέφερε χαρακτηριστικά, προσθέτοντας ότι ελπίζει να φανούν το ίδιο χρήσιμα και για την Κύπρο. Επιπρόσθετα σημείωσε ότι στις ειρηνικές διαπραγματεύσεις υπάρχει μία θεμελιώδης απόφαση: «πού τραβάς τη γραμμή

ανάμεσα στην ειρήνη και τη δικαιοσύνη», υποστηρίζοντας ότι είναι δύσκολο να γίνονται γενικεύσεις, εφόσον κάθε περίπτωση είναι διαφορετική.

Μιλώντας για τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, τόνισε ότι είναι σημαντικό να τίθενται τα θύματα στο επίκεντρο των διαπραγματεύσεων, όπως και τα δικαιώματά τους για δικαιοσύνη, αλήθεια, αποζημιώσεις και για μη επανάληψη των γεγονότων. «Αυτά ήταν η καρδιά της διαπραγμάτευσης», υπογράμμισε.

Αναφερθείς στη «Μεταβατική Δικαιοσύνη», που εφαρμόστηκε στην Κολομβία, σημείωσε ότι οι θύτες δεν φυλακίζονται, αλλά τους επιβάλλονται κυρώσεις για να αποζημιωθούν τα θύματα. Αρχικά, όπως ανέφερε, εκτιμούσε ότι τα θύματα θα ήταν διστακτικά να το αποδεχτούν, αλλά τελικά το αποδέχονταν, αφού, όπως ανέφεραν, δεν ήθελαν να υποφέρουν άλλοι, με τον ίδιο τρόπο που υπέφεραν και οι ίδιοι.

Σύναψη και οικοδόμηση της ειρήνης

Ερωτηθείς ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στη σύναψη ειρήνης και στην οικοδόμηση της ειρήνης, εξήγησε ότι η σύναψη ειρήνης είναι απλώς η συμφωνία για το τι θα συμβεί, ενώ από την άλλη πλευρά η οικοδόμηση της ειρήνης είναι πολύ πιο δύσκολη ως διαδικασία, γιατί για να κλείσουν οι πληγές χρειάζεται πολύς χρόνος, υπομονή και επιμονή «για να πείσεις να συγχωρέσουν οι άνθρωποι».

Μίλησε ακόμη για τη σημασία της αλήθειας, η οποία όπως τόνισε, είναι «θεμελιώδης» σε αυτή τη διαδικασία, «ακόμα και αν πληγώνει πολλές φορές», υπογραμμίζοντας στο πλαίσιο αυτό ότι είναι εξαιρετικά σημαντική η σύσταση μίας «επιτροπής αλήθειας». Εξήγησε ότι στην Κολομβία, με την Επιτροπή Αλήθειας, πολλοί άσκησαν κριτική, παρ' όλα αυτά, η Επιτροπή βοήθησε στη συμφιλίωση και την οικοδόμηση της ειρήνης.

Ερωτηθείς για τις δεξιότητες και ικανότητες που πρέπει να διαθέτει ένας καλός ηγέτης, αναφέρθηκε στα συμπεράσματα της άσκησης για το πώς πρέπει να προσεγγιστεί η όλη διαδικασία. Συγκεκριμένα ανέφερε ότι πρέπει να γίνεται έκφραση απόψεων χωρίς προσωπικές επιθέσεις, με εμπιστοσύνη, με σεβασμό στον χρόνο και το δικαίωμα έκφρασης των άλλων, με ακρίβεια και σαφήνεια, όχι επανάληψη ιδεών, με καλοσύνη, εμπιστευτικότητα, διακριτικότητα και ειλικρίνεια. «Το πιο σημαντικό, όμως, για έναν ηγέτη», όπως ανέφερε, «είναι να έχει ενσυναίσθηση, να μπορεί να βάζει τον εαυτό του στη θέση των άλλων». «Αυτό θα βοηθήσει να γεφυρωθούν οι διαφορές», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Μίλησε ακόμη για τη σημασία της πειστικότητας του γεγονότος ότι η λύση θα είναι καλύτερη και επωφελής για όλους, δηλαδή ότι όλοι θα επωφεληθούν αν υπάρξει συμφωνία. «Οι πολίτες, οι επιχειρηματίες, οι πολιτικοί, έχουν διαφορετικούς λόγους, αλλά όλοι θα επωφεληθούν και αυτό θα οδηγήσει σε συναίνεση», εξήγησε στη συνέχεια.

Αναφέρθηκε ακόμη στην αξία του διαλόγου, χαρακτηρίζοντας το ως το «πιο ισχυρό όπλο», το οποίο πρέπει να διατηρηθεί και να γίνεται μεγάλη προσπάθεια ώστε να είναι εποικοδομητικός. Εξέφρασε ακόμη την πεποίθηση ότι όλες οι συγκρούσεις μπορούν να επιλυθούν. «Χρειάζεται πολιτική θέληση και να δημιουργηθούν οι συνθήκες ενός επιτυχούς διαλόγου που θα οδηγήσει σε συναίνεση», τόνισε ο πρώην πρόεδρος της

Κολομβίας. Καταληκτικά, αναφέρθηκε στη σημασία της επικοινωνίας, επισείοντας τον κίνδυνο πόλωσης μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα, τις ψευδείς ειδήσεις και τη χειραγώγηση από τα ΜΜΕ.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΛΗΘΕΙΑΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΣΠΟΡΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

"THE IDEA FOR A TRUTH COMMISSION"
ACHILLEAS DEMETRIADES, LAWYER

Για τη δημιουργία μίας Επιτροπής Αλήθειας, που θα αποτελέσει το σπόρο για την Ειρήνη, μίλησε ο Αχιλλέας Δημητριάδης, τονίζοντας «ας τον φυτέψουμε και να το δούμε να μεγαλώνει».

Ο κ. Δημητριάδης έστειλε το μήνυμα ότι πρέπει να επικεντρωθούμε στο μέλλον, το οποίο λαμβάνει υπόψη τις διακοινοτικές ταραχές, την τουρκική εισβολή, αλλά κυρίως τους αγνοούμενους. Όπως εξήγησε, «Την ιδέα για την Επιτροπή Αλήθειας την πήρα από τον Ντέσμοντ Τούτου, όταν είχε επισκεφτεί την Κύπρο».

Ανέφερε ακόμη ότι οι αγνοούμενοι είναι το σημείο έναρξης για μια Επιτροπή Αλήθειας. «Υπάρχουν 975 οικογένειες και από τις δύο πλευρές που περιμένουν τους αγαπημένους τους να επιστρέψουν, σημείωσε. Αυτοί οι άνθρωποι δικαιούνται έναν επίλογο σε αυτό το θέμα. Δεν φτάνει μόνο να γνωρίζουν αν ζουν ή όχι», υπογράμμισε και πρόσθεσε «αλλά να μάθουν τι έγινε σ' αυτούς, αν υπάρχουν οι σοροί τους και ένας τάφος για να αποτίουν τιμή».

Ανέφερε ότι από το 1981, με εντολή της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, ιδρύθηκε η Διερευνητική Επιτροπή Αγνοουμένων (ΔΕΑ). Η αποστολή της είναι να ερευνά, να εκθάπτει και να παραδίδει τις σορούς στις οικογένειες. Ωστόσο, πρόσθεσε, δεν προσφέρει εξηγήσεις ως προς τα αίτια θανάτου, τις συνθήκες εξαφάνισης, ή πραγματικές πληροφορίες προς τις οικογένειες.

«Σήμερα αγνοείται η τύχη 775 Ελληνοκυπρίων και 200 Τουρκοκυπρίων. Οι συγγενείς των αγνοουμένων έχουν το δικαίωμα να ενημερωθούν για την τύχη των οικείων τους» είπε και εισηγήθηκε όπως η Επιτροπή Αλήθειας στην Κύπρο συσταθεί στο μοντέλο αυτής του Νέλσον Μαντέλα, με διαφοροποίηση των όρων εντολής της Διερευνητικής Επιτροπής για τους Αγνοούμενους (ΔΕΑ), η οποία διενεργεί εδώ και χρόνια εκσκαφές και ταυτοποιήσεις λειψάνων που εντοπίζονται είτε στα κατεχόμενα είτε στις ελεύθερες περιοχές.

Ο κ. Δημητριάδης αναφέρθηκε σε «Μεταβατική Δικαιοσύνη» και είπε ότι υπάρχουν πάνω από 40 Επιτροπές Αλήθειας στον κόσμο, με πιο γνωστή αυτή της Νότιας Αφρικής. «Ο Νέλσον Μαντέλα οδήγησε τη χώρα του μέσα από μία Επιτροπή Αλήθειας, το ίδιο και ο Πρόεδρος Σάντος της Κολομβίας», είπε.

«Χρειάζεται μία ισορροπία ανάμεσα στην ειρήνη και τη δικαιοσύνη», πρόσθεσε, λέγοντας ότι ο τρόπος να προχωρήσουμε μπροστά είναι μόνο η αλήθεια, η ειρήνη και η συμφιλίωση.

Η πρότασή του είναι η αναβάθμιση της ΔΕΑ, σε μια δικοινοτική Επιτροπή Αλήθειας, όπου οι άνθρωποι θα μπορούν να έρχονται, να εκφράζουν μετάνοια, να παρέχουν πληροφορίες και σε αντάλλαγμα να εξασφαλίζουν ασυλία από δίωξη. Αυτή «η συμφωνία είναι η ισορροπία ανάμεσα στην ειρήνη και τη δικαιοσύνη, για να βοηθήσουμε την κοινωνία να προχωρήσει στο μέλλον», είπε.

Ανέφερε ότι το δίλημμα ανταλλαγής της αλήθειας με ασυλία, δεν υφίσταται, καθώς έχει αποφασιστεί ήδη από το 1990, αφού η ΔΕΑ λειτουργεί με την παραδοχή ότι δεν θα υπάρχει καμία εγκληματική δίωξη σε καμία πλευρά της Πράσινης Γραμμής για ανθρώπους που δίνουν πληροφορίες.

Υπέδειξε παράλληλα ότι το ζητούμενο είναι η διακρίβωση της αλήθειας και όχι η τιμωρία, προσθέτοντας ότι οι εσωτερικοί κανονισμοί για τη λειτουργία της Επιτροπής θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η αλήθεια και η μεταμέλεια θα είναι το αντάλλαγμα για την αμνηστία, θέμα που έχει ήδη συμφωνηθεί μεταξύ των ηγετών των δύο κοινοτήτων από το 1990.

Για να προχωρήσει το εγχείρημα, ο κ. Δημητριάδης, πρότεινε ότι μπορεί να γίνει μέσω ΜΚΟ και από τις δύο πλευρές. Μετά πρέπει να γίνει απεύθυνση προς τους συγγενείς των αγνοουμένων, καθώς αυτοί επηρεάζονται περισσότερο από το θέμα. Μετά πρέπει να στραφούμε προς την κοινωνία των πολιτών και την πολιτική διαδικασία, κατέληξε ο κ. Δημητριάδης.

ΕΞΥΠΝΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΒΙΩΣΙΜΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΜΕΛΛΟΝ

“INTELLIGENT TECHNOLOGIES FOR A SUSTAINABLE ENERGY FUTURE”

ANDREAS STAVROU, ASSISTANT MANAGER, EAC

TRANSMISSION SUBSTATIONS DEPARTMENT

ROGIROS TAPAKIS, DEPUTY SPOKESMAN, CYPRUS

TRANSMISSION SYSTEM OPERATOR

LENOS HADJIDEMETRIOU, RESEARCH LECTURER, KIOS RESEARCH AND
INNOVATION CENTER OF EXCELLENCE

DISCUSSANT: MARKOS ASPROU, RESEARCH LECTURER, KIOS RESEARCH
AND INNOVATION CENTER OF EXCELLENCE

Ο ενεργειακός τομέας, αποτελεί μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις ανά το παγκόσμιο, ιδιαίτερα τη συγκυρία την οποία διανύουμε. Ιδιαίτερα, για τον ευρωπαϊκό χώρο αφού το 75% των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου, οφείλονται στον ενεργειακό τομέα. Πρόσθετα, ο τομέας της ενέργειας είναι αναμφίβολα ένα από τα μεγαλύτερα αποτυπώματα στην κλιματική αλλαγή, στο περιβάλλον και στα στην υγεία.

Ο μετασχηματισμός του ενεργειακού τομέα αποτελεί μια από τις κρίσιμες προτεραιότητες της Ευρώπης, η οποία έχει θέσει ως στόχο για τη μείωση των εκπομπών αερίων έως το 2030 κατά 55% με στόχο την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Εξάλλου, ο ενεργειακός τομέας βρίσκεται στο επίκεντρο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών. Σε αυτό το πλαίσιο, η Κύπρος ως κράτος – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με διάφορες ενέργειες προσπαθεί να κατακτήσει τους στόχους μέσα από μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία.

Στο πλαίσιο του 3ου Cyprus Forum οι Δρ. Ρογήρος Ταπάκκης (Deputy Spokesman, Cyprus Transmission System), Αντρέας Σταύρου (Assistant Manager, EAC Transmission Substations Department) και Λένος Χατζηδημητρίου (Research Lecturer, KIOS Research and Innovation), υπό τον συντονισμό του Μάρκου Άσπρου (Research Lecturer, KIOS Research and Innovation Centre of Excellence), συζήτησαν για τα ζητήματα της ένταξης των έξυπνων τεχνολογιών και πως μπορούν να ενισχύσουν το ενεργειακά βιώσιμο μέλλον της Κύπρου.

Διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην αγορά ηλεκτρισμού

Στην αρχική του τοποθέτηση ο Δρ. Ταπάκκης, υπέδειξε ότι η Κύπρος βρίσκεται απομονωμένη από το ευρωπαϊκό δίκτυο ηλεκτρισμού, καθότι δεν υπάρχει διασύνδεση και γι' αυτό και η ζήτηση, ικανοποιείται από την τοπική παραγωγή και αντίστροφα. Υπάρχει όπως είπε, χώρος για την επίτευξη του στόχου της διείσδυσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην αγορά του ηλεκτρισμού, δίδοντας παραδείγματα ηλιόλουστων ημερών στην Κύπρο όπου θα μπορούσαν να καταγραφούν υψηλά ποσοστά παραγωγής από τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Πρόσθετα, είπε ότι μια από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Κύπρος για το 2030 είναι η ανάπτυξη των εγκαταστάσεων φωτοβολταϊκών στα 1000 μεγαβάτ τριπλασιάζοντας σχεδόν, τις υφιστάμενες υποδομές, αφού αυτή τη στιγμή φτάνουν στα 370 μεγαβάτ. Ακόμη, στο πλάνο μπαίνει και η παραγωγή αιολικής ενέργειας με τις ανεμογεννήτριες.

Πέρσι, είπε, το μέσο φορτίο έφθασε περίπου τα 600 μεγαβάτ. Επομένως, το ερώτημα είναι ποιος θα χρησιμοποιήσει την παραγόμενη ενέργεια από τα φωτοβολταϊκά, δεδομένου ότι αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει τρόπος αποθήκευσης της ενέργειας, ούτε και συνδεσιμότητα με άλλες χώρες για τη διοχέτευσή της. Αυτή είπε, είναι και η μεγάλη πρόκληση για τον διαχειριστή του συστήματος ηλεκτρισμού, πώς θα ελέγξει την ενέργεια που δεν χρειάζεται, για να μπορέσει να διατηρήσει και την σταθερότητα του συστήματος.

Επιπλέον επεσήμανε, θα πρέπει να θυμόμαστε ότι η συμβατική παραγωγή, είναι

απαραίτητη προϋπόθεση για την διατήρηση της τάσης και της συχνότητας του συστήματος και των βοηθητικών υπηρεσιών, γεγονός που αποτελεί άλλη μια πρόκληση για την εισχώρηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Παραδοσιακά, σημείωσε ο Δρ. Ταπάκκης, η ροή της ενέργειας, σημειωνόταν από την παραγωγή στην κατανάλωση, από το σύστημα μεταφοράς στο σύστημα διανομής μέσα από τη μέση και χαμηλή τάση. Αυτό που παρατηρείται τα τελευταία 1-2 χρόνια, είναι πως υπάρχει αρνητική ροή ενέργειας από το μέγεθος της κατανάλωσης, από το σύστημα διανομής που επιστρέφει στο σύστημα μεταφοράς και ξανά στο σύστημα διανομής.

Με απλά λόγια, επεσήμανε ο Δρ. Ταπάκκης, χρειαζόμαστε έναν πλήρη επανασχεδιασμό του συστήματος μεταφοράς ενέργειας, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι για το 2030. Πρόσθετα, πρέπει να αναπτυχθούν τεχνολογίες αποθήκευσης αλλά και προσπάθειες διασύνδεσης της, γεγονός που θα αποτελέσει και το μέλλον του συστήματος παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

Πρόσθετα, στα μέσα Οκτωβρίου, προγραμματίζεται να τρέξει δευτερεύον σύστημα μεταφοράς προκειμένου να εντοπιστούν οποιαδήποτε προβλήματα στο νέο σύστημα διαχείρισης, γεγονός που θα επιτρέψει και την εξαγωγή σημαντικών πληροφοριών για την αγορά.

Ο Δρ. Άσπρου, είπε πως είναι πραγματικά εντυπωσιακό ότι οραματιζόμαστε ότι θα τριπλασιάσουμε τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αλλά ταυτόχρονα είναι «τρομακτικό» ότι οι αλλαγές είναι ήδη μπροστά μας. Φαίνεται είπε πως ο ρόλος της ΑΗΚ είναι βασικός παράγοντας στον τομέα της ενεργειακής βιομηχανίας και θα συμβάλλει σημαντικά στον πράσινο μετασχηματισμό του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας.

Συστήματα μεταφοράς και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

Από την πλευρά του ο Ανδρέας Σταύρου (ΑΗΚ) αναφέρθηκε στις περιπτώσεις πολιτών ή και επενδυτών που έχουν ή αιτούνται άδεια για φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις σε αγροτική ή γη ή σε περιοχές όπου το δίκτυο δεν είναι αρκετά ισχυρό για να διαχειριστεί και να αποθηκεύσει την παραγόμενη ενέργεια. Παλαιότερα είπε, η ραχοκοκαλιά του συστήματος ήταν οι σταθμοί Βασιλικού και Δεκέλειας όπου το φορτίο του ηλεκτρισμού διοχετευόταν προς το αστικό κέντρο της πρωτεύουσας. Τώρα, είτε υπάρχουν ήδη εγκαταστάσεις, είτε εκκρεμούν αιτήσεις για επενδύσεις σε φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις στην ορεινή περιοχή του Τροόδους ή και σε άλλες ορεινές περιοχές όπου το δίκτυο για παράδειγμα είναι 66 KV αντί 100 ή 132 KV.

Υπάρχουν, υπέδειξε, δύο δρόμοι για την επίλυση του προβλήματος. Είτε με παραδοσιακούς, είτε με σύγχρονους τρόπους. Με τους παραδοσιακούς τρόπους μπορεί να γίνει αποσυμφόρηση των σταθμών Δεκέλειας και Βασιλικού όπου εκεί θα μπορεί να μεταφέρεται ποσότητα ενέργειας. Με τους σύγχρονους τρόπους θα πρέπει να δημιουργηθούν τρόποι αποθήκευσης, όπου στρατηγικά θα πρέπει να δημιουργηθεί σε υποσταθμούς περιοχών όπου δημιουργείται μεγάλη συμφόρηση ηλεκτρικής ενέργειας. Η αγορά, είπε χρειάζεται κίνητρα και επένδυση όχι μόνο στο σύστημα μεταφοράς της ηλεκτρικής ενέργειας αλλά ταυτόχρονα και στην αποθήκευση .

Πρόσθετα, ο κ. Σταύρου, αναφέρθηκε στο ζήτημα της αποθήκευσης της ενέργειας αλλά και στις έξυπνες συσκευές ισχύος που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αποσυμφόρηση και την αλλαγή δρομολόγησης της ροής του ρεύματος που μπορούν να εγκατασταθούν σε σημεία που μπορούν να ενισχύσουν το σύστημα για την παραγωγή από τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Το μειονέκτημα ωστόσο, είναι το κόστος και ο τρόπος απόδειξης ότι αυτή είναι η λύση που αξίζει να χρησιμοποιηθεί.

Ακόμη, σημείωσε ότι η διαχείριση της ζήτησης ενέργειας αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα σε όλα τα ευρωπαϊκά φόρα. Οι καταναλωτές θα πρέπει να μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες του δικτύου σε συνάρτηση με τα σήματα που εκπέμπει η αγορά. Εφόσον, είπε, τόσο η ΑΗΚ όσο και οι ιδιωτικές εταιρείες που άρχισαν να κάνουν την εμφάνισή τους, πουλούν ενέργεια ως λιανοπωλητές, θα πρέπει να τιμολογούν το κόστος της ενέργειας ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

Σημαντικό σημείο, είπε, οι διαχειριστές των συστημάτων ενέργειας να μπορούν να παρακολουθούν το δίκτυο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Αναφέρθηκε στην συνεργασία ΑΗΚ και ΚΙΟΣ όπου μαζί εγκατέστησαν μονάδες μέτρησης ICT σε διάφορα σημεία, προκειμένου να παρακολουθήσουν τη ροή παραγωγής και μετάδοσης της ενέργειας για σκοπούς αξιολόγησης και γρήγορης ανταπόκρισης. Στόχος αυτής της προσπάθειας είναι να αξιολογηθεί η μεγαλύτερη εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ιδιαίτερα στον τομέα της αποθήκευσης.

Ο Δρ. Άσπρου, επεσήμανε την αναγκαιότητα η ακαδημαϊκή κοινότητα να παίξει έναν καθοριστικό ρόλο στην πράσινη μετάβαση για την Κύπρο.

Νέες και έξυπνες λύσεις για πράσινη ενεργειακή μετάβαση

Ο Δρ. Λένος Χατζηδημητρίου, τόνισε εμφαντικά ότι ο ακαδημαϊκός κόσμος έχει σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει την πράσινη, ψηφιακή και έξυπνη μετάδοση της ενέργειας. Προκύπτει ωστόσο το ερώτημα πως θα επιτευχθεί η σύνδεση μεταξύ του ακαδημαϊκού κόσμου και του τομέα της ενέργειας.

Σε ότι αφορά την ακαδημαϊκή κοινότητα, πρώτιστα θα πρέπει να κατανοήσει το πρόβλημα και μέσα από υψηλών προδιαγραφών έρευνα να προχωρήσει σε καινοτόμες δράσεις για να μετατρέψει τη μεθοδολογία σε λύσεις. Αυτό που προσπαθεί να κάνει το ερευνητικό Κέντρο ΚΙΟΣ, είπε, είναι να διατηρήσει μια ισχυρή και μακροπρόθεσμη συνεργασία με τους βασικούς ενδιαφερόμενους εταίρους του ενεργειακού τομέα στην Κύπρο, συμπεριλαμβανομένης της ΑΗΚ, της ΡΑΕΚ και όσων ακόμη δραστηριοποιούνται στα θέματα ενέργειας.

Μέσω της συνεργασίας αυτής, σημείωσε, είμαστε σε θέση να κατανοήσουμε τα προβλήματα, τις προκλήσεις και τις ανάγκες του κλάδου, ενώ στη συνέχεια μπορούμε να προχωρήσουμε στην παροχή προσαρμοσμένων έξυπνων λύσεων που θα αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις. Αυτός, είναι ένας τρόπος μέσα από τον οποίο μπορεί να μειωθεί το χάσμα μεταξύ της βιομηχανίας και της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Επομένως, είπε, μέσα από τη συνεργασία αυτή μπορούμε να εισάγουμε και να

διαμορφώσουμε νέες και έξυπνες λύσεις για να καταστεί δυνατή η πράσινη ενεργειακή μετάβαση μέσα από το συνδυασμό της τεχνογνωσίας, των θεωρητικών εργαλείων και οι προηγμένες τεχνικές παρακολούθησης και ανάλυσης, μεθόδους ελέγχου και βελτιστοποίησης ή ακόμη και τεχνικές που βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη.

Ως αποτέλεσμα της έρευνας είναι απλώς μια μεθοδολογία που μπορεί δυνητικά να συμβάλει στην πράσινη μετάβαση. Από μόνη της, σημείωσε, η μεθοδολογία δεν μπορεί να κάνει τίποτα. Το ερώτημα, είπε, είναι πως θα μετατραπεί η τυπική μεθοδολογία που έχει δοκιμαστεί σε περιβάλλον προσομοίωσης, στο πραγματικό περιβάλλον.

Εξάλλου, σημείωσε, υπάρχουν σημαντικές ιστορίες επιτυχίας στην Κύπρο όπου η ακαδημαϊκή κοινότητα και η βιομηχανία συνεργάστηκαν αποτελεσματικά για να καταστεί δυνατή αυτή η έξυπνη μετάβαση. Ένα παράδειγμα είναι το έργο που επιτελεί το KIOS σε συνεργασία με την ΑΗΚ όπου έχει αναβαθμίσει την υποδομή μέτρησης σε υποσταθμούς της Αρχής και μέσω αυτής αναπτύσσει νέες, έξυπνες μεθόδους για την προώθηση των δυνατοτήτων παρακολούθησης και ελέγχου του συστήματος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Μέσω αυτού του έργου, οι πληροφορίες που λαμβάνονται ενσωματώνονται σε ψηφιακή πλατφόρμα η οποία σε κεντρικό επίπεδο θα βοηθήσει τους χειριστές της παραγωγής και της διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Μακροπρόθεσμα αυτό θα μπορεί να υποστηρίξει την παραγωγή ενέργειας μέσω ανανεώσιμων πηγών.

Ένα άλλο σημαντικό παράδειγμα στον τομέα της ενέργειας είναι και το ζήτημα της αποθήκευσης μέσω της ανάπτυξης συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας μέσω των συνεργασιών του KIOS, όπου ενσωματώθηκαν εξελιγμένες τεχνικές ελέγχου, βελτιστοποίησης και πρόβλεψης, προκειμένου να καταστεί δυνατή η οικονομικά αποδοτική λειτουργία του συστήματος αποθήκευσης που να μπορεί να υποστηρίξει το δίκτυο ηλεκτροδότησης της ΑΗΚ και να επιτρέψει την μεγαλύτερη ένταξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Έξυπνοι μετρητές, ηλεκτρική κινητικότητα και ασφάλεια

Αναφερόμενος στο ζήτημα της τιμολόγησης της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιούν οι καταναλωτές, σημείωσε ότι η έξυπνη μέτρηση είναι το κλειδί για το άνοιγμα της αγοράς ενέργειας. Σε ότι αφορά την ΑΗΚ σύντομα θα έχει στη διάθεσή της 400 χιλιάδες νέους έξυπνους μετρητές. Αυτό θα δώσει δεδομένα και στους ιδιώτες επενδυτές στα θέματα ενέργειας αλλά και στους καταναλωτές τι συμβαίνει με την κατανάλωση ρεύματος στο σπίτι ή την επιχείρησή τους.

Έχοντας αυτά τα δεδομένα, σημείωσε, αρκετοί νέοι, ίσως και μέσω του KIOS θα μπορούν να δημιουργήσουν μια εφαρμογή που θα μπορούν οι καταναλωτές να παρακολουθούν και να ρυθμίζουν την κατανάλωση ενέργειας των εγκαταστάσεων τους, λεπτό προς λεπτό. Το γεγονός αυτό θα βοηθήσει το κοινό να αντιληφθεί την αξία της αποθήκευσης της ενέργειας. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο προωθούνται οι κοινότητες με θετικό πρόσημο στην ενέργεια που θα μπορούν να διαχειρίζονται την δική τους ενέργεια. Για να συμβεί αυτό, χρειάζονται φυσικά μετρητές για να μπορούν να παρακολουθούν την παραγωγή και την κατανάλωση.

Σε άλλο σημείο, ο Δρ. Ρογήρος Ταπάκκης, αναφέρθηκε στην πρόκληση της ηλεκτρικής κινητικότητας. Είμαστε λίγο πίσω στην Κύπρο, είπε, ωστόσο ο στόχος για το 2030 είναι αρκετά υψηλός και θα αλλάξει τα δεδομένα της ζήτησης της ενέργειας από το σύστημα.

Επεσήμανε ακόμη ότι αν λάβουμε υπόψη την απλοϊκή προσέγγιση, οι οικιακοί καταναλωτές το βράδυ θα φορτίζουν τα οχήματά τους στο σπίτι, γεγονός που θα αποτελέσει πρόκληση με αρνητικά αποτελέσματα για το σύστημα. Εάν υπάρχουν σταθμοί φόρτισης ή πρόβλεψη για φόρτιση οχημάτων κατά τις μεσημβρινές ώρες όπου είναι υψηλότερη η απόδοση των φωτοβολταϊκών πηγών ενέργειας, τότε αυτό θα βοηθήσει στην εύρυθμη λειτουργία του συστήματος μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Η έξυπνη διαχείριση της ενέργειας μπορεί να αποτελέσει πολύ σημαντικό κλειδί για τη μετάβαση στην ηλεκτροκίνηση.

Καταληκτικά, ο Δρ. Λένος Χατζηδημητρίου, αναφέρθηκε στα ζητήματα ασφάλειας στο δίκτυο παραγωγής που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη σε ότι αφορά την πράσινη ενεργειακή μετάβαση. Θα πρέπει είτε να γίνει εισαγωγή νέων τεχνολογιών με αυξημένα μέτρα ασφαλείας που θα μπορούν να ανιχνεύσουν τυχόν κακόβουλες επιθέσεις ή κλοπές ενέργειας που θα μπορούν να προκαλέσουν αρνητικό αντίκτυπο στο σύστημα.

ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΨΕΥΔΕΙΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

“MISINFORMATION, FAKE NEWS AND DISHONESTY: LIVING IN A POST-TRUTH WORLD”

DANIEL A. EFFRON, PROFESSOR OF ORGANISATIONAL
BEHAVIOUR, LONDON BUSINESS SCHOOL

DISCUSSANTS: MARIA FTELLEHA MARKIDOU, HEAD AND CO-FOUNDER
LIFE CHANGING IDEAS

PETROS PANTZARIS, HEAD OF FRAUD MANAGEMENT
DEPARTMENT, CYTA

Knowledge Partner:

**LIFE CHANGING
IDEAS**

Σε μια εξαιρετική παρουσίαση σχετικά με τα δικά του συμπεράσματα για την παραπληροφόρηση και τα fake news, προχώρησε ο καθηγητής Οργανωτικής Συμπεριφοράς στον London Business School Daniel A. Effron, στο πλαίσιο του Cyprus Forum σε μια θεματική με τίτλο «Misinformation, Fake news and Dishonesty: Living in a post- truth world».

Συντονίστρια της συζήτησης ήταν η κ. Μαρία Φτελέχα – Μαρκίδου, Επικεφαλής και Συνιδρυτής της Life Changing Ideas η οποία στην εισαγωγική της ομιλία ανέφερε πως «το Live Changing ideas είναι μια σειρά έμπνευσης επιχειρηματικών ομιλιών, που φιλοξενεί τα ίδια από τα μεγαλύτερα μυαλά του κόσμου για να μιλήσουν για τις επιχειρήσεις, την έμπνευση και τη μεταμόρφωση, βοηθώντας εσάς και βοηθώντας τις εταιρείες να παραμείνουν μπροστά. Θα ήθελα να σας παρουσιάσω τον Δρ. Daniel A. Effron ο οποίος είναι ειδικός σχετικά με την παραπληροφόρηση, τα fake news και την κακοήθεια και θα μοιραστεί μαζί μας τα αίτια και τις συνέπειες της κακής πληροφόρησης στην κοινωνία αλλά και στον τομέα των επιχειρήσεων».

Τα πειράματα για το σωστό και λάθος

Ο Δρ. Daniel A. Effron ξεκινώντας την παρουσίαση του ανέφερε πως «ως κοινωνικός ψυχολόγος, τα τελευταία 15 χρόνια, σχεδιάζω πειράματα μέσω των οποίων, οι άνθρωποι μπορούν να καταλάβουν το σωστό και το λάθος και πόσο συλλογίζονται την ηθική. Εδώ και χρόνια πραγματοποίησα αυτά τα πειράματα για να καταλάβω πως σκέφτονται οι άνθρωποι για την ηθική της διασποράς κακών ειδήσεων».

Όπως εξήγησε, η παραπληροφόρηση είναι παντού αυτές τις μέρες. «Περιβαλλόμαστε από ανέντιμους ηγέτες και πολιτικές καμπάνιες κάτι που αναπτύσσει εναλλακτικά γεγονότα. Περιβαλλόμαστε από fake news τα οποία βλέπουμε στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (ΜΚΔ). Αυτή η παραπληροφόρηση μπορεί να κάνει κακό».

Σε ότι αφορά την παραπληροφόρηση, ο Δρ. Daniel είπε πως σύμφωνα με τους ειδικούς, ζούμε σε μία post-truth κοινωνία, στην οποία οι άνθρωποι δεν είναι υποχρεωμένοι να μοιράζονται την ίδια πραγματικότητα ή να συμφωνούν με ορισμένα γεγονότα. «Ο νόμος της κακοήθειας λέει ότι οι άνθρωποι μπορούν να πιστέψουν το οτιδήποτε» σημείωσε.

Η post-truth κοινωνία

Στη συνέχεια, σε μια προσπάθεια να εξηγήσει τον όρο της post-truth κοινωνίας, τόνισε πως για αυτή υπάρχουν τρία χαρακτηριστικά: η πολιτική πόλωση, το ότι υπάρχουν ηγέτες οι οποίοι υποστηρίζουν εναλλακτικές πραγματικότητες και οι τεχνολογίες μέσω των οποίων μπορεί να γίνει διασπορά κακής πληροφόρησης σχεδόν αμέσως.

«Γιατί όμως γίνεται αυτή η διασπορά της κακής πληροφόρησης. Δεν είναι μόνο το γεγονός ότι μερικές φορές οι άνθρωποι πιστεύουν στην παραπληροφόρηση, αλλά και το ότι την παραβλέπουν. Με άλλα λόγια, ακόμα και να μην την πιστεύουν, φτάνουν στο συμπέρασμα ότι δεν είναι και τόσο ηθικά προβληματική. Αυτό είναι κάτι το οποίο πρέπει να μας ανησυχεί γιατί αν κάποιοι νομίζουν ότι είναι εντάξει να

γίνεται διασπορά κακών πληροφοριών, έστω και αν δεν τις πιστεύουν, τότε αυτοί που την διαδίδουν, δεν είναι και τόσο υπεύθυνοι ή ακόμα μπορούν να πουν ότι κάποια πληροφορία είναι λάθος και να πάρουν μέτρα για να την πολεμήσουν», σημείωσε. Πρέπει, είπε να καταλάβουμε την ηθική ψυχολογία της κακής πληροφόρησης δηλαδή το πότε οι άνθρωποι πιστεύουν ότι είναι ηθικά αποδεκτό να προχωρούν σε παραπληροφόρηση αφού δεν πιστεύουν τις πληροφορίες.

Οι τρεις λόγοι παραπληροφόρησης

Σε μια προσπάθεια του να εξηγήσει την έρευνα που διεξήγαγε τα τελευταία χρόνια, ο Δρ. Effron μοιράστηκε τους τρεις λόγους που η παραπληροφόρηση διαδίδεται σε μια post-truth κοινωνία μέσω της προοπτικής της ηθικής ψυχολογίας.

Πολιτική πόλωση

Εξηγώντας τον πρώτο του λόγο, είπε πως μια post-truth κοινωνία τείνει να είναι πιο πολιτικά πολωμένη. Από ψυχολογικής άποψης υπάρχει μια ανησυχία γιατί οι άνθρωποι παραβλέπουν την παραπληροφόρηση, η οποία ταιριάζει με τις πολιτικές τους, ακόμη και αν δεν την πιστεύουν. Δηλαδή ακόμα το γεγονός ότι αναγνωρίζουν ότι είναι λάθος, αν τους αρέσει γιατί προωθεί την πολιτική ατζέντα, δεν πειράζει και τόσο.

Πάνω σε αυτό έφερε ως παράδειγμα ένα πείραμα όπου 400 Αμερικανοί εκ των οποίων, οι μισοί ήταν ρεπουμπλικάνοι και οι άλλοι μισοί δημοκρατικοί, τους παρουσιάστηκαν οκτώ ψέματα τα οποία συνδέονται με πολιτικά ζητήματα και από τα οποία τα μισά ταίριαζαν με τις δικές τους πολιτικές πεποιθήσεις και τα άλλα μισά ταίριαζαν με τις πολιτικές πεποιθήσεις του άλλου πολιτικού κόμματος. Ένα από τα ψέματα που δόθηκε στους δημοκρατικούς ήταν πως η βία της Αστυνομίας είναι η κύρια αιτία θανάτου των νέων μαύρων ανδρών και γυναικών στις ΗΠΑ, με δεδομένο ότι οι δημοκρατικοί είναι πιο ανήσυχοι με τα θέματα των μειονοτήτων. Σε ότι αφορά τους Ρεπουμπλικάνους, ένα από τα ψέματα που τους δόθηκε ήταν πως ο Τζο Μπάιντεν είχε σταματήσει όλες τις απελάσεις γιατί ταιριάζει καλύτερα στις πολιτικές απόψεις τους. Σε αυτό το σημείο ο Δρ. Effron επισήμανε πως έγινε ξεκάθαρο στους συμμετέχοντες πως οι δηλώσεις που τους δόθηκαν ήταν όλες ψευδείς. Τα συμπεράσματα ήταν πως οι περισσότεροι πιστεύουν ότι είναι ανήθικο να λες ψέματα, τα οποία γνωρίζουν ότι είναι λανθασμένα. Την ίδια στιγμή αν οι άνθρωποι έχουν ένα ψέμα το οποίο ταιριάζει με τις πολιτικές πεποιθήσεις των αντιπάλων τους, θεωρούν ότι είναι αρκετά κακό, ότι είναι αρκετά ανήθικο να λεχθεί το ψέμα. Αν όμως ταιριάζει με τις πολιτικές τους πεποιθήσεις, δεν θεωρούν ότι είναι ανήθικο. Αυτή είναι μια σημαντική διαφορά.

Στη συνέχεια ο Δρ. Effron έθεσε το ερώτημα γιατί οι άνθρωποι ανέχονται τα ψέματα τα οποία ταιριάζουν με τις πολιτικές τους πεποιθήσεις. Σε αυτό το σημείο προχώρησε στην περιγραφή ενός περιστατικού.

«Πριν από μερικά χρόνια έγραψα ένα άρθρο για τους New York Times. Ένας αναγνώστης, ο Τομ από το Τέξας έγραψε ότι κάθε εβδομάδα ολόκληρη η οικογένειά του λαμβάνει ένα email από έναν ξάδερφό του, το οποίο περιείχε όλα τα είδη ειδήσεων που υποστηρίζουν μια συγκεκριμένη πολιτική ατζέντα και όλες αυτές οι ειδήσεις είναι ξεκάθαρα ψευδείς και εύκολα απομυθοποιούνται κάνοντας έστω και πρόχειρη έρευνα στο διαδίκτυο. Ο Τομ λοιπόν ανέχθηκε αρκετά και έστειλε ένα email

στον ξάδελφό του μέσω του οποίου του ζητούσε να σταματήσει να στέλνει ψευδείς ειδήσεις στην οικογένεια. Τι έκανε ο ξάδερφός του; Βεβαίως, συνέχισε να στέλνει ψευδείς ειδήσεις στην οικογένεια αλλά σε όλα τα email υπήρχε μια διευκρίνιση η οποία έλεγε ότι το συγκεκριμένο email δεν ήταν αληθινό. Είναι αυτό ακριβώς για το οποίο έκανα την έρευνά μου, δηλαδή το ότι οι άνθρωποι πιστεύουν ότι το ψέμα είναι στην κυριολεξία αλήθεια, σαν δεδομένο, δεν έχουν βάση στην πραγματικότητα, έχουν την εντύπωση ότι υπάρχει μια πιο μεγάλη αλήθεια, μια πιο γενική ιδέα η οποία μπορεί να είναι αλήθεια ή ακόμα και να έχει μια δόση αλήθειας. Αυτό μπορεί να εξηγήσει το γιατί οι άνθρωποι δικαιολογούν ψέματα τα οποία μπορούν να ταιριάζουν με τις πολιτικές του πεποιθήσεις. Αν το ψέμα ταιριάζει με τις πολιτικές τους πεποιθήσεις, ακόμα και να μην το πιστεύουν λένε εντάξει η γενική ιδέα είναι αλήθεια».

Φέροντας ένα δεύτερο παράδειγμα, ο Δρ. Effron αναφέρθηκε σε μια εκστρατεία που αφορούσε το Ηνωμένο Βασίλειο και το Brexit και αφορούσε 350 εκατομμύρια λίρες χρηματοδότηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η στατιστική αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου είπε ότι πρόκειται για σαφή κατάχρηση επίσημων στατιστικών. Οι αμερόληπτοι ελεγκτές είπαν ότι δεν είναι 350 εκατομμύρια λίρες. Οι οικονομικές συνέπειες του Brexit θα ξεπεράσουν κατά πολύ αυτόν τον αριθμό που εξετάζουν. «Αυτό είναι ψέμα, δεν στέλναμε 150 εκατομμύρια λίρες την εβδομάδα, αλλά μπορείτε να διακρίνετε δύο επίπεδα αναλήθειας. Υπάρχει η κυριολεκτική αλήθεια ότι ο κυριολεκτικός ισχυρισμός ήταν 350 εκατομμύρια λίρες την εβδομάδα στην ΕΕ, αλλά η γενική ιδέα, η ουσία της δήλωσης είναι ότι έστειλαν πάρα πολλά χρήματα στην ΕΕ. Αν ήσασταν υπέρ του Brexit θα μπορούσατε να πείτε ότι το ψέμα ταιριάζει με τις πολιτικές πεποιθήσεις. Νομίζω η γενική ιδέα είναι αληθινή, στείλαμε αρκετά χρήματα στο Ηνωμένο Βασίλειο, γνωρίζω ότι είναι ψέμα αλλά δεν με πειράζει, δεν νομίζω ότι είναι ηθικά προβληματικό. Σε κάποια προκαταρκτικά πειράματα βρήκαμε στοιχεία στα οποία αυτή η διαδικασία ισχύει τόσο στις ΗΠΑ όσο και στο Ηνωμένο Βασίλειο μέσα σε μια ποικιλία πολιτικών ψευδών».

Αμέσως μετά εξήγησε πως ένας λόγος για τον οποίο η παραπληροφόρηση υφίσταται διασπορά σε ένα post-truth κόσμο είναι γιατί «είμαστε πολιτικά πολωμένοι» σημειώνοντας πως «οι άνθρωποι μπορούν πιο εύκολα να ανεχτούν ψέματα τα οποία ταιριάζουν με τις πολιτικές τους πεποιθήσεις. Ένας άλλος λόγος είναι πως οι άνθρωποι νομίζουν ότι η ουσία της κακής πληροφόρησης είναι πιο αληθινή αν ταιριάζει με τις πολιτικές τους πεποιθήσεις και τέλος οι συμμετέχοντες στην έρευνα αν και συμφωνούν ότι η παραπληροφόρηση είναι λανθασμένη, μπορεί να διαφωνήσουν στην ηθική σε ότι αφορά την διάδοση της κακής πληροφόρησης. Αυτά τα ευρήματα τονίζουν τα όρια της επαλήθευσης γεγονότων. Ακόμη και αν πείσεις τους ανθρώπους ότι το ψέμα είναι λανθασμένο, πιστεύουν ότι η επαλήθευση γεγονότων μπορεί και να μην τους ενδιαφέρει γιατί λένε πως η γενική ιδέα είναι αλήθεια».

Διαστρέβλωση της πραγματικότητας

Ο Δρ. Effron αναφέρθηκε και στον δεύτερο λόγο που η παραπληροφόρηση διαδίδεται σε μια post-truth κοινωνία λέγοντας ότι αυτός αφορά τους ηγέτες οι οποίοι εγκρίνουν εναλλακτικές πραγματικότητες.

Σε αυτό το σημείο έφερε δύο παραδείγματα, ένα επιχειρηματικό και ένα πολιτικό.

«Σε ότι αφορά το επιχειρηματικό, μπορεί να γνωρίζεται ότι η Elizabeth Holmes πρώην CEO της Ferranose συγκέντρωσε περισσότερα από 700 εκατομμύρια δολάρια για την εταιρεία της, βασιζόμενη σε ένα ψέμα. Ισχυρίστηκε λανθασμένα ότι εφηύρε μια τεχνολογία η οποία μπορούσε να πραγματοποιήσει εκατοντάδες ιατρικά τεστ. Στην εταιρεία της θα μπορούσαν να καταλάβουν ή να έχουν ένα καλό λόγο να υποψιάζονται ότι διατυπώθηκαν ψέματα, τόσο μικρά όσο και μεγάλα. Γιατί νόμιζαν ότι αυτό ήταν εντάξει; Υπάρχουν πολλοί λόγοι, αλλά θα ήθελα να επισημάνω την φιλοσοφία και την ηγεσία της Holmes. Σε μία συνέντευξή της ανέφερε πως ως ηγέτιδα, έπρεπε να πιστέψει ότι θα αποτύγχανε τουλάχιστον 1000 φορές μέχρι να καταφέρει να δουλέψει αυτό αλλά θα το πετύχαινε στην χιλιοστή πρώτη φορά. Αυτό που κάνει η Holmes είναι να μας κάνει να φανταστούμε, είναι πως αν και τώρα η συγκεκριμένη τεχνολογία δεν δουλεύει, σε κάποια στιγμή στο μέλλον μπορεί και να δουλέψει».

Το δεύτερο παράδειγμα αφορούσε την Προεδρία Τραμπ στις ΗΠΑ και το ψέμα που μεταδόθηκε για την εγκαθίδρυση του ίδιου του Ντόναλντ Τραμπ και τον κόσμο που βρέθηκε σε αυτή. «Το επόμενο πρωί στους New York Times αλλά και σε άλλα μεγάλα Μέσα, δημοσιεύθηκαν δύο φωτογραφίες δίπλα δίπλα, η μία ήταν πριν οκτώ χρόνια πριν στην εγκαθίδρυση του Ομπάμα η οποία ξεκάθαρα είχε μεγαλύτερο αριθμό πολιτών. Είναι σημαντικό να δούμε πως η κυβέρνηση Τραμπ ανταποκρίθηκε όταν αποκαλύφθηκε το ψέμα της. Ανέφεραν ότι η εγκαθίδρυση θα μπορούσε να ήταν μεγαλύτερη αν ο καιρός ήταν καλύτερος ή θα μπορούσε να ήταν μεγαλύτερη αν η ασφάλεια δεν ήταν τόσο περιορισμένη. Αυτό που η κυβέρνηση μας καλούσε να φανταστούμε είναι πως το ψέμα θα μπορούσε να ήταν αλήθεια εάν η συνθήκες το επέτρεπαν».

Αυτά τα παραδείγματα, όπως είπε ο Δρ. Effron «είναι δύο διαφορετικοί τρόποι που μπορεί κανείς να φανταστεί τις εναλλακτικές πραγματικότητες, δηλαδή ο τρόπος με τον οποίο θα μπορούσε να γίνουν ορισμένα πράγματα με τον τρόπο που τελικά κατέληξαν. Με άλλα λόγια, οι άνθρωποι δεν ενοχλούνται τόσο πολύ με τα ψέματα εάν φανταστούν ότι αυτά θα μπορούσαν να ήταν αλήθειες στο παρελθόν, αν οι συνθήκες ήταν διαφορετικές ή μπορεί να ήταν αλήθειες στο μέλλον αν τα πράγματα λειτουργούσαν με συγκεκριμένο τρόπο.

Διασπορά της κακής πληροφόρησης

Περνώντας στον τρίτο και τελευταίο λόγο για την διασπορά της παραπληροφόρησης σε μια post-truth κοινωνία, είπε πως αυτός είναι η τεχνολογία των πληροφοριών.

Ο Δρ. Effron συνεχίζοντας εξήγησε πως «Σε μια τέτοια κοινωνία, η τεχνολογία αυξάνει την παραπληροφόρηση η οποία δείχνει λιγότερο ανήθικη μετά από μια επαναλαμβανόμενη προβολή. Τα fake news διαδίδονται με ανησυχητικούς ρυθμούς στα ΜΚΔ. Σύμφωνα με μία μελέτη η οποία εξέτασε ειδήσεις στις οποίες πραγματοποιήθηκε έλεγχος γεγονότων, οι ειδήσεις οι οποίες ήταν ψεύτικες, διαδόθηκαν γρηγορότερα και περισσότερα στα ΜΚΔ, παρά οι ειδήσεις οι οποίοι ήταν αληθινές. Αυτό έγινε γιατί τα fake news μαγνήτιζαν περισσότερο το ενδιαφέρον και έκαναν περισσότερη επίκληση στο συναίσθημα από τις αληθινές ειδήσεις. Οπότε, τα fake news είναι πιο εύκολο να γίνουν ανάρπαστα στα ΜΚΔ και αυτό γιατί έχει σημασία

ότι το ίδιο άτομο βλέπει αυτή την παραπληροφόρηση ξανά και ξανά».

Η ανησυχία όπως είπε ο Δρ. Effron είναι ότι όταν τα fake news γίνονται τόσο οικεία που προκαλείται λιγότερη ηθική οργή και ηθική καταδίκη. Πάνω σε αυτό, προχώρησαν και πάλι σε μερικά πειράματα. Σε ένα από αυτά, πήραν 800 Αμερικανούς δείχνοντάς τους μερικά fake news άρθρα για τις αμερικανικές πολιτικές, 12 στο σύνολό τους. Τους δόθηκαν έξι πρωτοσέλιδα τα οποία είδαν τέσσερις φορές το καθένα. Στη συνέχεια υπήρξε μια καθυστέρηση τεσσάρων με πέντε λεπτών και οι συμμετέχοντες βαθμολόγησαν και τα 12 πρωτοσέλιδα εκ των οποίων τα μισά είδα τέσσερις φορές στην αρχή της έρευνας και τα μισά επίσης τα είδαν για πρώτη φορά. «Το ερώτημα ήταν αν οι άνθρωποι βαθμολογούν τα πρωτοσέλιδα διαφορετικά μόνο επειδή τα είδαν πέντε λεπτά νωρίτερα; Ένα σημαντικό σημείο στην έρευνα αυτή είναι πως είπαμε στους συμμετέχοντες ότι όλα τα πρωτοσέλιδα που είχαν δει εκείνη την μέρα ήταν ψεύτικα. Αποδείχθηκε στο τέλος ότι μας πίστεψαν γιατί απάντησαν ότι δεν είχε σημασία το ότι κάποια πρωτοσέλιδα τα είδαν νωρίτερα».

Πάνω σε αυτό ο Καθηγητής επισήμανε πως «η επαναλαμβανόμενη προβολή στα ίδια fake news άρθρα, φαίνεται να είναι λιγότερο ηθικό. Και πρέπει να μας ενδιαφέρουν αυτές οι κριτικές για το πόσο ανήθικες είναι γιατί προβλέπουν τις προθέσεις των ανθρώπων στις συμπεριφορές με διαφορετικούς τρόπους. Σε αυτά τα πειράματα είδαμε ότι αν κάποιος δει το ίδιο fake news άρθρα πολλές φορές, όχι μόνο πιστεύουν ότι είναι λιγότερο ανήθικο να τα διαδίδουν, αλλά τείνουν περισσότερο στο να τα κοινοποιούν. Αν ένας φίλος μου δημοσιεύσει κάτι στα ΜΚΔ, πατάω το κουμπί μου αρέσει για να εκφράσω την έγκρισή μου και αυτό είναι λίγο τρομακτικό».

Αυτοί είναι οι τρεις λόγοι για τους οποίους γίνεται η διασπορά της κακής πληροφόρησης. «Σε τέτοιες κοινωνίες, πλημμυριζόμαστε από παραπληροφόρηση και βλέποντας αυτή πολλές φορές, γινόμαστε συναισθηματικά αποξενωμένοι».

Εκπαίδευση και διασταύρωση πληροφοριών

Όπως σημείωσε ο Δρ. Effron «σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, ζούμε μια επιδημία κακής πληροφόρησης. Χρειαζόμαστε ορισμένα νέα εργαλεία για να παλέψουμε αυτή την επιδημία. Συνήθως, τα εργαλεία στα οποία βασιζόμαστε είναι η εκπαίδευση και η διασταύρωση πληροφοριών. Δηλαδή, ας διδάξουμε τους ανθρώπους δεξιότητες για τον ψηφιακό γραμματισμό για να τους βοηθήσει έτσι ώστε να αναγνωρίζουν τις αληθινές από τις ψεύτικες ειδήσεις».

Σε ότι αφορά το pre-bunking, είπε ότι, υπήρξαν μελέτες σχετικά με αυτό κάτι το οποίο σημαίνει ότι βρίσκεις τα ψέματα τα οποία θα κυκλοφορήσουν και εσύ λες στους ανθρώπους την αλήθεια και τους λες ότι θα ακούσεις ψέματα σε κάποια στιγμή, αλλά δεν το πιστεύουν. Αυτά τα εργαλεία δουλεύουν αρκετά καλά αλλά βασίζονται σε βασικές υποθέσεις αλλά πρέπει να σκεφτόμαστε πιο μπροστά. Τα συγκεκριμένα εργαλεία υποθέτουν ότι οι άνθρωποι θέλουν να κοινοποιήσουν περιεχόμενο το οποίο είναι αληθές αλλά δεν το κάνουν γιατί πιστεύουν την παραπληροφόρηση. Θέλουν δηλαδή να διδάξουν τους ανθρώπους έτσι ώστε να κάνουν καλύτερη δουλειά στο να ξεχωρίσουν τα γεγονότα από την φαντασία.

Ενδυνάμωση κριτικής σκέψης

«Ένα εργαλείο το οποίο συσταίνω εκτός από τα βασικά, είναι οι άνθρωποι να σκέφτονται πιο προσεκτικά σχετικά με τις ηθικές του αξίες. Συμφωνώ ότι οι περισσότεροι άνθρωποι θέλουν να μοιράζονται πραγματικό περιεχόμενο αλλά μερικές φορές τείνουν να κοινοποιούν λανθασμένο περιεχόμενο το οποίο γνωρίζουν ότι είναι λανθασμένο. Τείνουν γιατί υποστηρίζει την πολιτική ατζέντα που τους αρέσει ή γιατί το εγκρίνουν οι φίλοι τους ή γιατί είναι αστείο ή γιατί είναι προκλητικό. Το πρόβλημα είναι ότι το περιβάλλον στο οποίο παίρνουμε αποφάσεις για το περιεχόμενο που θα μοιραστούμε, το συναίσθημα που έρχεται στο μυαλό μας είναι πως λογικά είναι εντάξει. Ακόμη, αν πείσεις τους ανθρώπους να χρησιμοποιήσουν το μυαλό τους αντί το ένστικτό τους έτσι ώστε να σκεφτούν πιο προσεκτικά πόσο νοιάζονται για την ειλικρίνεια, ίσως μπορούν να μην μοιράζονται τόσο την παραπληροφόρηση», σημείωσε.

Απόδειξη, όπως σημείωσε ότι η ηθική σκέψη θα μπορούσε να μειώσει τη διάδοση της παραπληροφόρησης. «Όπως ανέφερα και πριν, τα fake news φαίνεται να είναι λιγότερο ανήθικα, αν τα έχει δει αρκετές φορές. Αυτό όμως δεν συμβαίνει αν πεις στους ανθρώπους να σκεφτούν πριν κάνουν ηθική κριτική, πριν αποφασίσουν πόσο ηθική ή ανήθικη είναι μια είδηση. Αν τους πεις δηλαδή να πάρουν λίγο χρόνο, να σκεφτούν πιο προσεκτικά και να γράψουν ορισμένους λόγους για τους οποίους πιστεύουν ότι κάτι είναι ηθικό ή ανήθικο να κοινοποιήσουν, τότε αποκλείει την συγκεκριμένη επίδραση. Δεύτερον, οι άνθρωποι είναι πιο επιρρεπείς στο να μοιράζονται fake news αν ταιριάζουν με τις πολιτικές του πεποιθήσεις, όπως είχα πει προηγουμένως».

«Αυτό που συνιστώ είναι περισσότερη ηθική διαβούλευση, δηλαδή περισσότερη σκέψη για της ηθικές αξίες ως εργαλείο ενάντια στην παραπληροφόρηση. Πως μπορούμε να πείσουμε τους ανθρώπους για περισσότερη ηθική διαβούλευση; Ακόμη δουλεύουμε πάνω σε αυτό. Ένα εύκολο μήνυμα για σήμερα προς όλους εσάς είναι να σκέφτεστε πριν να μοιράζεστε. Το περιβάλλον στα ΜΚΔ είναι διαμορφωμένο με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να μας οδηγεί στο να χρησιμοποιούμε το ένστικτό μας αντί το μυαλό μας. Δεν σκεφτόμαστε προσεκτικά. Έτσι υπενθυμίστε στον εαυτό σας να παίρνει λίγο χρόνο και πριν μοιραστείτε κάτι, σκεφτείτε το. Είναι σωστό να το μοιραστό; Θα προκαλέσει κακό; Δεν θα είναι με κάποιο τρόπο χωρίς ειλικρίνεια;» τόνισε.

Η δεύτερη πρόταση είναι προς της εταιρείες των ΜΚΔ. «Θα μου άρεσε να σχεδιάζαν παρεμβάσεις έτσι ώστε να ωθούν τους χρήστες να παίρνουν λίγο χρόνο και να σκέφτονται αν κάτι είναι σωστό να το κάνουν. Το Facebook και το Twitter ήδη ξεκίνησαν πιλοτικά να ελέγχουν αυτές τις παρεμβάσεις. Αυτό ουσιαστικά που ζητούν από τους χρήστες είναι να ηρεμίσουν και να σκεφτούν αν κάτι είναι αλήθεια. Θα ήθελα να πάνε ένα βήμα περισσότερο έτσι ώστε να ενθαρρύνουν τους χρήστες να σκέφτονται».

Η τρίτη πρόταση αφορά περισσότερο τους ανθρώπους στις επιχειρήσεις. «Διδάσκω ήθη σε διευθυντές σε όλο τον κόσμο έτσι ώστε να έχουν ένα μοντέλο ηθικής σκέψης στη λήψη αποφάσεων. Οι άνθρωποι δεν θέλουν να φαίνονται ανήθικοι μπροστά στα αφεντικά τους ή στους υφιστάμενούς τους ή στα μέλη της ομάδας έτσι κρατάνε τις ηθικές τους ανησυχίες για τους ίδιους. Ανησυχώ για το γεγονός ότι κάτι τέτοιο ισχύει

και στις post-truth κοινωνίες, ότι δηλαδή οι άνθρωποι δεν μιλούν αρκετά για την ειλικρίνεια και τα ηθικά. Νομίζω ότι ένα πρώτο βήμα για τους επικεφαλής στις επιχειρηματική κοινωνία και πέρα από το μοντέλο ηθικής συζήτησης, να σκέφτονται περισσότερο την ηθική και να δείχνουν στους άλλους ότι δεν είναι πάντα προφανές τί είναι σωστό και τι λάθος αλλά έχει σημασία η δυσκολία το να το σκέφτεσαι. Θα ήθελα να δω περισσότερο παρουσίαση αυτής της ηθικής συζήτησης και αυτό ξεκινάει από τους επικεφαλής».

Απάτες και παραπληροφόρηση στην Κύπρο

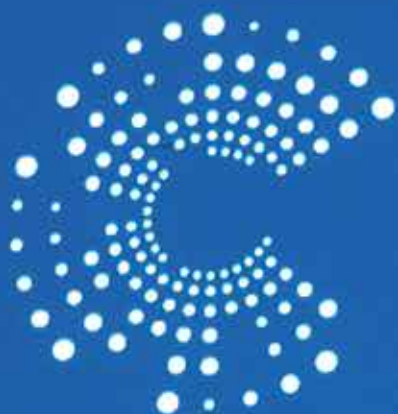
Σε αυτό το σημείο ολοκληρώθηκε η παρουσίαση του Δρ. Efforn. Στη συνέχεια έγινε μια συζήτηση με τον κ. Παντζαρή ο οποίος είναι υπεύθυνος στη CYTA σχετικά με τις απάτες και την παραπληροφόρηση σε καθημερινή βάση.

Σε ερώτηση ποια είναι η μεγαλύτερη πρόκληση, ο κ. Πατζαρής είπε πως ορισμένοι προσπαθούν να πείσουν τους χρήστες μέσω κλήσεων παριστάνοντας γιατρούς ή τεχνικούς της CYTA ή της Microsoft για παράδειγμα να τους αποκαλύψουν τις πληροφορίες της πιστωτικής τους κάρτας. Αυτό γίνεται, όπως επισήμανε ακόμη και μέσω ενός απλού γραπτού μηνύματος ή email και οι πολίτες πιστεύουν ότι κέρδισαν το λαχείο που ποτέ δεν έπαιξαν ή ότι κληρονόμησαν περιουσία την οποία δεν γνώριζαν έτσι ώστε να πατούν πάνω σε έναν σύνδεσμο ο οποίος τους οδηγεί σε ψεύτικες ιστοσελίδες μέσω των οποίων και πάλι ζητούν την παροχή των πληροφοριών της πιστωτικής κάρτας. Κάτι τέτοιο έχει καταστροφικές συνέπειες.

Την ίδια στιγμή ο κ. Παντζαρή σημείωσε ότι τέτοια περιστατικά συμβαίνουν πολλά κατά την διάρκεια του χρόνου χωρίς άμεσες αντιδράσεις. Οι χρηματικές απώλειες τόσο χρήστες όσο και για τις εταιρείες μπορεί να φτάσουν ακόμα και τα εκατομμύρια, ακόμη και μόνο στη CYTA, σημείωσε, τονίζοντας παράλληλα πως η παραπληροφόρηση και οι επιθέσεις στα ΜΚΔ μπορεί να στοιχίσουν ακόμα και δισεκατομμύρια στην βιομηχανία. «Το να προκαταλαμβάνει κάποιος είναι ίσως η καλύτερη άμυνα η οποία μεταφράζεται μέσω της εκπαίδευσης των πελατών για να είναι πιο προσεκτικοί έτσι ώστε να μην πιστεύουν οτιδήποτε και να χρησιμοποιούν το μυαλό τους» σημείωσε.

2^η ΜΕΡΑ

► ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Cyprus Forum.

Learn more together

Cyprus
Forum.
Learn more together

DUBRAVKA SUICA

VICE-PRESIDENT FOR DEMOCRACY AND DEMOGRAPHY, EUROPEAN COMMISSION

Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΕΣΠΕΙΡΕ ΤΟΥΣ ΣΠΟΡΟΥΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΣΤΗΝ ΕΕ

Το οικοδόμημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι ένας δημοκρατικός χώρος που ξεπερνά ηλικίες, σύνορα, πολιτισμούς και ιστορίες και έχουμε το ηθικό καθήκον, αυτό τον χώρο να τον προστατεύσουμε, σημείωσε από το βήμα του 3ου Cyprus Forum, η Ευρωπαϊκή Επίτροπος και Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Δημοκρατία και τη Δημογραφία, Dubravka Šuica.

Η Επίτροπος Šuica, στην τοποθέτησή της, αναφέρθηκε στην ιδιαίτερη προσοχή που θα πρέπει να δοθεί στην επιρροή των άκρων του πολιτικού φάσματος, τόσο από την αριστερά, όσο και από την δεξιά. Πρόσφατα εκλογικά αποτελέσματα, σημείωσε, αποτελούν ηχηρή προειδοποίηση, και για αυτό θα πρέπει «να δράσουμε τώρα και να ενωθούμε σε όλα τα επίπεδα, προκειμένου να οικοδομήσουμε δημοκρατική ανθεκτικότητα εκ των έσω».

Παρόλο που η Ευρωπαϊκή Ένωση, υπέδειξε, αντιμετωπίζει μια σειρά από προκλήσεις, υπάρχουν πολλά ακόμη που θα πρέπει να γίνουν και θα υλοποιηθούν. Η Επίτροπος Šuica, αναφέρθηκε στην εμπειρία της να ηγηθεί των εργασιών για τη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης (Conference on the Future of Europe), όπου δόθηκε η ευκαιρία σε πολίτες να συζητήσουν μεταξύ τους σε ένα χωρίς αποκλεισμούς, ασφαλή και διαφανή δημόσιο χώρο. «Πάντα επέμενα στο να βρίσκονται οι πολίτες στο επίκεντρο της διαδικασίας», υπογράμμισε.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών της «Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης» ακούστηκαν προτάσεις που περιλαμβάνουν τις φιλοδοξίες 800 τυχαία επιλεγμένων πολιτών που αφιέρωσαν χρόνο για να συζητήσουν για την μελλοντική Ευρωπαϊκή Ένωση, στην οποία θα ήθελαν να ζήσουν και να εργαστούν, υπέδειξε, ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επεξεργάζεται τις προτάσεις της Διάσκεψης, ενόψει του Προγράμματος Εργασίας για το 2023.

Πρόσθετα, η Επίτροπος Dubravka Šuica, αναφέρθηκε στην πρόσφατη ομιλία της Προέδρου, Ursula von der Leyen, για την κατάσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έθεσε το πλαίσιο για το πρόγραμμα της Επιτροπής για το έτος 2023. Η Πρόεδρος, είπε η Επίτροπος Šuica, ανέφερε μια σειρά από σημαντικές δράσεις που ανταποκρίνονται άμεσα στις προτάσεις των πολιτών και αυτό δείχνει ότι η εμπλοκή μας, με τους πολίτες δεν περιορίζεται σε εκλογές, αλλά προχωρά βαθύτερα.

Τόνισε ακόμη πως «η Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης, έσπειρε τους σπόρους για μια σημαντική αλλαγή στη χάραξη πολιτικής σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρά το γεγονός ότι συνέπεσε με μια πρωτοφανή υγειονομική κρίση η οποία προκάλεσε αναπροσαρμογές».

Η δημοκρατία, είπε, δεν μπορεί να σταματήσει για μια πανδημία και έπρεπε να διασφαλιστεί ότι οι πολίτες θα διατηρήσουν τον χώρο διαβούλευσης, τη φωνή, τη συμβολή και τη συνεισφορά τους. Πρόσθεσε πως ότι, τη στιγμή που η πανδημία βρισκόταν σε ύφεση, προέκυψε άλλη μία κρίση. «Ο πόλεμος σήκωσε το άσχημο κεφάλι του στην ήπειρό μας για άλλη μια φορά. Σε πλήρη αντίθεση με την επιθετικότητα του Κρεμλίνου, οι πολίτες που συμμετείχαν στη Διάσκεψη, ανέλαβαν πρωτοβουλία αλληλεγγύης με την Ουκρανία».

«Θα θυμάμαι πάντα τους γενναίους Ουκρανούς, που μίλησαν στην ολομέλεια της

Διάσκεψης, τον περασμένο Μάρτιο. Τους δόθηκε ο απαραίτητος ασφαλής χώρος για να ακουστεί η φωνή τους» είπε. Ωστόσο, πρόσθεσε, ακόμη δεν έχουμε τελειώσει αφού ο ενεργειακός εφοδιασμός της Ευρώπης, αντιμετωπίζει μια σειρά από προκλήσεις.

Η Επίτροπος Žuica, συνέχισε λέγοντας ότι το κόστος ζωής, αυξάνεται καθημερινά και οι πολίτες νιώθουν την πίεση να εξασφαλίσουν τα προς το ζην. «Για να ξεπεράσουμε αυτές τις κρίσεις μαζί, πρέπει να ασχοληθούμε πλήρως μαζί τους» είπε.

Η Dubravka Žuica, επανέλαβε ότι τώρα, περισσότερο από ποτέ, οι πολίτες θα πρέπει να μπορούν να έχουν έναν χωρίς αποκλεισμούς, ασφαλή και διαφανή δημόσιο χώρο, όπου θα μπορούν να συνεισφέρουν στην χάραξη πολιτικής, ειδικότερα δε, σε αυτούς τους καιρούς της παραπληροφόρησης. Ανέφερε εξάλλου ότι για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης, παρακολουθούνται και υλοποιούνται προτάσεις της Διάσκεψης, ενώ η συμβολή των πολιτών, επισφραγίζει τη νομιμότητα της διαδικασίας.

Εξάλλου, η Επίτροπος, αναφέρθηκε και στο Νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και στις εισηγήσεις για την ψυχική υγεία που αποτελούν πρωτοβουλίες πολιτών, σημειώνοντας πως ήδη έχουν προταθεί από την Επιτροπή και πλέον το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καλούνται να τα εγκρίνουν. Ορισμένες από τις προτάσεις που τέθηκαν από τους πολίτες, είπε, μπορούν να υλοποιηθούν από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα. Ωστόσο, είπε, άλλες προτάσεις απαιτούν έναν πιο εμπειρισματομένο προβληματισμό ή ακόμη και αλλαγή των συνθηκών σε ορισμένες περιπτώσεις.

Υπογράμμισε ακόμη πως, η συμμετοχή σε εκλογές κάθε 4 ή 5 χρόνια δεν μπορεί να είναι αρκετή για τη δημοκρατία και για αυτό η επικοινωνία αποτελεί συστατικό στοιχείο της συμμετοχής των πολιτών. Προς αυτή την κατεύθυνση, δήλωσε ότι στις 2 Δεκεμβρίου, μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, θα διοργανωθεί εκδήλωση ανατροφοδότησης με τους πολίτες.

«Με στόχο τη δημιουργία ενός οικοσυστήματος δημοκρατικής δέσμευσης, θα βελτιωθεί η διαδικτυακή σχέση με τους πολίτες μέσω της πύλης. «Have Your Say», θέλουμε να παρέχουμε έναν κόμβο, όπου οι πολίτες μπορούν εύκολα να συμμετέχουν, να παρέχουν πληροφορίες και να λαμβάνουν ανατροφοδότηση» είπε.

«Χάρη στο θάρρος των Ευρωπαίων πολιτών, να συγκεντρωθούν και να συζητήσουν για το κοινό τους μέλλον, η ευρωπαϊκή δημοκρατία, δεν θα είναι ποτέ ξανά η ίδια. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, χρειάζεται το όραμα, τη δέσμευση για τη συμμετοχή όλων των ανθρώπων της, απ' όλες τις γενιές, για να οικοδομήσουμε ένα καλύτερο μέλλον, μια καλύτερη δημοκρατία» κατέληξε.

ASMA KHAN
CHEF, RESTAURATEUR, COOKBOOK AUTHOR DARJEELING EXPRESS

ΑΝΟΙΞΕ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΣΟΥ ΚΑΙ ΔΕΙΞΕ ΤΟ ΦΩΣ

Ο αγώνας μιας έγχρωμης, μετανάστριας, μουσουλμάνας και γυναίκας για να καταφέρει να βρίσκεται επικεφαλής σε μια από τις πιο σπουδαίες κουζίνες ινδικού φαγητού στον κόσμο, είναι μια ιστορία που συγκλονίζει αλλά εμπνέει. Τα χτυπήματα από τα διάφορα είδη ανθρώπων που την έβλεπαν μειονεκτικά ήταν αλλεπάλληλα.

Όταν όμως «υπάρχει σκοτάδι και το πόδι σου είναι μέσα στα αίματα από τα αγκάθια που πάτησες, άνοιξε την καρδιά του και άσε το φως να βάλει φωτιά στα πλευρά σου και σαν καίγεσαι δείξε το φως σε αυτούς έτσι ώστε να ξέρουν που είναι τα αγκάθια και να μην τα πατήσουν».

Μιλώντας για τον αγώνα της η σεφ Asma Khan, λέει πως «πάντα πίστευα ότι πρέπει να ακολουθείς ένα από τα πιο εμπνευσμένα σχόλια του Martin Luther King ότι αν είσαι μαύρος ιεροκήρυκας βγες από την εκκλησία και κήρυξε έξω από την εκκλησία. Λάτρευα πάντα την ευκαιρία να βγαίνω προς τα έξω και να μιλάω σε διαφορετικό κοινό. Γιατί από την προφορά μου μπορεί κανείς να καταλάβει ότι είμαι και από την δύση και από την ανατολή. Έχω ζήσει περισσότερα στην Βρετανία, από ότι έχω ζήσει στην Ινδία. Μετακόμισα στην Βρετανία μόλις είχα παντρευτεί με συνοικέσιο».

«Το πρώτο πράγμα που μου έκανε εντύπωση είναι ότι όταν οι λευκοί άνθρωποι έρχονταν και ζούσαν στην Ινδία τους ονόμαζαν ομογενείς. Αλλά άτομα σαν εμένα που μετακομίσαμε στην Βρετανία μας ονόμαζαν μετανάστες, οικονομικοί μετανάστες. Οι άνθρωποι με ρωτούσαν αν ήμουν πρόσφυγας ειδικότερα όταν ντύνομαι με τον τρόπο που ντύνομαι. Θέλω να σημειώσω ένα σημαντικό κάτι το οποίο είναι πολύ στοιχειώδες. Είμαστε όλοι μετανάστες και είμαστε όλοι πρόσφυγες γιατί το πρώτο σπίτι που όλοι είχαμε ήταν στην μήτρα της μητέρας μας. Ποιος ακόμη ζει σε εκείνο το σπίτι που γεννήθηκε; Πολλοί από εμάς δεν ζούμε εκεί. Φύγαμε για διάφορους λόγους όπως τα οικονομικά, για την αγάπη, για την εκπαίδευση. Αυτός είναι ο τρόπος που συνεχίζεται η ζωή», τόνισε.

«Αλλά το να βάζουμε ταμπέλες στους ανθρώπους και η βία η οποία προέρχεται μέσω αυτών, στην Βρετανία δυστυχώς ο ακροδεξιός Τύπος έχει πάθει ψύχωση με συγκεκριμένο αριθμό ανθρώπων οι οποίοι φτάνουν με πλοίαρρα, ένα πολύ επισφαλές ταξίδι. Η λέξη πρόσφυγας έχει γίνει πλέον σαν καταχρηστική», ανέφερε χαρακτηριστικά.

«Θα αναρωτιέστε γιατί μια σεφ μιλάει για αυτά τα πράγματα. Ήθελα να δω πως είναι να είσαι γυναίκα, μουσουλμάνα, μετανάστρια και σεφ στην Βρετανία. Δεν υπάρχουν πολλές και είναι ένα αρκετά απομονωμένο μέρος. Έγινε αναφορά νωρίτερα για το Netflix και την εκπομπή «Chef's Table». Αυτό ήταν ένα σημείο καμπής γιατί δεν συμμετείχε κανείς ποτέ από το Ηνωμένο Βασίλειο και όταν βγήκε στον αέρα το επεισόδιο πολλοί είπαν διέλυσα κάθε είδους παρανοήσεις που είχαν οι άνθρωποι. Η πρώτη μου αντίδραση ήταν πως δεν ήθελα να βρίσκομαι σε ένα μέρος όπου διέλυσε τις οποιεσδήποτε παρανοήσεις. Εκείνο που ήθελα ήταν να ρίξω ολόκληρο το οικοδόμημα. Αυτό είναι κάτι το οποίο θέλω όλοι μας να σκεφτούμε γιατί ένα άτομο σύμβολο μαύρο, τα έχει καταφέρει και ναι είμαστε αντιπρόσωποι των ανθρώπων, των γυναικών», πρόσθεσε.

Συνέχισε λέγοντας πως «αρνιόμουν να πηγαίνω σε συνέδρια και να τους λέω ποιος άλλος ήταν στο πάνελ. Γιατί η ιδέα του ότι σημειώθηκε ένα πλαίσιο με το να

προσκληθώ και γίνονται σκέψεις ότι αυτό είναι ποικιλία, όχι δεν είναι».

«Είναι το δημόσιο πρόσωπο και το ιδιωτικό πρόσωπο και όλοι εσείς έχετε την δύναμη γιατί αυτό που μπορείτε να κάνετε είναι να αλλάξετε την ζωή των ανθρώπων γύρω σας. Βάλτε το χέρι σας γύρω από ένα άτομο, ανεξαρτήτως από το ποιος είναι, αν νιώθετε ότι είναι απομονωμένοι. Αυτό είναι κάτι το οποίο οι άνθρωποι σκέφτονται ότι δεν μπορούν να κάνουν. Όταν έκλεισα τα 50, πήγα στο Βόρειο Ιράκ, άνοιξα ένα καφέ για τους Γιαζίντι επιζώντες των ISIS. Επέτρεψα πίσω και αρκετοί που έλεγαν μπράβο έκανες κάτι πολύ καλό και εγώ αυτό που σκεφτόμουν ήταν πως το έκανα γιατί είχα δικτυωθεί. Ως ένα σημείο, όλοι μας μπορούμε να το κάνουμε αυτό. Μπορείς να ξεκινήσεις από τους συγγενείς σου, την μητέρα σου, την οικογένεια σου, τους συναδέλφους σου και μπορείς να προχωρήσεις», είπε η κ. Asma Khan.

«Η αντιπροσώπευση είναι σημαντική. Δεν είναι μόνο το χρώμα του δέρματός μου, το μουσουλμανικό μου όνομα, η ταυτότητά μου. Αυτό είναι για την ανθρωπότητα. Το ότι κανείς δεν γνώριζε το παρελθόν μου και πως μπορώ να αντιμετωπίσω την βία και μου ζητούσαν να φύγω, να πάω σπίτι μου», είπε χαρακτηριστικά.

«Αυτό πλέον δεν μου συμβαίνει γιατί είμαι αναγνωρίσιμη, συμβαίνει όμως σε άλλους που μοιάζουν με εμένα και ένα τέτοιου είδους μίσους είναι δύσκολο να γίνει κατανοητό και υπάρχουν αρκετοί που μπορούν να σε εκπαιδεύσουν για το πως να μισείς. Για παράδειγμα, τα μικρά παιδιά λένε στα παιδιά από την Ασία ότι βρωμάνε, ότι βρωμάει το φαγητό σου. Πως το έμαθαν αυτό και όταν μεγαλώνουν, μπαίνουν στη γραμμή με άλλους για να φάνε κινέζικο και ινδικό φαγητό. Εκείνη όμως την στιγμή ως παιδιά, κατέστρεψαν τη ζωή των άλλων παιδιών που είπαν αυτά τα λόγια», πρόσθεσε.

Συνεχίζοντας η σεφ είπε «Βρωμάς, το φαγητό σου βρωμάει, από αυτά προέρχομαι. Εδώ συγκρούονται όλοι οι κόσμοι μου. Είμαι συνταγματικός δικηγόρος και καταλαβαίνω πόσο σημαντικό είναι να χρησιμοποιείς τον νόμο για να προστατευτείς αλλά καταλαβαίνω ότι ο νόμος δεν μπορεί να κάνει αρκετά. Μπορεί να ανήκεις στην LGBT κοινότητα, να είσαι ότι θέλεις και να έχει ίσα δικαιώματα αλλά η πραγματικότητα δεν είναι έτσι. Εκεί πρέπει να γίνει η αλλαγή και για αυτό ξεκίνησα να μαγειρεύω γιατί συνειδητοποίησα ότι το φαγητό και η κουλτούρα μπορούν να χωριστούν εύκολα».

Η σεφ δίνοντας ένα παράδειγμα τρανταχτού διαχωρισμού είπε ότι «στην Αμερική λατρεύουν τα τάκος και ανακάλυψα ότι στην Νέα Υόρκη βρίσκεις παντού, αλλά έκτισαν ένα τείχος για να κρατήσουν έξω τους μεξικανούς. Δεν μπορείς να τρως το φαγητό μου, δεν μπορείς να φοράς τα ρούχα μου, δεν μπορείς να ακούς την μουσική μου αν δεν με αποδέχεσαι. Το φαγητό μου είναι μέρος του DNA μου, κυλά στις φλέβες μου αλλά το παίρνεις τόσο εύκολα. Ναι το κοτόπουλο tikka masala είναι το δημοφιλέστερο φαγητό στην Βρετανία. Το Ινδικό φαγητό είναι παντού. Ρωτήστε όμως της ινδικές οικογένειες που τους συμπεριφέρθηκαν, τον φόβο που έχουν. Όταν είδα ότι υπάρχουν πολλοί λευκοί μεθυσμένοι φοβήθηκα και έφυγα. Το φαγητό μου είναι το δημοφιλέστερο και είμαστε οι καλύτεροι, όλοι λατρεύουν να τρώνε το φαγητό μας».

«Εδώ ακριβώς χρειάζονται συζητήσεις, συνέχισε η σεφ. «Είμαι πολύ πολιτικοποιημένη, μιλάω σε όλους στο εστιατόριο μου, κάτι το οποίο είναι ασυνήθιστο και λέω σε όλους κρίμα πόσο λυπηρό, περιμένατε για να φάτε στο εστιατόριο μου, είσατε το αιχμάλωτο κοινό και θα πρέπει να καθίσετε και να με ακούσετε μέχρι να έρθει το φαγητό το οποίο

δεν θα έρθει μέχρι να τελειώσω. Αυτό είναι επιλογή μου. Χρησιμοποίησα τις ικανότητές μου, την φήμη μου, την ικανότητά μου να ταίζω ανθρώπους, να μαγειρεύω μπριάμ. Χρησιμοποιώ όλα αυτά ως μία ευκαιρία να κάνω μια συζήτηση για το φαγητό το οποίο είναι η γέφυρα στο κράτος που με φιλοξενεί. Είμαι μετανάστρια, έτσι το έθνος το οποίο με επέτρεψε να έχω σύντομη διαφυγή κάτι το οποίο είναι ένα ασυνήθιστο εστιατόριο».

«Είμαι δυστυχώς αυτή τη στιγμή η μόνη ινδική γυναίκα μοναδική ιδρυτής όλης της ινδικής γυναικείας κουζίνας στον κόσμο. Δεν υπάρχουν άλλα εστιατόρια στα οποία υπάρχουν μόνο γυναικείες κουζίνες. Είναι συγκλονιστικό όταν κάνεις ένα βήμα πίσω και δεις στην Ανατολή, από το Αφγανιστάν μέχρι την Σρι Λάνκα υπάρχουν γυναίκες που μαγειρεύουν στο σπίτι. Η μητριαρχία αποφασίζει τι θα φάνε όλοι αλλά ακόμα, σε ότι έχει να κάνει με τα χρήματα και την ετικέτα του να είσαι επαγγελματίας, είναι όλοι άνδρες. Υπάρχει μια παροιμία στην κουλτούρα μου η οποία ουσιαστικά σημαίνει ότι το κοτόπουλο που τρως στο σπίτι είναι στο ίδιο επίπεδο με τις φακές. Δεν μιλάνε για κοτόπουλο και φακές, υπάρχει διαφορά στην τιμή. Το κοτόπουλο είναι σοφιστικέ, ακριβό, λαμπερό. Οι φακές είναι όπως τα φασόλια και το ρύζι, είναι απλές και βασικές. Κατ' ακρίβεια μιλάνε για τα δικά μου χέρια, για την μητέρα και την γιαγιά σας για την ιδέα ουσιαστικά ότι το φαγητό της μητέρας και της γιαγιάς είναι τόσο αγαπητό και χαίρει εκτίμησης γιατί είναι δωρεάν», πρόσθεσε.

«Γιατί δεν μπορείτε να δείτε ότι μεγαλύτερης σε ηλικία γυναίκες οι οποίες μαγειρεύουν στην κουζίνα, όταν αυτό είναι το φαγητό με το οποίο όλοι μεγαλώσαμε. Δεν είναι φαγητό που καταναλώνεις δεν είναι φαγητό που εντυπωσιάζει αλλά είναι το φαγητό που σε γιάτρεψε και σε έκτισε. Κι όμως δεν είμαστε πουθενά, δεν έχουμε δύναμη και δεν «πυροβολώ» εναντίον των ανδρών που μαγειρεύουν το φαγητό μας, εννοώ σε κάποιο βαθμό, αλλά νομίζω ότι αυτή η ιδέα ότι πηγαίνεις στη σχολή μαγειρικής και μαγειρεύεις κάτι που δεν αναγνωρίζει, μαγειρεύεις ένα φαγητό που είναι εύκολο να παραχθεί μαζικά, που είναι στη γραμμή παραγωγής, που μαγειρεύεις για να εντυπωσιάσεις και πίσω από τους τοίχους της κουζίνας μου υπάρχει ισότητα, υπάρχει στην πραγματικότητα κυριολεκτικά ισότητα ακόμα και όταν πρόκειται για μισθούς, αλλά δεν ξέρουμε τι συμβαίνει πίσω από τους τοίχους. Δεν υπάρχουν σχεδόν καθόλου γυναίκες τριγύρω», είπε στη συνέχεια.

Αναφερόμενη στη φιλοξενία των γυναικών η σεφ Asma Khan, είπε ότι «παίζουν έναν ρόλο της όμορφης γυναίκας που βρίσκεται στην υποδοχή ή τις βρίσκεις ως ζαχαροπλάστες, γιατί οι γυναίκες είναι επιδέξιες και υπομονετικές και βρίσκονται στην κρύα κουζίνα. Δεν θα τις βρίσκεις σε θέσεις εξουσίας, δεν είναι αυτές που υπαγορεύουν το τι συμβαίνει και γι' αυτό τον λόγο δεν μπορούν να προστατεύουν άλλες γυναίκες. Το είδος του εκφοβισμού και της παρενόχλησης που συμβαίνει στις κουζίνες είναι συγκλονιστικό. Αν αυτό συμβεί εκτός των κουζινών 100%, το συγκεκριμένο άτομο θα μπει φυλακή. Άγγιγμα χωρίς την συγκατάθεση, σεξουαλική παρενόχληση, σεξουαλική κακοποίηση, βιασμός. Το άγγιγμα χωρίς την συγκατάθεση είναι παρενόχληση, αυτή η είναι η νομική ερμηνεία».

«Πρέπει όλοι να γνωρίζουμε πως δεν υπάρχει ισότητα. Στην επιφάνεια μπορεί να είναι το ίδιο. Το BBC πήγε δικαστικώς για το γεγονός ότι πλήρωναν γυναίκες λιγότερο από τους άνδρες για την ίδια δουλειά. Είναι αποτρόπαιο που έπρεπε να πάνε στο δικαστήριο», ανέφερε χαρακτηριστικά η κ. Khan.

«Την ιδέα που ορισμένοι άνθρωποι στην Ινδία έχουν, ειδικότερα στην ανατολική, ότι όλες οι γυναίκες στην δύση είναι ίσες. Όχι. Είναι πολύ πιο πονηρό και ευγενικό και εκλεπτυσμένο», είπε.

«Σε ό,τι αφορά την κατοχή δύναμης, δεν είμαστε ακόμη σε αυτό το σημείο και κάτι το οποίο συνειδητοποίησα είναι ότι πρέπει να χτίζεις συνεργασίες. Οι γυναίκες χρειάζεται να δουλεύουν με άλλες γυναίκες και συμπονετικούς άνδρες. Οι άνδρες είναι σημαντικοί, δεν είναι εμείς και αυτοί. Είχα μεγάλη βοήθεια στο στήσιμο του εστιατορίου μου από άνδρες οι οποίοι ήρθαν και μου είπαν ότι τους θυμίζω την μητέρα τους και δεν μπορούσαν να κάνουν κάτι για αυτή. Κάντε κάτι για την μητέρα σας τώρα αν είστε τυχεροί και είναι ακόμα στη ζωή σας, αλλιώς το να μεγαλώνει είναι συγκλονιστικό», πρόσθεσε η σεφ.

«Η διάκριση λειτουργεί σε πολλά επίπεδα, όχι μόνο για το δέρμα, την πίστη. Δεν τρέχω στον ίδιο αγώνα με έναν λευκό άνδρα στο Ηνωμένο Βασίλειο, αλλά δεν τρέχω επίσης στον ίδιο αγώνα με μια λευκή γυναίκα. Ως έγχρωμη, μετανάστρια και μουσουλμάνα, κουβαλάω πολιτιστικές αποσκευές που κανένας άλλος δεν έχει. Αυτό είναι δικό μου έργο. Κουβαλάω αυτές τις αποσκευές γιατί είμαι αυτή που είμαι και μετά έχω εμπόδια τα οποία με παίρνουν πίσω», συνέχισε.

«Αλλά είμαι σήμερα εδώ γιατί κέρδισα. Γνωρίζετε ότι υπάρχουν εμπόδια και που βρίσκονται. Αν δεν τρέχετε στον αγώνα ο οποίος είναι γεμάτος εμπόδια, έχετε την ευθύνη να απομακρύνετε τα εμπόδια για αυτούς οι οποίοι πρέπει να τα πηδήξουν. Νομίζω εδώ είναι που μπορεί να γίνει η αλλαγή. Μόνο εσείς για το άτομο δίπλα σας, αλλάξτε τη ζωή του, ανοίξτε τις πόρτες και κρατήστε τις ανοιχτές μέχρι να περάσουν. Δεν χρειάζεται να κάνετε κάτι τεράστιο. Το μόνο που εύχομαι είναι να δώσω έμπνευση σε ορισμένους από εσάς. Δεν αποτυγχάνετε γιατί έχετε κάποιον δίπλα σας», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Εν κατακλείδι η σεφ είπε «Θα ήθελα να ολοκληρώσω την ομιλία μου με ένα ποίημα. Αυτό είναι το μότο της ζωής μου, ο τελευταίος στίχος του ποιήματος λέει αν περπατάς μόνος σου στην καταιγίδα και κάθε σπίτι σου έχει κλείσει τις πόρτες του και υπάρχει σκοτάδι και το πόδι σου είναι μέσα στα αίματα από τα αγκάθια που πάτησες, άνοιξε την καρδιά σου και άσε το φως να βάλει φωτιά στα πλευρά σου και σαν καίγεσαι δείξε το φως σε αυτούς έτσι ώστε να ξέρουν που είναι τα αγκάθια και να μην τα πατήσουν. Αυτό είναι που με παρακινεί κάθε μέρα. Ήθελα να μοιραστώ μαζί σας αυτό το ποίημα γιατί αρκετοί θα έχετε αυτές τις στιγμές που θα μπορείτε να είστε το φως για άλλους. Και όπως νύχτα δεν είναι ατελείωτη, η μέρα πάντα θα έρχεται. Υπάρχουν άνθρωποι σε σκοτεινά μέρη, μπορείτε να είστε αυτοί που θα τους δείξετε το φως. Μπορείτε να είστε η αλλαγή. Αυτό που μπορώ να σας πώ είναι πως ότι έχω καταφέρει στη ζωή μου, η δύναμη όλων των κουζινών μου με μόνο γυναίκες, αρκετές από τις οποίες έχουν ζήσει βία, εκεί νιώθω περισσότερο δυνατή. Όταν μπορώ να βοηθώ κάποιον άλλο».

STELIOS KYMPOUROPOULOS
MEMBER OF THE EUROPEAN PARLIAMENT, EPP

**ΤΟ ΓΝΩΣΤΟ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑ
«ΤΙΠΟΤΑ ΓΙΑ ΕΜΑΣ ΧΩΡΙΣ ΕΜΑΣ»
ΜΕΤΑΤΡΕΠΕΤΑΙ ΣΕ «ΤΙΠΟΤΑ
ΧΩΡΙΣ ΕΜΑΣ»**

Τις προηγούμενες δεκαετίες, οι κοινωνίες θεωρούσαν ότι η προσβασιμότητα είναι το κλειδί για την προστασία των δικαιωμάτων των ανθρώπων με αναπηρία, ανέφερε από το βήμα του 3ου Cyprus Forum, ο ευρωβουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, Στέλιος Κυμπορόπουλος, σημειώνοντας πως η αντίληψη αυτή, οδήγησε στη δημιουργία διαφόρων δομών που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από άτομα με αναπηρίες. Η πρακτική αυτή, εξήγησε, συνέβαλε στο διαχωρισμό των ΑμεΑ από την ευρύτερη κοινωνία, προκαλώντας ρατσισμό και παραβίαση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ο κ. Κυμπορόπουλος, τόνισε ότι παρά το γεγονός ότι η προσβασιμότητα παραμένει ιδιαίτερα σημαντική, ωστόσο θα πρέπει να εφαρμόζεται πάντα στο πλαίσιο της προοπτικής της συμπερίληψης. Μάλιστα έδωσε διάφορα παραδείγματα, υποδεικνύοντας πως, η είσοδος σε ένα κτήριο από μια «ειδική» προσβάσιμη αλλά μη ορατή, πίσω πόρτα σε ένα κτήριο, η εργασία σε ένα προστατευμένο, διαχωρισμένο χώρο από τους άλλους συναδέλφους, η εκπαίδευση σε ειδικό σχολείο για παιδιά με ειδικές ανάγκες, η μεταφορά με ειδικά, προσβάσιμα μέσα μεταφοράς, η διαβίωση σε χωριστές, προσβάσιμες περιοχές ή σπίτια, μπορεί να προσφέρουν μια άνετη διαβίωση, ωστόσο καθιστούν τα άτομα με αναπηρίες, αόρατα για τις κοινωνίες.

Παγκοσμίως, είπε, το αναπηρικό κίνημα, έχει στραφεί προς την διεκδίκηση της ενσωμάτωσης των ανθρώπων με αναπηρίες, ενώ τόνισε πως η Σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των αναπήρων εστιάζει σε αυτό το σημείο. Με πρώτες τις Ηνωμένες Πολιτείες και ακολούθως την Ευρώπη, τα τελευταία 20 χρόνια γίνονται εντονότερες οι προσπάθειες, να καταστεί προτεραιότητα η ενσωμάτωση των ΑμεΑ, ωστόσο, εξακολουθεί να μην αποτελεί προτεραιότητα για την Ελλάδα, την Κύπρο και σε άλλες χώρες της νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Ο κ. Κυμπορόπουλος, τόνισε πως αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι παρατηρείται σημαντική έλλειψη των ατόμων με αναπηρία και των αντιπροσωπευτικών τους οργανώσεων στα κέντρα λήψης πολιτικών αποφάσεων. Σημείωσε πως στις χώρες που υστερούν στην εφαρμογή των δικαιωμάτων των ΑμεΑ, η συζήτηση στρέφεται στα ιατρικά και φιλανθρωπικά μοντέλα, την ώρα μάλιστα που η μόνη αποδεκτή συζήτηση θα έπρεπε να προσανατολίζεται στα ανθρώπινα δικαιώματα ή το κοινωνικό μοντέλο διακυβέρνησης των ατόμων με αναπηρία.

Η συμμετοχικότητα τόνισε, πρέπει να ξεκινά από τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, όσο δύσκολο και να είναι για τα άτομα χωρίς αναπηρία που ασχολούνται με την πολιτική να το αποδεχτούν. Όμως, όταν πρόκειται για τα δικαιώματα των ΑμεΑ, είναι τα ίδια τα άμεσα εμπλεκόμενα άτομα, μέσω των δικών τους οργανώσεων, που θα πρέπει να έχουν τον πρώτο και τον τελευταίο λόγο, σε οποιαδήποτε διαδικασία λήψης αποφάσεων. «Το γνωστό απόφθεγμα «τίποτα για εμάς χωρίς εμάς» μετατρέπεται σε «τίποτα χωρίς εμάς», είπε.

Τα άτομα με αναπηρία, σημείωσε ο ευρωβουλευτής, γνωρίζουν πολύ καλά όλα τα εμπόδια που τους αποστερούν θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Είναι αυτά που γνωρίζουν τι πρέπει ν' αλλάξει και ποιες βελτιώσεις θα πρέπει να συμβούν ώστε να γίνει καλύτερη η καθημερινότητά τους. «Δεν χρειαζόμαστε τους ειδικούς για να μας υποδείξουν τα δικαιώματά μας. Χρειαζόμαστε τους ειδικούς και τις κυβερνήσεις για να μας υποστηρίξουν, προτείνοντας τους κατάλληλους τρόπους για να βελτιωθούν ή να αλλάξουν οι νόμοι που μας αφορούν», υπέδειξε.

Η αναγκαιότητα της συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία στις λήψεις αποφάσεων, αναφέρεται σε κάθε παράγραφο της νέας ευρωπαϊκής στρατηγικής για την αναπηρία, όπως και στην UNCRPD, υπογράμμισε ο κ. Κυμπουρόπουλος, τονίζοντας πως τα κράτη – μέλη, ως ένα βαθμό ευθυγραμμίζονται με αυτά τα δεδομένα, δημιουργώντας ομάδες εργασίας με τη συμμετοχή των οργανώσεων των ΑμεΑ. Ωστόσο, στις πλείστες των περιπτώσεων, είπε, αυτές οι ομάδες εργασίας αυτές, έχουν μόνο συμβουλευτικό ρόλο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Μιλώντας για το θετικό παράδειγμα της Ελλάδας, ο κ. Κυμπουρόπουλος, είπε πως επί θητείας του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη, δημιουργήθηκε το πρώτο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, μέσω διαφόρων ομάδων εργασίας, με τη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία. Πρόσθετα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καλείται να βρει τον κατάλληλο τρόπο, ώστε αυτή η συμβουλευτική ικανότητα να είναι περισσότερο δεσμευτική.

Από το βήμα του Cyprus Forum, ο ευρωβουλευτής Στέλιος Κυμπουρόπουλος, υπογράμμισε πως η Ευρωπαϊκή Ένωση, πρέπει να εργαστεί σε τρία διαφορετικά επίπεδα για να εφαρμοστεί με επιτυχία η ενσωμάτωση και η συμπερίληψη των ατόμων με αναπηρίας, μέσω της συμμετοχής τους.

Για να αποκτήσει νόημα η συμμετοχή των ατόμων με αναπηρίες, θα πρέπει να θεσπιστούν οι κατάλληλες οδηγίες που θα δοθούν προς τα κράτη – μέλη της. Είναι σημαντική η ευαισθητοποίηση της ευρύτερης κοινωνίας ώστε να είναι έτοιμη να αποδεχθεί ότι τα άτομα με αναπηρία είναι αυτά που θα πρέπει να αποφασίζουν και να έχουν τον έλεγχο και τις επιλογές για τη ζωή τους .

Τέλος, εξίσου σημαντική είναι η ενδυνάμωση των ατόμων με αναπηρίες.

Στην νοτιοανατολική Ευρώπη, παρατηρεί, τα άτομα με αναπηρίες δεν έχουν αρκετή αυτοπεποίθηση προκειμένου να μπορούν να συμμετάσχουν και να ασκούν τον απαιτούμενο έλεγχο στη λήψη πολιτικών αποφάσεων. Πρόσθετα, δεν έχουν την απαιτούμενη εμπειρία ώστε να είναι αποτελεσματικά σε τέτοιες διαδικασίες, εξαιτίας της αλληλεπίδρασης με την ευρύτερη κοινωνία, καταδεικνύοντας πως η συμπερίληψη, επηρεάζει κάθε πτυχή της ζωής τους.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό, τόνισε, η ενδυνάμωση των ανθρώπων με αναπηρία, να αρχίζει από τα πρώτα στάδια της ζωής. Η συμπεριληπτική εκπαίδευση θα μπορούσε να είναι το Άγιο Δισκοπότηρο αυτής της προσπάθειας, αφού όλα τα παιδιά ανεξαιρέτως είναι το μέλλον μας.

Ο ευρωβουλευτής, μοιράστηκε με τους παρευρισκόμενους προσωπικές εμπειρίες, τονίζοντας πως περισσότερα άτομα θα πρέπει να ασχοληθούν με την πολιτική, ενισχύοντας και τη δική του προσπάθεια να υλοποιήσει το όραμά του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Πρέπει να ενώσουμε τις φωνές μας» είπε.

Χρειάζεται, σημείωσε, να βελτιώσουμε την προσβασιμότητα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία βρίσκεται σε καλά επίπεδα, ωστόσο δεν είναι τόσο αποτελεσματική λόγω της έλλειψης ευρωβουλευτών με αναπηρίες. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνεργάζεται με το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Αναπηρία και το

Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Ανεξάρτητη Διαβίωση κ.α., ωστόσο ο χαρακτήρας των οργανισμών αυτών είναι καθαρά συμβουλευτικός.

«Πολλά άτομα με αναπηρία που γνωρίζω, σταμάτησαν τις προσπάθειες τους αφού κουράστηκαν να εξηγούν εδώ και πολλές δεκαετίες σε άτομα χωρίς αναπηρίες, ότι είναι υπεύθυνοι να λαμβάνουν τις τελικές αποφάσεις για τη ζωή τους. Είναι πραγματικά δύσκολο να πρέπει να αποδεικνύουμε καθημερινά ότι έχουμε δικαιώματα, ότι γνωρίζουμε τα δικαιώματά μας και είναι επιλογή μας πώς θα τα εφαρμόσουμε» υπέδειξε.

Καταλήγοντας, ο κ. Κυμπουρόπουλος σημείωσε ότι η συμπερίληψη είναι το κλειδί για μια κοινωνία όπου τα άτομα με αναπηρία θα ζουν ισότιμα, απολαμβάνοντας τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα τους.

«Η συμπερίληψη είναι κάτι περισσότερο από μια σειρά νομοθεσιών, μια υποχρεωτική δομή ή ένα ποσοστό υποχρεωτικής συμμετοχής. Η συμπερίληψη είναι τρόπος σκέψης τον οποίο θα πρέπει να υιοθετήσουμε σε κάθε πτυχή της ζωής. Έτσι, οι κοινωνίες μας θα είναι περισσότερο δίκαιες και χωρίς προκαταλήψεις για όλους, όχι μόνο για τα άτομα με αναπηρίες. Και αυτός είναι ο μόνος δρόμος για να εξελιχθεί η ΕΕ» κατέληξε.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΚΟΥΤΣΟΦΤΑΣ
PRESIDENT OF THE YOUTH BOARD OF CYPRUS

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΟΡΑΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στο ζήτημα της ψηφιακής εκπαίδευσης για μια πιο συμπεριληπτική κοινωνία αναφέρθηκε στην ομιλία του στο Cyprus Forum ο Πρόεδρος του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου, Κλεάνθης Κουτσόφτας.

Αρχικά επεσήμανε ότι «τα διάφορα συστήματα εκπαίδευσης σε όλο τον πλανήτη έχουν δεχτεί πρωτοφανείς πιέσεις, ιδιαίτερα κατά την περίοδο των εγκλεισμών των προηγούμενων χρόνων, κατά τα οποία διαβιώσαμε την πανδημία. Μέσω των δυσκολιών, που προέκυψαν, όλος ο πλανήτης αναγκάστηκε να βρει τρόπους εναλλακτικούς να λειτουργήσει. Και όλο αυτό πέτυχε μέσω της πολύτιμης βοήθειας της τεχνολογίας».

Υποστήριξε ακολούθως ότι «ο ψηφιακός μετασχηματισμός έχει φέρει ριζικές αλλαγές στην κοινωνία και την οικονομία, οι οποίες επηρεάζουν ολόένα και περισσότερο την καθημερινή ζωή, ενώ όπως κατέδειξε η πανδημία, ένα σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης κατάλληλο για την ψηφιακή εποχή έχει ζωτική σημασία».

Τόνισε στη συνέχεια ότι «η πανδημία κατέστησε την ανάγκη για υψηλότερα επίπεδα ψηφιακών ικανοτήτων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, αλλά οδήγησε επίσης στην όξυνση πλήθους υφιστάμενων προκλήσεων και ανισοτήτων μεταξύ όσων διαθέτουν πρόσβαση στις ψηφιακές τεχνολογίες και εκείνων που δεν έχουν παρόμοια πρόσβαση, ιδίως των ατόμων σε μειονεκτική κατάσταση, ενώ αποκάλυψε επίσης μια σειρά προκλήσεων που καλούνται να αντιμετωπίσουν τα συστήματα εκπαίδευσης».

«Ως εκ τούτου», όπως ανέφερε, «η οικοδόμηση ενός εθνικού οικοσυστήματος ψηφιακής εκπαίδευσης μπήκε και στις προτεραιότητες της Κυπριακής Κυβέρνησης και της δημόσιας υπηρεσίας. Υπογράμμισε ότι «η Κύπρος, συμμετέχοντας στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης, επιταχύνει τον ψηφιακό μετασχηματισμό της εκπαίδευσης», ενώ τόνισε ότι «τέτοιες μεταρρυθμίσεις είναι απαραίτητες για μια ανοιχτή και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνία και για μια δυναμική ψηφιακή οικονομία».

Εντούτοις, όπως υποστήριξε, «το ερώτημα παραμένει: πρόκειται πράγματι για μια ψηφιοποιημένη μορφή εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς;», ενώ τόνισε ότι στον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου πιστεύουμε ότι τα οφέλη της ψηφιακής πραγματικότητας είναι πολλαπλά για την εξέλιξη και επιμόρφωση των νέων ανθρώπων».

Στο πλαίσιο αυτό εξήγησε ότι, μέσω των προγραμμάτων του, ο Οργανισμός προσπαθεί να μεταδώσει την ιδέα της ψηφιοποίησης στους νέους αλλά και να τους φέρει σε επαφή με αυτή.

Συγκεκριμένα αναφέρθηκε στο πρόγραμμα Makerspace, το οποίο είναι ένας καινοτόμος χώρος, που ακολουθεί το επιτυχημένο παράδειγμα παρόμοιων χώρων που λειτουργούν στον κόσμο και παρέχει πρόσβαση στους νέους σε υψηλού επιπέδου και τελευταίας τεχνολογίας εξοπλισμό για την ανάπτυξη πρωτοτύπων και υλοποίηση των επιχειρηματικών τους ιδεών.

Έκανε εκτενή αναφορά στην εκδήλωση «Future of Makerspaces in Education» κατά την οποία πραγματοποιήθηκε μια συζήτηση στρογγυλής τραπέζης (panel discussion) μεταξύ των διδακτορικών φοιτητών του ΤΕΠΑΚ, που ασχολούνται με θέματα εκπαίδευσης και Makerspace.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, όπως επεσήμανε, συζητήθηκαν οι διάφορες ευκαιρίες αλλά και προκλήσεις που αφορούν την ενσωμάτωση μεθόδων μάθησης, οι οποίες συνάδουν με τα πρότυπα των Makerspaces στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Συγκεκριμένα, όπως ανέφερε, αναλύθηκαν οι ευκαιρίες αλλά και οι προκλήσεις της ψηφιακής εκπαίδευσης:

Όσον αφορά τις ευκαιρίες σημειώθηκε ότι είναι πολύ σημαντική ευκαιρία να έχεις μια προβληματοκεντρική προσέγγιση στην μάθηση, κάτι που αντλείται από τα πρότυπα εκπαίδευσης και παιδαγωγικών προσεγγίσεων του εξωτερικού, αναφέρθηκαν αναλυτικά τα προτερήματα των Makerspaces στην εκπαίδευση, όπως για παράδειγμα η ενίσχυση των δεξιοτήτων 21ου αιώνα, δηλαδή η κριτική σκέψη, η συνεργασία, η δημιουργικότητα, η επίλυση προβλημάτων κ.α.. ενώ συζητήθηκε η σημαντικότητα της έκθεσης των μαθητών σε νέες ευκαιρίες, στην καινοτομία και εφευρετικότητα, όπως και στο Makers movement.

Όσον αφορά τις προκλήσεις σημειώθηκε ότι υπάρχουν θέματα ως προς τα κίνητρα των εκπαιδευτικών για να προσεγγίσουν και να επαναπροσδιορίσουν το αναλυτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα της εκπαίδευσης, όπως και τους στόχους των μαθημάτων για να συνάδουν με το σκεπτικό και τη στρατηγική του Makerspace. Στην συζήτηση αναφέρθηκε ότι οι εκπαιδευτικοί πιθανόν να μην έχουν κίνητρο να μπουν στον κόπο να κάνουν κάτι τέτοιο, εφόσον δεν αναγνωρίζεται ή δεν αξιολογείται κάπως το πώς διδάσκεις και το πόσο αποτελεσματικός είσαι. Ακόμη, αναφέρθηκε επίσης ότι δεν υπάρχουν πόροι στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση ώστε να στηθούν αντίστοιχοι χώροι όπως ένα Makerspace και να λειτουργήσουν. Γεγονός είναι ότι ακόμα και αν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση υπάρχουν οι πόροι, οι διαδικασίες είναι χρονοβόρες και περίπλοκες. Τέλος, συζητήθηκε ότι δεν υπάρχει η απαραίτητη παιδαγωγική και τεχνική στήριξη στους εκπαιδευτικούς για να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις προσδοκίες και στις παιδαγωγικές προσεγγίσεις, που απαιτούνται, για να δημιουργήσεις ένα Makerspace σε ένα σχολείο ή ένα πανεπιστήμιο.

Επιπλέον, όπως ανέφερε ο κ. Κουτσόφτας, τα Κέντρα Πληροφόρησης Νέων του Οργανισμού Νεολαίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας διεξήγαγαν Εργαστήρια ψηφιακών δεξιοτήτων: Let's Go Digital, ενώ συνεχίζουν να διεξάγουν εργαστήρια ψηφιακών δεξιοτήτων ώστε να φέρουν τους νέους κοντά στην ψηφιακή τεχνολογία και εκπαίδευση.

Επίσης ανέφερε ότι στον Οργανισμό Νεολαίας λειτουργεί το πρόγραμμα «The STEAMers» που είναι βασισμένο στα διεθνή πρότυπα των S.T.E.A.M Centers. Το πρόγραμμα προσφέρει εργαστήρια Ρομποτικής, Προγραμματισμού, Film Making, Φωτογραφίας, Graphic Design, Δημιουργικής Γραφής, Μουσικής, Θεάτρου και Τέχνης, βασισμένα στη ψηφιοποίηση.

Πρόσθεσε ότι αναφορικά με το πρόγραμμα Erasmus+ υπάρχει ψηφιοποιημένη βάση δεδομένων, η οποία περιέχει περισσότερες από 178,000 περιλήψεις διάφορων σχεδίων από τα οποία κανείς, μπορεί να αντλήσει ιδέες.

Εν κατακλείδι τόνισε ότι «οι αλλαγές αυτές απαιτούν μεγάλη και συντονισμένη προσπάθεια από όλους τους φορείς, ώστε να στηριχθούν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις και παράλληλα να δημιουργηθεί ένα μακροπρόθεσμο όραμα σχετικά με τη μελλοντική πορεία της ψηφιακής εκπαίδευσης».

2^η ΜΕΡΑ

► ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΑ ΚΟΙΝΑ ΕΙΝΑΙ ΥΨΙΣΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

“FIRESIDE DISCUSSION ON CITIZENS’ PARTICIPATION IN A DEMOCRACY”

DUBRAVKA ŠUICA, VICE-PRESIDENT FOR DEMOCRACY AND
DEMOGRAPHY, EUROPEAN COMMISSION
DISCUSSANT: MICHALIS MOUTSELOS, UCY

Τον σημαντικό ρόλο που έχουν να διαδραματίσουν οι νέοι στα κοινά κατέδειξε η Ευρωπαϊά Επίτροπος και Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Δημοκρατία και τη Δημογραφία, Dubravka Šuica.

Ειδικότερα, σε συζήτηση που ακολούθησε με τον Μιχάλη Μούτσελο, Λέκτορα Συγκριτικής Πολιτικής στο Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κύπρου μετά τον χαιρετισμό της, η Επίτροπος Dubravka Šuica, συζήτησε μεταξύ άλλων για την πανδημία και την κλιματική κρίση, καθώς και για τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία και τις συνέπειές της. Παράλληλα, αναφέρθηκε στην αστυφιλία και το δημογραφικό πρόβλημα που παρατηρείται στην ΕΕ, λόγω της γήρανσης του πληθυσμού.

Καταλήγοντας, η Επίτροπος, εξήρε τη σημασία του Ευρωπαϊκού Έτους Νεολαίας για το 2022, επισημαίνοντας πως η συμμετοχή των νέων, είναι υψίστης σημασίας. Μάλιστα για αυτό το θέμα, είπε ότι το μόντο της είναι ότι οι αποφάσεις θα πρέπει να είναι «όχι για εσάς χωρίς εσάς». Υπενθύμισε επίσης, ότι το 2023 θα είναι το Ευρωπαϊκό Έτος για τις Δεξιότητες (European Year of Skills).

ΣΥΖΗΤΩΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

“FIRESIDE DISCUSSIONS WITH YOUNG CYPRIOTS”

ELENI CHARITONOS, FIRST CYPRIOT ANALOG ASTRONAUT, SPACE
GENERATION ADVISORY COUNCIL (SGAC)

ATAMAN KINIS, MUSIC COMPOSER & RESEARCHER

DISCUSSANTS: CHRISTODOULOS A. PROTOPAPAS, CEO OF HELLAS SAT

MELTEM BURAK, CONTENT CREATOR, POD PRODUCER, PROJECT OFFICER

Την ανάγκη δημιουργίας μιας κυπριακής υπηρεσίας διαστήματος και το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η μουσική μεταξύ των δύο κοινοτήτων του νησιού, έθιξαν οι Ελένη Χαρίτωνος και Ataman Kinis, στη διάρκεια συζήτησης στο τρίτο Cyprus Forum.

Κυπριακή υπηρεσία διαστήματος

Την ανάγκη δημιουργίας μιας κυπριακής υπηρεσίας διαστήματος, όπως αυτές που διαθέτουν αντίστοιχες χώρες στο εξωτερικό, υπέδειξε η αναλογική αστροναύτης Ελένη Χαρίτωνος κατά τη διάρκεια της συζήτησής της με τον Διευθύνων Σύμβουλο της Hellas Sat, κ. Χριστόδουλο Πρωτοπαπά.

Όπως εξήγησε, η Κύπρος είναι έτοιμη για το επόμενο βήμα, προκειμένου να αποκτήσει την δική της Υπηρεσία Διαστήματος, δίνοντας ευκαιρίες στο μέλλον και γιατί όχι, την πραγματοποίηση μιας πραγματικής αποστολής στο διάστημα.

Η αναλογική αστροναύτης Ελένη Χαρίτωνος, εξήγησε στο κοινό την ιδιότητά της, αναφέροντας πως όπως υπάρχουν αστροναύτες που πραγματοποιούν αποστολές στο διάστημα, υπάρχουν αντίστοιχοι αναλογικοί αστροναύτες που πραγματοποιούν αποστολές στη γη, γιατί δεν υπάρχουν ούτε η χρηματοδότηση ούτε οι ευκαιρίες για την διεξαγωγή ερευνών στα επιθυμητά επίπεδα. Οι αναλογικές αποστολές είπε, υπήρχαν από το 1969 όταν η NASA προσπαθούσε να στείλει τις πρώτες αποστολές στο διάστημα. Έτσι, άρχισαν να πραγματοποιούν τις πρώτες αποστολές στη γη, σε χώρους που θα μπορούσε να γίνει προσομοίωση χαρακτηριστικών από άλλα πλανητικά σώματα, όπως ο Άρης και το φεγγάρι.

Πρόσθετα, η Ελένη Χαρίτωνος παρουσίασε ενώπιον των συμμετεχόντων στο Cyprus Forum, εμπειρίες από τις αποστολές στις οποίες έλαβε μέρος, καθώς και τις συνθήκες τις οποίες κλήθηκε να ζήσει και να εργαστεί σε ερευνητικό επίπεδο, τονίζοντας τη σημαντικότητα της εκπαίδευσης στη γη προκειμένου οι αναλογικοί αστροναύτες να βρουν τις μεθόδους και τους τρόπους να πραγματοποιήσουν μια αποστολή στο διάστημα.

Κληθείσα από τον κ. Χριστόδουλο Πρωτοπαπά να απαντήσει για τη χρηματοδότηση της συμμετοχής της σε αναλογικά προγράμματα, η Ελένη Χαρίτωνος εξέφρασε τις ευχαριστίες της προς το Υφυπουργείο Έρευνας και Καινοτομίας και προσωπικά στον κ. Κυριάκο Κόκκινο για την στήριξη την οποία έτυχε για να πραγματοποιήσει το όνειρό της. Πρόσθετα, στο τελευταίο πρόγραμμα στο οποίο συμμετείχε, είχε την χρηματική στήριξη της Deloitte και της Medochemie, δύο εταιρειών που βρίσκονται πάντα δίπλα στους νέους.

Εξάλλου, σε παρουσιάσεις και ομιλίες που έκανε σε νέους ανθρώπους, συνομιλώντας μαζί τους η Ελένη Χαρίτωνος, διαπίστωσε πως χρειάζεται περισσότερο να γίνεται διάδοση των ευκαιριών που έχουν οι νέοι άνθρωποι σε διαφορετικούς τομείς. Η ίδια, είχε την ευκαιρία να μιλήσει σε ακροατήρια νέων για τον διαστημικό τομέα, μέσα από τον οποίο είχε την ευκαιρία μάθει πολλά και να κυνηγήσει τα όνειρά της, μέσα από την ακαδημαϊκή της πορεία. Χρειάζεται, υπέδειξε, η διάδοση των ευκαιριών και η ενθάρρυνση των νέων.

Καταληκτικά, η Ελένη Χαρίτωνος υπέδειξε πως είναι σημαντικές αυτές οι συζητήσεις μεταξύ νέων και περισσότερο έμπειρων επαγγελματιών, τονίζοντας πως η συνεργασία μεταξύ των δύο μερών, θα μάθει πως πολλά στους νέους η εμπειρία των μεγαλύτερων αλλά και οι νέοι θα έχουν την ευκαιρία να θέσουν θέματα στο τραπέζι.

Τέλος ο κ. Χριστόδουλος Πρωτοπαπάς, ανέφερε πως στο προεκλογικό του πρόγραμμα, έχει σαφή αναφορά για τη δημιουργία σταθμού της υπηρεσίας διαστήματος, όπως την χαρακτήρισε την «Κυπριακή NASA» για να υπάρξουν στο μέλλον πραγματικές διαστημικές αποστολές από την Κύπρο. Μάλιστα, είπε πως το κόστος κυμαίνεται περί τα 20 – 30 εκατομμύρια, στα πρότυπα της Ευρωπαϊκής αλλά και της Ρωσικής Υπηρεσίας Διαστήματος.

Ευκαιρίες συνεργασίας μεταξύ των δύο κοινοτήτων

Στο πλαίσιο των συζητήσεων με νεαρούς Κύπριους, η Meltem Burak, συνομιλεί με τον βραβευμένο μουσικοσυνθέτη και ερευνητή Ataman Kinis για τις εμπειρίες και τις απόψεις του σε ότι αφορά το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η μουσική και τις ευκαιρίες για συνεργασία που μπορεί να δημιουργήσει μεταξύ των δύο κοινοτήτων του νησιού.

Ο Ataman Kinis, είναι ο νικητής του Montreal Film Scoring Competition για το 2021 και ερευνητής σε θέματα μακαμ μουσικής και των επιδράσεων της στην Κύπρο. Ο ίδιος διατηρεί ιδιαίτερα έντονη δικοινοτική δράση από πολύ νεαρή ηλικία, γεγονός που επηρεάζει και την καλλιτεχνική και ερευνητική του δράση.

Την διάκρισή του στον διαγωνισμό «Montreal Film Scoring Competition» την εξέλαβε ως ένα εφαλτήριο για διεύρυνση των δεξιοτήτων του και μια ευκαιρία για την δικτύωσή του με άλλους ανθρώπους.

Σε ότι αφορά την διαίρεση του νησιού και πως αυτή επηρεάζει τη μουσική και την δημιουργία, ο Atman Kinis, απάντησε καταφατικά, τονίζοντας ότι ιδιαίτερα στο βόρειο τμήμα του νησιού είναι δυσκολότερο οι νέοι να βρουν ευκαιρίες για να διαδώσουν τη μουσική τους. Δεν μπορούμε εύκολα να συνδημιουργήσουμε, είπε και αυτό σίγουρα έχει αντίκτυπο και στις δύο πλευρές.

Ακόμη, εξέφρασε την πεποίθηση ότι οι καλλιτέχνες μπορούν να αξιοποιήσουν τις τέχνες τους για να στείλουν μήνυμα ενότητας και να ασκήσουν επιρροή μέσω της μουσικής βιομηχανίας. Πρόσθετα, σημείωσε η συνεργασία είναι ένα μέσο για να συζητήσουν οι δύο κοινότητες την υφιστάμενη κατάσταση και πως αυτή επηρεάζει τους νέους. Πολλοί νέοι τουρκοκύπριοι καλλιτέχνες, φεύγουν στο εξωτερικό για σπουδές και επιλέγουν να μείνουν και να ζήσουν εκεί, διότι εδώ είναι δύσκολο να αντιμετωπίσουν τις πραγματικότητες όπως διαμορφώνονται.

Κληθείς να αναφέρει τις συμβουλές και τις προτάσεις που θα έδινε στους φορείς χάραξης πολιτικής, υπέδειξε πως θα πρέπει να προσπαθήσουν να κατανοήσουν τις συνθήκες και να δώσουν ευκαιρίες τόσο στους μουσικούς, όσο και σε όλους τους καλλιτέχνες.

«Είναι σημαντικό, είπε να μπορούμε μέσω αυτών των ευκαιριών να έρθουν πιο κοντά οι δύο κοινότητες και να συνεργαστούν. Να ενισχύσουμε την ενσυναίσθηση και το

μοίρασμα των εμπειριών των ανθρώπων των δύο κοινοτήτων, μέσω φεστιβάλ, συνεργασιών κτλ. Θα πρέπει καλλιεργήσουμε το στοιχείο της ενσυναίσθησης. Η παραδοσιακή μουσική μας είναι κοινή. Μπορούμε να συνεργαστούμε, να πράξουμε μουσική και να συμβάλλουμε εποικοδομητικά στο διάλογο» είπε.

Ο Ataman Kinis, σημείωσε ότι σε επίπεδο ΕΕ, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, θα πρέπει να ενισχύσουν και να εμπνεύσουν τους ανθρώπους να συμμετέχουν. Σε ότι αφορά τους μουσικούς και τους καλλιτέχνες να συμμετέχουν σε εκθέσεις σε δράσεις, στα κοινά. Ίσως τα funds, είπε, είναι η απάντηση στην ενίσχυση των καλλιτεχνών τόσο στην Κύπρο όσο και σε άλλες χώρες.

Καταλήγοντας, ο Ataman Kinis είπε ότι τόσο ως καλλιτέχνης όσο και υπό την ιδιότητα του ερευνητή, θα ήθελε να κάνει κάτι για την κοινότητα του που να προάγει τη συνεργασία μεταξύ των δύο πλευρών. Θα ήθελε να συνεχίσει να ασχολείται με την έρευνα για τις τέχνες και τη μουσική της Κύπρου, πιστεύοντας πως η συνεργασία είναι το μέσο για να πάμε μπροστά.

Ο άμεσος στόχος του είναι να τελειώσει το διδακτορικό του και να αναπτύξει συνεργασίες. Θα ήθελε να διδάξει σε φοιτητές κυπριακή μουσική, τόσο στην Κύπρο, όσο και στο εξωτερικό, μέσα από τις επιρροές της ελληνικής και της τουρκικής μουσικής.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΤΟΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

“EUROPEAN YEAR OF YOUTH”

COSTAS MAVRIDES, MEMBER OF THE EUROPEAN PARLIAMENT GROUP OF THE PROGRESSIVE ALLIANCE OF SOCIALISTS AND DEMOCRATS

CHRISTIANA XENOFONTOS, EUROPEAN YOUTH FORUM

MARIA KOLA, PRESIDENT OF THE CYPRUS YOUTH COUNCIL, DATA ANALYST

ALIYE TAYGUN, INTERNATIONAL RELATIONS OFFICER, OXYGONO

AHMET AKSUNLAR, PEACE ACTIVIST

DISCUSSANT: THEA PIERIDOU, PRESS OFFICER AT THE EUROPEAN PARLIAMENT OFFICE IN CYPRUS

Knowledge Partners

Το μέλλον ανήκει στους νέους. Μια φράση «κλισέ», ωστόσο με αρκετή δόση αλήθειας καθώς η σημερινή νεολαία είναι οι αυριανοί ηγέτες και η αυριανή κοινωνία. Ο τρόπος που χειριζόμαστε τους νέους και τα εφόδια που τους προσφέρουμε, θα παίξουν σημαντικό ρόλο στην μετέπειτα πορεία σημαντικών ζητημάτων του κόσμου.

Για να υπάρξει ένα καλύτερο, πιο πράσινο, ψηφιακό και τεχνολογικά αναπτυγμένο μέλλον, πρέπει να δώσουμε τις απαραίτητες ευκαιρίες στους νέους να δημιουργήσουν και να μεγαλουργήσουν.

Αναφερόμενη στην Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας, η κ. Θέα Πιερίδου, Υπεύθυνη Τύπου στο γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο, ανέφερε πως στόχος είναι «η ενδυνάμωση και η ενίσχυση της σημαντικότητας της ευρωπαϊκής νεολαίας έτσι ώστε να υπάρχει η δυνατότητα για ένα καλύτερο μέλλον πιο πράσινο, περιεκτικό και φυσικά ψηφιακό. Η συζήτηση θα γίνει σχετικά με τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που αντιμετωπίζει η κυπριακή νεολαία».

Οι προκλήσεις πρέπει να έχουν παγκόσμιες λύσεις

Μιλώντας για τον ρόλο του ως μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ο κ. Κώστας Μαυρίδης, Ευρωβουλευτής του ΔΗΚΟ, είπε ότι «πρόσφατα, είχαμε μία διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης στην οποία πολίτες από όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, εξέφρασαν κατευθείαν τις απόψεις τους για το μέλλον της Ευρώπης. Υπάρχουν απογοητεύσεις και φυσικά ανάμεσα και στη νεολαία η οποία έχει προσδοκίες αλλά πρόσεξα μια αλλαγή τα τελευταία χρόνια η οποία μου δίνει μεγάλη ελπίδα. Πριν από περίπου 15 με 20 χρόνια, λίγοι επένδυσαν τις προσδοκίες τους και το μέλλον τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σήμερα όλο και περισσότεροι πολίτες και ειδικά νέοι άνθρωποι, περιμένουν και απαιτούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση να πράξει με συγκεκριμένους τρόπους και να επηρεάσει και να διοικήσει την καθημερινή τους ζωή».

«Με αυτό στο μυαλό, θα πάω ένα βήμα παρακάτω», είπε ο κ. Μαυρίδης. «Σήμερα ζούμε σε ένα κόσμο που οι προκλήσεις πρέπει να έχουν παγκόσμιες λύσεις ή έστω στο ελάχιστο πολυμερείς λύσεις. Γι' αυτό και στον παγκόσμιο κόσμο και τον προκλήσεων από την κλιματική αλλαγή μέχρι το διεθνές εμπόριο, την οικονομία, την εργασία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία η πρόκληση ιδιαίτερα πρόσφατα και η γεωπολιτική αστάθεια τόσο στην περιοχή μας αλλά και περιφέρεια της ευρωπαϊκής ένωσης, δημιούργησαν ένα περιβάλλον στο οποίο η ΕΕ έχει να παίξει ένα βασικό ρόλο».

Συνοψίζοντας ο κ. Μαυρίδης τόνισε πως «ο ρόλος τον οποίο πρέπει να παίξει η ΕΕ, θα δώσω έμφαση στο ακόλουθο. Όλοι αυτοί οι εργασία στόχοι, η ψηφιακή αλλαγή, το διεθνές εμπόριο, η οικονομία, όλοι αυτοί οι στόχοι είναι καλά επιτευχθούν ή σε ένα βαθμό, πρέπει να διασφαλίσουμε τον γεωπολιτικό ρόλο της ΕΕ. Χωρίς σταθερότητα, ασφάλεια, ειρήνη στην περιοχή μας, εντός και εκτός της Ευρώπης, πιστεύω ότι δεν μπορούν να επιτευχθούν οι πιο πράσινες κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς».

Σχετικά με τη νεολαία, ο Ευρωβουλευτής είπε ότι «για να έχει μέλλον η Ευρώπη,

πρέπει να το πιστέψουν και τα νέα άτομα και οι μεγαλύτεροι σαν εμένα, περάσαμε μεγάλο μέρος της ζωή μας με μια Ευρώπη πιο αδύναμη και είναι στο χέρι της σημερινής νεολαίας να αναλάβει. Θα δώσω μια προσωπική μου εμπειρία στην οποία υπήρξαν στιγμές που η ΕΕ ενήργησε με έναν εκπληκτικά καλό τρόπο. Κάποιες φορές μας απογοητεύει. Ποιος είναι ο καλός τρόπος με τον οποίο η ΕΕ ενήργησε πρόσφατα; Αναφέρομαι στον τρόπο που ενεργήσαμε στις κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες της πανδημίας. Είμαι μέλος της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων της ΕΕ και ξέρω τις διαπραγματεύσεις για να επιτευχθεί το πακέτο των 750 δισ. Ευρώ, να δημιουργηθούν κανόνες και μεγάλο μέρος αυτού του πακέτου να κατανεμηθεί, όχι σε μορφή δανείου αλλά ως δανεισμού. Αυτές δεν είναι εύκολα καθήκοντα αν συμπεριληφθεί το γεγονός ότι είμαστε 27 κράτη μέλη και σε πολλές περιπτώσεις χρειαζόμαστε ομοφωνία».

«Αυτό ήταν ένα πολύ καλό παράδειγμα για το μέλλον της Ευρώπης», τόνισε ο κ. Μαυρίδης. «Πρώτον, η πολιτική μου ομάδα Σοσιαλιστές και Δημοκράτες - και είμαι περήφανος για αυτό - υποστηρίξαμε από την αρχή ότι οι νέοι πρέπει να κάνουν την πρακτική τους άσκηση επί πληρωμής. Δεύτερον, και είναι και προσωπική πεποίθηση, ως πολιτική ομάδα συζητούσαμε ότι χρειαζόμαστε μία δομή κατώτατου μισθού για όλη την Ευρώπη. Πρόσφατα, όπως γνωρίζετε, όλες αυτές οι μεγάλες συζητήσεις έφτασαν σε ένα σημείο που πλέον έχουμε ένα κράτος μέλος το οποίο δεν έχει κατώτατο μισθό, τώρα έχει την υποχρέωση να καθορίσει. Και όσο αυτό το θεωρώ σημαντικό, επηρεάζει με θετικό τρόπο ευάλωτες ομάδες, νέους, γυναίκες και άλλες ομάδες. Φυσικά, αρκετοί μπορούν να είναι αρκετά κριτικοί και να περιμένουν περισσότερα αλλά είναι ένα νόμισμα με δύο πλευρές. Περιμένουμε πολλά αλλά την ίδια ώρα η Ευρώπη έχει μια διαδικασία ανέλιξης και ελπίζω με την δική σας συμμετοχή και με τέτοιες συζητήσεις, μπορούμε όλοι να γίνουμε πιο σοφοί και να συνεισφέρουμε σε ένα εκπληκτικό έργο που ονομάζεται Ευρωπαϊκή Ένωση».

Μη αμειβόμενη πρακτική άσκηση

Λαμβάνοντας τον λόγο η κ. Μαρία Κολά, Πρόεδρος του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου είπε ότι «το τελευταίο σημείο στο οποίο αναφέρθηκε ο κ. Μαυρίδης είναι οι πρακτικές χωρίς πληρωμή αλλά και για ο κατώτατος μισθός. Η ερώτησή μου αφορά τις πρακτικές χωρίς πληρωμή. Αρχίζοντας από την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, η οποία καθορίζει ότι τα κενά στην νομοθεσία του Βελγίου, επιτρέπουν στους νέους να εκμεταλλεύονται τη δωρεάν εργασία ως πρακτική χωρίς πληρωμή. Ήταν μια υπόθεση στην οποία το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νέων πήρε στο δικαστήριο. Το Ευρωπαϊκό Φόρουμ νέων κέρδισε την υπόθεση και τώρα προσπαθούμε να αποκλείσουμε τη πρακτική χωρίς πληρωμή σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο ψήφισε υπέρ της απόφαση η οποία καλεί τον αποκλεισμό των πρακτικών χωρίς πληρωμή.

Οι συζητήσεις έχουν ξεκινήσει και στην δική μας Βουλή, σαν μια πρωτοβουλία ενός έργου της Βουλής των Νέων. Βρισκόμαστε σε μια φάση κατά την οποία ξεκίνησαν οι διαβουλεύσεις με όλους τους εμπλεκόμενους για να αλλάξει αυτή η νομοθεσία. Η ερώτηση είναι πως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα εξασφαλίσει ότι θα δημιουργηθούν πολιτικές στα κράτη μέλη σχετικά με τη μη αμειβόμενη πρακτική άσκηση και τον τρόπο με τον οποίο θα συνεργαστείτε με την ευρωπαϊκή νεολαία ως το αντιπροσωπευτικό μας όργανο σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και με άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ για να

επιτύχετε το καλύτερο δυνατό σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης;»

Απαντώντας, ο κ. Μαυρίδης ανέφερε πως «σχετικά με την εκπαίδευση για τις πρακτικές, υπάρχουν νομικά ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν ωστόσο είναι τόσο η πολιτική μου άποψη όσο και της πολιτικής μου ομάδας ότι ως θεσμικό όργανο της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να είναι υποδειγματικό για όλους τους άλλους εργοδότες όχι μόνο από πλευράς μισθών αλλά και από πλευράς απασχόλησης. Και γνωρίζω ότι υπάρχουν πολλές φορές περιστατικά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που δεν μας κάνουν πολύ περήφανους, αλλά ταυτόχρονα μαθαίνουμε από τις εμπειρίες μας και βελτιωνόμαστε και προσπαθούμε να το χρησιμοποιήσουμε ξανά ως υποδειγματική απασχόληση για τους υπόλοιπους της κοινωνίας».

Απαραίτητη η συμμετοχή των νέων στην χάραξη πολιτικής

Απευθυνόμενη προς τον κ. Μαυρίδη η κ. Χριστιάνα Ξενοφώντος, εκλεγμένο μέλος του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Νέων από το 2020, ανέφερε «όπως προαναφέρθηκε αυτή είναι η Ευρωπαϊκή Χρονιά Νεολαίας. Ένα από τα σημαντικότερα θέματα που θίξαμε μέχρι στιγμής ήταν και είναι η συμμετοχή των νέων και όταν αναφερόμαστε σε αυτό, δεν εννοούμε μόνο την εκλογική διαδικασία ή την ψηφοφορία ή την διαδικασία διαβούλευσης την οποία η πλειοψηφία των φορέων χάραξης της πολιτικής αποφάσισαν να έχουν με τους νέους, αλλά εννοούμε μια εφ' όλης της ύλης συμμετοχή των νέων στην χάραξη πολιτικής από την αρχή μέχρι το τέλος.

Ως νέοι μας αρέσει το συναίσθημα συνεργασίας για τις πολιτικές και αυτό έχει αντίκτυπο στην δική μας συμμετοχή, στο πόσο δραστήριοι επιλέγουμε να είμαστε εμείς οι νέοι σε πολιτικό επίπεδο. Είναι εκπληκτικό πως ο μέσος όρος ηλικίας των βουλευτών στην Ευρώπη σήμερα, είναι τα 50 και μόλις 5% των βουλευτών είναι κάτω των 30 ετών. Αναμένουμε φυσικά από τους νέους να νιώθουν ότι αντιπροσωπεύονται το οποίο είναι κάτι λίγο περίεργο. Εσείς, ως μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με ποιους τρόπους μπορείτε να διαβεβαιώσετε ότι στις επερχόμενες ευρωπαϊκές εκλογές θα έχουμε συμμετοχή των νέων όπως επίσης και νέους υποψήφιους και νέες γυναίκες, κάτι το οποίο είναι απαραίτητο σήμερα;»

Απαντώντας, ο κ. Μαυρίδης ανέφερε πως η «συμμετοχή των νέων στις εκλογές είναι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα και ίσως να μην είναι μόνο ζήτημα στην Κύπρο αλλά και σε άλλα κράτη μέλη. Μέσα από τις ευρωπαϊκές κοινωνίες υπάρχει ένας ανεπτυγμένος θυμός ή μια ανεπτυγμένη απογοήτευση την οποία οι δημοκρατίες μας δεν είναι τόσο ελεύθερες όσο παρουσιάζονται αλλά μερικές φορές εγκλωβίζονται από ομάδες ειδικών συμφερόντων, όπως για παράδειγμα ο τραπεζικός τομέας. Είναι σπουδαίο καθήκον για ανθρώπους, ιδιαίτερα σαν εμένα, στην επιτροπή οικονομικών υποθέσεων, να παλέψουμε και να αποδείξουμε ότι προσπαθούμε να βρούμε μια ισορροπία μεταξύ των οικονομικών συμφερόντων, της επιχειρηματικότητας, της ανάπτυξης και της απασχόλησης και ταυτόχρονα των κοινωνικών δικαιωμάτων και τις κοινωνικής ένταξης. Αυτό δεν είναι εύκολη δουλειά αλλά τουλάχιστον υπάρχει η πεποίθηση το παρελθόν των Σοσιαλιστών και Δημοκρατικών».

«Στην Κύπρο, αυτοί που επικοινωνούν μαζί μου μέσα από τα Μέσα Κοινωνικής

Δικτύωσης, ειδικά νέοι, παίρνω την ευκαιρία να τους ωθήσω στο να έχουν μεγαλύτερη εμπλοκή στην πολιτική και ειδικότερα να συμμετέχουν ακόμα και με δική τους υποψηφιότητα. Στο σημείο που μπορώ να βοηθήσω, θα βρίσκομαι δίπλα τους. Μερικές φορές κάνοντας χιούμορ, εάν αποσυρθώ ποτέ από την πολιτική, μπορώ να προσληφθώ ως σύμβουλος σε κάποιους νέους», πρόσθεσε.

Τουρκική γλώσσα στην ΕΕ

Από την πλευρά του ο κ. Ahmet Aksunlar, Ευρωπαίος πρεσβευτής νεολαίας είπε ότι είναι «μεγάλη τιμή, ένα μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να ακούσει τους νέους. Την 26η Σεπτεμβρίου όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης γιόρτασαν την ευρωπαϊκή ημέρα γλωσσών. Μιλώντας για τις δυσκολίες αλλά και τις ευκαιρίες για τους νέους στην Κύπρο, ποια είναι η άποψή σας σχετικά με την τουρκική γλώσσα η οποία δεν είναι Ευρωπαϊκή Γλώσσα; Με αυτό τον τρόπο δεν βγάζουμε από την εξίσωση τους νέους στην Τουρκία; Μία από τις θεμελιώδεις αρχές της νεολαίας είναι η πολυγλωσσία που στοχεύει στην επικοινωνία με τους πολίτες στη δική τους γλώσσα. Ωστόσο ως Τουρκοκύπριος νέος δεν έχω το προνόμιο να το κάνω αν και είμαι όσο Ευρωπαίος όσο είστε και εσείς. Η ερώτησή μου είναι ποια είναι η γνώμη σας για αυτό το ζήτημα και την ίδια στιγμή ποιες είναι οι προσπάθειές σας για μια λύση;»

Απαντώντας, ο κ. Μαυρίδης ανέφερε πως «το μόνο που γνωρίζω για αυτό το ζήτημα είναι πως, μερικά χρόνια πριν έγινε πρόταση από τον Πρόεδρο της Κύπρου και η απάντηση από τον τότε πρόεδρο της Κομισιόν ήταν πως αυτό είναι ζήτημα το οποίο θα αποφασιστεί από το συμβούλιο και τότε δεν υπήρξε θετική ανταπόκριση από το συμβούλιο. Δεν γνωρίζω περισσότερα για αυτό το θέμα και σίγουρα διαδικαστικά δεν είναι εύκολο. Σίγουρα υπάρχουν στη μέση και τα πολιτικά ζητήματα».

«Πρόσφατα έδωσα συνέντευξη σε ένα τουρκοκυπριακό μέσο και υποστήριξα ότι πρέπει να υπάρξουν τρόποι συμμετοχής της τουρκοκυπριακής κοινότητας κάτω από την Ευρωπαϊκή στέγη. Και συμφωνώ ότι δεν είσαι λιγότερο ευρωπαίος από οποιονδήποτε άλλο. Το ευρώ μπορεί να είναι ένας οικονομικός τρόπος για την εξυπηρέτηση των συμφερόντων τόσο των δύο κοινοτήτων όσο και της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης», πρόσθεσε ο κ. Μαυρίδης.

Ενίσχυση και ενδυνάμωση των γυναικών

Η Aliye Taygun, Υπεύθυνη διεθνών σχέσεων, Oxygono, είπε πως «ως νέα επαγγελματίας στην Κύπρο αντιμετώπισα προκλήσεις ωστόσο υπήρξαν φορές που στάθηκα τυχερή και άδραξα πολλές ευκαιρίες σε διαφορετικούς τομείς της δουλειάς μου. Επιπλέον, το να συμμετέχω σε μια τέτοια δουλειά μου παρέχει επίσης μια ευκαιρία δικτύωσης, την οποία εκτιμώ βαθύτατα.

Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν ακόμη πολλές νέες μορφωμένες γυναίκες που υποφέρουν από την έλλειψη πρόσβασης σε παρόμοιες ευκαιρίες και ωστόσο οι φωνές και οι απόψεις τους δεν ακούγονται. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να καταβληθεί προσπάθεια για την ευαισθητοποίηση σχετικά με αυτό το θέμα και την παροχή στις γυναίκες περισσότερα δικαιώματα στην απασχόληση σε όλο το νησί. Κ. Μαυρίδη θα ήθελα την γνώμη σας για το ποιες ενέργειες πρέπει να γίνουν για την ενίσχυση και ενδυνάμωση των γυναικών στην Κύπρο».

Απαντώντας, ο κ. Μαυρίδης ανέφερε πως «γνωρίζω ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση προσπαθεί σκληρά να προωθήσει αυτό το ζήτημα και θα δώσω δύο παραδείγματα. Το ένα είναι το διοικητικό συμβούλιο εξουσιοδοτεί την ΕΕ έτσι μέχρι το 2024 ή το 2026, σε εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα ορισμένο ποσοστό γυναικών. Με αυτή την αλλαγή στο κοινωνικό περιβάλλον, δεν νομίζω».

Αναφερόμενος σε παραδείγματα, ο κ. Μαυρίδης είπε ότι «ορισμένες γυναίκες αξιωματικοί στην Εθνική Φρουρά υπέστησαν διακρίσεις επειδή ήταν γυναίκες. Δεν αναμείχτηκα στο ίδιο το θέμα, αλλά υποστήριξα το δικαίωμά τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως θα υποστήριζα το δικαίωμα κάθε ευάλωτης ομάδας και εις βάρος των διακρίσεων. Δυστυχώς, παρόλο που είναι υποχρεωτική οδηγία της ΕΕ για την εξάλειψη τέτοιων διακρίσεων κατά των γυναικών, ακόμα και στην Κύπρο λέμε πολύ περισσότερα δημόσια απ' ό,τι στην πράξη».

«Ωστόσο βλέπω και βήματα προόδου. Ας μην απογοητευόμαστε. Είναι ένας κοινωνικός αγώνας ο οποίος χρειάζεται χρόνια ακόμα και δεκαετίες και πιστεύω ότι οι γυναίκες αξίζουν πολύ περισσότερα από όσα έχουν μέχρι τώρα», κατέληξε ο κ. Μαυρίδης.

Όταν η νεολαία είναι ενωμένη πολλά μπορούν να γίνουν

Λαμβάνοντας τον λόγο η Aliye Taygun, είπε πως «πιστεύω πως όταν η νεολαία είναι ενωμένη πολλά μπορούν να γίνουν. Ένα παράδειγμα είναι αυτό του περιβάλλοντος. Το 2022 ζήσαμε αρκετές πυρκαγιές σε όλο το νησί. Κάθε φορά οργανισμοί νεολαίας είναι έτοιμοι να συνεργαστούν και να βοηθήσουν. Σε ότι αφορά τους εράνους αυτή οι οργανισμοί δεν κατέχουν πολλά κονδύλια, καταφέρουν μέσω των εράνων να μαζέψουν αρκετά χρήματα. Πάνω σε αυτό, θα ήθελα την γνώμη σας για το τι μπορεί να γίνει έτσι ώστε αυτοί οι οργανισμοί να τύχουν περισσότερης υποστήριξης σε περιπτώσεις εράνων για επείγοντα θέματα;».

Ενίσχυση της φωνής των νέων

Μιλώντας για το θέμα ο Ahmet Aksunlar, είπε ότι «με αφορμή το γεγονός ότι το 2022 είναι το ευρωπαϊκό έτος νεολαίας, έγινε αντιληπτό ότι πολλά δημόσια και ιδιωτικά ινστιτούτα ενισχύουν την φωνή της νεολαίας και ενθαρρύνουν την συμμετοχή της στις κοινωνίες. Είδαμε τόσο πολιτικούς στην Κύπρο αλλά και στο εξωτερικό να πλησιάζουν θερμά την νεολαία, κάτι το οποίο δεν είχαμε ξαναδεί. Πως μπορεί αυτό να είναι σταθερή πρακτική και προτεραιότητα;».

Δημιουργία τεστ ανίχνευσης επιρροής

«Εγώ θα παραμείνω στην συμμετοχή της νεολαίας», είπε η κ. Ξενοφώντος, «γιατί ως νέοι, επηρεαζόμαστε μακροπρόθεσμα από τις πολιτικές και τις επιλογές στις οποίες προβαίνουν οι αρχηγοί μας σήμερα και ζούμε περισσότερο τις συνέπειες των αποφάσεων του παρελθόντος αλλά και του παρόντος.

Είναι σημαντικό να ακούγονται άξιες φωνές για τις εμπειρίες μας και για αυτό τον λόγο το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας από την αρχή αυτής της χρονιάς,

αναφερόμαστε στα μέλη μας για την κληρονομιά αυτή της χρονιάς να είναι η εισαγωγή των δοκιμασιών της ευρωπαϊκής νεολαίας. Και αν αυτές οι δοκιμασίες θα εκτιμηθούν για την επιρροή τους. Κάθε νέα νομοθεσία και πολιτική θα εκτιμηθούν και θα ξέρουμε τι επιρροή έχουν στους νέους.

Για παράδειγμα, αν η εκτίμηση δείξει ότι υπάρχει δυνατότητα επιρροής στους νέους, τότε θα πρέπει να υπάρξει διαβούλευση με τους νέους γενικά και τους νέους ειδικούς και οργανισμούς νεολαίας. Με άλλα λόγια, όταν προτείνεται μια νέα νομοθεσία σχετικά με την επιχειρηματικότητα, για παράδειγμα, θα ήταν υποχρεωτική η διαβούλευση και με τους νέους. Εάν εντοπιστεί αρνητικός αντίκτυπος σε μια συγκεκριμένη ομάδα νέων μέσω της αξιολόγησης επιπτώσεων ή της διαβούλευσης, τότε θα πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα μετριασμού πριν από τη δρομολόγηση του νέου νόμου ή πολιτικής.

Η δημιουργία ενός τεστ για τη νεολαία με αυτά τα απλά βήματα θα εξασφάλιζε επίσης μια συγκεκριμένη συνέχεια της διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης και αποτελούν μια πραγματική κληρονομιά για το ευρωπαϊκό έτος της νεολαίας και θα συνεχίσει επίσης όσων ακούσαμε τις προηγούμενες εβδομάδες από την πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη διασφάλιση ότι οι μελλοντικές γενιές θα βρίσκονται στο επίκεντρο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της ΕΕ. Θα ήθελα λοιπόν να ακούσω τις απόψεις σας σχετικά με αυτό το ευρωπαϊκό τεστ και αν είστε υπέρ αυτού ή αν πιστεύεται ότι ένα τέτοιο εργαλείο θα έχει έναν πραγματικό αντίκτυπο το να υπάρχουν πολιτικές οι οποίες δημιουργήθηκαν από τους νέους για τους νέους».

Απαντώντας, ο κ. Μαυρίδης ανέφερε πως αυτό που ανέφερε είναι «μια καταπληκτική ιδέα. Αυτά όλα είναι ζητήματα πάνω στα οποία μπορούμε να χτίσουμε κα περιμένω ότι θα σας δω ξανά στις επερχόμενες ευρωπαϊκές εκλογές και ελπίζω να μπορούμε να χτίσουμε πάνω στα δικά σας όνειρα για μια καλύτερη Ευρώπη και μια καλύτερη Κύπρο».

Ψυχική υγεία και νέοι

Από την πλευρά της η κ. Κολά είπε πως «θα αναφερθώ σε κάτι το οποίο υπάρχει και είναι σημαντικό κανείς δεν μιλούσε για αυτό αλλά πλέον σχεδόν όλοι μιλούν για αυτό. Αμέσως μετά την πανδημία, το σημαντικότερο θέμα είναι τα θέματα ψυχικής υγείας και πως όλα, συμπεριλαμβανομένης και της πανδημίας, επηρέασαν την νεολαία, όχι μόνο στην Κύπρο αλλά και σε όλο τον κόσμο. Σύμφωνα με στοιχεία του συμβουλίου νεολαίας Κύπρου, οι νέοι αντιμετωπίσουν ζητήματα με την ψυχική τους υγεία». Συνέχισε λέγοντας ότι σε «Ευρωπαϊκό επίπεδο βλέπουμε να συμβαίνουν πολλές καμπάνιες ευαισθητοποίησης αλλά τι συμβαίνει σε εθνικό επίπεδο, ειδικά τώρα που έχουμε αυτά τα δεδομένα και βλέπουμε ότι τα σχέδια τα οποία υπήρχαν για αυτό το θέμα, ουσιαστικά σταμάτησαν να δουλεύουν. Ως νέου, δεν έχουμε την βοήθεια η οποία παρεχόταν ελεύθερα. Είδαμε ότι η Κυβέρνηση έκανε μερικά βήματα μπροστά με ορισμένα εργαλεία κατά την διάρκεια της πανδημίας, ωστόσο στόχευαν συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού. Τι γίνεται μετά από αυτό όμως και τι θα γίνει με τους νέους οι οποίοι είναι άνεργοι, ή πάσχουν από κορωνοϊό αλλά και όλα αυτά τα ζητήματα τα οποία έχουν να αντιμετωπίσουν καθημερινά αλλά και για την πίεση από την κοινωνία για τα όσα πρέπει να κάνουν οι νέοι;».

Απαντώντας, ο κ. Μαυρίδης ανέφερε πως «είτε σε μεγάλο είτε σε μικρό βαθμό οι αρμοδιότητές των κρατών μελών και η Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω των ιδρυμάτων της και ειδικά μέσω της Ευρωβουλής, προσπαθούμε σκληρά να θέσουμε ζήτημα ότι είναι πάντα καλύτερο μια ενοποιημένης ευρωπαϊκή απάντηση για τη διαχείριση αυτών των ζητημάτων. Το καλύτερο και πιο πρόσφατο παράδειγμα ήταν η διαχείριση της πανδημίας. Έγιναν λάθη; Ναι. Αντιδράσαμε και δράσαμε καθυστερημένα; Ναι. Αλλά στο τέλος συγκεντρωθήκαμε και ενεργήσαμε σαν ευρωπαίοι μέσω μιας ευρωπαϊκής απάντησης».

«Κανένα κράτος μέλος θα ήταν καλύτερα να ενεργούσε ανεξάρτητα σε σχέση με την πανδημία. Πολλές φορές, όταν συζητάμε αυτά τα ζητήματα όταν σχηματίζουμε οδηγίες ή ακόμα και κανονισμούς, βρισκόμαστε μπροστά σε ένα δίλλημα. Όταν προσπαθούμε να δημιουργήσουμε κάτι το οποίο να ταιριάζει σε όλους, τότε πολλά κράτη μέλη αντιδρούν αρνητικά και το απορρίπτουν. Αν έχουμε ένα πιο χαλαρό τρόπο ο οποίος και πάλι όμως θα ταιριάζει σε όλους, τότε τείνουμε να μην είμαστε αποτελεσματικοί. Είναι ένα βάρος της ευθύνης, τις περισσότερες φορές των κυβερνήσεων των κρατών μελών, να πάρουν την δομή και τις πηγές που παρέχονται από την ΕΕ, και να δράσουν από μόνοι τους με υπεύθυνο τρόπο για εξυπηρέτηση των συμφερόντων των πολιτών. Για παράδειγμα, στην εγκατάσταση πλαισίου ανθεκτικότητας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, υπήρξε μάχη έτσι ώστε η κοινωνική στέγαση ως ένας τομέας για τα κράτη μέλη να διατεθούν πόροι μέσω αυτής της διευκόλυνσης. Η Πορτογαλία έλαβε περισσότερα από πέντε δισ. Ευρώ, η Ισπανία πάνω από 1 δισ. Ευρώ. Ξέρετε πόσα χρήματα ζήτησε η Κύπρος; Ούτε και ένα ευρώ», συνέχισε ο κ. Μαυρίδης.

«Άρα μερικές φορές, περιμένουμε δράσεις από την Ευρώπη ωστόσο είναι και πρωτοβουλία των κρατών μελών να δράσουν και εκείνα», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Η ΚΥΠΡΟΣ ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΕΙ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ

“ALL ABOUT FERTILITY”

THALIA CHRISTODOULIDOU, TOURISM OFFICER, CYPRUS DEPUTY MINISTRY OF TOURISM
SAVIA ORPHANIDOU, MEMBER OF HOUSE OF REPRESENTATIVES, REPUBLIC OF CYPRUS

NICOS ZOTTIS, M.D. OBSTETRICIAN-GYNECOLOGIST

SOPHIA PARASKEVA, MARKETING & COMMUNICATIONS MANAGER

SAGHAR KASIRI, DIRECTOR OF EUROPEAN OPERATIONS FOR CRYOS
INTERNATIONAL

DISCUSSANT: ELENI ANTONIOU, WRITER, BLOGGER, PODCASTER

Η ανάγκη περαιτέρω ενημέρωσης και δημιουργίας στρατηγικής για την ανάπτυξη το τουρισμού γονιμότητας αλλά και η βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου, τέθηκε στο επίκεντρο της συζήτησης στο τραπέζι με τίτλο «All About Fertility», στο πλαίσιο των εργασιών του 3ου Cyprus Forum.

Ανάπτυξη του τουρισμού γονιμότητας

Στο πρώτο μέρος, σε παρουσίασή της, η Διευθύντρια Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων της Cryos International κ. Saghar Kasiri, ανέφερε ότι βάσει των στοιχείων του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, το 15% των ζευγαριών, αντιμετωπίζουν θέματα υπογονιμότητας που είτε σχετίζονται με παθήσεις του αναπαραγωγικού συστήματος, είτε οφείλεται σε άλλους παράγοντες όπως η ηλικία, το κάπνισμα, το στρες, η κακή διατροφή. Πρόσθετα, υπολογίζεται ότι, 48 εκατομμύρια ζευγάρια και 185 εκατομμύρια μονήρη άτομα, αντιμετωπίζουν θέματα υπογονιμότητας παγκοσμίως.

Όπως σημείωσε η κ. Kasiri, τα τελευταία σαράντα χρόνια, περισσότερα από 8 εκατομμύρια παιδιά παγκοσμίως, γεννήθηκαν μέσω της τεχνολογικά υποβοηθούμενης αναπαραγωγής. Ακόμη, η δωρεά σπέρματος και ωαρίων, είναι μια πολύ αποτελεσματική επιλογή για τα ζευγάρια που βρίσκονται αντιμέτωπα με την υπογονιμότητα και σε αυτό, σημαντικό ρόλο έχουν οι τράπεζες γαμετών.

Εξάλλου, η Saghar Kasiri, αναφέρθηκε στην ανάπτυξη του τουρισμού γονιμότητας, τονίζοντας ότι ο ευρωπαϊκός χώρος είναι η μεγαλύτερη αγορά με μερίδιο εσόδων 50,1% κατά το 2018. Περισσότεροι από 80,000 κύκλοι δωρεάς ωαρίων έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια. Πρόσθετα, τα έσοδα από τη θεραπεία με δωρεά ωαρίων μόνο στην Ισπανία υπερβαίνουν κατά πολύ τα 300 εκατομμύρια ευρώ, χωρίς σε αυτά να περιλαμβάνονται τα έσοδα από τον τουρισμό.

Επεσήμανε ακόμη την σημασία που διαδραματίζει στην ανάπτυξη του τουρισμού γονιμότητας το κόστος θεραπείας, η έλλειψη δοτών στις χώρες προέλευσης, τα ποσοστά επιτυχίας, καθώς επίσης και οι ρυθμιστικοί κανόνες ή και περιορισμοί που μπορεί να έχει μια χώρα όπως η απαγόρευση της δωρεάς, η ανωνυμία δοτών.

Η Κύπρος, είπε, διαθέτει όλα τα απαραίτητα χαρακτηριστικά για να αναπτυχθεί ο τομέας του τουρισμού γονιμότητας, τόσο εξαιτίας της γεωγραφικής της θέσης, όσο και λόγω του κλίματός της και των κατάλληλων υποδομών και ρυθμιστικών κανόνων που ευθυγραμμίζονται με τις Οδηγίες της ΕΕ περί Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας Ανθρώπινων Ιστών και Κυττάρων.

«Η Cryos International, ως η πρώτη ανεξάρτητη τράπεζα σπέρματος και ωαρίων στην Κύπρο παρέχει υψηλής ποιότητας σπέρμα και ωάρια, τηρώντας τα πρότυπα ασφαλείας, ελέγχου, επεξεργασίας, αποθήκευσης και διανομής».

Αναφορικά με την ανάπτυξη του τουρισμού γονιμότητας, η Τουριστική Λειτουργός του Υφυπουργείου Τουρισμού, Θάλεια Χριστοδουλίδου, σημείωσε πως στο παρελθόν έγιναν ορισμένες στοχευμένες ενέργειες προώθησης του ιατρικού τουρισμού. Ωστόσο, η ανάπτυξη του τουρισμού βρίσκεται σε πρώιμα στάδια.

Οι προσπάθειες του Υφυπουργείου, γίνονται από κοινού με το Φορέα Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου. Λόγω της πανδημίας, το Υφυπουργείο τουρισμού δεν προχώρησε σε προωθητικές δράσεις τα τελευταία χρόνια για την ανάπτυξη συγκεκριμένων τομέων του ιατρικού τουρισμού στην Κύπρο. Στα πλάνα του Υφυπουργείου το επόμενο διάστημα, είναι να ξεκινήσει μια στοχευμένη προώθηση εξειδικευμένων θεραπειών σε συγκεκριμένες αγορές, περιλαμβανομένων και των θεραπειών γονιμότητας, στοχεύοντας στην ανάπτυξη του τουρισμού γονιμότητας.

Έλλειψη απαραίτητης ενημέρωσης

Στο δεύτερο μέρος, κατά τη διάρκεια της συζήτησης, ο μαιευτήρας- γυναικολόγος Δρ. Νίκος Ζωττής, ανέφερε ότι δεν υπάρχει επαρκής ενημέρωση αναφορικά με τα θέματα γονιμότητας, ιδιαίτερα προς τους νέους. Όπως υπογράμμισε, σε θέματα ενημέρωσης, καλούνται να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο τόσο το Υπουργείο Υγείας, όσο και η επιστημονική κοινότητα.

Η Βουλευτρια Σάβια Ορφανίδου, στη δική της τοποθέτηση είπε πως στο παρελθόν έλαβε την πρωτοβουλία για τη δημιουργία ενημερωτικής εκστρατείας, καθώς είχε αντιληφθεί αυτό το κενό που εντοπίζεται στην ενημέρωση για θέματα γονιμότητας. Σε συζήτηση που έγινε στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στη Βουλή, καθορίστηκε ότι οι υπεύθυνοι για θέματα ενημέρωσης θα πρέπει να είναι το Συμβούλιο Ανθρώπινης Αναπαραγωγής σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας.

Πρόσθετα, η Βουλευτρια υπογράμμισε τη σημασία της ενημέρωσης, τόσο των γιατρών, των κλινικών εξωσωματικής γονιμοποίησης, όσο και των ασθενών, λαμβάνοντας υπόψη παραδείγματα καλών πρακτικών από άλλες χώρες.

Η κ. Kasiri υπέδειξε πως δεν υπάρχει η κατάλληλη ενημέρωση από τους γιατρούς προς τους ασθενείς, όπως επίσης και από τη γυναικολογική εταιρεία προς τα μέλη της. Πρόσθεσε ακόμη πως, είναι πολύ σημαντικό, αυτές οι διαδικασίες να γίνονται από γιατρούς σε εξειδικευμένους σε θέματα γονιμότητας και οι γυναίκες να είναι ενήμερες για τις επιλογές τους. Παράλληλα, συνέστησε, να χαμηλώσει το ηλικιακό όριο στα 30 έτη, όπου η ποιότητα των ωαρίων είναι καλύτερη και η ποσότητα μεγαλύτερη.

Κρυοσυντήρηση ωαρίων

Αναφερόμενη στους τρόπους διατήρησης της γονιμότητας, είτε για ιατρικούς, είτε για κοινωνικούς σκοπούς, η κ. Kasiri, επεσήμανε ότι η κρυοσυντήρηση σπέρματος και ωαρίων, δίνει την ευκαιρία σε άντρες και γυναίκες να αποκτήσουν παιδιά αργότερα στη ζωή τους. Ακόμη, τόνισε πως η Κύπρος είναι η μόνη χώρα που παρέχει επιδότηση σε γυναίκες άνω των 35 ετών για κρυοσυντήρηση ωαρίων για κοινωνικούς σκοπούς.

Σε ερώτηση για την απόφαση του Υπουργείου Υγείας να θέσει το όριο για την επιδότηση για την κρυοσυντήρηση ωαρίων στα 35 χρόνια, μια ηλικία όπου η γονιμότητα αρχίζει να φθίνει, η κ. Ορφανίδου ανέφερε ότι η απόφαση πάρθηκε από το Υπουργείο Υγείας βασισμένη σε έρευνες που έγιναν στις Η.Π.Α., Ηνωμένο Βασίλειο και Ευρώπη και επισήμανε ότι σε περίπτωση που υπάρχει ιατρικός λόγος, οι γυναίκες μπορούν να λάβουν τη χορηγία και νωρίτερα. Αναφορικά με το θέμα της ανάπτυξης του τουρισμού γονιμότητας, η Σάβια Ορφανίδου τόνισε ότι το Υπουργείο Υγείας θα

πρέπει να συνεργαστεί στενά με το Υφυπουργείο Τουρισμού για την ανάπτυξη του τουρισμού γονιμότητας, λαμβάνοντας υπόψη τα οικονομικά οφέλη που θα προκύψουν.

Από την πλευρά της, η Σοφία Παρασκευά, μοιράστηκε με τους παρευρισκόμενους την δική της εμπειρία γονιμότητας και το «ταξίδι» της κρυοσυντήρησης ωαρίων. Σημείωσε ότι τυχαία ανακάλυψε πως η γονιμότητά της άρχισε να φθίνει, ενώ είχε μια μοναχική και συναισθηματική εμπειρία, καθώς δεν είχε λάβει την κατάλληλη πληροφόρηση γι' αυτό το θέμα, ούτε για την ίδια τη διαδικασία. Σε αυτή την πορεία, είπε, βρήκε πάρα πολλές γυναίκες που αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα, τονίζοντας ότι αποτελεί ένα τεράστιο θέμα που θα χρήζει περεταίρω ενημέρωσης.

Απαραίτητες οι αλλαγές στη νομοθεσία

Ο Δρ. Ζωττής επεσήμανε την απουσία ενημέρωσης των ξένων για τις υπηρεσίες που παρέχονται στην Κύπρο και υπογράμμισε την ανάγκη προώθησης των υπηρεσιών. Πρόσθετα, ένας ακόμη ανασταλτικός παράγοντας είναι το θέμα της ανωνυμίας των δοτών που υπάρχει στην Κύπρο, καθώς, άτομα από το εξωτερικό μπορεί να θέλουν να έρθουν στη χώρα μας για θεραπεία γονιμότητας, αλλά να επιθυμούν μη ανώνυμο δότη, επισημαίνοντας την ανάγκη για την αλλαγή νομοθεσίας, ακολουθώντας το παράδειγμα της Ελλάδας.

Η αλλαγή της νομοθεσίας για την ύπαρξη ανώνυμων και μη ανώνυμων δωρεών στην Κύπρο, θα δώσει τη δυνατότητα στα παιδιά που προέρχονται από μη ανώνυμους δότες να μάθουν πληροφορίες για το γενετικό τους παρελθόν και να επικοινωνήσουν με τον δότη στην ηλικία των 18 ετών.

Η κ. Ορφανίδου πρόσθεσε ότι αλλαγές στην νομοθεσία αναμένονται και στην Κύπρο μετά από εισηγήσεις του Συμβουλίου Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής στο Υπουργείο Υγείας, ενώ ταυτόχρονα τόνισε την ανάγκη δημιουργίας αρχείου δοτών γαμετών.

Καταλήγοντας, η Διευθύντρια Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων της Cryos International, Saghar Kasiri, σημείωσε ότι χρειάζεται να βελτιωθεί το ρυθμιστικό πλαίσιο, να ενισχυθούν οι εκστρατείες ενημέρωσης και να αναπτυχθεί η κατάλληλη στρατηγική, ώστε η Κύπρος να καταστεί «καταφύγιο γονιμότητας».

Inclus
Unleashing the power

Forum.
Learn more together

**Cyprus
Forum.**
Learn more together

**Cyprus
Forum.**
Learn more together

Cyprus

ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

"BENEFITS OF ATTRACTING INTERNATIONAL TECH COMPANIES"

ANGELE GIULIANO, EIC AMBASSADOR, MANAGING DIRECTOR ACROSSLIMITS

PETR VALOV, FOUNDER & CEO, EXNESS

STAVROS DRAKOULARAKOS, GENERAL MANAGER PHILIP MORRIS CYPRUS

EVGENIOS EVGENIOU, CHAIRMAN, INVEST CYPRUS

DISCUSSANT: FABIO MARIA MONTAGNINO, HEAD OF INNOVATION &
ENTREPRENEURSHIP, THE CYPRUS INSTITUTE

Η έλξη διεθνών εταιρειών τεχνολογίας αντιπροσώπευε μια βασική πολιτική για τη δημιουργία ακμάζων οικονομικών οικοσυστημάτων τα τελευταία τριάντα χρόνια. Οι εταιρείες τεχνολογίας αντιπροσωπεύουν άγκυρες σε έξυπνες και εξειδικευμένες οικονομίες, καθώς η παρουσία τους δημιουργεί ένα οικοσύστημα MME και νεοφυών επιχειρήσεων που βασίζονται στη γνώση και μια καλύτερη στάση απέναντι στην καινοτομία.

Οι επιτυχημένες χώρες έχουν συνδυάσει την προσφορά τους σε εξαιρετικό ανθρώπινο κεφάλαιο και υποδομές με εστιασμένα κίνητρα και φορολογικές απαλλαγές. Ωστόσο, οι παγκόσμιες γεωπολιτικές συνθήκες αλλάζουν ταχέως και η μετεγκατάσταση των βασικών και κρίσιμων εταιρειών τεχνολογίας, καθώς και των αλυσίδων εφοδιασμού τους, επηρεάζεται από συγκρούσεις και πολιτικές αποσύνδεσης, που αντισταθμίζουν τα οικονομικά πλεονεκτήματα. Πώς οι πολιτικές έλξης και οι εταιρικές στρατηγικές πρόκειται να αντιμετωπίσουν τη νέα διεθνή κατάσταση; Πώς άλλοι παράγοντες, όπως η εξέλιξη των αγορών εργασίας και κεφαλαίων, θα δημιουργήσουν νέες ευκαιρίες και απειλές; Αυτά κλήθηκαν να συζητήσουν οι συμμετέχοντες του πάνελ με τίτλο «Benefits of attracting international tech companies»

Ο Fabio Maria Montagnino, Head of Innovation & Entrepreneurship στο Cyprus Institute, έθεσε το βασικό ερώτημα της συζήτησης σχετικά με την προσέλκυση εταιρειών στην Κύπρο και τι αφήνουν πίσω όταν αποχωρούν. «Αυτές οι δύο διαστάσεις πιστεύω συνδέονται πραγματικά, επειδή ο τρόπος με τον οποίο προσεγγίζεται μια χώρα μας επιτρέπει να ξέρουμε ότι κινείται προς μια κατεύθυνση και αφήνει κάτι περισσότερο ως προς τον αντίκτυπο και περισσότερο όσον αφορά την ενασχόληση των ανθρώπων εδώ» είπε.

Τι κάνει μια χώρα ελκυστική

Ο Σταύρος Δρακουλαράκος, General Manager της Philip Morris Cyprus, ανοίγοντας τη συζήτηση ανέφερε ότι είναι η πρώτη φορά που λαμβάνει μέρος σε ένα τέτοιο πάνελ, και ο λόγος είναι ο μετασχηματισμός της εταιρείας. «Πριν από δέκα χρόνια δεν νομίζω ότι θα ήταν σε αυτό το πάνελ επειδή η Philip Morris. Όπως ξέρετε ήταν καπνοβιομηχανία, αλλά σήμερα αυτοπροσδιοριζόμαστε ως μία εταιρεία τεχνολογίας και επιστήμης και υπηρεσιών και ο λόγος για αυτό είναι ότι έχουμε επενδύσει αρκετά σχεδόν εννέα δισεκατομμύρια δολάρια τα τελευταία δέκα χρόνια για να βεβαιωθούμε ότι ο μετασχηματισμός μας θα λειτουργήσει» εξήγησε.

Ως προς το τι κάνει μια χώρα ελκυστική τοποθεσία για την Philip Morris, ο κ. Δρακουλαράκος, ανέφερε ότι είναι σημαντικό να υπάρχει ένα σταθερό ρυθμιστικό πλαίσιο και η στρατηγική γεωγραφική θέση. Εστίασε ωστόσο σε τρεις βασικούς τομείς που θεωρεί σημαντικούς.

«Ένα είναι το ταλέντο τόσο από άποψη σκληρών δεξιοτήτων. Υπάρχουν πολλές γενιές καλά μορφωμένων Κυπρίων που είναι εδώ και είναι διαθέσιμοι για μια πολυεθνική που θέλει να επενδύσει, αλλά δεν είναι μόνο οι σκληρές δεξιότητες. Είναι και οι τύποι γνώσης, και η τοπική κουλτούρα συνεργασίας, η δύναμη του πάθους, της δέσμευσης της πίστης είναι επίσης κάποια που είναι πραγματικά ελκυστικά για έναν εργοδότη» ανέφερε. Δεύτερο είναι οι κύριοι συνεργάτες που

έχουν εδώ στην Κύπρο και τρίτο πως «είναι το γεγονός ότι δεν είναι απλώς ένα θέμα του τώρα. Επειδή κανείς δεν μπαίνει και δεν επενδύει για ένα μήνα ή ένα χρόνο, θέλει να δει την πορεία και το πού πηγαίνει η χώρα και πιστεύω ότι ήμουν πριν από μερικούς μήνες διαβάζοντας σε εφημερίδα ότι τα επόμενα 10-20 χρόνια η Κυπριακή Δημοκρατία θέλει να γίνει ένας βιώσιμος κόμβος επιχειρήσεων και εμπορικό κέντρο. Αυτό μίλησε στην καρδιά μας γιατί η βιωσιμότητα, που στο τέλος της ημέρας αυτή είναι η επένδυση, και αυτή είναι όλη η στρατηγική μας».

Χρησιμοποιούμε την Κύπρο ως κόμβο

Ο Petr Valon, Founder & CEO της Exness, μίλησε για την εταιρεία και την επιλογή της Κύπρου, που εδώ δόθηκε η ευκαιρία να κλιμακωθεί. Ο ίδιος θεωρεί ότι η Κύπρος πρέπει να μετεξελιχθεί από κόμβο φορολογίας σε κάτι πιο ολιστικό εξήγησε το όραμα του για τη χώρα που θα μπορούσε να γίνει μία Silicon Valley στη Μεσόγειο παρά τις προκλήσεις.

«Πιστεύω πραγματικά σε αυτό, οπότε υπάρχουν πολλοί λόγοι για τους οποίους μία εταιρεία θα μπορούσε να μετεγκατασταθεί στην Κύπρο. Ένας λόγος είναι να έχουμε μια τοπική αγορά, αλλά είναι πολύ μικρός λόγος γιατί η τοπική αγορά δεν είναι τόσο μεγάλη τώρα. Ειδικά σε εταιρείες που δεν χρειάζονται πραγματικά την τοπική αγορά και μεταφέρονται για άλλους λόγους. Είτε χρειάζονται τοπική αγορά εργασίας, ώστε οι τοπικές πόλεις ή απλά πρέπει να έχουν ένα καλό μέρος για παράδειγμα, όπως η Σιγκαπούρη και το Ντουμπάι που εξαγοράζουν τέτοιου είδους εταιρείες. Έτσι κι εμείς μεταφερθήκαμε εδώ και χρησιμοποιούμε την Κύπρο ως κόμβο. Υπάρχουν πολλά οφέλη για την Κύπρο, όχι μόνο για τη φορολογία. Η Κύπρος ήταν ένας τόπος για εταιρείες χαρτοφυλακίου και αυτές δεν χρειάζονται πολλούς ανθρώπους απλώς λίγους Κύπριους. Επίσης, είναι καλό να υπάρχουν θέσεις εργασίας» εξήγησε.

Ο κ. Valon, μιλώντας για το μέλλον της Κύπρου στο ζήτημα της προσέλκυσης νέων εταιρειών, είπε ότι αρκετές εταιρείες θέλουν να είναι εντός της Ευρώπης. Επομένως, η Κύπρος λόγω και της γεωγραφικής θέσης και στάτους, μπορεί να το προσφέρει αυτό, καθώς βρίσκεται εντός της ΕΕ και κοντά στη Μέση Ανατολή. Επιπρόσθετα, χρησιμοποιείται η αγγλική γλώσσα και το περιβάλλον είναι καλό. Μόνο πρόβλημα για τον ίδιο, είναι η έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού στην τοπική αγορά εργασίας. «Δυστυχώς δεν υπάρχουν ντόπιοι στην αγορά εργασίας και δεν θα υπάρξουν ποτέ. Ας είμαστε ρεαλιστές ο πληθυσμός της Κύπρου είναι μικρός και ακόμη με την καλύτερη εκπαίδευση στο κόσμο δεν θα υπάρξουν τόσοι πολλοί ειδικοί στην τοπική αγορά. Οπότε πιστεύω πραγματικά ότι η Κύπρος πρέπει να επικεντρωθεί σε αυτό το κομμάτι γιατί αυτές οι εταιρείες και αυτοί οι άνθρωποι είναι το κύριο κεφάλαιο οποιασδήποτε χώρας στον κόσμο τώρα» τόνισε και πρόσθεσε ότι οι άνθρωποι δίνουν μεγάλη αξία για την οικονομία και μεγάλη αξία για την κοινωνία.

Οικονομία βασισμένη στη γνώση

Η Angele Giuliano, EIC Ambassador, Managing Director του AcrossLimits, εξήγησε συνοπτικά το ρόλο του οργανισμού, ο οποίος υποδεικνύει τις ανάγκες των επιχειρήσεων στην Ευρώπη και τις ανάγκες τους για να μπορέσουν να κλιμακωθούν και να φτάσουν ένα διεθνές επίπεδο.

«Ξέρετε, πάντα λέμε ότι κυνηγάμε τους ευρωπαϊκούς μονόκερους, κάτι που είναι πολύ καλό. Συνέχεια στην Ευρώπη ανταγωνιζόμαστε την ασιατική αγορά και τους Αμερικανούς. Αλλά υπάρχει ένα μικρό ποσοστό αποτυχίας της αγοράς, επομένως είμαστε καλοί στις νεοφυείς επιχειρήσεις, είμαστε καλοί στην έρευνα, είμαστε καλοί στην οικονομία βασισμένη στη γνώση» εξήγησε.

Για την Κύπρο ανέφερε ότι σε αυτό το πλαίσιο τα πάει πολύ καλά από την άποψη της ευρωπαϊκής προοπτικής και προσπαθεί περισσότερο. «Αυτό που κάνει καλά η Κύπρος είναι ότι πράγματι επενδύει στα ταλέντα της, επενδύει στις εταιρείες της, αλλά προσπαθεί επίσης σε τοπικό επίπεδο να χρηματοδοτήσει αυτές τις fintech άλλα και άλλα είδη εταιρειών» τόνισε.

Το καλύτερο μέρος για να ζεις

«Ας δούμε την μεγάλη εικόνα», είπε ο Πρόεδρος του Invest Cyprus, Ευγένιος Ευγενίου κατά τη δική του τοποθέτηση. «Πρώτα από όλα η στρατηγική οικονομικής ανάπτυξης της Κύπρου αυτή τη στιγμή βασίζεται σε μια μελέτη που έγινε για το Οικονομικό Συμβούλιο και το Υπουργείο Οικονομικών με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι μια ολοκληρωμένη στρατηγική και σχέδιο δράσης που ονομάζεται Vision 2035. Το όραμα ή η φιλοδοξία αν θέλετε, που βρίσκεται στο επίκεντρο αυτών των στρατηγικών για την Κύπρο είναι να είναι το καλύτερο μέρος για να ζεις, να εργάζεσαι και να δραστηριοποιείσαι. Προφανώς είναι κάτι πολύ φιλόδοξο. Τώρα με βάση αυτό, όσον αφορά την προσέλκυση επενδύσεων, αυτό που βρίσκεται στο επίκεντρο της εστίασής μας καθώς το Invest Cyprus είναι να προσελκύσει εταιρείες και ταλέντο υψηλής εξειδίκευσης για να οικοδομηθεί ένα οικοσύστημα τεχνολογίας, αλλά ενδεχομένως ακόμη και πέρα από την τεχνολογία, εταιρείες έρευνας και ανάπτυξης φαρμακευτικών εταιρειών και σε άλλου είδους τομείς υψηλής εξειδίκευσης» εξήγησε.

Ο κ. Ευγενίου σημείωσε ακόμη ότι η Κύπρος παραδοσιακά προσέλκυε εταιρείες λόγω του καλού φορολογικού συστήματος, του αγγλοσαξονικού νομοθετικού πλαισίου, αλλά το πρόβλημα ήταν στη μετεγκατάσταση των ανθρώπων εδώ. «Η φιλοδοξία ή ο στόχος είναι να γίνει η Κύπρος ακόμη περισσότερη ελκυστική για το ανθρώπινο δυναμικό να έρθει στην Κύπρο είναι αυτοί οι άνθρωποι έχουν επιλογές. Εμείς ως Invest Cyprus, δραστηριοποιούμαστε στην προώθηση και την ελκυστικότητα και μερικές φορές οι εταιρείες ζητούν μια διαδικασία υποβολής προσφορών μεταξύ των χωρών. Προφανώς αυτό που εκτιμούν πολύ είναι σε ποιο βαθμό είναι ευπρόσδεκτοι να έρθουν οι άνθρωποί του, επομένως πρέπει να βελτιωθούμε σε αυτό το κομμάτι και στη συνέχεια πρέπει να διασφαλίσουμε ότι αυτό το οικοσύστημα συνδέεται με την τοπική κοινότητα» υπογράμμισε.

Έκανε επίσης λόγο για αναβάθμιση των δεξιοτήτων των ανθρώπων εδώ στην Κύπρο και για εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΕΝΑΝ ΕΞΕΛΙΣΣΟΜΕΝΟ ΚΟΣΜΟ

“PARTICIPATORY EDUCATION: REFORMING, TRANSFORMING AND ADVANCING EDUCATION IN AN EVOLVING WORLD”

DR. MICHAL MLYNÁR, AMBASSADOR, PERMANENT REPRESENTATIVE OF THE
SLOVAK REPUBLIC TO THE UNITED NATIONS

PROF. DR. NIYAZI KIZILYÜREK, MEMBER OF THE EUROPEAN
PARLIAMENT, GUE/NGL

DR. LUCY AVRAAMIDOU, DIRECTOR OF THE INSTITUTE FOR
SCIENCE EDUCATION AND COMMUNICATION AT THE
UNIVERSITY OF GRONINGEN, NL

DR. KATERINA THEODORIDOU, DIRECTOR, R&D AND PROJECT
MANAGEMENT, CENTER FOR SOCIAL INNOVATION-CSI

DISCUSSANT: DR. SOTIRIS THEMISTOKLEOUS, DIRECTOR OF
STRATEGIC DEVELOPMENT, CENTER FOR SOCIAL INNOVATION-CSI

Knowledge Partner:

Center for Social
Innovation

Εν έτει 2022, τίποτα δεν είναι και τίποτα δεν μπορεί να είναι στατικό. Η κοινωνία αλλάζει, η τεχνολογία αλλάζει, η αλληλεπίδραση των πολιτών με τις κοινωνίες έχει αλλάξει.

Μετά την πανδημία του κορωνοϊού, η αγορά και η εκπαίδευση, έχουν διαφοροποιηθεί δραματικά. Πολλοί είναι εκείνοι που αναζητούν περισσότερη ευελιξία στην εργασία τους, καθώς και ο τρόπος που εργάζονται οι πλείστες εταιρείες, έχει αλλάξει. Μέσα σε αυτό το - διαρκώς αναπτυσσόμενο και μεταβαλλόμενο - πλαίσιο, μπαίνει η συζήτηση για τον τρόπο που η εκπαίδευση μπορεί να εξελιχθεί και να μετατραπεί ως ένα μέσο που να προσφέρει εύπορο έδαφος για τη συμμετοχή των πολιτών στην λήψη αποφάσεων και μέσω άλλων μορφών συμμετοχής.

Είναι κοινά αποδεκτό πως οι πολίτες απομακρύνονται από τις παραδοσιακές κυρίαρχες πολιτικές και αποφάσεις. Θεωρείται, επιτακτική ανάγκη να εξευρεθεί ένας τρόπος δημιουργίας εκπαιδευτικών πολιτικών αλλά ταυτόχρονα και εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών. Εκπαίδευση η οποία να βασίζεται σε νέες συμμετοχές όμως ταυτόχρονα να λαμβάνει υπόψη τις προσδοκίες των πολιτών και την σημαντικότητα της δημοκρατίας και της περιεκτικότητας.

Η εκπαίδευση μπορεί να προχωρήσει μπροστά

Αναφερόμενος στη συμμετοχική εκπαίδευση, για την ανάγκη για μεταρρύθμιση, μετασχηματισμό και προώθηση της εκπαίδευσης σε έναν εξελισσόμενο κόσμο, ο Διευθυντής Στρατηγικής Ανάπτυξης του Κέντρου Κοινωνικής Καινοτομίας Δρ. Σωτήρης Θεμιστοκλέους, ανέφερε πως «την πρώτη μέρα του Cyprus Forum, ακούσαμε τους τρεις κύριους υποψήφιους για την Προεδρία της Δημοκρατίας, να επικεντρώνονται στην εκπαίδευση. Μέχρι σήμερα είναι κλισέ όταν υπάρχουν προκλήσεις στην κοινωνία, να πηγαίνουμε πίσω στην εκπαίδευση και στην διαπαιδαγώγηση. Γνωρίζουμε ότι η αλληλεπίδραση των πολιτών με τις κοινωνίες έχει αλλάξει. Η αγορά και η εκπαίδευση έχουν αλλάξει δραματικά και σε μια εποχή μετά τον κορωνοϊό, πολλοί αναζητούν περισσότερη ευελιξία, ο τρόπος εργασίας τους έχει αλλάξει, ο τρόπος που αλληλεπιδρούν με άλλους έχει αλλάξει αλλά έχει αλλάξει και με την εκπαίδευση. Όλα παίρνουν την θέση τους σε διαφορετικά οικοσυστήματα τόσο στην πραγματική ζωή όσο και στην εικονική ζωή και στον κυβερνοχώρο, παντού. Ζούμε σε ένα κόσμο τον οποίο τίποτε δεν είναι στατικό».

Συνεχίζοντας, είπε πως «είμαστε εδώ για να συζητήσουμε πως η εκπαίδευση μπορεί να προχωρήσει μπροστά και να εφοδιάσει ένα βήμα στις συμμετοχές των πολιτών. Οι πολίτες δικαιωματικά ζητούν να έχουν ενεργό ρόλο στην λήψη αποφάσεων και μέσω άλλων μορφών συμμετοχής όπως κοινωνικά κινήματα, κοινωνικά δίκτυα, κοινωνική εργασία και κοινωνικές πολιτικές. Βλέπουμε να απομακρύνονται από τις κυρίαρχες πολιτικές και αποφάσεις. Χρειάζεται να βρούμε έναν νέο τρόπο συν-δημιουργίας εκπαιδευτικών πολιτικών και εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών που θεωρούνται μέσο λήψης ενημερωμένων αποφάσεων, πιο προσαρμοστικό στην αλλαγή και φυσικά ευθυγραμμισμένο με τη συμπερίληψη, τη συμμετοχή και τη δημοκρατία».

«Ίσως θα συζητήσουμε κάτι σαν νέο κοινωνικό συμβόλαιο πάνω στην εκπαίδευση»,

ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Θεμιστοκλέους, «το να πηγαίνει η εκπαίδευση σε ένα επίπεδο το οποίο θα είναι ευθυγραμμισμένο με τις γρήγορες αλλαγές που συμβαίνουν γύρω μας».

«Μιας εκπαίδευσης η οποία θα βασίζεται σε νέες συμμετοχές, που θα λαμβάνει υπόψη τις προσδοκίες των πολιτών και της σημαντικότητας της δημοκρατίας και της περιεκτικότητας», πρόσθεσε.

Οι αποφάσεις μέσα από τις ανάγκες και επιθυμίες των κοινωνιών

«Σήμερα έχουμε ανθρώπους στο πάνελ που μπορούν να συζητήσουν σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο αυτά τα πράγματα», συνέχισε ο κ. Θεμιστοκλέους, ρωτώντας τον Δρ. Michal Mlynar, Αντιπρόεδρο του Εκτελεστικού Συμβουλίου της UNICEF, πως η UNICEF επιτυγχάνει να λαμβάνει υπόψη στις αποφάσεις τους τις φωνές του λαού, αντιλαμβανόμενοι πως η συμμετοχική εκπαίδευση υλοποιείται μέσω της συνεκπαίδευσης, της αποκλειστικής λήψης αποφάσεων με τη συμμετοχή σχολείων, κοινοτήτων, υπευθύνων λήψης αποφάσεων, ακαδημαϊκών, ενός ευρέος φάσματος ενδιαφερομένων.

Ο Δρ. Michal Mlynar, Πρέσβης/Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Σλοβακικής Δημοκρατίας στα Ηνωμένα Έθνη και Αντιπρόεδρος του Εκτελεστικού Συμβουλίου της UNICEF. Αφότου ευχαρίστησε για την πρόσκληση, είπε πως «πρέπει να πάμε στα βασικά και να δούμε την εκπαίδευση ως ένα θεμελιώδες δικαίωμα. Πολύ συχνά, βλέπουμε την εκπαίδευση ως κάτι συμπληρωματικό, το οποίο μπορεί να καθυστερήσει ή να αναβληθεί λόγω των οικονομικών μεταρρυθμίσεων ή άλλα κοινωνικά ζητήματα. Συχνά ξεχνάμε ότι καθυστερώντας τις ενέργειές μας και τις επενδύσεις μας στις εκπαίδευση, ρισκάρουμε το μέλλον».

Αναφερόμενος στην πανδημία, ο Δρ. Mlynar, ανέφερε πως «μας έχει διδάξει κάποια μαθήματα και πρέπει να σιγουρευτούμε ότι έχουμε μάθει αυτά τα μαθήματα. Δεν είμαστε τόσο καλοί στο να μάθουμε αυτά τα μαθήματα εκτός και αν γίνει μια υπενθύμιση ότι είναι απαραίτητο. Πρέπει να σιγουρευτούμε ότι κανένα παιδί δεν στερείται αυτό το θεμελιώδες δικαίωμα και με τις προκλήσεις που έχουμε, είτε λόγω προκλήσεων, περιβαλλοντικής κρίσης, τεχνολογικών αλλαγών, μετανάστευσης ακόμα και παραπληροφόρησης και εξάπλωσης fake news, είναι επιτακτική ανάγκη η μεταμόρφωση του εκπαιδευτικού συστήματος».

«Την περασμένη βδομάδα πραγματοποιήσαμε στη Νέα Υόρκη την παγκόσμια διάσκεψη για την εκπαίδευση σε διάστημα τεσσάρων ημερών. Ξεκίνησε με την ημέρα κινητοποίησης, που ήταν υπό την ηγεσία των νέων, συνεχίσαμε με την ημέρα λύσεων, υπό την ηγεσία της κοινωνίας των πολιτών και στη συνέχεια κορυφώθηκε με το φόρουμ ηγετών υψηλού επιπέδου που επικεντρώθηκε πραγματικά στους απαραίτητους μετασχηματισμούς στην εκπαίδευση», ανέφερε ο Δρ. Mlynar.

Συνεχίζοντας είπε «Δεν είμαι στατιστικολόγος και δεν μου αρέσουν υπερβολικά τα στατιστικά. Ήμουν καθηγητής λυκείου και δίδασκα ξένες γλώσσες, αλλά συχνά μπορούμε να δούμε τα στατιστικά και υπάρχει ένα συγκεκριμένο στοιχείο το οποίο πρόσφατα με σοκάρε. Μία μελέτη της Παγκόσμιας Τράπεζας στην οποία αναφέρεται ότι το 70% των μαθητών ηλικίας 10 χρόνων δεν μπορούν σήμερα να καταλάβουν ένα

απλό κείμενο το οποίο είναι κάτι πολύ συγκλονιστικό. Παράλληλα, ρισκάρουμε να χάσουμε 21 τρισεκατομμύρια δολάρια σε δυνητικά κέρδη καθ' όλη τη διάρκεια ζωής, σε παρούσα αξία ή ισοδύναμο του 17% του σημερινού παγκόσμιου ΑΕΠ, εάν δεν εστιάσουμε αρκετά στην εκπαίδευση και εάν δεν διασφαλίσουμε ότι, όχι μόνο τα παιδιά και οι νέοι έχουν καθολική και ίση πρόσβαση σε καλής ποιότητας εκπαίδευση, αλλά προσαρμόζουμε τα εκπαιδευτικά συστήματα στις τρέχουσες ανάγκες γιατί - και αυτό είναι το τελευταίο κομμάτι στατιστικών στοιχείων που θα αναφέρω - ο πληθυσμός των νέων μεταξύ 10 και 24 ετών είναι 1,8 δισεκατομμύρια, που πριν από 100 χρόνια ήταν ολόκληρος ο παγκόσμιος πληθυσμός».

«Τώρα βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μία κατάσταση στην οποία φέραμε ένα αριθμό νέων και έχουμε μια τεράστια ευθύνη σε αυτό το πλαίσιο, γιατί αν δεν διαβεβαιώσουμε ότι σήμερα έχουν τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες, αύριο έχουν τις ευκαιρίες στην εργασία και άλλες ευκαιρίες που απορρέουν για αυτούς, τότε θα βρεθούμε σε πολύ δύσκολη θέση. Έχουμε ένα προσχέδιο για αυτό και βρίσκεται στη ατζέντα της διάσκεψης για την βιώσιμη ανάπτυξη το 2030», κατέληξε ο Δρ. Mlynar.

Η συμμετοχική εκπαίδευση ως εργαλείο προώθησης και επίτευξης της ειρήνης

Λαμβάνοντας τον λόγο ο κ. Θεμιστοκλέους, είπε πως λαμβάνοντας υπόψη την προηγούμενη ατζέντα των Ηνωμένων Εθνών για την βιώσιμη ανάπτυξη, παρατηρήθηκαν κάποια σημάδια ανάπτυξης, ελπίζοντας πως οι χώρες που συμμετέχουν σε αυτή την διαδικασία να προσαρμόσουν τις ατζέντες τους το 2030. Απευθυνόμενος στον Καθηγητή και Ευρωβουλευτή κ. Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, ο κ. Θεμιστοκλέους ανέφερε πως «σε πολλές χώρες του κόσμου η συμμετοχική εκπαίδευση, χρησιμοποιήθηκε σαν εργαλείο προώθησης της ειρήνης και της συνύπαρξης μέσω της συλλογικής ανάπτυξης αφηγήσεων εκπαίδευσης. Είναι αυτό ένα μοντέλο προς προώθηση και ανάπτυξη στην Κύπρο; Ξέρω ότι έγιναν πολλές προσπάθειες σε πολλά επίπεδα. Βλέπετε έναν από τρόπο, έναν δρόμο που θα μπορούσαν να ακολουθήσουν οι Κύπριοι και να εφαρμόσουν μεθόδους συμμετοχικής εκπαίδευσης σε όλο το νησί;».

Από την πλευρά του ο κ. Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, προτού απαντήσει την ερώτηση του κ. Θεμιστοκλέους, εξέφρασε την επιθυμία του να πει λίγα λόγια για την εκπαίδευση σε ένα ανεπτυγμένο κόσμο αλλά την ίδια ώρα και ένα διαλυμένο κόσμο.

«Φυσικά εννοώ ένα κόσμο με πολέμους, με κρίση στην οικολογία, οικονομική κρίση, μεταναστευτικό. Θα αναρωτιέστε τι έχουν να κάνουν όλα αυτά με την εκπαίδευση. Πολλά. Η ερώτηση είναι τι είδους αφοσίωση θέλουμε να έχουμε από τους μαθητές, από τα παιδιά μας. Φυλετικές πίστεις, εθνοκεντρικές πίστεις ή αίσθηση εν συναίσθησης, αίσθηση ότι ανήκεις στην κοινότητα της ανθρωπότητας και όχι σε ένα έθνος και αυτό είναι το κρίσιμο θέμα για το μυαλό μου. Είναι σε ένα επίπεδο στο οποίο πρέπει να ξανασκεφτούμε; Έρχομαι σε ένα θέμα των εθνικών κρατών και του ρόλου στην εκπαίδευση. Φυσικά τα κράτη-έθνη είναι εθνοκεντρικά και οργανώνουμε μια φιλοσοφική εκπαίδευση δεν αφήνουμε κανένα περιθώριο στις κοινωνίες γιατί θέλουν να υπαγορεύσουν στις κοινωνίες μια αίσθηση ταυτότητας», ανέφερε ο κ. Κιζιλγιουρέκ.

Αναφερόμενος στην Κύπρο, ο Ευρωβουλευτής είπε πως «είμαστε ο παράδεισος των εθνικιστικών εμμονών όταν πρόκειται για ιδέα ταυτότητας και ανταλλαγής, έλλειψη ενσυναίσθησης κ.λπ. Δεν σχετιζόμαστε μεταξύ μας, μαθαίνουμε αρκετά ο ένας για τον άλλον, αλλά μιλάμε πολύ ο ένας για τον άλλον, χωρίς να γνωρίζουμε τίποτα. Έτσι ξεκινάει η κριτική. Τα εκπαιδευτικά συστήματα και στις δύο κοινότητες δυστυχώς απέχουν πολύ από κάθε αίσθηση ενσυναίσθησης και κατανόησης».

«Πέρα από αυτό, είναι μια εθνοκεντρική εκπαίδευση, που δεν αφήνει χώρο για σοβαρό κοινωνικό περιβάλλον. Εκτιμώ πολύ την έννοια της συμμετοχικής εκπαίδευσης, το εφάρμοζα όταν ήμουν ο ίδιος στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Δούλευα μαζί με τους φοιτητές μου και μάθαινα από αυτούς. Για παράδειγμα, έβαζα κάθε ομάδα φοιτητών να έχει γράψει ένα δοκίμιο που το παρουσίαζε και το συζητούσε μαζί μου και μάθαινα από τους φοιτητές μου. Μαθαίνουμε όλοι μαζί. Αυτό είναι κάτι πάρα πολύ καλό», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Κιζιλγιουρέκ.

«Στην Κύπρο υπάρχουν δύο κοινότητες, στις οποίες οι άνθρωποί τους δεν μπορούν να δουν ο ένας τον άλλο, δεν μπορούν να επισκεφθούν ο ένας τον άλλο, δεν μπορούν να πάνε σε άλλο σχολείο για να δουν τι συμβαίνει εκεί και έχει φυσικά την διδασκαλία της ιστορίας η οποία πάντα είναι μονόπλευρη βασισμένη σε συγγραφείς ο οποίοι καταλαβαίνουν οι ίδιοι την ιστορία. Έτσι έχουμε σοβαρό πρόβλημα και πιστεύω ότι είναι μέρος του Κυπριακού. Η εκπαίδευση στην Κύπρο έγινε μέρος του Κυπριακού προβλήματος και πρέπει να το ξεπεράσουμε και να καταλάβουμε ότι είναι απαράδεκτο να υπάρχουν Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι μαθητές/φοιτητές οι οποίοι δεν γνωρίζονται και δεν βλέπουν ο ένας τον άλλο. Πώς περιμένετε να αναπτύξουν μια συλλογικότητα, μια δραστηριότητα ή μια μάθηση, από την στιγμή που δεν έχουν την ευκαιρία να μιλήσουν μεταξύ τους και να γνωριστούν;», αναρωτήθηκε ο καθηγητής.

Συνεχίζοντας ο κ. Κιζιλγιουρέκ, τόνισε πως «η συμμετοχική εκπαίδευση στο σύνολό της είναι κάτι το οποίο ελαχιστοποιεί τα κράτη-έθνη και αναγκάζει τις κοινωνίες να συμμετέχουν σε αυτή. Αυτό είναι πολύ σημαντικό γιατί σε πολλές χώρες το διαχειρίζονται γιατί είναι πλέον στον 19ο αιώνα και δεν θεωρούν πλέον την εκπαίδευση ως διαμόρφωση εθνικής συνείδησης, αλλά τη βλέπουν ως μια ανάπτυξη μιας νέας κοινωνίας με κριτικής σκέψης πέρα από οτιδήποτε άλλο. Στην χώρα μας αυτό φαίνεται να απέχει και σε αυτό έχουν μεγάλο μερίδιο ευθύνης οι πολιτικοί. Είναι καιρός να γίνει μεταρρύθμιση της εκπαίδευσης στην Κύπρο, να προχωρήσουμε σε μια έννοια ειρήνης και συμφιλίωσης της εκπαίδευσης και αυτό δεν χρειάζεται μόνο για να γίνει προσέγγιση των κοινωνιών. Το να γνωρίζεις ότι οι άλλοι βοήθησαν στο να γνωρίζεις τον εαυτό σου, το χρειάζεσαι επίσης για μια υγιή αυτογνωσία».

Λαμβάνοντας εκ νέου τον λόγο, ο κ. Θεμιστοκλέους ευχαρίστησε τον κ. Κιζιλγιουρέκ, χαρακτηρίζοντάς τον ως ένα θετικό άνθρωπο ο οποίος εργάζεται και με φοιτητές, αλλά και με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για να φέρει μαζί όλες τις κοινότητες της Κύπρου.

Η εκπαίδευση μέσα από την τεχνολογία και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

«Τόσο από την δική σας, όσο και από την δική μας δουλειά, ξέρουμε ότι πολλά πράγματα συμβαίνουν έξω από το εκπαιδευτικό σύστημα και αρκετοί νέοι αλληλεπιδρούν για να δημιουργήσουν νέες εκπαιδευτικές αφηγήσεις μέσω της τεχνολογίας και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και αυτό είναι μια ελπίδα», ανέφερε

ο Διευθυντής Στρατηγικής Ανάπτυξης του Κέντρου Κοινωνικής Καινοτομίας, κ. Θεμιστοκλέους.

Στη συνέχεια, ο κ. Θεμιστοκλέους, απευθυνόμενος στην Δρ. Αβρααμίδου, της είπε «Δουλεύοντας σε ένα ακαδημαϊκό ινστιτούτο και αλληλεπιδρώντας με φοιτητές και νέους και με το όραμα να υπάρχει ανοικτή πρόσβαση στις επιστήμες για την εκπαίδευση, βλέπετε σε αυτό το επίπεδο τη δημιουργία και τον σχηματισμό των πρωτοβουλιών της συμμετοχικής εκπαίδευσης; Θα σκεφτόσασταν αυτό το είδος μάθησης όπου οι φοιτητές και ειδικά όσοι προέρχονται από περιθωριοποιημένες ομάδες θα έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε αυτή τη διαδικασία; Έχετε παραδείγματα από την δουλειά σας;»

«Θα ξεκινήσω φέρνοντας ένα παράδειγμα» είπε η Δρ. Λούση Αβρααμίδου, Καθηγήτρια Επιστημονικής Εκπαίδευσης και Επικοινωνίας και Διευθύντρια του Ινστιτούτου Επιστημονικής Εκπαίδευσης και Επικοινωνίας στο Πανεπιστήμιο του Groningen. «Ζω στην Ολλανδία τα τελευταία έξι χρόνια. Μια χώρα με αποικιακό παρελθόν και εργάζομαι κυρίως με περιθωριοποιημένες κοινότητες. Αυτό που κάναμε μαζί με την ερευνητική μου ομάδα ήταν να επιμεληθεί ένα πρόγραμμα μετά το σχολείο που περιλαμβάνει αλληλεπιδράσεις μεταξύ επιστήμης, τεχνών και τεχνολογίας. Στόχος μας με αυτό το πρόγραμμα είναι αυτές οι κοινότητες να μπορούν να θέσουν τα ερωτήματα που θέλουν να εγείρουν σχετικά με τις τοπικές τους κοινότητες. Για παράδειγμα, ποια είναι η ποιότητα του νερού του αέρα; Αυτή είναι μια κοινότητα που υποφέρει πολύ από τους σεισμούς και αυτό ήταν ένα τεράστιο πρόβλημα».

«Συγκεντρώνοντας αυτές τις κοινότητες θέλαμε να δεσμεύσουμε όχι μόνο τα παιδιά αλλά και τους γονείς άλλα μέλη να συνεργαστούν στενά με επιστήμονες, καλλιτέχνες και ακτιβιστές έτσι ώστε να παρέχουν απαντήσεις σε αυτές τις ερωτήσεις οι οποίες εκτός από την κοινωνική τους έκταση, ήταν και πιο προσωπικές. Αυτό είναι σημαντικό γιατί τους προσφέρει ένα είδος αντιπροσώπευσης πάνω στην μάθησή τους, τους προσφέρει μια ευκαιρία να καταλάβουν την αξία της επιστήμης στην καθημερινή τους ζωή και να την χρησιμοποιούν», συνέχισε η Δρ. Αβρααμίδου.

«Ορισμένα σημαντικά χαρακτηριστικά αυτού του προγράμματος είναι πως συν-δημιουργείται μεταξύ των εκπαιδευτικών και αυτών των οικογενειών και των μαθητών επίσης. Μια άλλη καινοτομία είναι ότι το πρόγραμμα λαμβάνει χώρα σε έναν εγκαταλελειμμένο χώρο σε αυτές τις κοινότητες που επιμεληθήκαμε μαζί. Αυτό καταργεί τα εμπόδια που σχετίζονται με την πρόσβαση ή τη μεταφορά. Είναι επίσης δωρεάν και πολύγλωσσο. Καλούμε τους φοιτητές να φέρουν τις μητρικές τους γλώσσες, παρόλο που δεν καταλαβαίνουμε πάντα», ανέφερε.

Στη συνέχεια η Δρ. Αβρααμίδου, είπε πως «για μένα η αρχή αυτού του έργου και γιατί ευθυγραμμίζεται με τη συμμετοχική εκπαίδευση, ξεκινά από την προϋπόθεση ότι η μάθηση είναι διαγενεακή, επομένως είναι σημαντικό να φέρεις οικογένειες. Το δεύτερο είναι πως, πως η μάθηση δεν συμβαίνει μόνο στα σχολεία και πάνω σε αυτό πιστεύω ότι τα σχολεία είναι φρικτά μέρη για να μάθεις το οτιδήποτε γιατί είναι κοινωνικά αφύσικα. Έτσι παίρνουμε την ευκαιρία να δημιουργούμε μέρη έξω από σχολεία και εγκαταστάσεις. Η τρίτη παράμετρος είναι πως η επιστήμη είναι πολιτική, η εκπαίδευση είναι πολιτική και η γνώση είναι πολιτική. Αυτό είναι κάτι το οποίο

προσπαθούμε να κάνουμε με αυτό το πρόγραμμα».

«Παρέχει μια ιδιαίτερα εντυπωσιακή ευκαιρία για ένταξη, για επανεξέταση ερωτημάτων όπως ποιος συμμετέχει στην παραγωγή γνώσης, ποιος αποφασίζει για το πρόγραμμα σπουδών. Έχουμε πολλά να μάθουμε από τις τοπικές κοινωνίες», κατέληξε η Δρ. Αβρααμίδου.

Ερωτώμενη από τον κ. Θεμιστοκλέους, πότε θα φέρει το εν λόγω πρόγραμμα και στο νησί μας, η Δρ. Αβρααμίδου, ανέφερε πως «έζησα και μεγάλωσα στην Κύπρο και βρίσκομαι στο εξωτερικό μόνο τα τελευταία έξι χρόνια. Αργότερα θα ήθελα να μιλήσω για προγράμματα που έγιναν στην Κύπρο γιατί το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι εμπνευσμένο από ένα άλλο που έγινε στην Κύπρο το 2008».

Οι προκλήσεις και τα εμπόδια στην εφαρμογή διαδικασιών συμμετοχικής μάθησης

Στη συνέχεια, απευθυνόμενος στην Δρ. Θεοδωρίδου, ο κ. Θεμιστοκλέους, ρώτησε «γνωρίζετε ότι η εκπαίδευση δεν γίνεται μόνο μέσα από τα σχολεία. Είναι μια δια βίου διαδικασία ανεξαρτήτως χώρου και χρόνου. Από την εμπειρία σας στο σχεδιασμό και την εφαρμογή διαδικασιών συμμετοχικής μάθησης, ποιες είναι οι προκλήσεις που αντιμετωπίζετε; Είμαι βέβαιος ότι πολλοί από εμάς θα θέλαμε να γνωρίζουμε αυτές τις προκλήσεις στο σχεδιασμό παρόμοιων εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών. Πώς τα ξεπεράσατε;».

Η Δρ. Κατερίνα Θεοδωρίδου Διευθύντρια, Ε&Α και Διαχείριση Έργων, Κέντρο Κοινωνικής Καινοτομίας, ανέφερε πως «όταν μιλάμε για συμμετοχική μάθηση έχουμε τον μαθητή, είτε αυτό είναι ενήλικος είτε μαθητής σε σχολείο στο επίκεντρο. Αναγκαστικά, πρέπει να απομακρυνθούμε από τις παραδοσιακές προσεγγίσεις με επίκεντρο τον δάσκαλο που έχουν να κάνουν με τις διαλέξεις ή απλώς να προβλέπουμε ότι όλες οι πληροφορίες προέρχονται από τον εκπαιδευτικό. Βάζοντας στον επίκεντρο τον μαθητή τότε προσπαθούμε να δούμε και να ταιριάξουμε τις ανάγκες του είτε είναι στο πλαίσιο της τυπικής εκπαίδευσης είτε όχι, και προσπαθούμε γίνει μια συζήτηση με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να τους δοθεί η ευκαιρία να μάθουν μέσα από την διαδικασία εκμάθησης με τον καθηγητή».

Αναφερόμενη στην εμπειρία της, η κ. Θεοδωρίδου, είπε πως «μέσα από την δουλειά που κάνουμε εμείς στο Κέντρο Καινοτομίας, εργαζόμαστε ουσιαστικά με μία μη τυπική εκπαίδευση. Εργαζόμαστε με προγράμματα που έχουν να κάνουν κυρίως με ενήλικες, νέους ενήλικες και περιθωριοποιημένους ανθρώπους. Αυτό που προσπαθούμε είναι να γίνεται σχεδιασμός εξασκήσεων οι οποίες βασίζονται στις ανάγκες τους, προσπαθούμε να μιλάμε για προκλήσεις που αντιμετωπίζουν στην ζωή τους και αυτό γίνεται ενώ είναι μέρος ενός εκπαιδευτικών επιμορφωτικών προγραμμάτων».

Συνεχίζοντας η κ. Θεοδωρίδου, είπε ότι «έχουμε μικρές ομάδες που εργαζόμαστε μαζί, κάνουμε προγράμματα καθοδήγησης, ώστε οι μαθητές να γίνουν καθοδηγητές και μέντορες και να εκπαιδεύονται ο ένας με τον άλλον, να παρέχουν δεδομένα ο ένας στον άλλο. Αυτό οδηγεί, τη μάθηση στο είδος του επιπέδου μετάδοσης που είναι αυτό που θέλουμε. Προσπαθούμε επίσης να δεσμεύσουμε άλλους ενδιαφερόμενους φορείς που μπορεί να έχουν μέσω των συγκεκριμένων θεμάτων όπως ΜΚΟ, φορείς χάραξης

πολιτικής, γονείς αν μιλάμε για νέους ή παιδιά στο λύκειο γιατί αισθανόμαστε ότι είναι και μέρος του τι πρέπει να γίνει για την συμμετοχική εκπαίδευση έτσι ώστε να έχει επιτυχία».

«Γνωρίζω ότι στις επιστήμες και στα μαθηματικά είναι πιο εύκολο να γίνει αυτή η προσέγγιση με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να μπορούμε να δούμε πού μπορούμε να πάρουμε την προσέγγιση που βασίζεται στο έργο, αλλά είναι πολύ σημαντικό να σκεφτούμε τις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες και να δούμε πώς μπορούμε να φέρουμε αυτή τη συμμετοχική εκπαίδευση και σε αυτούς τους τομείς. Έχουμε επίσης έργα με γνώμονα την κοινότητα. Για παράδειγμα, υπήρχε ένα πρόγραμμα για πράσινες πόλεις στο οποίο πήραμε ομάδες και φυτέψαμε φυτά σε ταράτσες έτσι ώστε να γίνονται μέρος μιας πρακτικής διαδικασίας. Προσπαθούμε να έχουμε εναλλακτικές προσεγγίσεις έτσι ώστε να δοθεί η ευκαιρία στον μαθητή να παρέχει τις δικές του γνώσεις έτσι ώστε να μαθαίνει ο ένας από τον άλλον», εξήγησε η κ. Θεοδωρίδου.

Σε ότι αφορά τις προκλήσεις, η κ. Θεοδωρίδου ανέφερε πως «η μεγαλύτερη είναι πως οι γενιές πλέον αλλάζουν με την έννοια ότι διδάσκονται γιατί έχουμε να κάνουμε με ενήλικες οι οποίοι διδάχτηκαν μέσα σε ένα σύστημα με επίκεντρο των εκπαιδευτικό και αυτό που προσδοκούν είναι ο καθηγητής να έχει όλες τις πληροφορίες. Και θα πάνε για εκπαίδευση και όλα θα τους δίνονται και αυτό είναι πρόβλημα γιατί πρέπει να εκπαιδεύσεις και να προετοιμάσεις αυτούς τους μαθητές έτσι ώστε να μπορούν να λειτουργούν σε ένα πρόγραμμα το οποίο βασίζεται στην συμμετοχική εκπαίδευση. Έτσι αυτό μπορεί να είναι η μεγαλύτερη πρόκληση, δηλαδή πως να μεταφέρεις την εκπαίδευση έτσι ώστε να ενσωματώνουμε αυτές τις διαδικασίες εκπαίδευσης έτσι ώστε οι διαφορετικοί μαθητές να επωφεληθούν».

«Πρέπει να λάβουμε επίσης υπόψη τον χρόνο, γιατί όταν μιλάμε για συμμετοχική εκπαίδευση και δίνουμε ίσες ευκαιρίες σε όλους τους μαθητές να ασχοληθούν με τον ίδιο τρόπο σύμφωνα πάντα με τις ανάγκες τους, πρέπει να ευέλικτοι με τον χρόνο. Πρέπει να είμαστε σε θέση να επιτρέψουμε κάποια χρονική προσαρμογή και ευελιξία, έτσι ώστε κάθε μαθητής να μπορεί να προσεγγίσει τη μάθησή του με τον δικό του ρυθμό», τόνισε η κ. Θεοδωρίδου.

Η ανταπόκριση των ακαδημαϊκών στο «κύμα» συμμετοχικής μάθησης

«Μπορώ να καταλάβω ότι μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις είναι να διδάξεις τους ανθρώπους πως να μαθαίνουν, να συμμετέχουν», είπε ο κ. Θεμιστοκλέους. «Πιστεύω ότι υπάρχει ένας κύκλος για το πως προχωρούν τα πράγματα. Με αυτό θα πάρω πίσω στην Δρ. Αβρααμίδου. Πόσο ανοιχτή θα ήσασταν για να αναπτύξετε τα μαθήματά σας με την ευρύτερη κοινότητα, τους μαθητές σας, ίσως και την αγορά και την κοινωνία. Πως οι ακαδημαϊκοί ανταποκρίνονται σε αυτό το κίνημα δημοκρατίας δηλαδή περισσότερη συμμετοχή, περισσότερη αναγνώριση των μη συμβατικών μορφών μάθησης. Οι ακαδημαϊκοί δεν κρατούν πλέον τη δύναμη της γνώσης. Πως αυτό επηρεάζει την ακαδημαϊκή κοινότητα και πως θα ανταποκριθεί σε αυτό;», αναρωτήθηκε.

Απαντώντας η Δρ. Αβρααμίδου, ανέφερε «θα σας πω τι έχει αλλάξει στην ακαδημαϊκή

κοινότητα τα τελευταία πέντε χρόνια. Υπάρχει ισχυρή εστίαση και ώθηση προς την επίτευξη των στόχων βιωσιμότητας του 2030 που είναι μόλις οκτώ χρόνια από σήμερα και που αγγίζουν όλες τις πτυχές της ζωής. Συνεπώς, δίνεται μεγάλη προσοχή στη διεπιστημονική έως τη συνεργασία με τη βιομηχανία, ΜΚΟ, επιστημονικά κέντρα, μουσεία, γκαλερί, κοινοτικά περιβάλλοντα και γενικά δίνεται πολύ μεγαλύτερη προσοχή στη μάθηση που λαμβάνει χώρα εκτός πανεπιστημίου. Βλέπουμε ότι όχι μόνο στα είδη προγραμμάτων σπουδών που προσφέρονται αυτή τη στιγμή, τα οποία είναι πολύ πιο διεπιστημονικά και διατομεακά, αλλά και στο είδος της έρευνας που γίνεται και είναι και πάλι πολύ πιο διεπιστημονικό από ό,τι ήταν πριν από πέντε χρόνια και έχει επίσης μεγαλύτερο κοινωνικό αντίκτυπο».

Μιλώντας από την εμπειρία της, η Δρ. Αβρααμίδου, είπε πως «διδάσκω σε ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα για την επικοινωνία των επιστημών και διδάσκω ένα μάθημα που ονομάζεται επιστήμη και το κοινό. Οι μαθητές μου είναι όλοι μεταπτυχιακοί φοιτητές, προέρχονται από διαφορετικούς κλάδους, κυρίως από τις θετικές επιστήμες, αλλά υπάρχουν καλλιτέχνες στην τάξη. Κατά τη διάρκεια της πανδημίας, δεδομένης της επείγουσας ανάγκης να ασχοληθούμε με τη δημόσια υγεία, τους εμβολιασμούς και ούτω καθεξής, ασχολούμαστε με το σχεδιασμό μιας ταξιδιωτικής έκθεσης για τον Covid, η οποία ταξιδεύει κυρίως στο βόρειο τμήμα της χώρας που είναι κατοικημένη από υπο-εξυπηρετούμενες ή με υψηλή φτώχεια περιοχές και κοινότητες που συνήθως δεν ασχολούνται με την επιστήμη ή κοινότητες που έχουν περιθωριοποιηθεί από την επιστήμη».

Εξηγώντας περαιτέρω, η Δρ. Αβρααμίδου, είπε ότι «κάτι άλλο που κάναμε και αυτό ήταν μέρος του μαθήματος ήταν να πάρουν οι φοιτητές συνεντεύξεις από επιστήμονες από διαφορετικούς τομείς και να κάνουν βίντεο μικρού μήκους με σκοπό να απασχολήσουν το κοινό με κρίσιμα ερωτήματα σχετικά με την πανδημία. Αλλά για να το κάνουν αυτό, συνεργάστηκαν με πολλούς διαφορετικούς ανθρώπους, επαγγελματίες από το χώρο της δημόσιας δέσμευσης, επιστήμονες, επιμελητές, μέλη της κοινότητας και καλλιτέχνες. Δεν πρέπει απαραίτητα να αναζητούμε παραδείγματα σε άλλες χώρες γιατί υπάρχουν πολλές εκπληκτικές πρωτοβουλίες και έργα ή παραδείγματα συμμετοχικών προσεγγίσεων στην εκπαίδευση που λαμβάνουν χώρα στην Κύπρο και οργανώνονται από άτομα, ΜΚΟ ή τοπικές κοινωνίες».

«Πιστεύω ότι αυτό εξυπηρέτησε περισσότερους τους ας πούμε, θύλακες αντίστασης σε ένα κατεστραμμένο εκπαιδευτικό και κοινωνικό σύστημα παρά οτιδήποτε άλλο. Πιστεύω ότι μια προσέγγιση από κάτω προς τα πάνω από μόνη της δεν θα το κάνει. Σκεπτόμενη το μέλλον, νομίζω ότι για να συμβεί μια τέτοια αλλαγή σε πιο ουσιαστική κλίμακα χρειάζεται μια συστημική προσέγγιση που να περιλαμβάνει μια επένδυση από πάνω προς τα κάτω σε κυβερνητικό επίπεδο, σε επίπεδο Υπουργείου Παιδείας και που να στοχεύει στον επανασχεδιασμό ενός πολύ εθνοκεντρικού εθνικού προγράμματος σπουδών καθώς εμείς ως σύστημα αξιολόγησης και διαπίστευσης πρέπει να αναγνωρίζουμε επίσημα τέτοιες πρακτικές», συνέχισε η Δρ. Αβρααμίδου.

«Φανταστείτε την πιθανότητα κάποιος να κερδίζει μόρια εάν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους αφιερώσει 100 ώρες ενασχόλησης με ένα πρόγραμμα επιστήμης των πολιτών ή σε ένα έργο τοπικής κοινότητας ή να παρακολουθήσει ένα καλοκαιρινό σχολείο ρομποτικής και θα μπορούσε να μεταφέρει αυτές τις πιστώσεις στο Πανεπιστήμιο. Νομίζω ότι αυτό θα είναι πραγματικά ένα πρωτοποριακό και θα μεταμορφώσει

πραγματικά την εκπαίδευση», κατέληξε.

Πόσο κοντά ή μακριά από τους Ευρωπαίους είναι η ΕΕ;

«Δύο σημαντικά σημεία», συνέχισε ο κ. Θεμιστοκλέους. «Το πρώτο είναι οι στιγμές αντίστασης που ζήσαμε όλα αυτά τα χρόνια δουλεύοντας μαζί σε πολλά έργα και πως υπάρχει μια ελπίδα. Συμφωνώ μαζί σας ότι τα μεγιστοποιούμε και βρίσκουμε έναν τρόπο να τα κάνουμε με πιο οργανωμένο τρόπο με τρόπο που θα ασκεί κάποια πραγματική πίεση στο επίπεδο λήψης αποφάσεων. Το τελευταίο σημείο σχετικά με τη διαπίστευση. Τον τελευταίο χρόνο υπάρχει επιτέλους μια ανοιχτή συζήτηση στην Κύπρο για το πώς η άτυπη μάθηση μπορεί να μεταφερθεί ως μόρια σε πανεπιστήμια ή για άτομα που θέλουν να επιστρέψουν στην εκπαίδευση πώς μπορούν να το χρησιμοποιήσουν».

Απευθυνόμενος στον Ευρωβουλευτή και καθηγητή κ. Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, ο κ. Θεμιστοκλέους ανέφερε πως σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης «νομίζω ακούτε πολλές φορές ότι μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της ΕΕ είναι απόστασή της από τους πολίτες. Πολλές από τις αποφάσεις που λαμβάνονται σε αυτό το επίπεδο, δεν σχετίζονται με κανέναν από εμάς και πιο συγκεκριμένα σε τομείς όπως η εκπαίδευση και στην κοινωνία γενικότερα. Ως μέλος του Κοινοβουλίου και εκπρόσωπος των πολιτών και ψηφοφόρων σας, και έχοντας ένα ακαδημαϊκό ιστορικό, τι αλλαγή προτείνεται έτσι ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή στις αποφάσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο; Πως προτείνεται οι πολίτες να έχουν περισσότερο λέγειν σε αυτή τη διαδικασία αλλά και να σχετίζονται περισσότερο με τις αποφάσεις που παίρνετε στο Ευρωκοινοβούλιο;».

Ο κ. Κιζιλγιουρέκ ανέφερε «θέλω να σας υπενθυμίσω πως το Ευρωκοινοβούλιο είναι το μόνο ίδρυμα εκλεγμένο από τους πολίτες. Αν θέλουμε να συμβουλευόμαστε ή να αναθέσουμε κάτι σε επιτροπή, θα δούμε πως τα κράτη-μέλη αποφασίζουν κυρίως για τον εαυτό τους και αν μπορεί να συμβεί για το κοινό καλό επίσης όχι κακό. Αλλά μετά πάμε στη Βουλή. Καταρχάς, επιτρέψτε μου να πω ότι τα κράτη μέλη στερούνται ακόμη και με κοινοβούλιο την πλήρη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων».

Αναλύοντας περισσότερο, ο καθηγητής ανέφερε «για παράδειγμα μια από τις απαιτήσεις μας είναι να αυξηθεί ο ρόλος του Ευρωκοινοβουλίου στη λήψη αποφάσεων γιατί ακριβώς είμαστε εκλεγμένοι από τους πολίτες της ΕΕ. Πολλές φορές αυτό που αποφασίσουμε στο Ευρωκοινοβούλιο δεν λαμβάνεται υπόψη από την Κομισιόν. Σε αυτό το επίπεδο, φαίνεται το κενό. Υπάρχει ένταση μεταξύ κρατών και κοινωνιών στην ΕΕ. Πολλές συζητήσεις συνεχίζονται έχουμε αυτή τη διάσκεψη με την Ευρωπαϊκή Ένωση, θέλουμε να υπάρχει περισσότερη συμμετοχικότητα από πλευράς της ΕΕ και μία λύση είναι να ενισχυθεί ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, γιατί αυτό είναι που οι πολίτες αναφέρουν όταν μιλάνε για άμεσο ρόλο. Πρέπει να ξεπεράσουμε ότι από την μια πλευρά είμαι έθνος και από την άλλη πολίτης της ΕΕ και να δούμε πως μπορούν αυτά τα δύο να συνδυαστούν γιατί ως ευρωπαίοι πολίτες έχουμε δύο διαστάσεις. Είμαστε πολίτες των κρατών αλλά την ίδια ώρα είμαστε και πολίτες της ΕΕ. Δεν είναι πάντα μια αρμονική σχέση και πως θα πρέπει να αναπτύξουμε μια πιο ευρωπαϊκή συνείδηση μέσω της οποίας παλεύουμε για το κοινό καλό. Δεν υποτιμώ την ύπαρξη των κρατών αλλά δεν έχει πλέον τόση δύναμη».

«Χρειάζεται κοινή αποδοχή ότι η ενίσχυση του ευρωκοινοβουλίου δεν είναι αρκετή και θα πρέπει να συμμετέχουν περισσότερες κοινωνίες. Για παράδειγμα γιορτάσαμε την Ευρωπαϊκή χρονιά νέων και θέλουμε τους νέους να συμμετάσχουν και να συζητήσουν για τα δικά τους προβλήματα, να προτείνουν λύσεις σε αυτά και όχι να μιλάμε εμείς για τους νέους. Όπως και στην πολιτική έτσι και στην εκπαίδευση η κοινή κατανόηση αγγίζει πολύ ευαίσθητα θέματα. Από την μία πλευρά φέρνει εκδημοκρατισμό κάτι που αγγίζει θέματα εξουσίας, έρχεσαι σε ένταση με δομές φτώχειας. Αυτό είναι κάτι που συμβαίνει και στην ακαδημαϊκή κοινότητα. Αν πεις σε έναν καθηγητή ότι η διδασκαλία του δεν χρειάζεται να είναι με επίκεντρο τον ίδιο, δηλαδή να βρίσκεται πίσω από μια έδρα και απλά να μιλάει, είναι ένα είδος αποδυνάμωσης της δύναμης», εξήγησε ο κ. Κιζιλγιουρέκ.

«Ναι θέλουμε περισσότερη συμμετοχή από τις κοινωνίες σε όλα τα επίπεδα αλλά για να πετύχει αυτό και να είναι ρεαλιστικό, χωρίς να ενισχυθεί ο ρόλος του κοινοβουλίου, δεν θα αντιμετωπίσουμε ουσιαστικά την έλλειψη δημοκρατικής νομιμοποίησης», τόνισε ο Ευρωβουλευτής.

«Αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό και ευχαριστώ που αναφερθήκατε στον ρόλο της κοινωνίας των πολιτών και με το να είμαστε μέρος αυτού το τομέα μπορούν να επιβεβαιώσουμε ότι όλοι σε επίπεδο ΕΕ εργαζόμαστε μαζί για να λειτουργήσει σωστά η κοινωνία των πολιτών. Η ΕΕ βοηθάει πάνω σε αυτό μέσω κεφαλαίων και πρωτοβουλιών και πρέπει η ΕΕ να εκμεταλλεύεται αυτό ακριβώς που προσπαθεί να προωθήσει. Να φέρει κοντά την κοινωνία των πολιτών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Αυτό γίνεται αρκετά καλά αλλά δεν γίνεται εκμετάλλευση», ανέφερε ο κ. Θεμιστοκλέους.

Η τεχνολογία ως εργαλείο δημιουργίας εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών για περιθωριοποιημένες ομάδες

Δίνοντας τον λόγο στη Δρ. Θεοδωρίδου, ο κ. Θεμιστοκλέους είπε «η διαδικασία του ψηφιακού μετασχηματισμού επηρεάζει όλους. Γνωρίζουμε ότι στο Κέντρο Κοινωνικής Καινοτομίας γίνεται χρήση της τεχνολογίας για προώθηση της κοινωνικής ένταξης και συμμετοχής σε πολλές από τις δουλειές μας. Θα ήθελα να σας ρωτήσω αν χρησιμοποιείτε την τεχνολογία για δημιουργία εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών για περιθωριοποιημένες ομάδες όπως μετανάστες, γυναίκες και νέους; Τι είδους τεχνολογίας γίνεται χρήση;».

Η Δρ. Θεοδωρίδου, είπε πως «σίγουρα κατά την διάρκεια της περιόδου του κορωνοϊού είδαμε ότι δεν μπορούμε να αποκλείουμε τεχνολογία από την εκπαίδευση. Στο παρελθόν λέγαμε ότι πρέπει να χρησιμοποιούμε την τεχνολογία όπου μπορεί να προσθέσει αξία και αυτό είναι αλήθεια. Ωστόσο όταν αντιμετωπίζουμε μια πανδημία και πρέπει να σκεφτούμε πως να ενσωματωθεί η τεχνολογία με γρήγορο τρόπο έτσι ώστε να μην χαθούν δύο με τρία χρόνια εκμάθησης, πρέπει να καταλήξετε σε πιο συνεργατικές προσεγγίσεις όσον αφορά την τεχνολογία που χρησιμοποιείται».

Συνέχισε λέγοντας πως «μία από τις προτεραιότητες του Κέντρου Κοινωνικής Καινοτομίας είναι ο σχεδιασμός προγραμμάτων τα οποία θα βοηθήσουν πληθυσμούς οι οποίοι είναι περιθωριοποιημένοι, δεν τους δίνονται ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση. Σχεδιάζουμε κυρίως ηλεκτρονικής μάθησης προγράμματα τα οποία προσπαθούμε να είναι προσιτά στα κινητά, γιατί τα κινητά πλέον είναι μέρος της ζωής

μας, είναι πιο συνεργατικά με την χρήση google docs και blogs, ουσιαστικά εργαλεία τα οποία οι μαθητές μπορούν να συνεργαστούν μεταξύ τους έτσι ώστε να έχουν ένα αποτέλεσμα το οποίο να μπορούν να παρουσιάσουν και μέσω αυτής της διαδικασίας μαθαίνουν».

«Σε ότι αφορά τις προτιμήσεις μας», συνέχισε η Δρ. Θεοδωρίδου, «πιστεύουμε ότι η μικτή μάθηση είναι πιο ευεργετική σε αυτές τις ειδικές ομάδες πληθυσμού γιατί εκτιμούν τόσο πολύ και επωφελούνται από τη διδασκαλία πρόσωπο με πρόσωπο. Προσπαθούμε λοιπόν να σχεδιάσουμε προγράμματα μικτής μάθησης όπου έχουμε μια πρώτη συνεδρία με μετανάστες ή νέους και έχουμε και μια συνεδρία απολογισμού στο τέλος. Έχουμε τα συλλογικά προγράμματα ηλεκτρονικής μάθησης όπου αναλαμβάνουν τη μάθησή τους, με αυτοπεποίθηση, όλο το υλικό υπάρχει, αλλά προσπαθούμε να χρησιμοποιήσουμε βίντεο και άλλο υλικό που θα είναι ελκυστικό και επίσης ωφέλιμο για όλα τα στυλ μάθησης τα οποία προσπαθούμε να προσεγγίσουμε».

«Πρέπει επίσης να έχουμε επίγνωση των αναγκών τους και του χρόνου που έχουν στη διάθεσή τους για να αφιερώσουμε σε αυτό, ώστε να προσπαθούμε να ανταποκριθούμε στις ανάγκες τους και στο πώς μπορούν να επωφεληθούν από αυτή την εμπειρία», ανέφερε κλείνοντας.

«Είναι εξαιρετικά σημαντικά τα παραδείγματα τεχνολογίας που δώσατε γιατί πραγματικά πιστεύουμε ότι η τεχνολογία μπορεί να πάρει το τοπικό στοιχείο στο παγκόσμιο στοιχείο», πρόσθεσε ο κ. Θεμιστοκλέους.

Τι αλλάζει στην εκπαίδευση στο μέλλον

Απευθυνόμενος στον Δρ. Michal Mlynar, ο κ. Θεμιστοκλέους διερωτήθηκε «πώς επιτυγχάνεται μια πολιτική και κοινωνική αλλαγή σε παγκόσμιο επίπεδο; Προερχόμενος από οργανισμούς όπως η UNICEF, πώς βλέπετε να αλλάζει το μέλλον και τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε την εκπαίδευση; Ποιες είναι οι προκλήσεις που βλέπετε σε αυτή τη διαδικασία για να αλλάξει ο τρόπος με τον οποίο βλέπουμε την ανάπτυξη της εκπαίδευσης, την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών, τη διαδικασία μάθησης που θα επηρεάσει το παγκόσμιο;».

Ο Δρ. Mlynar, ανέφερε πως υπήρξε επικέντρωση «στην συμμετοχή και την συμμετοχική εκπαίδευση και είναι πολύ κρίσιμο. Αυτός είναι ο τρόπος τον οποίο βλέπουμε, είτε σε παγκόσμια προοπτική, είτε στη UNICEF. Η εκπαίδευση είναι πιθανόν ο πιο σημαντικός από όλους τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, διότι όταν επιτύχουμε στην εκπαίδευση, μπορούν να επιτύχουν και άλλοι τομείς σε ότι αφορά το φύλο, την ισότητα ή διάφορες άλλες ευκαιρίες και άλλους τομείς».

«Περίπου 10 χρόνια πριν, ο πρώην Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ Μπαν Κι-μουν, προσκάλεσε την Μαλάλα να συμμετάσχει για πρώτη φορά στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ και καθόταν στο μπαλκόνι και παρατηρούσε τον διάλογο των ηγετών. Τα καλά νέα είναι ότι έχουν προοδεύσει αρκετά από τότε. Δεν είναι αρκετό οι νέοι απλά να παρατηρούν τους διαλόγους των ηγετών. Σήμερα βλέπουμε νέους οι οποίοι συμμετέχουν άμεσα στους διαλόγους και επενδύσαμε αρκετά έτσι ώστε οι νέοι να είναι μέρος των συζητήσεων. Συνάδελφοι επίσης αναφέρθηκαν στο πόσο σημαντικό είναι να υπάρχουν νέοι που να συμμετέχουν άμεσα και είναι ένας τρόπος εκμάθησης και για

εμάς, αν συμμετέχουμε σε αυτούς τους διαλόγους. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να πάμε μπροστά. Οι νέοι πρέπει να είναι μέρος στη λήψη αποφάσεων και των λύσεων», συνέχισε ο Δρ. Michal Mlynar.

«Μόλις δημιουργήσαμε ένα γραφείο νέων στα Ηνωμένα Έθνη κάτι το οποίο βρισκόταν στην κοινή μας ατζέντα με τον Γενικό Γραμματέα. Μέσω του γραφείου θα μπορούμε να επιβλέπουμε και να συντονίζουμε σωστά τις διάφορες πτυχές της δέσμευσης των νέων. Είναι πλέον πραγματικότητα ότι ο ακτιβισμός των νέων και η ηγεσία της νεολαίας είναι εκεί», τόνισε.

«Σε ότι αφορά το κλίμα, οι νέοι ακτιβιστές για το κλίμα, μας έδειξαν τον τρόπο να πάμε μπροστά. Πρόσφατα στο συνέδριο της Γλασκόβης, ήταν φανερό ότι οι ηγέτες δεν μπορούν να αγνοήσουν αυτές τις φωνές των νέων και πρέπει όχι μόνο να τις ακούσουν αλλά πρέπει να τις εκμεταλλευτούν και να αντιδράσουν σωστά», ανέφερε χαρακτηριστικά.

«Κομμάτι από τις πρωτοβουλίες στην κοινή μας ατζέντα, είναι να εστιάσουμε περισσότερο στη δημιουργία κανόνων για την αντιμετώπιση της διάδοσης ψευδών ειδήσεων και αρνητικής προπαγάνδας. Αυτή είναι μια τεράστια πρόκληση για εμάς. Τα Ηνωμένα Έθνη χρειάζεται να είναι ένα κέντρο κανόνων, να είναι ένας οργανισμός ο οποίος δημιουργεί κριτήρια τα οποία θα βοηθήσουν σε αυτά τα θέματα. Πρέπει φυσικά να υπάρχει μια ισορροπία. Η πανδημία μας έδειξε ότι η χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας, συμπεριλαμβανομένων και των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης, είναι απαραίτητη διότι στηρίζει σημαντικές ευκαιρίες και η ψηφιακή εκμάθηση και λύσεις είναι εκεί. Την ίδια ώρα πρέπει να ισορροπούμε σωστά και να εξοπλίσουμε τους νέους και τα παιδιά μας με τις ικανότητες έτσι ώστε να μπορούν να διακρίνουν και να βάζουν προτεραιότητες έτσι ώστε να μην είναι επιρρεπείς σε διάφορες αρνητικές τάσεις».

Στη συνέχεια ο Δρ. Michal Mlynar τόνισε πως «είναι αυτή η επικέντρωση των ανθρώπων που χρειάζεται για να στηρίξουμε τις συμμετοχικές διαδικασίες. Φυσικά υπάρχει και η συνεργασία γιατί δεν μπορεί να κάνει κάτι μόνος του. Ούτε οι κυβερνήσεις, ούτε τα Υπουργεία Παιδείας. Πρέπει να εξασφαλίσουμε ότι θα συμμετέχει και ο ιδιωτικός τομέας γιατί συχνά μπορούν να παραχωρήσουν τις κατάλληλες λύσεις και πόρους αλλά και τις αρχικές ευκαιρίες για να εξοπλίσουν τους νέους με τις απαραίτητες δεξιότητες. Βλέπουμε ένα τεράστιο και ανεπτυγμένο κενό στις τεχνικές δεξιότητες και στις επαγγελματικές καταρτίσεις οι οποίες δεν υπάρχουν στους νέους».

Συνεχίζοντας ανέφερε πως «θα ήθελα όμως να προσθέσω και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές σε κάθε μία από τις χώρες γιατί οι δήμαρχοι ή οι κυβερνήτες μπορούν να προσφέρουν καλύτερες λύσεις από τις κυβερνήσεις. Σε αυτό επικεντρωθήκαμε επίσης στα Ηνωμένα Έθνη ότι δηλαδή πρέπει οι δήμαρχοι, οι κυβερνήτες, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές περισσότερο ρόλο στις παγκόσμιες συζητήσεις. Επίσης αυτό είναι ένα μάθημα από την πανδημία γιατί αν δούμε τι γινόταν κατά την διάρκειά της, οι πολίτες δεν περιμένουν από τις κυβερνήσεις άμεσες λύσεις αλλά είναι από πιο τοπικό επίπεδο. Είτε αυτό αφορούσε λύσεις για την υγεία, την κοινωνία ή την εκπαίδευση. Φυσικά δεν μπορούμε απλά να γίνει αποκέντρωση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, χωρίς να δίνεται στους δημάρχους κτλ. με τα κατάλληλα εργαλεία, τους κανόνες και τα οικονομικά. Υπάρχουν επίσης και άλλοι

τοπικοί ηγέτες που πρέπει να συμπεριληφθούν και ουσιαστικά να είναι η συνείδηση του τοπικού κοινού καλού».

«Οι συνεργασίες και οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης οι οποίοι προωθούνται από τα Ηνωμένα Έθνη είναι κάτι το οποίο εκτιμούμε όλοι μας εδώ και εργαζόμαστε προς αυτή την κατεύθυνση», πρόσθεσε ο κ. Θεμιστοκλέους.

Ερωτήσεις του κοινού

Διαβάζοντας ερωτήσεις από το κοινό, ο κ. Θεμιστοκλέους, ρώτησε τους ομιλητές τον τρόπο με τον οποίο θα ξεπεράσουμε τον εχθρικό λόγο στην Κύπρο και ποιος ο ρόλος εντός και εκτός της εκπαίδευσης αλλά και της θρησκείας σε όλες της κοινωνίες; Για την τεχνολογία ξεπερνώντας τη διαίρεση του εδάφους και λαμβάνοντας έναν ελεύθερο χώρο στον εικονικό κόσμο και για την ενασχόληση με περιθωριοποιημένους, όπως πρόσφυγες και μετανάστες, σε αυτή την ιδιαίτερη εκπαιδευτική διαδικασία.

Λαμβάνοντας τον λόγο ο κ. Κιζιλγιουρέκ είπε πως «σε ότι αφορά τον εχθρικό λόγο ας αφήσουμε τους ανθρώπους να συνυπάρξουν και τους νέους να γνωρίσουν ο ένας τον άλλο αντί να μιλάμε εναντίον τους, ας μιλήσουμε, ας συναντήσουμε κάποιους. Δεν είναι τυχαίο ότι Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ επιμένει να λέει και στις δύο πλευρές για τους νέους και πως αυτοί πρέπει να έρχονται μαζί στην Κύπρο.

Ανταλλαγές στα σχολεία, ανταλλαγές στις μνήμες είναι σίγουρα μια εκπαίδευση και μπορούμε να κάνουμε πολλά για αυτό. Αλλά πρέπει να δούμε και να μιλήσουμε ο ένας με τον άλλο αντί να φανταζόμαστε τους άλλους. Μεγάλο ζήτημα είναι φυσικά η θρησκεία αλλά έχει φυσικά να κάνει και πως προσεγγίζεις την θρησκεία. Σε όλες τις θρησκείες γνωρίζουμε ότι υπάρχει αγάπη για τους άλλους. Η θρησκεία μπορεί επίσης να συμβάλει στη συμφιλίωση, αλλά φυσικά είναι και πόλεμος όπως βλέπουμε σε όλον τον κόσμο οπότε εξαρτάται τι ερμηνεία θα δώσεις στην θρησκεία. Μιλήσαμε γενικά για την εκπαίδευση αλλά θα πρέπει να θέσουμε το ερώτημα ποιος θα εκπαιδεύσει τους εκπαιδευτικούς γιατί είτε στην συμμετοχική εκπαίδευση, είτε στην τεχνολογία κτλ. πρέπει να υπάρξει μεγαλύτερη εκπαίδευση των καθηγητών», κατέληξε ο καθηγητής.

Από την πλευρά της η κ. Κατερίνα Θεοδωρίδου ανέφερε πως «έρευνες έδειξαν πως όταν υπάρχουν τάξεις στις οποίες απλά παρέχεις πληροφορίες, οι πιο πολλές θα εξαφανιστούν. Όταν συμπεριληφθεί ο μαθητής σημαίνει μεγαλύτερη προσοχή, ενδιαφέρον και κίνητρο. Φυσικά θέλουμε να χρησιμοποιούμε τεχνικές οι οποίες έχουν να κάνουν με τον αυτοστοχασμό, την καθοδήγηση, με κάτι το οποίο ενεργοποιεί ένα εσωτερικό ενδιαφέρον για το τι διδάσκεται στην τάξη.

Σε ό,τι αφορά το θέμα κανείς να μην μένει πίσω, θεωρώ ότι είναι σημαντικό να επικεντρωνόμαστε σε περιθωριοποιημένους πληθυσμούς οι οποίοι δεν έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής στη βασική εκπαίδευση που προσφέρεται και εδώ πρέπει να έρχονται οι κοινωνίες των πολιτών έτσι ώστε να επικοινωνούν και να παρέχουν κάτι σε αυτά τα άτομα το οποίο αν είναι χρήσιμο, ευεργετικό και καλύπτει τις ανάγκες τους. Ένας από τους καλύτερους τρόπους για να τους πλησιάσεις είναι αυτό που ανέφερα και πριν με την μικτή εκπαίδευση η οποία πάει μαζί με τον χρόνο που

έχουν διαθέσιμο και εφαρμόζεται στο χαοτικό τους πρόγραμμα».

«Ας ρίξουμε μια ματιά γύρω από αυτό το δωμάτιο και ας σκεφτούμε ποια σώματα ή ποιες ταυτότητες και ποιες φωνές αντιπροσωπεύονται εδώ. Και μετά σκεφτείτε αυτά τα σώματα, τις ταυτότητες και τις φωνές που λείπουν», είπε η Δρ. Λούση Αβρααμίδου. «Ποια κοινωνική ομάδα δεν είναι εδώ μαζί μας σήμερα και γιατί. Ποιοι συμμετέχουν σε αυτό το πάνελ αυτή τη στιγμή, ποιες φωνές είναι εδώ και γιατί. Και νομίζω ότι αυτό είναι το πρώτο βήμα για να φανταστούμε ένα πιο συμμετοχικό και κοινωνικό μέλλον. Ειδικότερα για την εκπαίδευση νομίζω ότι για να συνεισφέρουμε στο να φανταστούμε αυτό το μέλλον, το πρώτο βήμα είναι να επαναπροσδιορίσουμε τι σημαίνει εκπαιδευτική επιτυχία με εστίαση στις παιδαγωγικές της αντίστασης αντί στις παιδαγωγικές για την οικονομία. Για να γίνει αυτό, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα πρέπει να σταματήσουν να έχουν εμμονή με νεοφιλελεύθερα παραδείγματα και κατατάξεις. Αντιθέτως θα πρέπει να επενδύσουν και να επιφέρουν κοινωνική αλλαγή», κατέληξε.

Λαμβάνοντας τον λόγο ο Δρ. Michal Mlynar, είπε πως «πρώτα από όλα θα πρέπει να είμαστε πραγματικά περιεκτικοί. Συχνά μιλάμε ότι θα θέλαμε να είμαστε χωρίς αποκλεισμούς αλλά δεν καταλαβαίνουμε πλήρως τι σημαίνει αυτό. Φυσικά περιλαμβάνει μετανάστες, στην περίπτωση της Κύπρου νέους και από τις δύο κοινότητες, που δημιουργούν ευκαιρίες για δέσμευση επειδή η εκπαίδευση είναι ένα πολύ ισχυρό εργαλείο για την οικοδόμηση της ειρήνης, για τη συμφιλίωση, για την οικοδόμηση του μέλλοντος. Οπότε αυτό είναι κάτι που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη.

Δεύτερον, πρέπει να ενδυναμώσουμε τους δασκάλους. Δεν πρέπει να μείνουν πίσω. Δεν μπορούμε να περιμένουμε να έχουμε νέα αποτελέσματα και νέες ευκαιρίες χωρίς να ενδυναμώσουμε τους δασκάλους μας και να τους δώσουμε τις πρόσθετες ευκαιρίες που μπορεί να μην είχαν ποτέ, γιατί αυτά τα πράγματα δεν συμβαίνουν από μόνα τους ή αυτόματα. Οπότε φυσικά συμφωνώ απόλυτα με το συγκεκριμένο στοιχείο.

Τρίτον, αξιοποιώντας την ψηφιακή επανάσταση, τις ψηφιακές δεξιότητες και τέλος επενδύοντας περισσότερο. Όταν λέω επένδυση δεν σημαίνει μόνο από οικονομική άποψη, αλλά υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους τα εκπαιδευτικά μας συστήματα πρέπει να επενδύονται πιο δίκαια και πιο αποτελεσματικά. Ένα παράδειγμα από τη Σλοβακία πριν από μερικά χρόνια είχαμε κάποτε έναν πολύ επιτυχημένο υπουργό Οικονομικών που χαρακτηρίστηκε ως μεταρρυθμιστής και στην πραγματικότητα σήμερα είναι ειδικός σύμβουλος του πρωθυπουργού της Ουκρανίας για σημαντικές μεταρρυθμίσεις, το οποίο είναι επίσης ένα πολύ σημαντικό πλαίσιο. Κάποια στιγμή του προσφέρθηκε τη θέση του υπουργού Παιδείας. Δεν ήταν τυχαίο. Έπρεπε να αναζητήσουμε δημιουργικές λύσεις και σε τέτοια πλαίσια. Πρέπει να είμαστε τολμηροί σε τέτοιες καταστάσεις. Θα σας αφήσω λοιπόν με κάποια επιπλέον τροφή για σκέψη σε αυτό το πλαίσιο».

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ

"INCLUSIVENESS THROUGH INNOVATION AND ENTREPRENEURSHIP ACTIONS"

ANDRIA ZAFIRAKOU, 2018 GLOBAL PRIZE WINNER, BEST TEACHER
IN THE WORLD ARTISTS IN RESIDENCE (AIR)

DR. ALEXANDROS YERATZIOS, POST-DOCTORAL RESEARCHER AT
THE SOFTWARE ENGINEERING INTERNET TECHNOLOGY (SEIT)
LABORATORY, UNIVERSITY OF CYPRUS

DR. MICHALIS NEOPTOLEMOU, CHIEF EXECUTIVE OFFICER REMEDICA GROUP
NATALIA KOUHARTSIOUK, CENTRE & PROJECT MANAGER, NGO
SUPPORT CENTRE

CHRISTINA ACHILLEOS, HEAD OF ERASMUS+ UNIT, GRANTXPRT CONSULTING
DISCUSSANT: DR. CELIA HADJICHRISTODOULOU, FOUNDER AND MANAGING
DIRECTOR, GRANTXPRT CONSULTING

Επιχειρήσεις και επιχειρηματίες, μέσα από την καινοτομία, την τεχνολογία και τις νέες ιδέες μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες χωρίς αποκλεισμούς για κάθε μέλος της κοινωνίας. Οι ομιλητές του πάνελ «Inclusiveness through innovation and entrepreneurship actions» προέρχονται από μία ομάδα ειδικών, και ο καθένας συνέφερε με διαφορετικό τρόπο με τις τοποθετήσεις τους στοχεύουν στη βελτίωση του κοινωνικού πλαισίου χωρίς αποκλεισμούς.

Η ισότητα των φύλων είναι απαραίτητο θεμέλιο

Ο Δρ. Μιχάλης Νεοπτολέμου, Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής (CEO) του Ομίλου Εταιρειών Remedica, άνοιξε τη συζήτηση με αναφορά στον θάνατο της Μάχσα Αμίνι πέθανε στην Τεχεράνη του Ιράν, ενώ βρισκόταν υπό κράτηση, πιθανώς λόγω αστυνομικής βίας. Ο θάνατος της οποίας προκάλεσε μαζικές διαδηλώσεις σε όλο τον κόσμο.

«Η ισότητα των φύλων δεν είναι μόνο θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα αλλά είναι και απαραίτητο θεμέλιο για ένα βιώσιμο και ευδόκιμο κόσμο» τόνισε και πρόσθεσε ότι «Εμείς ως εργοδότης, φιλοδοξούμε να αφαιρέσουμε κάθε τι που εμποδίζει τη συμμετοχή των γυναικών και θέλουμε να γίνουμε παράγοντας αλλαγής για τη χώρα, μειώνοντας το χάσμα των μισθών μεταξύ των δύο φύλων». Στη συνέχεια, τόνισε, ότι «στον όμιλο μας οι γυναίκες κατέχουν το 51% των ηγετικών θέσεων».

Όπως ανέφερε στη Remedica, οι γυναίκες ενθαρρύνονται να προχωρήσουν στην καριέρα τους, και να αναζητήσουν ρόλους που άλλοτε δεν θα σκέφτονταν. «Παρέχουμε κάθε βοήθεια στις νέες μητέρες, βοηθώντας τις να έχουν ισορροπία στην επαγγελματική τους ζωή και την οικογένεια τους. Έχουμε επίσης, πολιτική μηδενικής ανοχής για κάθε είδους παρενόχληση»

Υπογράμμισε ότι «Θέλουμε το προσωπικό της εταιρείας μας να νιώθει ότι είναι κομμάτι της Remedica και δεν τους βλέπει σαν «σάρκα» εξυπηρέτησης συμφερόντων».

Τα άτομα θα πρέπει να νιώθουν πολύτιμα

Η συζήτηση ξεκίνησε με την Ελληνοκύπρια Άντρια Ζαφειράκου, η οποία έλαβε το βραβείο της καλύτερης δασκάλας στον κόσμο το 2018. Η ίδια δήλωσε χαρούμενη που επέστρεψε στην Κύπρο από όπου και κατάγεται, παρόλα αυτά ζει και εργάζεται σε ένα κρατικό γυμνάσιο σε μια από τις πιο υποβαθμισμένες περιοχές του Λονδίνου και είναι επίσης ιδρυτής ενός φιλανθρωπικού ιδρύματος με την ονομασία «Artists in Residence».

Σε ερώτηση για το πώς πετυχαίνει η ίδια την ενσωμάτωση των μαθητών με διαφορετικά backgrounds, η κ. Ζαφειράκου απάντησε πώς γενικότερα δεν είναι κατανοητό τι σημαίνει η λέξη αυτή για τις τάξεις. «Εκτός αν ως εκπαιδευτικοί, ως γονείς και ως ηγέτες, μπορούμε στη θέση των άλλων. Και ο τρόπος για να γίνει αυτό είναι να τους καλέσουμε να μιλήσουν και να ακούσουμε τις ιστορίες τους» σχολίασε. Εξήγησε ακόμη ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ ποσότητας και ποιότητας, στο τι δίνεται. «Είναι πολύ καλό ότι δίνουμε σε όλους ίσες ευκαιρίες, είναι όμως ποιοτικές; Τα άτομα θα πρέπει να νιώθουν πολύτιμα» είπε και πρόσθεσε σχετικά με τους τρόπους που μπορεί να γίνει αυτό ότι «Είναι απλό. Καθηγητές ξέρετε τα παιδιά σας; Ξέρετε από που

προέρχονται; Τι ζουν στο σπίτι τους; Σαν δάσκαλοι, έχουμε προετοιμαστεί επαγγελματικά για να διδάξουμε σε άτομα που έχουν τραυματικές εμπειρίες; Διδάσκουμε το ίδιο όπως και πριν 20 χρόνια; Σε μία πολυπολιτισμική κοινωνία όλο αυτό θα εξελίσσεται συνέχεια».

Η Παιδεία βρίσκεται στο επίκεντρο όλων και η κ. Ζαφειράκου σχολίασε για το πώς τα σχολεία μπορούν να αναπτύξουν τις σχετικές δεξιότητες για τις ολοένα και εξελισσόμενες απαιτήσεις της κοινωνίας. «Μπορούμε πάντα να κάνουμε κάτι καλύτερο. Μόλις έχουμε βγει από την περίοδο της πανδημίας, και τώρα είναι μία πολύ ξεχωριστή περίοδος, όπου δεν θα ψάξουμε να βρούμε που υπάρχουν κενά αλλά να δούμε που θα πρέπει να τοποθετήσουμε τους νέους μπροστά. Εάν κάνουμε ότι κάναμε χρόνια πριν, δεν θα δουλέψει. Το ερώτημα δεν είναι το τι μπορούν να κάνουν οι δάσκαλοι και οι καθηγητές αλλά το τι μπορούν να κάνουν οι ηγέτες και οι κυβερνήσεις. Αυτοί μας λένε τι πρέπει να διδάσκουμε. Δεν έχουμε τόση αυτονομία όση πιστεύεται ότι έχουμε» εξήγησε. Οι νέοι όπως είπε έχουν το πάθος, και άποψη για όλα τα θέματα, και έχουν τα όνειρα για το πώς πρέπει να είναι ο κόσμος.

Η συμμετοχικότητα είναι απαραίτητη

Η Χριστίνα Αχιλλέως, Head of Erasmus+ Unit, GrantXpert Consulting δήλωσε αρκετά ενθουσιασμένη για τη συμμετοχή της στο Cyprus Forum καθώς της δίνεται η ευκαιρία να μιλήσει για την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα, «ειδικά όσον αφορά το πώς θα πετύχουμε την συμμετοχικότητα μέσα από τα ευρωπαϊκά μας προγράμματα» όπως είπε.

«Στο επίκεντρο του σχεδιασμού των ευρωπαϊκών προγραμμάτων, υπάρχουν εργαλεία που βοηθούν άτομα και ιδιώτες να δημιουργούν καινοτόμες ιδέες για την κοινωνική ευημερία. Οπότε η συμμετοχικότητα στη βάση τους είναι απαραίτητη. Κατά τον σχεδιασμό αυτών των προγραμμάτων, οι αιτητές πρέπει να αποδείξουν πως θα αντιμετωπίσουν τη συμπερίληψη» ανέφερε. Σχολίασε ακόμη ότι στα περισσότερα από τα προγράμματα, η πλειοψηφία των innovators και των entrepreneurs, υπάρχουν δείκτες και προϋποθέσεις για να υπάρξει η συμμετοχικότητα. «Είναι πολύ σημαντικό να αναφέρω, ότι οι ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις, δίνουν γερές βάσεις για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Και από πλευράς καινοτομίας, οι entrepreneurs δημιουργούν μία ιδέα με σημαντικό αντίκτυπο λύνοντας κοινωνικά προβλήματα. Οπότε μπορούμε να πούμε ότι τα ευρωπαϊκά προγράμματα προωθούν άμεσα την συμμετοχικότητα για μία πιο βιώσιμη κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς» υπογράμμισε.

Για το πώς θα υπάρχει η μεγαλύτερη επίδραση μέσω των ευρωπαϊκών προγραμμάτων η κ. Αχιλλέως είπε ότι «η απάντηση σε αυτό είναι να συνεχίσουμε να αναπτύσσουμε νέα καινοτόμα προγράμματα με τέτοιο τρόπο όπου θα συμπεριλάβουμε περισσότερες κοινωνικές ομάδες».

Μέρος μιας μεγαλύτερης κοινότητας

Η Natalia Kouhartsiouk, Centre & Project Manager, NGO Support Centre αναφέρθηκε στο έργο του κέντρου στην Κύπρο. «Προσφέρουμε αστική συμμετοχή και ενεργό συμμετοχή των πολιτών στην κοινωνία μέσω εκδηλώσεων δικτύωσης της κοινωνίας

για την ανάπτυξη ικανοτήτων» είπε. Σε ερώτηση αν υπάρχουν μηχανισμοί για υποστήριξη των ΜΚΟ στην Κύπρο, ανέφερε «Για εμένα η συμμετοχή των πολιτών είναι ένα πολύ σημαντικό σημείο για να αρχίσει ο διάλογος για ιδέες. Είναι βασικά η εκπαίδευση των ανθρώπων για να νοιάζονται για ένα σκοπό. Είτε από την επίσημη παιδεία, είτε από την ανεπίσημη». Πρόσθεσε ακόμη ότι «Όταν βλέπεις τους ανθρώπους να νοιάζονται για ένα σκοπό, την δική τους οπτική και πώς αυτό έχει επίδραση γενικότερα στις κοινωνίες, τότε έχουμε περισσότερες πιθανότητες τα άτομα αυτά να συμμετέχουν ακόμη περισσότερο, και όταν έχουν μία καινοτόμα ιδέα, να εργαστούν μαζί. Για αυτό το λόγο, η κοινωνική συμμετοχή είναι πολύ σημαντική για εμάς».

Τόνισε επίσης ότι «Θέλουμε οι πολίτες να βλέπουν τον εαυτό τους, ως μέρος μίας μεγαλύτερης κοινότητας».

Όλοι έχουν το δικαίωμα να βιώσουν την τεχνολογία

Από πλευράς του ο Δρ. Αλέξανδρος Γερατζιώτης, Post-Doctoral Researcher at the Software Engineering Internet Technology (SEIT) Laboratory, University of Cyprus, μίλησε για τη δημιουργία της A.G. Connect Deaf Limited, μια κοινωνική ΜΜΕ που προσφέρει προσβάσιμες επικοινωνιακές και εκπαιδευτικές εφαρμογές για κινητά για χρήστες που είναι κωφοί. Όπως είπε το πρόβλημα που είχαν εντοπίσει αυτός και ο αδελφός του, και το οποίο τους οδήγησε στη δημιουργία της πλατφόρμας, ήταν η έλλειψη και ο περιορισμένος αριθμός τεχνολογιών που είχαν διαθέσιμα κωφά άτομα. «Αυτό που προσπαθούμε να κάνουμε, είναι να επιτρέψουμε στους ακούντες – μπορεί να είναι φίλοι, οικογένεια- να έχουν ένα τρόπο επικοινωνίας μαζί με τους κωφούς. Μπορούμε να μεταφράσουμε από τη νοηματική στην αλφάβητο και το αντίθετο. Βλέπουμε ακόμη ότι έχει και μία εκπαιδευτική εφαρμογή για κάποιον που θέλει να μάθει την νοηματική γλώσσα» ανέφερε.

«Ένα από τα πράγματα που κάνουμε είναι οι εφαρμογές των κινητών και το άλλο είναι ότι συμμετέχουμε σε προγράμματα έρευνας και καινοτομίας, που επικεντρώνονται στο δικό μας κομμάτι. Επίσης έχουμε ένα διαδικτυακό κατάστημα, όπου έχουμε προϊόντα για την προώθηση του μηνύματος μας και τη σημασία της νοηματικής γλώσσας. Δοκιμάζουμε διαφορετικούς τρόπους για να το πετύχουμε» εξήγησε.

Ανέφερε ακόμη ότι μέχρι το τέλος του 2022, αναμένεται να δημοσιευτεί η νέα εκδοχή της εφαρμογής με περισσότερο περιεχόμενο, και νέα εργαλεία. «Όλοι έχουν το δικαίωμα να βιώσουν την τεχνολογία στη δική τους γλώσσα. Οπότε οι κωφοί άνθρωποι θα πρέπει να χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες στην νοηματική» κατέληξε.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΜΕΛΛΟΝ

“INCLUSIVE GROWTH AND THE FUTURE OF WORK”

ZSOLT DARVAS, BRUEGEL

DUYGU GÜNER, BRUEGEL

DISCUSSANT: IOANNIS TIRKIDES, BANK OF CYPRUS

Knowledge
Partner:

CYPRUS
ECONOMIC
SOCIETY

Την ανάπτυξη δεξιοτήτων των εργαζομένων, σε ένα πλαίσιο ραγδαίας τεχνολογικής ανάπτυξης και πως θα μπορεί να είναι το μέλλον της εργασίας, χωρίς αποκλεισμός ανέλυσαν οι συμμετέχοντες του πάνελ με τίτλο «Inclusive growth and the future of work».

Όπως ανέφερε, ο συντονιστής της συζήτησης κ. Ιωάννης Τιρκίδης (Τράπεζα Κύπρου) είναι ένα πολύπλοκο θέμα, και αμφιλεγόμενο, καθώς περιέχει ανατρεπτική τεχνολογία, όπου παρατηρούνται πράγματα όπως το Διαδίκτυο των Πραγμάτων (Internet of Things), η ρομποτική, η τεχνολογία cloud και η τεχνητή νοημοσύνη.

«Την ίδια στιγμή, τα τελευταία 30-40 χρόνια έχουμε δει εξελίξεις που δεν είναι τόσο ευνοϊκές όπως αναμέναμε, για παράδειγμα, βλέπουμε επιβράδυνση της ανάπτυξης της οικονομίας ή επιβράδυνση στην αύξηση της παραγωγικότητας στην οικονομία και στρεβλό εισόδημα σε ολόκληρο τον τομέα της εργασίας. Ταυτόχρονα αυξήθηκε η εισοδηματική ανισότητα» είπε ο κ. Τιρκίδης.

Η αυτοματοποίηση μπορεί να δημιουργήσει θέσεις εργασίας

Ανοίγοντας τη συζήτηση και παρουσιάζοντας τα καίρια ερωτήματα, ο Zsolt Darvas (Bruegel), ανέφερε ότι το μέλλον της εργασίας είναι πράγματι αυτό που θα καθορίσει τη ζωή πολλών ανθρώπων και τις πολιτικές αποφάσεις των κυβερνήσεων για να κάνουν τις διάφορες μεταβάσεις και οι οποίες θα έχουν μεγάλο αντίκτυπο στις ζωές πολλών ανθρώπων.

Όπως εξήγησε, «έχουν ήδη γίνει πολλές αλλαγές στον κόσμο της εργασίας. Αυτό που πρέπει να ξέρετε, ότι οι κύριοι παράγοντες είναι για παράδειγμα η παγκοσμιοποίηση, η τεχνολογική αλλαγή, οι δημογραφικές αλλαγές, οι περιβαλλοντικές αλλαγές και όλοι αυτοί οι παράγοντες είχαν σημαντικό αντίκτυπο στον τρόπο που εργαζόμαστε σήμερα».

Ο κ. Darvas έθεσε τρία ερωτήματα έτσι ώστε να γίνει πιο κατανοητός ο κόσμος της εργασίας σήμερα. Πρώτον, πώς οι νέες τεχνολογίες επηρεάζουν ή αλλάζουν τη φύση της εργασίας, δεύτερον ποια η επίδραση στα εισοδήματα και την κατανομή εργασίας και τρίτο, τί είναι αυτό που εξηγεί καλύτερα τις διαφορές μεταξύ ΗΠΑ και ΕΕ, όσον αφορά την αγορά εργασίας και την ανισότητα.

Ανέφερε μέσα από την παρουσίαση του ότι τα εισοδήματα ακολουθούν φθίνουσα πορεία τις τελευταίες δεκαετίες, ωστόσο κάποιες χώρες έχουν ανακάμψει. Από την άλλη, η εισοδηματική ανισότητα, συνεχίζει να αυξάνεται σε αρκετές χώρες.

Ανέλυσε ακόμη, την αυτοματοποίηση στο χώρο εργασίας και πως επηρεάζει τον καταμερισμό, αλλά και τους παράγοντες που ευνοούνται ή όχι από την αυτοματοποίηση. Για παράδειγμα, οι αυτόματες αλλαγές στα μισθολόγια για διάφορες εργασίες ή οι αλλαγές που προκύπτουν από την αυτοματοποίηση στη μορφή της εργασίας. Σε κάποιες περιπτώσεις διευκρίνισε, η αυτοματοποίηση μπορεί να δημιουργήσει θέσεις εργασίας.

Επιδεξιότητα-επανεκπαίδευση-αναβάθμιση δεξιοτήτων

Στη δική της παρουσίαση η Duygu Güner, (Bruegel) αναφέρθηκε στο μείζον θέμα που

συζητιέται κυρίως από τη νεότερη γενιά όπως η ψηφιοποίηση, ο αυτοματισμός και η ρομποτική. «Αυτή η νέα αναδυόμενη τεχνολογία αλλάζει τη φύση των θέσεων εργασίας και δεν μπορούμε πραγματικά να προβλέψουμε την πορεία. Επομένως, παρατηρούμε ότι είναι πολύ γρήγοροι και πολύ απροσδόκητοι οι τρόποι που οι θέσεις εργασίας αλλάζουν» ανέφερε.

Όπως είπε δεν είναι μόνο οι εργασίες ρουτίνας που αλλάζουν, αλλά το περιεχόμενο και η τοποθεσία της εργασίας, τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται, οι δεξιότητες που χρειάζονται για την εκτέλεση τους. «Παρατηρούμε ότι υπάρχει ανάγκη για μείωση του κινδύνου και αναβάθμιση των δεξιοτήτων. Αυτό που βλέπουμε όμως, είναι ότι το εκπαιδευτικό σύστημα δεν είναι πραγματικά σε θέση να καλύψει τις ανάγκες της ζήτησης εργασίας, επομένως αποτυγχάνει σε ορισμένους τομείς να παράσχει την επαρκή γνώση στην αγορά εργασίας» τόνισε.

Η κ. Güner σημειώνει επίσης ότι η με την εμφάνιση νέων τεχνολογιών μία επιλογή θα ήταν οι θέσεις εργασίας στις υπηρεσίες που μπορούσαμε να προστατεύσουμε μέχρι στιγμής θα μπορούσαν να μετεγκατασταθούν σε χώρες του τρίτου κόσμου όπου οι μισθοί εργασίας είναι χαμηλότεροι.

Προχωρώντας στην παρουσία της, αναφέρθηκε στην Επιδεξιότητα (Skilling) και ανέλυσε τους όρους επανεκπαίδευση (Reskilling) και αναβάθμιση δεξιοτήτων (Upskilling). «Και οι δύο είναι πολύ παρόμοιοι όροι και σχετίζονται με την εκμάθηση νέων δεξιοτήτων, αλλά υπάρχει ένα σημαντικό κενό μεταξύ των δύο λέξεων. Με το upskilling συνεπάγεται η εκμάθηση σχετικών νέων δεξιοτήτων για τη συμπλήρωση και τη συμπλήρωση της υπάρχουσας εργασίας, επομένως είναι στο παρόν. Από την άλλη το Reskilling αναφέρεται στην εκμάθηση νέων δεξιοτήτων για την αντικατάσταση των υπαρχόντων συνόλων δεξιοτήτων. Είναι σαν να επενδύεις από την αρχή και στη συνέχεια να δίνεις τη δυνατότητα στους ανθρώπους να αλλάζουν πραγματικά. Επομένως, με το Reskilling συνεπάγεται η εκμάθηση νέων δεξιοτήτων για να αντικαταστήσει το υπάρχον σύνολο δεξιοτήτων, αλλά εξακολουθεί να είναι οικονομικά αποδοτικό από το να προσπαθείς να βρεις άτομα με το σύνολο δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας» είπε. Τόνισε δε ότι αυτές οι δύο έννοιες είναι εργαλεία ζωτικής σημασίας για τη δημιουργία ανακυκλωμένου εργατικού δυναμικού στο μέλλον και για να λειτουργεί καλύτερα η αγορά εργασίας.

Πηγαίνοντας πιο πέρα στην παρουσίαση της και αναλύοντας στοιχεία από έρευνες, ανέφερε ότι είναι αδύνατο να προβλεφθεί πως θα εξελιχθεί η τεχνολογία στο μέλλον και επομένως δεν γίνεται να γνωρίζουμε τι είδους δεξιότητες θα χρειαστούν. «Ακόμα και στο σχετικά κοντινό μέλλον δεν μπορούμε να έχουμε πολύ καλές προβλέψεις για το τι να περιμένουμε, αυτό προσδίδει μεγαλύτερη σημασία στη δημιουργία μιας κουλτούρας μάθησης και στην πραγματικότητα καθιστά τη εκμάθηση στις νούμερο ένα δεξιότητες που απαιτούνται στην αγορά εργασίας, και επομένως θα πρέπει να διασφαλίσουμε ότι οι άνθρωποι είναι πρόθυμοι να μάθουν νέα πράγματα» σημείωσε.

Σχολίασε επίσης ότι αυτό δεν γίνεται πάντα εύκολα, ειδικά για τους χαμηλά μορφωμένους ανθρώπους, αλλά «αν θέλετε να αλλάξετε την αγορά εργασίας με τέτοιο τρόπο χωρίς να υπάρχουν αποκλεισμοί αποκλεισμούς, η εκμάθηση είναι μια από τις πρώτες δεξιότητες που πρέπει να έχουμε. Πρέπει να βρεθεί ένας τρόπος να

το παρέχουμε και να γίνει πάλι η εργασία σαν παιχνίδι».

Σε άλλο σημείο αναφέρθηκε στα άτομα που λαμβάνουν την εκπαίδευση και όπως είπε, δεν είναι αυτοί που πραγματικά τη χρειάζονται. Όπως εξήγησε, αυτοί που έχουν ήδη υψηλότερα προσόντα λαμβάνουν περισσότερη εκπαίδευση, από ότι από αυτούς που για παράδειγμα είναι μακροχρόνια άνεργοι ή έχουν λάβει μισή εκπαίδευση στη ζωή τους και εμπίπτουν στον ψηφιακό αναλφαβητισμό.

Πρόσθεσε ακόμη ότι παρόμοιες τάσεις παρατηρούνται και στους μισθούς, στο είδος της σύμβασης λόγω φύλου και επίσης στο μέγεθος της εταιρείας. «Έχουμε εκπαίδευση αλλά η τρέχουσα Παιδεία στην πραγματικότητα διευρύνει το κοινωνικο-οικονομικό χάσμα αντί να το κλείνει» σχολιάζει. Άλλοι περιορισμοί στην εμβάθυνση των δεξιοτήτων ή στην απόκτηση τους είναι οι περιορισμοί χρόνου και χρήματος, καθώς «πολλοί άνθρωποι δεν είναι σε θέση να αντέξουν οικονομικά να δαπανηθεί μέρος του εισοδήματός τους για την εκπαίδευση αλλά υπάρχει επίσης έλλειψη επίγνωσης των ευκαιριών κατάρτισης» υπογράμμισε.

Μηχανισμοί εντοπισμού αναγκών

Δίνοντας ξανά έμφαση στο άγνωστο που μπορεί να φέρει το μέλλον, η κ. Güner επανέλαβε ότι θα πρέπει να χτιστούν οι μηχανισμοί που θα εντοπίζουν συνεχώς τις ανάγκες που υπάρχουν για δεξιότητες και να γίνεται τροφοδότηση τους στο εκπαιδευτικό σύστημα, ώστε να υπάρχουν συνεχώς διαθέσιμες εκπαιδεύσεις για τις αναδυόμενες δεξιότητες. «Χρειαζόμαστε επίσης να βρούμε τρόπους να εμπλέκουμε αυτές τις ευάλωτες ομάδες περισσότερο στην εκπαίδευση. Η τρέχουσα διαδικασία δεν λειτουργεί, και άρα πρέπει να βρούμε δημιουργικούς τρόπους για να τις ενημερώσουμε συνεχώς» σημείωσε.

Καταλήγοντας, ανέφερε ότι από τη μία πρέπει να προσφέρονται ευκαιρίες εκπαίδευσης δεξιοτήτων και από την άλλη, να υπάρξει περισσότερη κινητικότητα από τους εργαζόμενους για αναζήτηση νέων δεξιοτήτων, και ειδικότερα οι εργασιακές ομάδες που επηρεάζονται περισσότερο όπου οι περισσότεροι δεν γνωρίζουν πραγματικά ή δεν δεσμεύονται για να επανεκπαιδευτούν επειδή δεν βλέπουν κανένα όφελος από αυτή την επένδυση. Από εργοδοτικής πλευράς μπορούν να αλλάξουν οι πρακτικές πρόσληψης, και να επενδύσουν στο υφιστάμενο προσωπικό δημιουργώντας μία ξεκάθαρη πορεία σταδιοδρομίας εντός της εταιρείας.

ΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

“WORKING PROFESSIONALS GOING BACK TO EDUCATION”

ANNA K. TOULOUMAKOS, ASS. PROFESSOR IN EDUCATIONAL PSYCHOLOGY,
PANTEION UNIVERSITY OF SOCIAL AND
POLITICAL SCIENCES

PATRICK WERQUIN, PROFESSOR, CNAM

DR. TERPSA CONSTANTINIDOU, DIRECTOR OF HIGHER
EDUCATION, MINISTRY OF EDUCATION, SPORT AND YOUTH

DISCUSSANT: DR. YANGOS HADJIYANNIS, CEO, CYPRUS
INSTITUTE OF MARKETING

Σε μια δυναμική και άκρως ανταγωνιστική αγορά εργασίας, είναι αναγκαίο οι επαγγελματίες εργαζόμενοι να συμβαδίζουν με τις εξελίξεις και επομένως η εκπαίδευση στελεχών αποκτά ύψιστη σημασία.

Όπως ανέλυσαν καταξιωμένοι επαγγελματίες στο Cyprus Forum, το πλαίσιο στην Κύπρο πρέπει να επανασχεδιαστεί για να καλύψει τις ανάγκες των εργαζόμενων-επαγγελματιών, που επιστρέφουν στην εκπαίδευση, ενώ θα πρέπει να απομακρυνθούμε από την αντίληψη μιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που στοχεύει μόνο στους νέους απόφοιτους του σχολείου.

Στη σχετική θεματική ενότητα τονίστηκε ότι οι ανάγκες και οι επιθυμίες των επαγγελματιών, που επιστρέφουν πίσω στην εκπαίδευση, είναι ριζικά διαφορετικές και ως εκ τούτου όλοι οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να δημιουργήσουν ένα οικοσύστημα, που ενισχύει την πρόταση για δια βίου μάθηση.

Πρόγραμμα διερεύνησης δεξιοτήτων και μικροδιαπιστευτήρια

Καταρχάς η Δρ. Τέρψα Κωνσταντινίδου, Διευθύντρια Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, ανέφερε ότι το Τμήμα Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης, στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανταγωνιστικότητας της κυπριακής Οικονομίας έχει ξεκινήσει τη λειτουργία ενός προγράμματος, το οποίο διερευνά την πορεία των αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τις δεξιότητες που χρειάζονται να έχουν οι απόφοιτοι και την ανάγκη για επανάκτηση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων. Η Δρ. Κωνσταντινίδου εξήγησε ότι τα αποτελέσματα θα χρησιμοποιηθούν για καλύτερες εκπαιδευτικές αποφάσεις και για σχεδιασμό προγραμμάτων στο πλαίσιο της ανώτερης/ανώτατης εκπαίδευσης.

Τόνισε ότι στόχος είναι να τερματιστεί το χάσμα μεταξύ των δεξιοτήτων που κατέχουν και αυτών που χρειάζονται να κατακτήσουν. «Μέσω της έρευνας θα εξετάσουμε με τι ασχολούνται οι απόφοιτοι και θα δούμε ποιες δεξιότητες έχουν κατακτήσει, σχετικές με τα προγράμματα σπουδών τους, ενώ την ίδια ώρα θα ερευνήσουμε τι χρειάζεται η αγορά εργασίας, όχι μόνο στην Κύπρο, αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Θα προχωρήσουμε σε σύγκριση των στοιχείων με αυτά των ευρωπαϊκών χωρών και θα παραδώσουμε τα αποτελέσματα σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και άλλους φορείς, προκειμένου να παρέχουν σύντομα προγράμματα για επανάκτηση και ανανέωση δεξιοτήτων», ανέφερε η Δρ. Κωνσταντινίδου.

Εξήγησε ακόμη ότι αποτελεί μια δυναμική έρευνα, που θα συνεχίζεται χρόνο με τον χρόνο, ενώ τόνισε ότι είναι αναγκαία η δημιουργία μιας σχολικής νοοτροπίας, που να προωθεί τη δυναμική ότι το άτομο μπορεί να χρειαστεί να αναπροσαρμοστεί και να αλλάξει επαγγελματική κατεύθυνση.

Παράλληλα, όπως ανέφερε, θα δοθεί έμφαση στα μικροδιαπιστευτήρια, τα οποία αποτελούν αποδεικτικά των μαθησιακών αποτελεσμάτων, που έχει αποκτήσει ο εκπαιδευόμενος, μετά από μια σύντομη μαθησιακή διαδικασία, η οποία αξιολογήθηκε με διαφανή τρόπο. Σημειώνεται ότι τα μικροδιαπιστευτήρια απονέμονται μετά την ολοκλήρωση σύντομων αυτοτελών κύκλων μαθημάτων ή εκπαιδευτικών ενοτήτων, που πραγματοποιούνται δια ζώσης ή μέσω διαδικτύου (ή σε μεικτή μορφή).

Έμφαση στα soft skills

Από πλευράς της, η Δρ. Άννα Τουλουμάκου, Επίκουρη Καθηγήτρια Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, ανέφερε ότι είναι ενδιαφέρον το γεγονός ότι σε χώρες εξελιγμένες ως προς την απόκτηση τυπικών προσόντων, διαπιστώνονται ελλείψεις στις δεξιότητες επιμονής (persistence skills) οι οποίες αποτελούν soft skills. Εξήγησε ότι τα λεγόμενα soft skills σχετίζονται με τη συμπεριφορά και είναι πιο δύσκολο από ό,τι νομίζουμε να τις κατακτήσουμε, καθώς υπάρχει μεγάλη ενδο-υποκειμενικότητα.

«Υπάρχουν πολλά πράγματα που πρέπει να λάβουμε υπόψη, πολλές προκλήσεις, που πρέπει να αντιμετωπίσουμε, προκειμένου να προχωρήσουμε στον σχεδιασμό των κατάλληλων προγραμμάτων, που βοηθούν τους ανθρώπους για να προσαρμοστούν στην αγορά εργασίας», ανέφερε η Δρ. Τουλουμάκου.

Τόνισε ότι το πρώτο πτυχίο προσφέρει στο άτομο ένα στέρεο τρόπο σκέψης ως επιστήμονα, αλλά στο τέλος της ημέρας άλλα πράγματα οδηγούν στην επιτυχία, επομένως δεν πρέπει να σταθεροποιήσουμε το τι βαθμοί χρειάζονται για την επιτυχία, αλλά να δώσουμε έμφαση στο χτίσιμο ενός συνολικού προφίλ του ατόμου.

Παράλληλα αναφερθείσα στην ανάγκη επένδυσης των εταιρειών στους εργαζομένους τους, η Δρ. Τουλουμάκου παρέθεσε ως παράδειγμα την εμπειρία της σε ένα εκπαιδευτικό κέντρο, στο οποίο διοργανώθηκε ένα πρόγραμμα, όπου συνυπήρχε η κοινωνική εταιρική ευθύνη και η ανάγκη για εκπαίδευση μαζί. Έτσι, όπως ανέφερε η Δρ. Τουλουμάκου, για παράδειγμα, αν διαπίστωσαν ότι κάποιος εργαζόμενος δεν διαθέτει ηγετικές ικανότητες, θα δημιουργούσαν ένα πρόγραμμα στο πλαίσιο της κοινωνικής εταιρικής ευθύνης και θα του παρείχαν χρόνο στη δουλειά, προκειμένου να δουλέψει στο συγκεκριμένο project.

Κατέληξε λέγοντας ότι χρειάζεται να βρούμε τρόπους «έξω από το κουτί». Τόνισε ότι όταν σχεδιάζουμε προγράμματα προσπαθώντας να φέρουμε κοντά την εκπαίδευση με την εργασία είναι καλύτερα να διερευνούμε αντί για το ποιοι βαθμοί χρειάζονται, να έχουμε κατά νου ποιες ποιότητες και ποιοι χαρακτήρες έχουν οι άνθρωποι που επιτυγχάνουν, εφόσον τότε δεν θα μπορέσουμε να συμβαδίσουμε με τον ρυθμό με τον οποίο εξελίσσεται η αγορά εργασίας.

Υποστηρικτικό οικοσύστημα για τους επαγγελματίες

Από πλευράς του ο συντονιστής του πάνελ Δρ. Γιάγκος Χατζηγιάννης, Διευθύνων Σύμβουλος του Cyprus Institute of Marketing, τόνισε ότι είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί ένα οικοσύστημα υποστηρικτικό για τους επαγγελματίες, που αποφασίζουν να επιστρέψουν στα θρανία.

Υπογράμμισε ακόμη ότι είναι απόλυτα απαραίτητη η ενίσχυση του επαγγελματικού προσανατολισμού στα σχολεία, που να βοηθά τα παιδιά να «παντρεύουν» τις ανάγκες της αγοράς εργασίας με τις δεξιότητες τους.

Παράλληλα έθιξε και την ανάγκη επένδυσης των εταιρειών στους εργαζομένους τους, όχι μόνο οικονομικά αλλά παρέχοντάς τους και τον απαραίτητο χρόνο που χρειάζονται.

ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ

“MOBILISING BUSINESS AND FINANCE AGAINST MODERN SLAVERY”

VALIANT RICHEY, OSCE SPECIAL REPRESENTATIVE AND

CO-ORDINATOR COMBATING TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS

DANIEL THELEKSLAF, PROJECT DIRECTOR FAST INITIATIVE (FINANCE AGAINST
SLAVERY AND TRAFFICKING)

MICHELLE BREWER, UK JUDGE TIMEA E. NAGY, CEO, FOUNDER, BEST SELLING
AUTHOR, AWARD WINNING GLOBAL HUMAN RIGHTS
ACTIVIST, SURVIVOR LEADER

NIKI CHARILAOU, MANAGER FINANCIAL CRIME & SANCTIONS
COMPLIANCE AT BANK OF CYPRUS

DISCUSSANT: KATERINA STEPHANOU, MODERN SLAVERY

COMPLIANCE CONSULTANT, CEO, STEP UP STOP SLAVERY

Η σύγχρονη δουλεία είναι η σοβαρότερη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της εποχής μας, και αποτελεί έγκλημα με οικονομικά κίνητρα, που αποφέρει κέρδη άνω των 150 δισεκατομμυρίων δολαρίων ετησίως, από την εκμετάλλευση περισσότερων από 50 εκατομμυρίων ανθρώπων παγκοσμίως. Η σύγχρονη δουλεία δεν μπορεί να εξαλειφθεί χωρίς τη δεσμευμένη και ενεργή δέσμευση των επιχειρηματικών και χρηματοοικονομικών βιομηχανιών. Κι αυτό ακριβώς συζήτησαν οι συμμετέχοντες του πάνελ με τίτλο «Mobilising Business and Finance against Modern Slavery».

Η Κατερίνα Στεφάνου, Modern Slavery Compliance, Consultant, CEO, Step Up Stop Slavery, έθεσε το βασικό ερώτημα της συζήτησης. «Πολλοί θα αναρωτηθήκατε από τον τίτλο του πάνελ, τι σχέση μπορεί να έχουν οι επιχειρήσεις και τα χρηματοοικονομικά με τη σύγχρονη δουλεία; Η απάντηση είναι, τα πάντα. Η σωματεμπορία και η δουλεία, υποκινούνται από οικονομικά οφέλη».

Οι ομιλητές του πάνελ είχαν την ευκαιρία να αναλύσουν και να εμβαθύνουν το κεντρικό ρόλο που διαδραματίζει ο χρηματοπιστωτικός κλάδος στην καταπολέμηση της δουλείας και της εμπορίας ατόμων. Παράλληλα, μίλησαν για τα πρακτικά βήματα που μπορούν να λάβουν τα τραπεζικά ιδρύματα για την εξάλειψη αυτού του εγκλήματος.

Πραγματικά και ουσιαστικά βήματα

Ο Valiant Richey, OSCE Special Representative and Co-ordinator, ανοίγοντας τη συζήτηση μίλησε για το έργο του OSCE αλλά και των οδηγιών που έχει συντάξει ο οργανισμός για την καταπολέμηση της δουλείας.

Όπως είπε, δράσεις σε αυτόν τον τομέα σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις πρέπει να ενισχύσουν τον κώδικα ιδεολογίας τους, να εφαρμόσουν due diligence στις αλυσίδες τροφοδοσίας τους. «Εάν έχουν συστήματα διαχείρισης ρίσκου, θα μπορούν να αναγνωρίσουν περιπτώσεις εκμετάλλευσης, θα μπορούν να τα αποτρέψουν και να τα εξαφανίσουν» εξήγησε.

Όσον αφορά τις τράπεζες, είπε ότι έχουν αρκετούς λόγους για να λάβει ο τραπεζικός τομέας μέτρα και να εξαλειφθεί το φαινόμενο. Ο κ. Richey αναφέρθηκε επιγραμματικά στις εισηγήσεις του οργανισμού για τον χρηματοοικονομικό τομέα. Πρώτον, οι Ανώτατοι Εκτελεστικοί των χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων θα πρέπει να ασχοληθούν ενεργά με το ζήτημα, δεύτερον πρέπει να δρουν προληπτικά, τρίτον η εμπορία ατόμων θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στις Εθνικές Εκθέσεις Ρίσκου. Τέταρτο, πολλές χώρες συνεργάζονται μόνο με τις αρχές, αυτές έχουν εμπειρίες και πρέπει να συμπεριληφθούν στις πολιτικές. Πέμπτο, χρειάζεται σχετική εκπαίδευση.

Η οικονομική πτυχή του human trafficking

Από πλευράς της η Timea E. Nagy, CEO, Founder, Best Selling Author, Award winning Global, ανέφερε ότι μέσα από αυτού του είδους τις συζητήσεις, όπως αυτές στο Cyprus Forum, εμπνέεται να συνεχίζει το έργο της. Μίλησε για τη δική της ιστορία, όπου λόγω των οικονομικών δυσκολιών που αντιμετώπιζε η ίδια και η οικογένειά της, αναγκάστηκε να μεταβεί στον Καναδά για να εργαστεί. Ωστόσο, η εταιρεία όπου

της είχε βρει τη δουλειά αποτελούσε μέρος μίας διεθνούς οργάνωσης εμπορίας προσώπων.

Η ίδια θεωρεί ότι γίνεται αρκετή πρόοδος σχετικά με το ζήτημα της σύγχρονης δουλείας και την εμπορία προσώπων, ωστόσο «Πρέπει να κατανοήσουμε ένα πράγμα. Βοηθώντας τα θύματα του human trafficking είναι κάτι παραπάνω από σωστό. Θα πρέπει να το κάνουμε οικονομικά. Βάσει έρευνας που κάναμε στον Καναδά, κάθε φορά που ένα άτομο πέφτει θύμα, κοστίζει 785,000 δολάρια». Η οργάνωση, έχει βοηθήσει πάνω από 400 θύματα καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας της.

Επισήμανε επίσης ότι οι κυβερνήσεις δεν κατανοούν την σημαντικότητα του να βοηθηθούν τα θύματα ή του να παρεμβαίνουν σε τέτοιες περιπτώσεις.

Σύνδεση σύγχρονης δουλείας και χρηματοοικονομικού τομέα

Ο Daniel Thelekslaf, Project Director FAST Initiative (Finance Against Slavery and Trafficking) μιλώντας βάσει της δικής του εμπειρίας, ανέφερε ότι η εμπορία προσώπων συχνά παρουσιάζεται σε εκθέσεις ως κάτι αόριστο που δεν επηρεάζει άμεσα τους πολίτες.

Οι αρχές όπως είπε ο κ. Thelekslaf, έχουν αποτύχει να εντοπίσουν έστω ένα μέρος αυτών των εσόδων και να τα επιστρέψουν στους δικαιούχους. Με βάση τους στόχους των Ηνωμένων Εθνών, όλες οι χώρες έχουν δεσμευτεί να εξαλείψουν την δουλειά μέχρι το 2030. «Σήμερα όμως πρέπει να πούμε ότι είμαστε πολύ μακριά από το να πετύχουμε αυτό το στόχο. Αντιθέτως, η πανδημία, οι συγκρούσεις και η κλιματική αλλαγή έχουν αναζωπυρώσει την κατάσταση και τα τελευταία πέντε χρόνια ο αριθμός των θυμάτων έχει αυξηθεί από 40 σε 50 εκατομμύρια. Αυτό πρέπει να μας ανησυχεί πολύ» τόνισε.

«Όλα αυτά» υπογράμμισε, «μας έχουν πείσει, ότι η αντιμετώπιση αυτών των εγκλημάτων μόνο με τις αστυνομικές αρχές είναι ανεπαρκές. Ο χρηματοοικονομικός τομέας είναι ένας μοχλός που μπορεί η παγκόσμια οικονομία να κινηθεί».

Μέσα από τη δική του δουλειά, έχει εντοπίσει τρεις συνδέσεις μεταξύ της σύγχρονης δουλείας και του χρηματοοικονομικού τομέα. Πρώτον, χρήματα που προέρχονται από τη δουλειά μπαίνουν σε τραπεζικά ιδρύματα. Δεύτερον, ο χρηματοοικονομικός τομέας επενδύει σε επιχειρήσεις που έχουν κέρδη από την εκμετάλλευση. Τρίτον, η χρηματοοικονομική συμπερίληψη μπορούν να βοηθήσουν άτομα να μην πέσουν θύματα.

Τα εργαλεία των τραπεζών

Η Νίκη Χαριλάου, Manager Financial Crime & Sanctions Compliance at Bank of Cyprus, μίλησε για τον τρόπο όπου ο τραπεζικός τομέας μπορεί να εξετάσει κατά πόσο οι συναλλαγές, ενδεχομένως να συνδέονται με εγκληματικές ενέργειες. «Σε συνεργασία με την ΜΟΚΑΣ, εκδίδονται προειδοποιήσεις που λειτουργούν σαν οδηγός για τα τραπεζικά ιδρύματα, με όλα όσα έχουμε εντοπίσει από πριν, έτσι ώστε να εντοπίζονται αυτές οι υποθέσεις και να αναφέρονται στις αρχές. Με αυτό τον τρόπο υπάρχουν περισσότερες αποδείξεις για εγκληματική δραστηριότητα και με αυτό τον τρόπο ο τραπεζικός τομέας μπορεί να προσφέρει βοήθεια και να αποτραπεί το human traffick-

ing» εξήγησε.

Όπως είπε η κ. Χαριλάου, τα τραπεζικά ιδρύματα προωθούν την χρηματοοικονομική συμπερίληψη και εργάζονται προς αυτή την κατεύθυνση. «Έχουμε προσαρμόσει τις διαδικασίες μας, έτσι ώστε να μπορούμε να εξυπηρετούμε και τους πιο ευάλωτους πολίτες που χρειάζονται να ανοίξουν έναν τραπεζικό λογαριασμό. Είχαμε αρκετή βοήθεια από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.» είπε. Αναφέρθηκε ακόμα και στα άτομα που ήρθαν στην Κύπρο από την Ουκρανία με ελάχιστα έγγραφα και πώς η τράπεζα βοήθησε αυτά τα άτομα μπόρεσαν να ανοίξουν ένα λογαριασμό.

Σοβαρές ποινές για τις επιχειρήσεις

Η Michelle Brewer, UK Judge Human Rights Activist, Survivor leader έδωσε το δικό της στίγμα από τη νομική πλευρά, και ποιες είναι ή θα έπρεπε να είναι οι νομικές συνέπειες για τις εταιρείες που ενδεχομένως να σχετίζονται – ίσως εν άγνοια τους- με εκμετάλλευση εργασίας. «Το human trafficking είναι κάτι που μας επηρεάζει όλους παγκοσμίως και είναι πολύ σημαντικό να μοιραστούμε και να επεξεργαστούμε όλη τη γνώση για να χτίσουμε πάνω σε αυτή. Οι νομικές συνέπειες για τις επιχειρήσεις που μέσα από τις δράσεις τους εμπλέκονται σε παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή για κάποιο λόγο έχουν κάποια σχέση λόγω κάποιου συνεργάτη τους, είναι αρκετά σοβαρές».

Η κ. Brewer αναφέρθηκε εν συντομία σε τρεις υποθέσεις όπου υπήρχαν παραβάσεις σε επιχειρήσεις όπου με τον τρόπο λειτουργίας τους παραβίαζαν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η πρώτη περίπτωση αφορούσε μία επιχείρηση ενδυμάτων στο Πακιστάν όπου το 2012, 258 εργάτες πέθαναν σε πυρκαγιά στο εργοστάσιο. «Μερικά χρόνια μετά, ένα από τα θύματα και τρία μέλη της οικογένειας, κατέθεσαν αγωγή στη Γερμανία. Η υπόθεση έπεσε λόγω του ότι κατατέθηκε πολύ αργότερα. Όμως αυτό που έγινε, λόγω της δημόσιας πίεσης, υπήρξε δίκη για την εταιρεία, και αποζημίωση περίπου 5 εκατομμύρια ευρώ στα θύματα. Κι αυτό έγινε γιατί διακυβευόταν η φήμη της εταιρείας» σημείωσε.

Οι άλλες δύο υποθέσεις αφορούσαν περιπτώσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο, η μία ήταν αστική υπόθεση και η άλλη ποινική υπόθεση. Η πρώτη αφορούσε μία μικρή επιχείρηση, η οποία έφερνε εργάτες από τη Λιθουανία για να εργαστούν σε φάρμες κοτόπουλων. «Οι εργάτες πήραν την εταιρεία στα δικαστήρια και κέρδισαν γιατί καταπατούνταν τα δικαιώματά τους. «Υπάρχουν δύο άλλα σημαντικά σημεία όμως που εγείρονται. Στην αρχή ήταν μικρή επιχείρηση και το αστικά δικαστήρια στο HB και αυτό που έκαναν ήταν να κάνουν τους διευθυντές να λογοδοτήσουν προσωπικά. Το δεύτερο ήταν να υπάρξουν επιβαρυντικές ζημιές, δηλαδή όχι μόνο πλήρωσαν τους μισθούς που χρωστούσαν αλλά και ένα επιπρόσθετο 20%» είπε και πρόσθεσε ότι το Αστικό δικαστήριο, εντόπισε ποινικά αδικήματα που αφορούν τη σύγχρονη δουλεία και από εκεί προχώρησε η υπόθεση σε ανώτερα νομικά στρώματα.

Η τελευταία περίπτωση αφορούσε επιχείρηση όπου έφερνε άτομα από το Πακιστάν, για να εργαστούν ως σερβιτόροι και μάγειρες. Με την άφιξη στη Βρετανία τους όλα τα έγγραφα τους, τα είχαν πάρει οι ιδιοκτήτες της επιχείρησης. Όπως αναφέρει η κ.

Brewer, και με βάση τις μαρτυρίες που κατατέθηκαν στο δικαστήριο, τα άτομα αυτά αναγκάζονταν να δουλεύουν 13 ώρες την ημέρα και πολύ χαμηλό μισθό.

Η κ. Brewer καταλήγοντας ανέφερε ότι η συζήτηση σχετικά κινείται προς την κατεύθυνση της λογοδοσίας στις περιπτώσεις όπου παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα από τις επιχειρήσεις.

ΤΑ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΕΠΑΚΟΛΟΥΘΑ ΤΗΣ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗΣ

"FIRESIDE DISCUSSION ON COMPASSION, UNDERSTANDING AND EMPATHY"

PAUL BLOOM, PROFESSOR, SCHOLAR, WRITER

DISCUSSANT: STEVEN SEQUEIRA GOUVEIA, PHD, POSTDOC RESEARCH FELLOW MINDS,
BRAIN IMAGING AND NEUROETHICS UNIT

Συμπόνια, κατανόηση, ενσυναίσθηση. Συναισθήματα που βάζουν το άτομο στα παπούτσια του συνανθρώπου του για να μπορέσει να κατανοήσει καλύτερα την κατάσταση στην οποία ο απέναντί του βρίσκεται. Συναισθήματα που παραδοσιακά τείνουμε να πιστεύουμε πως μπορούν να οδηγήσουν σε μια καλύτερη κοινωνία, όπου κατανοώντας τον τρόπο σκέψης και συναισθήματα των συνανθρώπων μας, μπορούμε να «περπατήσουμε στα παπούτσια τους» προσπαθώντας να εντοπίσουμε λύσεις στην αρνητική κατάσταση που βρίσκονται.

Ενάντια στην ενσυναίσθηση

Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Yale και Πανεπιστημίου του Τορόντο, Paul Bloom, στο βιβλίο του για την ενσυναίσθηση, εισαγάγει ένα ριζοσπαστικό τρόπο σκέψης γι' αυτή και πως εκείνη μπορεί να οδηγήσει τα άτομα, τις κοινωνίες και τον κόσμο σε λανθασμένες αποφάσεις οι οποίες πιθανόν να προκαλέσουν περισσότερα αρνητικά παρά θετικά στην τελική.

Συζητώντας μαζί με τον καθηγητή, ο Steven Sequeira Gouveia, Μεταδιδακτορικός Ερευνητής, ανοίγει τη συζήτηση, αναφέροντας στον κ. Bloom πως «στο βιβλίο σας ενάντια στην ενσυναίσθηση, μάθαμε ότι το καλοπροαίρετο συναίσθημα, όπως η ενσυναίσθηση, μπορεί να προκαλέσει ορισμένες καλές πράξεις, αλλά μπορεί επίσης να είναι η ρίζα πολύ κακών ηθικών αποφάσεων. Μπορείτε να μας πείτε πώς αυτό μπορεί να είναι προβληματικό σχετικά με πολιτικά ζητήματα όπως ο ρατσισμός ή η επιπολαιότητα;»

Ο κ. Bloom είπε ότι «το βιβλίο μου ενάντια στην ενσυναίσθηση είναι μια προειδοποιητική ιστορία για το πώς το ηθικό συναίσθημα το οποίο φαίνεται απόλυτα σεβαστό, ισχυρό και θετικό μπορεί να μας παρασύρει. Και έτσι επικεντρώνομαι στην ενσυναίσθηση που είναι κατά κάποιον τρόπο το να βάζεις τον εαυτό σου στη θέση κάποιου άλλου, νιώθοντας αυτό που νιώθει. Μπορεί να φανταστείτε ότι είναι μια υπέροχη ηθική που μας παρακινεί να βοηθήσουμε τους ανθρώπους και μας παρακινεί να κάνουμε τη διαφορά και σε ορισμένες περιπτώσεις το κάνει, αλλά η ενσυναίσθηση έχει τα προβλήματά της, ένα από αυτά τα προβλήματα είναι ότι αισθανόμαστε φυσικά συμπόνια προς εκείνους που είναι κοντά μας, προς εκείνους που μιλούν την ίδια γλώσσα με εμάς, προς εκείνους από την ίδια χώρα, που φαίνονται σαν εμάς που έχουμε το ίδιο χρώμα δέρματος».

«Υπάρχουν πολλά πειράματα τα οποία δείχνουν ότι αυτό είναι επίσης από την κοινή λογική που το εκτιμούμε κάπως. Ως εκ τούτου, αυτό θα μπορούσε να είναι ένας αναγκαστικός ρατσισμός και φανατισμός και για ορισμένες προκαταλήψεις στη βοήθεια», πρόσθεσε ο καθηγητής.

Παγκόσμια φτώχεια

«Νομίζετε ότι οι ιδέες σας για την ενσυναίσθηση και λογική ενσυναίσθηση μπορούν επίσης να έχουν ένα θετικό αντίκτυπο για παράδειγμα στην παγκόσμια φτώχεια;», ρώτησε ο κ. Gouveia.

«Ναι μπορεί, γιατί υποδηλώνει ότι αν βασιζόμαστε υπερβολικά στα συναισθήματά μας και στο ένστικτό μας όταν παίρνουμε αυτές τις αποφάσεις, κινδυνεύουμε να μην

βοηθήσουμε άτομα που χρειάζονται περισσότερο βοήθεια», απάντησε ο καθηγητής.

«Η συμπόνια, η φροντίδα και η ενσυναίσθηση σας καθοδηγούνται φυσικά από τους ανθρώπους της γειτονιάς σας, τους ανθρώπους που γνωρίζετε, τους φίλους σας, την οικογένειά σας. Τόσες πολλές φιλανθρωπικές δωρεές πηγαίνουν αμέσως σε αυτές τις αιτίες και αυτοί μπορεί να είναι άνθρωποι που χρειάζονται πραγματικά βοήθεια, αλλά το πρόβλημα είναι ότι, λόγω της προκατάληψης της συμπόνιας, δεν τους κατευθύνουμε σε παγκόσμιους σκοπούς, σε ανθρώπους που χρειάζονται πραγματικά βοήθεια πολύ περισσότερο από εμάς, από ότι ο φίλος και η οικογένειά μας. Νομίζω ότι ένα είδος προσεκτικής ματιάς στους περιορισμούς των ηθικών μας συναισθημάτων θα μπορούσε να μας βοηθήσει να συνειδητοποιήσουμε ότι πρέπει να τα πάμε καλύτερα, να χρησιμοποιούμε άλλες διαδικασίες, να είμαστε πιο λογικοί, να είμαστε πιο απόμακροι».

«Αυτό θα συνεπάγεται ότι θα πρέπει να γνωρίζουμε σχετικά δεδομένα και πληροφορίες, σωστά; Αλλά γνωρίζουμε ότι οι περισσότεροι άνθρωποι δεν θέλουν να καταβάλουν προσπάθεια για ορθολογική σκέψη. Τι πιστεύετε ότι μπορούμε να κάνουμε για να βελτιώσουμε αυτού του είδους τους πολύ ανθρώπινους τρόπους σκέψης για παράδειγμα για τις δωρεές και την παγκόσμια φτώχεια;», ρώτησε ο κ. Gouveia.

«Έχετε απόλυτο δίκαιο», απάντησε ο κ. Bloom. «Δεν μας έρχεται φυσικά αυτός ο τρόπος σκέψης. Είμαι θετικός για διαφορετικούς λόγους. Το κίνημα γνωστό ως αποτελεσματικός αλτρουισμός, το οποίο ρητά προσπαθεί να οδηγήσει τους ανθρώπους στα χρήματά τους υπάρχει όλο και περισσότερο στις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ευρώπη. Νομίζω ότι μπορούμε μέσω αλλαγών κουλτούρας και ατομικών αλλαγών, να μάθουμε να παρακάμπτουμε τα συναισθήματα αυτά. Ένα παράδειγμα αυτού είναι ο ρατσισμός όπου έχουμε φυσικές ρατσιστικές προκαταλήψεις, αλλά γνωρίζουμε αρκετά, συνήθως οι περισσότεροι από εμάς έχουμε αυτόν τον τρόπο στις αλληλεπιδράσεις. Κανένας πολιτικός δεν θα έκανε ρητά έκκληση σε ρατσιστικές προκαταλήψεις».

«Αυτό δείχνει ότι μπορούμε πραγματικά να παρακάμψουμε ορισμένες φυσικές κλίσεις, επομένως θα ήθελα να πιστεύω ότι αυτό θα μπορούσε να συμβεί γενικότερα», πρόσθεσε ο καθηγητής.

Λήψη ηθικών και πολιτικών αποφάσεων

Λαμβάνοντας εκ νέου τον λόγο ο κ. Steven Sequeira Gouveia , ανέφερε ότι «έχουμε πολλά στοιχεία από την ηθική της ψυχολογίας γενικά που δείχνει ότι εμείς, τα ανθρώπινα όντα, είμαστε στην πραγματικότητα πολύ προκατειλημμένοι και επηρεαζόμαστε από τυχαίους παράγοντες που δεν πρέπει να είναι σχετικοί με τη λήψη ηθικών και πολιτικών αποφάσεων».

«Πώς πιστεύετε ότι μπορούμε να καταπολεμήσουμε αυτά τα προβληματικά χαρακτηριστικά των ανθρώπων; Πιστεύετε ότι για παράδειγμα μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την τεχνητή νοημοσύνη για να ξεπεράσουμε ορισμένες από τις προκαταλήψεις και τους παράλογους τρόπους σκέψης μας;», ρώτησε τον καθηγητή.

«Κάτι το οποίο δεν θα συμβούλευα είναι η ιδέα ότι αν απλώς γνωρίζουμε προσωπικά

για αυτά, μπορούμε να τα ξεφορτωθούμε. Δεν λειτουργεί ποτέ έτσι. Το να γνωρίζετε για τις δικές σας φυλετικές προκαταλήψεις, για παράδειγμα, δεν σας κάνει λιγότερο ρατσιστή. Συχνά αυτά τα πράγματα είναι μεταμφιεσμένα από τη συνείδηση, συχνά είναι δύσκολο να παρακολουθηθούν. Νομίζω ότι αυτό που κάνουμε καλύτερα είναι, και αυτό είναι περίεργο που το υπερασπίζομαι, αλλά θέλω να υπερασπιστώ τη γραφειοκρατική διαδικασία, συχνά, εάν έχουμε ορίσει διαδικασίες, θέτουμε μηχανισμούς για να πούμε τι πρέπει να κάνουμε, να το κάνουμε χωρίς αναφορές σε κάποιο είδος τις δικές μας προκαταλήψεις, μπορούμε καλύτερα», απάντησε ο κ. Bloom.

Προσθέτοντας πως «μπορώ να φανταστώ κάποιο είδος Τεχνητής Νοημοσύνης να βοηθάει σε αυτές τις γραμμές. Κάποιο είδος καταστάσεων παρακολούθησης τεχνητής νοημοσύνης, για παράδειγμα. Αυτοί είναι οι άνθρωποι που χρειάζονται περισσότερο βοήθεια. Αυτές είναι οι αιτίες που κάνουν οι περισσότεροι τη διαφορά και έτσι δεν θα επηρεαζόταν, αλλά είναι προκαταλήψεις που θα είχαμε εσείς και εγώ».

«Στην πραγματικότητα διάβασα μια εργασία σχετικά με τις προκαταλήψεις ελκυστικότητας στη βαθμολόγηση των φοιτητών και είστε και εσείς καθηγητής και εγώ διδάσκω επίσης σε Πανεπιστήμιο. Τα αποτελέσματα ήταν ότι υπάρχει πράγματι μια ελκυστική προκατάληψη, αλλά κατά τη διάρκεια της πανδημίας, οι συσκευές ήταν χαμηλότερες επειδή οι φοιτητές δεν χρησιμοποιούσαν την κάμερα. Μέσω βίντεο μπορούμε πάντα να ζητάμε από τους μαθητές να αποσυνδέσουν την κάμερά τους, αλλά σε ένα κανονικό περιβάλλον μιας πανεπιστημιακής τάξης, πώς δεν επηρεάζεστε από αυτές τις προκαταλήψεις;», ρώτησε ο κ. Γουνεϊα.

«Είναι μια υπέροχη μεταφορά», είπε ο κ. Bloom. «Έχω ακούσει επίσης ότι στις περισσότερες περιπτώσεις οι σερβιτόρες που είναι πιο ελκυστικές παίρνουν καλύτερο φιλοδώρημα και μετά από την πανδημία οι άνθρωποι επειδή φοράνε μάσκες, αυτό δεν συμβαίνει πλέον. Όταν βλέπετε ανθρώπους, υποθέτουμε ότι είναι ελκυστικοί. Νομίζω ότι πρέπει με κάποιο τρόπο να έχουμε το ισοδύναμο της ενεργοποίησης για μια πανεπιστημιούπολη. Το ισοδύναμο του να φορούν όλοι μάσκες όταν πρόκειται να λάβουν αυτές τις σημαντικές αποφάσεις, γι' αυτό νομίζω ότι υπάρχει κάποια ελκυστικότητα σε αυτό που προτείνετε, το οποίο χρησιμοποιεί την τεχνητή νοημοσύνη ως λύση. Η τεχνητή νοημοσύνη, όπως όλοι γνωρίζουν, καθώς τα δικά της προβλήματα απαιτούν ανάλογα με τον τρόπο εκπαίδευσης, αλλά νομίζω ότι μπορούμε να κάνουμε καλύτερη δουλειά στο να κάνουμε μια μηχανή να αγνοεί το χρώμα του δέρματος».

Η απόλαυση του πόνου και η αναζήτηση του νοήματος

Αναφερόμενος στο νέο βιβλίο του καθηγητή «The Sweet Spot-Η απόλαυση του πόνου και η αναζήτηση του νοήματος», ο κ. Γουνεϊα, είπε πως «είναι ότι η ταλαιπωρία και όχι μόνο η απόλαυση είναι επίσης απαραίτητη για μια ευτυχισμένη και ουσιαστική ζωή. Θα μπορούσατε λοιπόν να μας πείτε λίγα περισσότερα για αυτό;».

Ο κ. Bloom απάντησε πως «το βιβλίο μου είναι μια υπεράσπιση αυτού που θα μπορούσατε να ονομάσετε κινητήριοι πλουραλισμός που είναι ότι θέλουμε πολλά πράγματα. Οπότε οι άνθρωποι θέλουν ευχαρίστηση αλλά και εμείς θέλουμε να είμαστε καλοί, θέλουμε να είμαστε ηθικοί, θέλουμε νόημα, κάποιοι από εμάς θέλουμε την υπέρβαση. Ένα από τα εκπληκτικά πράγματα που προκύπτουν από αυτό είναι ότι για

να γίνουν αυτά τα πράγματα, συχνά είναι σημαντικό να υποφέρουμε με πόνο, αγωνία, άγχος όσο ίσως χρειαστεί. Δεν υπάρχει τρόπος να έχετε μια ουσιαστική εμπειρία που πραγματικά μετράει επειδή κάποιου βαθμού άγχος, προσπάθειας και ρίσκου. Αν είναι εύκολο δεν θα έχει πολύ νόημα. Ακόμη και η ευχαρίστηση δεν είναι τόσο αντίθετη με την ταλαιπωρία, όσο νομίζετε. Υπάρχουν πολλοί τρόποι με τους οποίους απολαμβάνουμε ευχαρίστηση, όπως πικάντικα φαγητά ή ζεστά μπάνια, ή έντονη άσκηση, τα οποία συνεπάγονται με ταλαιπωρία. Ο εγκέφαλος είναι συνδεδεμένος ότι η ταλαιπωρία και η ευχαρίστηση δεν χρειάζεται να είναι αντίθετα άκρα και μερικές φορές θα μπορούσαν να βοηθήσουν το ένα το άλλο».

«Η εκπαίδευση μου ήταν στην φιλοσοφία σε ένα πεδίο το οποίο επηρεάζεται από την Νευροεπιστήμη», είπε ο κ. Γουβεία. «Θα ήθελα να σας ρωτήσω κάποιες άμεσες επιρροές στην φιλοσοφία ή από συγκεκριμένους φιλοσόφους στην δουλειά σας;» «Κάνω πολλή δουλειά στον τομέα της ηθικής και πάντα επηρεάζομαι από τον Adam Smith και έναν πολύ σοφό φιλόσοφο με πολύ ευαίσθητα όρια συναισθηματισμού και ορθολογισμού. Όσον αφορά τις πιο μεταφυσικές μου απόψεις, έχω επηρεαστεί πολύ από τον Derek Parfit και τις ιδέες του για την αλλαγή με την πάροδο του χρόνου. Αλλά όταν πρόκειται για ευχαρίστηση και ταλαιπωρία και για το νόημα της ζωής, αντλώ εμπνεύσεις από πολλούς ανθρώπους, αλλά με έχουν επηρεάσει μερικές φορές άνθρωποι έξωθεν της φιλοσοφίας. Εντυπωσιάστηκα πολύ με τον οικονομολόγο Tyler Cowen ο οποίος είχε πολλά ενδιαφέροντα πράγματα να πει. Μου αρέσει ο φιλόσοφος Kwame Anthony Appiah που επίσης άσκησε επιρροή στη δουλειά μου με διάφορους τρόπους», απάντησε ο καθηγητής.

«Πως η ηθική στη ψυχολογία γενικά μπορεί να βοηθήσει τις κυβερνήσεις να δημιουργήσουν πιο αποτελεσματικές, πιο περιεκτικές και δημόσιες πολιτικές γενικότερα;», διερωτήθηκε ο κ. Steven Sequeira Γουβεία.

«Γνωρίζω ότι αρκετοί λένε ότι η ψυχολογία μπορεί να σώσει τον κόσμο και αρκετοί από εμάς τους ψυχολόγους το λέμε αυτό γιατί μπορούμε να βγάλουμε πολλά λεφτά, να παίρνουμε προσκλήσεις για να μιλάμε σε εξαιρετικά μέρα και οι άνθρωποι μας ακούνε. Γνωρίζω καλά τι μπορεί να μας πει η ψυχολογία και δεν νομίζω ότι πρέπει να έχουμε αυτοπεποίθηση σε αυτά που βρίσκουμε. Νομίζω ότι τόσο η δική μου δουλειά, όσο και των συναδέλφων μου και προτείνω ότι πρέπει να είμαστε προσεκτικοί σε ότι αφορά την ανάπτυξη των συναισθημάτων μας όταν παίρνουμε μια απόφαση», απάντησε ο κ. Bloom.

«Σε ένα πιο γενικό πλαίσιο, η ψυχολογία προσφέρει αξιόλογα εργαλεία τα οποία έχουν σημασία γιατί μπορούν εμπειρικά να τεστάρουν τις δημόσιες πολιτικές και ιδέες από διάφορες κυβερνήσεις», κατέληξε.

NEOI KAI ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

“THERE IS NO PLAN(ET) B: YOUTH ACTIVISM IN THE FIGHT AGAINST CLIMATE CHANGE IN CYPRUS AND GREECE”

CLEOPATRA KITTI, ELIAMEP SENIOR POLICY ADVISOR

LYDIA AVRAMI, ELIAMEP RESEARCH FELLOW

OTHON KAMINARIS, ELIAMEP JUNIOR RESEARCH FELLOW

SPYROS SPYROU, PROFESSOR OF ANTHROPOLOGY, EUROPEAN UNIVERSITY CYPRUS

ELENI THEODOROU, ASSOCIATE PROFESSOR, EUROPEAN UNIVERSITY CYPRUS

DISCUSSANT: KEVIN FEATHERSTONE, HELLENIC OBSERVATORY DIRECTOR, ELEFTHERIOS VENIZELOS PROFESSOR OF CONTEMPORARY GREEK STUDIES AND PROFESSOR OF EUROPEAN POLITICS

Knowledge Partners

Η κλιματική αλλαγή είναι αδιαμφισβήτητη εδώ. Πλέον ζούμε την κλιματική αλλαγή και την αισθανόμαστε στην καθημερινότητά μας. Η θερμοκρασία παρουσιάζει αισθητή άνοδο, τα καλοκαίρια στην Κύπρο γίνονται πιο μεγάλα, οι χειμώνες μικραίνουν ενώ οι «διαχωριστικές γραμμές» μεταξύ των εποχών έχουν φθαρεί σε μεγάλο βαθμό. Η Μεσόγειος, σπίτι μισού δισεκατομμυρίου ανθρώπων, παρουσιάζει δραματικές αλλαγές, ενώ οι προβλέψεις για το αύριο της Μεσογείου – αλλά και του πλανήτη – σκιαγραφούνται ζοφερές.

Αλλαγές στο κλίμα, συνεπάγονται και αλλαγές στον τρόπο ζωής των ανθρώπων, αλλαγές στην πανίδα και χλωρίδα των περιοχών, αλλαγές τους πόρους, στο νερό και στην παραγωγή φαγητού. Αυτά με τη σειρά τους επιφέρουν άλλες αλλαγές και άλλα προβλήματα.

Το πρόβλημα βρίσκεται εδώ και το έχουμε επισημάνει. Αυτό που μένει τώρα είναι να ξεκινήσουν άμεσα οι απαραίτητες ενέργειες για επιβράδυνση και – ευελπιστούμε – αποφυγή της ραγδαίας κλιματικής αλλαγής, τόσο μακροπρόθεσμα, όσο και βραχυπρόθεσμα.

Τα παράδοξα του προβλήματος

Ανοίγοντας τις τοποθετήσεις ο κ. Kevin Featherstone, Διευθυντής της Hellenic Observatory, είπε πως «βρισκόμαστε εδώ για να συζητήσουμε το σημαντικό ζήτημα της κλιματικής αλλαγής στο πλαίσιο των ευθυνών που έχουν οι νέοι γενικότερα και οι νέοι ακτιβιστές τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ελλάδα».

Ο κ. Featherstone ανέφερε πως η κλιματική αλλαγή παρουσιάζει ένα αριθμό από παράδοξα. «Πρώτα από όλα, σύμφωνα με τον ορισμό, είναι ένα υπαρξιακό ζήτημα το οποίο πρέπει να μας ενώσει όλους σε όλον τον κόσμο. Αλλά στην πραγματικότητα φαίνεται να μας χωρίζει. Μας χωρίζει στις εκτιμήσεις της φύσης της κλιματικής αλλαγής και τις πρωτοβουλίες τις οποίες πρέπει να πάρουμε. Δεν έχει ξεπεράσει όλους τους διαχωρισμούς.

Δεύτερον, η κλιματική αλλαγή είναι στην ουσία ένα ζήτημα διαγενεακής δικαιοσύνης, ωστόσο βλέπουμε νεαρούς διαδηλωτές θεωρούν φυσιολογική την κλιματική αλλαγή. Όμως τι γίνεται με τις πρωτοβουλίες για την κλιματική αλλαγή ειδικότερα εδώ στην Ανατολική Μεσόγειο και πως οι νέοι ανταποκρίνονται;».

Απαντώντας στην ερώτηση του κ. Featherstone, η κ. Κλεοπάτρα Κιττή, Ανώτερη Πολιτική Σύμβουλος του ELIAMEP (Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής), είπε πως το πρόγραμμά τους «ασχολείται με την συνδεσιμότητα της περιοχής. Η κλιματική αλλαγή, όπως είπες, είναι ένα ζήτημα το οποίο μπορεί και να ενώσει αλλά και να χωρίσει και είναι ένα μεγάλο κομμάτι του προγράμματός μας, το πως δηλαδή γίνεται μετριασμός της κλιματικής αλλαγής έτσι ώστε να αντιμετωπιστεί η σύγκρουση αλλά επιπρόσθετα και δημιουργία συνεργασιών».

«Πλέον ζούμε και αισθανόμαστε την κλιματική αλλαγή, είναι μια αδιαφιλονίκητη πραγματικότητα. Η Μεσόγειος είναι ένα παγκόσμιο hotspot ανόδου της θερμοκρασίας. Η πρόσφατη ένωση για τη Μεσόγειο αναφέρει ότι η περιοχή θερμαίνεται 20% πιο γρήγορα από οποιαδήποτε άλλη περιοχή του κόσμου, πράγμα

που σημαίνει ότι μέχρι το 2040, η περιοχή θα αντιμετωπίσει μια ακραία αύξηση της θερμοκρασίας κατά 2,2 βαθμούς Κελσίου. Αυτό τι σημαίνει; Η άνοδος της θερμοκρασίας έχει επίπτωση στην πρόσβαση πόρων, σε καθαρά νερά και στην παραγωγή φαγητού κάτι το οποίο δημιουργεί μετανάστευση και σύγκρουση», τόνισε η κ. Κιττή.

Προσθέτοντας πως «ένας άλλος παράγοντας το οποίο ξεχνάμε να εκτιμήσουμε ότι η Μεσόγειος είναι το σπίτι 500 εκατ. ανθρώπων, ένας αριθμός τόσο μεγάλος όσο και η εσωτερική αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά είναι η λιγότερο συνδεδεμένη περιοχή στον κόσμο. Αν σκεφτεί κανείς το πόσο συνδεδεμένη είναι η Νοτιοανατολική Ασία με την Κίνα, ή η Βόρεια Αμερική με την Νότια Αμερική, η μεσόγειος είναι στην πρώτη γραμμή για την Αφρική αλλά είναι η λιγότερο συνδεδεμένη με τις άλλες πλευρές. Αυτό σημαίνει ότι γίνεται ένα σύνορο πόρων είτε συγκρούσεων είτε μετανάστευσης. Αυτό που βλέπουμε είναι ότι θέλουμε ένα Μεσογειακό Πράσινο σχέδιο μέσα από το οποίο θα χτιστούν αρκετές συνεργασίες και λύσεις προβλημάτων».

Κοινό έδαφος για συνεργασία

Η κ. Κιττή ανέφερε ότι «υπάρχουν τρεις συστάσεις στο πως μπορούμε να βρούμε συνεργασίες. Η μία πτυχή στηρίζεται στην ανάπτυξη κεφαλαίων για την κατασκευή της υποδομής για ηλιακή και αιολική ενέργεια. Βρισκόμαστε στη νότια Ευρώπη, τουλάχιστον ας δούμε πώς μπορούμε να αξιοποιήσουμε κονδύλια υποδομής της ΕΕ για να δημιουργήσουμε περισσότερες διασυνδέσεις. Η ανατολική Μεσόγειος είναι μια αναδυόμενη αγορά ενέργειας, αλλά δεν είμαστε ακόμη εκεί. Έτσι, ο τρόπος με τον οποίο χτίζουμε τους θεσμούς για τη διαχείριση των κοινών πόρων είναι ένας, είτε πρόκειται για ανανεώσιμες πηγές είτε για φυσικό αέριο. Οι Ευρωπαίοι βλέπουν αυτό το μοντέλο της Σκανδιναβικής Βόρειας Δεξαμενής, οι Ευρωπαίοι έχουν φτιάξει το μοντέλο καθαρής δεξαμενής, η Κύπρος ή η ανατολική Μεσόγειος θα μπορούσαν να κοιτάξουν για να δουν πώς μπορούμε να αναπαράγουμε αυτό το μοντέλο των πόρων υποδομής των ιδρυμάτων».

«Η άλλη οπτική εξαρτάται από τις κοινές δυνατότητες πρόβλεψης της κλιματικής αλλαγής, είτε πρόκειται για πυρκαγιές ή πλημμύρες, έλλειψη τροφίμων ή καιρικά φαινόμενα, ή ρύπανση των υδάτων ή εξερευνώντας την ανατολική Μεσόγειο μπορεί να έχουμε διαρροές φυσικού αερίου ή πετρελαίου, πράγματα δηλαδή τα οποία που δεν αναγνωρίζουν σύνορα. Πώς θα τα αντιμετωπίσουμε, λοιπόν, αν δεν έχουμε τους θεσμούς και τις δομές συνεργασίας», πρόσθεσε η κ. Κιττή.

«Η τρίτη οπτική είναι η ανάπτυξη ικανοτήτων. Πώς μαθαίνουμε μαζί, κοιτάζοντας άλλες περιοχές, όχι μόνο μαθαίνοντας μεταξύ μας αλλά πώς μαθαίνουμε από άλλες περιοχές μαζί. Χτίζοντας τη δική μας περιφερειακή ικανότητα, σεβόμενοι τις ιδιαιτερότητες της περιοχής μας. Έτσι, η εκπαίδευση, αλλά όχι μόνο μεταξύ των νέων, αλλά μεταξύ όλων, μεταξύ της κοινωνίας, μεταξύ των φορέων χάραξης πολιτικής, μεταξύ των επιχειρήσεων», ανέφερε.

«Η κλιματική αλλαγή δεν σταματάει και μέχρι να καταλάβουμε πως επειδή κάτι είχε δουλέψει στο παρελθόν, δεν θα δουλέψει σήμερα και πως η γενιές πλέον σχηματίζουν το μέλλον, έχουν περισσότερο λέγειν από αυτά που κάναμε εμείς», είπε χαρακτηριστικά η κ. Κιττή.

Πρόγραμμα «Αρσινόη»

Η κ. Λυδία Αβράμη, Επιστημονικός Συνεργάτης του ELIAMEP, ανέφερε ότι η δική τους παρουσίαση «έχει να κάνει με το πρόγραμμα «Αρσινόη» και τις συνελεύσεις των νέων πάνω στην κλιματική αλλαγή το οποίο διοργάνωσε η «ELIAMED» την προηγούμενη χρονιά και εμείς θα οργανώσουμε τα επόμενα χρόνια στην Αθήνα».

«Είναι ένα πρόγραμμα τεσσάρων χρόνων, επιχορηγημένο από την Κομισιόν, συντονισμένο από το Πανεπιστήμιο της Θεσσαλίας και σε αυτό συμμετέχουν 21 συνεργάτες από 15 χώρες της Ευρώπης και αυτό το πρόγραμμα περιλαμβάνει τόσο ερευνητικές όσο και ενημερωτικές ενέργειες και δραστηριότητες έτσι ώστε να δημιουργηθεί μονοπάτια για την ανθεκτικότητα και τα καινοτόμα μέτρα και προτάσεις πολιτικής και λύσεις για την κλιματική αλλαγή σε όλη την Ευρώπη».

«Διοργανώσαμε δύο προσομοιώσεις συγκέντρωσης νέων με τη συμμετοχή μαθητών γυμνασίου και πανεπιστημίου και ένα σεμινάριο εκπαίδευσης για εκπαιδευτές με τη συμμετοχή των δασκάλων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ακολουθούμε μια μεθοδολογία που βασίζεται στην προσέγγιση από κάτω προς τα πάνω και στην κοινότητα και πιο συγκεκριμένα παρέχουμε επιστημονική γνώση και το απαραίτητο υπόβαθρο προσαρμοσμένο στις ανάγκες της ομάδας-στόχου, ώστε να μπορούν να κάνουν έρευνα στους δικούς τους χώρους και τις υπάρχουσες πολιτικές εντοπίζοντας τοπικά περιβαλλοντικά προβλήματα και τρωτά σημεία και στη συνέχεια συναντιούνται έτσι ώστε να γίνει μια εξοικονόμηση τοπικών πράσινων οδών σε περιφερειακό επίπεδο».

«Στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι η παροχή επιστημονικής γνώσης αλλά κυρίως η προώθηση του διαλόγου, μια κοινωνική συναίνεσης μεταξύ των νέων, προσφέροντας στους νέους την ευκαιρία να αποκτήσουν εμπειρία από πρώτο χέρι στις συμμετοχικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων και παρέχουμε όλα τα απαραίτητα εργαλεία και πρακτικές οδηγίες. Αυτές οι τεχνικές προσομοίωσης μπορούν να εφαρμοστούν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση», εξήγησε η κ. Αβράμη.

«Οι πρώτες συνελεύσεις νέων που πραγματοποιήθηκαν τον Μάιο πρέπει να σημειωθεί ότι ενθάρρυναν τη συμμετοχή μαθητών από διαφορετικές περιοχές της Αττικής με διαφορετική κοινωνικοοικονομική κατάσταση και έκθεση στον κίνδυνο της κλιματικής αλλαγής. Οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε προπαρασκευαστικές δραστηριότητες, όπως οι μετρήσεις του αποτυπώματος άνθρακα, ώστε να καταλάβουν πώς συμβάλλει στην κλιματική αλλαγή και πως όλα τα σχολεία δημιουργώντας περιβαλλοντικές ομάδες για να εντοπίσουν και να χαρτογραφήσουν περιβαλλοντικά προβλήματα, κινδύνους, ευπάθειες σε τοπικό επίπεδο. Η πρόταση για την κλιματική αλλαγή λοιπόν είναι να συλλάβει τη συναίνεση της νεολαίας στην Αθήνα και τώρα θα παρουσιάσουμε σύντομα με Όθων Καμινάρη».

Πράσινες συμφωνίες

Λαμβάνοντας τον λόγο κ. Όθων Καμινάρης, Επιστημονικός Συνεργάτης του ELIAMEP, είπε πως «εγώ θα σας παρουσιάσω τις πράσινες συμφωνίες που τις οποίες οι δύο συνελεύσεις νεολαίας παρήγαγαν. Έτσι, η Λυδία σας είπε ήδη πως είχαμε

ποικίλα υπόβαθρα όσον αφορά την έκθεση στον κίνδυνο της κλιματικής αλλαγής. Ήταν πολύ ενθαρρυντικό το γεγονός ότι τόσο οι φοιτητές όσο και οι μαθητές γυμνασίου εντόπισαν και αναγνώρισαν κοινές προκλήσεις. Αυτές είναι οι κατηγορίες του άξονα γύρω από τον οποίο περιστράφηκαν οι δύο συνελεύσεις νεολαίας είναι σχεδόν ίδιες. Έχουμε, για παράδειγμα, τέλεια αλληλοεπικάλυψη με τις μεταφορές και την ανακύκλωση ή έχουμε διαφορετικές πτυχές των ίδιων θεμάτων στην ενεργειακή μετάβαση και την πράσινη δόμηση. Για παράδειγμα όλες οι καιρικές συνθήκες και πιο συγκεκριμένες πτυχές, η πυροπροστασία και η αντιπλημμυρική προστασία και η μόνη διαφορά είναι η εκπαίδευση που ξεχωρίζει στο κείμενο των μαθητών Λυκείου».

«Προκειμένου να διαδοθούν περαιτέρω τα αποτελέσματα του έργου, τα στείλαμε ομαδοποιημένα στις τοπικές αρχές της Αθήνας. Καταλήξαμε λοιπόν σε αυτούς τους πέντε πυλώνες, την κλιματική ουδετερότητα, τη διαχείριση των απορριμμάτων, την πράσινη αναγέννηση, την ανθεκτικότητα και την εκπαίδευση», πρόσθεσε ο κ. Καμιναρής.

«Κάποια πιο συγκεκριμένα μέτρα είναι ενδεικτικά γιατί μέσα σε μόλις τέσσερις ημέρες οι μαθητές έβγαλαν περίπου 15 σελίδες συστάσεων και μέτρων. Στις ενεργειακές μεταβάσεις, η ιδέα περιστρεφόταν γύρω από την ενεργειακή αυτονομία και την αυτο-αποτελεσματικότητα, ειδικά μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Έτσι, ορισμένες από τις προτάσεις πολιτικής ήταν η εγκατάσταση ενός έργου ανανεώσιμης ενέργειας μικρής κλίμακας, όπως επίγεια και πλωτά ηλιακά πάρκα ή η ίδρυση ενεργειακών κοινοτήτων ή η παραγωγή της δικής μας ενέργειας».

«Επίσης στο πράσινο κτίριο είχαμε κάποιες παρεμβάσεις μεγαλύτερης κλίμακας όπως η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και των εγκαταστάσεων φωτοβολταϊκών πάνελ σε ταράτσες και στους τομείς των μεταφορών είχαμε μερικές αρκετά έξυπνες ιδέες όπως εγκατάσταση έξυπνων λαμπτήρων ή φωτισμός δημόσιων χώρων ή εγκατάσταση μίνι φωτοβολταϊκών πάνελ στα φανάρια για να μην αντλούν ενέργεια από τις γραμμές του δικτύου. Στη διαχείριση απορριμμάτων οι μαθητές πρότειναν μια ολιστική προσέγγιση και ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης απορριμμάτων με μερικές πολύ καινοτόμες ιδέες για ανταποδοτικά προγράμματα για ανακύκλωση, για παράδειγμα το «πληρώνω καθώς ρυπαίνω» είναι ένα πρόγραμμα που παρουσίασαν για την αντιστάθμιση της ρύπανσης και την ανακύκλωση με δημοτικά τέλη ή παράδειγμα το «Find my bin» που είναι μια πρόταση για τη δημιουργία μιας εφαρμογής για τα κινητά μας για την εύρεση των πλησιέστερων κάδοι απορριμμάτων ανάλογα με το υλικό που θέλουμε να πετάξουμε», εξήγησε.

Ο κ. Καμιναρής, πρόσθεσε πως «στις πράσινες αναπλάσεις, οι μαθητές θεωρούν απαραίτητη την αναμόρφωση εξωτερικών δημόσιων χώρων για τη δημιουργία περισσότερων χώρων πρασίνου και για το σκοπό αυτό την παροχή οικονομικών κινήτρων στους πολίτες για τη δημιουργία μικρών κήπων, αυτό που λέμε πάρκα τσέπης, και πράσινες ταράτσες καθώς και την απαλλοτρίωση αχρησιμοποίητων χώρων για τη δημιουργία πάρκων. Όσον αφορά την ανθεκτικότητα στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και άλλα μέτρα, πρότειναν ότι πρέπει να ενισχύσουμε τις υπηρεσίες και τις υποδομές μας γενικά, όπως οι εθνικές πυροσβεστικές υπηρεσίες. Η πρώτη σύσταση για παράδειγμα είναι η εγκατάσταση έξυπνων αισθητήρων σε δέντρα στο δάσος για την ειδοποίηση των πυροσβεστικών υπηρεσιών σε περιπτώσεις πυρκαγιάς και για την έγκαιρη επέμβαση ή τη χρήση καινοτόμων υλικών στον

κατασκευαστικό τομέα. Επίσης η λειτουργία δημόσιων χώρων φιλοξενίας αστέγων και αδέσποτων ζώων σε περιόδους δυσμενών καιρικών συνθηκών ή η δημιουργία αντιπλημμυρικών έργων και ο συστηματικός καθαρισμός ρεμάτων μπαζών και αποχετεύσεων. Βέβαια, στην Αθήνα ειδικά ο πολεοδομικός σχεδιασμός είναι σε πολλά σημεία προβληματικός οπότε πρέπει να τον τροποποιήσουμε».

Όσον αφορά το θέμα της εκπαίδευσης, ο κ. Καμινάρης, ανέφερε πως «πρότειναν την εισαγωγή περιβαλλοντικής συνείδησης και έργα στα σχολικά προγράμματα που απουσιάζουν εντελώς αυτή τη στιγμή και μέτρα για τη μείωση των απορριμμάτων με την επαναχρησιμοποίηση των σχολικών βιβλίων που είναι σε καλή κατάσταση και τη μεταβίβασή τους από μαθητή σε μαθητή αντί για ο κάθε μαθητής κρατά το δικό του».

«Αυτά λοιπόν είναι μερικά από τα μέτρα που πρότειναν οι μαθητές τα οποία ήταν πολύ καινοτόμα και με προοπτική για όλα αυτά τα ζητήματα, μπορούν να συλλαμβάνουν τους τομείς στους οποίους πρέπει να επιστήσουμε την προσοχή καθώς είναι οι κοινές προκλήσεις που αναγνωρίζονται από τη νεολαία της Αθήνας», κατέληξε ο κ. Καμινάρης.

Νεολαία για την κλιματική αλλαγή

Από την πλευρά της η κ. Ελένη Θεοδώρου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, ανέφερε ότι «θα μοιραστούμε μαζί σας τόσο εγώ όσο και ο Σπύρος σημεία από την έρευνα μας η οποία πραγματοποιήθηκε στην Κύπρο. Ήταν ένα ποιοτικό έργο που διεξήχθη μεταξύ Ιανουαρίου 2020 και Μαΐου 2021 σχετικά με τον ακτιβισμό της νεολαίας για την κλιματική αλλαγή μέσω της μελέτης περίπτωσης «Νεολαία για την κλιματική αλλαγή. Χρηματοδοτήθηκε από το Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη και το Ελληνικό Παρατηρητήριο του London School of Economic and Political Science».

«Η Νεολαία για την κλιματική αλλαγή, είναι ένα κίνημα νεολαίας που ιδρύθηκε το 2019, και οργανώθηκε από νέους στην Κύπρο για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και εμπνευσμένο από την Γκρέτα Τούνμπεργκ. Διατήρησε δεσμούς με το παγκόσμιο κίνημα 'Παρασκευές για το μέλλον',» είπε η κ. Θεοδώρου.

Στη συνέχεια ανέφερε ότι «εξερευνήσαμε πώς οι νέοι (ηλικίας 14 έως 22 ετών) έδωσαν νόημα στον ακτιβισμό τους και τους τρόπους και τις μορφές με τους οποίους οργανώσαν και λειτούργησαν χρησιμοποιώντας ποιοτικές μεθόδους, όπως συνεντεύξεις και παρατηρήσεις».

«Ο κύριος στόχος τους ήταν να ευαισθητοποιήσουν και να ασκήσουν πίεση στους πολιτικούς και στην κοινωνία που ηγείται από τους ενήλικες, θεωρώντας τους εαυτούς τους καταλύτες για την αλλαγή. Θεώρησαν την κλιματική κρίση ως ένα υπαρξιακό ζήτημα που επηρεάζει δυσανάλογα τις δικές τους και τις μελλοντικές γενιές. Απέδωσαν την κλιματική κρίση στην ανθρωπογενή αλλαγή που τροφοδοτείται από την ώθηση για μεγιστοποίηση του κέρδους, ως αποτέλεσμα της επικράτησης ενός καταναλωτικού τρόπου ζωής που καθοδηγείται από το καπιταλιστικό οικονομικό σύστημα και ως αποτέλεσμα αποφάσεων (ή της έλλειψης αυτών) μιας πολιτικής δομής επιρρεπείς στη διαφθορά από τον κόσμο των επιχειρήσεων τόσο σε εθνικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο», πρόσθεσε η κ.

Θεοδώρου.

«Το πλαίσιωναν ως ζήτημα δικαιοσύνης μεταξύ των γενεών καθώς και ζήτημα κοινωνικής δικαιοσύνης, καθώς επηρεάζει δυσανάλογα διαφορετικές γενιές καθώς και διαφορετικές κοινωνικές ομάδες», ανέφερε χαρακτηριστικά η κ. Θεοδώρου.

«Ενώ άσκησαν κριτική στις προηγούμενες γενιές, ζήτησαν επίσης αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών, αναγνωρίζοντας την πολυγενεακή, πολυειδική, πολυχρονική και πολυμορφία του ζητήματος», τόνισε.

«Η Νεολαία για την κλιματική αλλαγή, συμμετέχει σε διάφορες μορφές κοινωνικού ακτιβισμού, συμπεριλαμβανομένων διαμαρτυριών στους δρόμους, παιχνιδιών ρόλων ή σιωπηλών διαμαρτυριών, εκστρατειών ευαισθητοποίησης, συλλογής και διάδοσης επιστημονικών δεδομένων και οργάνωσης περιβαλλοντικών δράσεων. Ο καθημερινός ακτιβισμός, όπως η συζήτηση με μέλη της οικογένειας και οι φίλοι για το θέμα και η υιοθέτηση επιλογών τρόπου ζωής που λένε ως πιο φιλικές προς το περιβάλλον, όπως η ανακύκλωση, ο βιγκανισμός, η μείωση του καταναλωτισμού και η κατανάλωση ενέργειας στο σπίτι τους», είπε η κ. Θεοδώρου.

«Η Νεολαία για την κλιματική αλλαγή, προσδιόρισε τον λόγο της για την κλιματική αλλαγή εστιάζοντας στην περιβαλλοντική αλλαγή και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Κύπρος και η περιοχή. Αναγνώρισαν επίσης την ανάγκη να προσαρμόσουν τις στρατηγικές τους σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του κυπριακού κοινωνικοπολιτισμικού πλαισίου, για παράδειγμα χρησιμοποιώντας την κυπριακή διάλεκτο στα συνθήματά τους, κάνοντας έκκληση σε τοπικούς πολιτισμικούς κανόνες και αξίες για την οικογένεια», ανέφερε.

Την ίδια ώρα η κ. Θεοδώρου εξήγησε πως «δημιούργησε έναν χώρο και αποκάλυψε την έλλειψή του, για να νομιμοποιήσει τις φωνές των νέων και να επιτρέψει στη νεολαία να επιστήσει την προσοχή σε κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα που μπορεί να έχουν φιωθεί από ορισμένες αφηγήσεις ενηλίκων, όπως η πολιτογράφηση της κλιματικής αλλαγής, η απόλυση της νεολαίας και της χαρακτηρίζει ως ανησυχίες της παιδικής ηλικίας».

«Έθεσε το ζήτημα της δημοκρατικής συμμετοχής και της συμμαχίας μεταξύ των γενεών καθώς και των ηθικών χρονικών ευθυνών. Παρόλο που η αποτελεσματικότητα της δράσης τους είναι ένα ανοιχτό ερώτημα, η εμφάνιση ενός τέτοιου τοπικού κινήματος ακτιβιστών νεολαίας δείχνει τις δυνατότητες των κοινωνικών κινήματων νεολαίας καθώς σφυρηλατούνται παγκόσμιες και τοπικές συμμαχίες. Οι Κύπριοι νέοι συμμετέχουν σε διεθνείς πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση του κλιματικού ζητήματος και επιθυμούν να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στο να μοιράζονται το πολιτικό μέλλον όχι μόνο της Κύπρου αλλά και της περιοχής και του κόσμου» είπε η κ. Θεοδώρου.

«Είμαστε ευγνώμονες στους νέους που συμμετείχαν στη μελέτη μας και θα θέλαμε να αναγνωρίσουμε τη συμβολή της ερευνήτριας του έργου, Δρ. Γεωργίνας Χρήστου», κατέληξε.

Ο κ. Featherstone τόνισε πως «υπάρχουν θέματα εδώ όσον αφορά το εύρος της

αλλαγής για αλλαγή πολιτικής και όπως ανέφερε η Κλεοπάτρα αυτά τα θέματα εδώ όσον αφορά την ικανότητα και τους περιορισμούς. Η Κλεοπάτρα ήταν εξαιρετική όταν μας είπε για τη σημασία του ζητήματος και τους περιορισμούς. Επιτρέψτε μου να ξεκινήσω πιέζοντάς σας λίγο παραπέρα όσον αφορά τη σκέψη για το μέλλον και την αισιοδοξία-απαισιοδοξία σας. Συγκεκριμένα, είχατε αυτή την υπέροχη ιδέα ότι το μέγεθος της κλιματικής αλλαγής στην περιοχή θα προκαλούσε λογικά κάτι σαν ένα πράσινο σχέδιο. Αλλά ταυτόχρονα τονίζετε την έλλειψη θεσμών για να στηρίξουν του είδους τη συνεργασία. Υπάρχει θέμα χωρητικότητας και ίσως υπάρχει πρόβλημα εύρεσης. Κοιτάζοντας μπροστά 10 χρόνια, θα μπορούσατε να δείτε λόγους αισιοδοξίας ότι θα μπορούσε να υπάρξει κάποιου είδους πρόοδος όσον αφορά την περιφερειακή συνεργασία».

Αλληλεγγύη μεταξύ των δύο κοινοτήτων

Λαμβάνοντας τον λόγο η Ανώτερη Πολιτική Σύμβουλος του ELIAMEP κ. Κλεοπάτρα Κιττή, ανέφερε ότι «υπάρχουν αρχικές προσπάθειες αν δούμε το φόρουμ για το φυσικό αέριο της Ανατολικής Μεσογείου, το οποίο είναι η αρχή ενός θεσμικού φόρουμ όπου οι χώρες της περιοχής συνεργάζονται για να εξερευνήσουν ή να μοιραστούν πόρους φυσικού αερίου ή τελικά να κάνουν εμπόριο και διασύνδεση. Αυτή είναι λοιπόν η αισιόδοξη πλευρά. Νομίζω ότι από την πλευρά της νεολαίας θα ήθελα πραγματικά να δω περισσότερη δέσμευση στη συνεργασία, με τους τρόπους που ξέρουν αυτοί πώς να συνεργάζονται. Ενωώ ότι η τεχνολογία δεν γνωρίζει σύνορα όπως η κλιματική αλλαγή δεν γνωρίζει σύνορα. Έτσι, ακόμα κι αν είναι από μικρά πράγματα όπως έργα που συλλέγουν απορρίμματα στις ακτές των πόλεων της Μεσογείου, είτε πρόκειται για θαλάσσιο έργο είτε για έργο της κοινωνίας των πολιτών, είναι ένα πράγμα. Ξέρω ότι έχουμε ΜΚΟ στην Κύπρο που έχουν κάνει ένα έργο που λειτούργησε στις ακτές της Κύπρου. Υπάρχουν λοιπόν αναλαμπές αισιοδοξίας και συνεργασίας όπου υπάρχει φαντασία, ηγεσία και κινητοποίηση. Χρειαζόμαστε περισσότερα από αυτά».

Απευθυνόμενος στους ομιλητές ο κ. Featherstone, ρώτησε εάν εντοπίζουν στοιχεία ότι τέτοιου είδους ατζέντα θα μπορέσει να χτίσει ή χτίζει την αλληλεγγύη μεταξύ των δύο κοινοτήτων της Κύπρου.

Απαντώντας την ερώτησή του ο κ. Σπύρου, είπε πως «δεν έχουμε δει στοιχεία για αυτό. Αυτό που βλέπουμε είναι οι νέοι που προσπαθούν να καθιερώσουν αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών στο βαθμό που προσκαλούν τις παλαιότερες γενιές τις οποίες θεωρούν εν μέρει ως υπεύθυνες για αυτό που έχουμε σήμερα και τους καλούν να ενώσουν τις δυνάμεις τους μαζί τους. Γνωρίζουμε ότι οι νέοι προσπαθούν ενεργά να εδραιώσουν αυτό το είδος αλληλεγγύης με την παλαιότερη γενιά, επειδή είναι μέρος της ατζέντας τους».

Συνεχίζοντας ο κ. Σπύρου εξήγησε πως «αυτό είναι ένα κίνημα νεολαίας, οπότε θέλουν να διατηρήσουν μέρος της ταυτότητάς τους ως νέοι που έχουν κάτι διαφορετικό να πουν και που κανονικά δεν θα συμμετείχαν σε επίσημες πολιτικές διαδικασίες. Πολλοί από αυτούς, τουλάχιστον οι ανήλικοι, δεν έχουν δικαίωμα ψήφου, οπότε ο μόνος τρόπος να εκφράσουν την πολιτική τους βούληση είναι η συμμετοχή σε αυτά τα κοινωνικά κινήματα. Δεδομένου επίσης του θέματος του φόρουμ ένα μεγάλο ερώτημα σχετικά με την πολιτική συμμετοχή των νέων στη λήψη

αποφάσεων που θα επηρεάσει τη ζωή τους περισσότερο από ίσως τη γενιά μας. Έτσι, παρόλο που μιλάμε για κλιματική αλλαγή, νομίζω ότι το θέμα είναι πολύ μεγαλύτερο και πρέπει να βρούμε τρόπους να το αντιμετωπίσουμε εδώ στην Κύπρο. Συμβαίνει παντού, φυσικά αλλά πρέπει να βρούμε τρόπους για να συμπεριλάβουμε τους νέους σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων, ειδικά σε κρίσεις όπως αυτή που όπως είπατε είναι υπαρξιακών διαστάσεων. Οι νέοι διακυβεύονται πολλά και έχουν πολύπλοκο όραμα και πολύ διαφορετικό από τις προηγούμενες γενιές για το πώς θα έμοιαζε ο βιώσιμος κόσμος που είναι λιγότερο ανθρωποκεντρικός και απαιτεί αρκετά».

Ο Διευθυντής της Hellenic Observatory κ. Kevin Featherstone επεσήμανε πως δεν θα υπάρχουν πολλά ζητήματα που να συνδέουν τόσο έντονα τον εγχώριο ακτιβισμό της νεολαίας με ένα διεθνές δίκτυο ρωτώντας την ήδη ώρα εάν είναι κάτι τέτοιο αυτό σημαντικό.

Ο κ. Σπύρου απάντησε κάτι τέτοιο «βοηθάει την Κύπρο να γίνει λιγότερο εγωκεντρική, εννοώ προφανώς υπάρχουν τοπικές πραγματικότητες εδώ και η κλιματική αλλαγή μας επηρεάζει τοπικά και μιλάμε απλώς για τις καταιγίδες σκόνης και όλα αυτά τα νέα φαινόμενα που βιώνουμε, την άνοδο της θερμοκρασίας, την σταδιακή ερημοποίηση του νησιού. Υπάρχουν λοιπόν τοπικές πραγματικότητες, αλλά τα ζητήματα είναι φυσικά παγκόσμια και σε βαθμό που οι νέοι κοιτάζουν προς τα έξω να συνεργαστούν με άλλες χώρες και μέρη. Νομίζω ότι είναι επίσης ένα σημάδι ότι οι νέοι είναι αρκετά ώριμοι στην κατανόηση ενός μέλλοντος που δεν αφορά μόνο εμάς, μόνο την Κύπρο και νομίζω ότι αυτό πρέπει να το υποστηρίξουμε και να το αγκαλιάσουμε με πολλούς τρόπους».

Το εκπαιδευτικό σύστημα

Ο κ. Featherstone, πρόσθεσε πως «σε ό,τι αφορά την δική σας έρευνα, αυτό που βρήκα ενδιαφέρον ήταν ότι μιλάτε πολύ ρητά για τη δικαιοσύνη μεταξύ των γενεών και η επιτόπια εργασία σας περιλάμβανε συζήτηση καθηγητών και εκπαίδευση καθηγητών για το πώς να εισαγάγετε την κλιματική αλλαγή στο πρόγραμμα σπουδών. Περιλάμβανε επίσης πολλές συνεντεύξεις με μαθητές στα σχολεία».

«Αναρωτιέμαι τι είδους αντιθέσεις ή επικρίσεις μπορεί να έχετε λάβει μεταξύ μιας ομάδας σε αντίθεση με την άλλη; Με άλλα λόγια, πήρατε μια αίσθηση κριτικής απόστασης από την πλευρά των μαθητών του σχολείου από τους δασκάλους τους σε τέτοια θέματα;», πρόσθεσε ο κ. Featherstone.

Η Επιστημονική Συνεργάτιδα του ELIAMEP κ. Λυδία Αβράμη απάντησε πως «στην Ελλάδα είναι αρκετά ενδιαφέρον γιατί είναι ακριβώς αυτό που είχαμε στο μυαλό μας όταν οργανώσαμε και τις δύο δραστηριότητες τόσο για τους μαθητές όσο και για τους καθηγητές. Οι καθηγητές υπογράμμισαν τις κοινωνικοοικονομικές ανισότητες και πώς αυτές ακόμη και στην περιοχή μας ποικίλλουν τόσο την έκθεση των μαθητών και των πολιτών γενικά στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής».

«Βλέπουμε λοιπόν ότι έχουν εξαιρετικά διαφορετικές αντιλήψεις και θέσεις κατά της κλιματικής αλλαγής και πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε αυτό το θέμα» πρόσθεσε η κ. Αβράμη.

«Ένα από τα κύρια ζητήματα που προέκυψαν από τη συζήτησή μας με τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές είναι η χαμηλή εμπιστοσύνη τους στις τοπικές αρχές και όχι μόνο στην κεντρική εξουσία. Μπορούμε να προτείνουμε συγκεκριμένα μέτρα, αλλά τι μπορούν να κάνουν οι τοπικές αρχές για να αντιμετωπίσουν τους κινδύνους της κλιματικής αλλαγής και εάν αυτές οι πολιτικές θα είναι αποτελεσματικές στην πράξη. Θεωρώ λοιπόν ότι μέχρι τώρα παραμένει μια βασική πρόκληση, η εφαρμογή και εννοώ πώς αντιλαμβάνονται οι πολίτες τα αποτελέσματα των πολιτικών που εφαρμόζονται στην Ελλάδα και στον τομέα της κλιματικής αλλαγής. Η χαμηλή εμπιστοσύνη όμως στις δημόσιες αρχές και η συμμετοχή των ενδιαφερομένων είναι το κύριο ζήτημα αλλά και το κύριο εμπόδιο. Πρέπει λοιπόν να δώσουμε ένα κίνητρο για να προετοιμάσουμε τους πολίτες και τη νεολαία να δραστηριοποιηθούν περισσότερο σε αυτόν τον τομέα», κατέληξε η κ Αβράμη.

Από την πλευρά του ο Επιστημονικός Συνεργάτης του ELIAMEP κ. Όθων Καμιναρής, είπε πως «αυτό που ήθελα να προσθέσω σε ότι αφορά τους καθηγητές και τους μαθητές είναι πως κυρίως οι μαθητές περίμεναν ότι θα εκπαιδεύονταν και θα μετέφεραν κάποιες γνώσεις στους μαθητές έτσι ώστε να μπορούν να ενεργήσουν αλλά και να φέρουν την αλλαγή».

«Οι μαθητές ένιωθαν πιο συνδεδεμένοι και όντως θα ήταν αυτή που θα έφερναν την αλλαγή. Υπήρξε λοιπόν αυτή η μικρή διαφορά μεταξύ τους. Για μένα ήταν ένα θετικό σημείο γιατί στην Ελλάδα έχουμε ένα ξεκάθαρο κενό συμμετοχής της νεολαίας γενικότερα στην λήψη αποφάσεων. Αυτός ήταν ένας από τους σημαντικότερους στόχους μας όταν είχαμε αυτή την ιδέα ότι δηλαδή οι νέοι πρέπει να σχηματίσουν τις αποφάσεις και τις καταστάσεις στις οποίες θα ζουν τα επόμενα χρόνια», κατέληξε.

ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

“DIGITAL EDUCATION FOR/AND INCLUSION”

MICHALINOS ZEMBYLAS, PROFESSOR OF EDUCATIONAL THEORY
AND CURRICULUM STUDIES, OPEN UNIVERSITY OF CYPRUS

ELENI MANGINA, PROFESSOR IN COMPUTER SCIENCE,
UNIVERSITY OF DUBLIN

CHARALAMBOS VRASIDAS, EXECUTIVE DIRECTOR, CARDET

ELENA PARAMICHAEL, FIRST EDUCATIONAL PLANNING OFFICER,
CYPRUS PEDAGOGICAL INSTITUTE (MINISTRY OF EDUCATION,
SPORT AND YOUTH)

DISCUSSANT: ANDRIE DANIEL, EDITOR IN CHIEF AT
PHILELEFTHEROS GROUP

Η αξιοποίηση της τεχνολογίας ως μέσο επίτευξης των στόχων μιας εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς, η οποία δίνει έμφαση στις ατομικές ανάγκες του κάθε μαθητή, τέθηκε υπό συζήτηση στο πλαίσιο του Cyprus Forum σε συνεργασία με το ινστιτούτο CARDET.

Στην εποχή μας, τα τεχνολογικά εργαλεία προσφέρουν τεράστιες δυνατότητες για εκπαιδευτικούς και μαθητές και μπορούν να αποτελέσουν κινητήρια δύναμη για την προώθηση της προσβασιμότητας στην εκπαίδευση. Η μεταβαλλόμενη πραγματικότητα και οι ανάγκες της σύγχρονης ζωής έχουν καταστήσει την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων ως προτεραιότητα των εκπαιδευτικών συστημάτων και της πορείας προς τον ψηφιακό μετασχηματισμό.

Μια ομάδα καταξιωμένων εμπειρογνομόνων και επαγγελματιών συζήτησε γύρω από τη χρήση της τεχνολογίας ως μέσο εκπαιδευτικής ενσωμάτωσης και εξέτασε κριτικά τις προκλήσεις και τις δυνατότητες, που φέρνει η τεχνολογία στην εκπαίδευση. Οι ομιλητές ανέλυσαν το πώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι διάφορες προσεγγίσεις και τα εργαλεία της ψηφιακής εκπαίδευσης για την προώθηση της συμπερίληψης, καθώς και τα απαραίτητα βήματα, που χρειάζονται.

Βαθιά πολιτικό ζήτημα και αφορά το όραμα του κράτους

Ο Δρ. Μιχαλίνος Ζεμπύλας, Καθηγητής Θεωρίας της Παιδείας και Αναλυτικών Προγραμμάτων στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, αφού έθεσε το πλαίσιο γύρω από τη έννοια της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης, επεσήμανε ότι είναι σημαντικό αρχικά να εξετάσουμε την ιστορική ανάπτυξη της έννοιας της συμπερίληψης στην εκπαίδευση, σημειώνοντας ότι σημαντικός σταθμός υπήρξε η Διακήρυξη της Σαλαμάνκα από την UNESCO. Έκτοτε, όπως ανέφερε, υπήρξαν πολλές αλλαγές στα εκπαιδευτικά συστήματα των χωρών (όπως στην Κύπρο με τον «περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμο του 1999») προς υλοποίηση του οράματος για συμπεριληπτική εκπαίδευση.

Επεσήμανε ακολούθως ότι οι ερευνητές του Συμβουλίου της Ευρώπης και των Ηνωμένων Εθνών αποδεικνύουν ότι έχουμε πολύ δρόμο προς υλοποίηση του οράματος για μια εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς και τόνισε ότι είναι σημαντικό να αντιληφθούμε ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ του τι πιστεύουμε ότι εφαρμόζουμε και της πραγματικότητας.

Εξήγησε ότι για παράδειγμα πολύ σημαντικός πυλώνας είναι η ενσωμάτωση των παιδιών με αναπηρίες στα σχολεία, με τους ερευνητές να αποδεικνύουν ότι τα εκπαιδευτικά συστήματα έχουν την πεποίθηση ότι τα παιδιά με αναπηρίες διαθέτουν λιγότερες ικανότητες, μια αντίληψη που επικρατεί και στην Κύπρο.

Άλλος πυλώνας, όπως ανέφερε ο Δρ. Ζεμπύλας, είναι ενσωμάτωση των παιδιών σε αυτό που θεωρείται «κανονικότητα», στην οποία οι υπόλοιποι πρέπει να προσαρμόζονται. «Πρέπει να αντιλαμβανόμαστε όταν μιλούμε περί «κανονικότητας» τι περιλαμβάνει, πώς σέβεται τη διαφορετικότητα και ποιες είναι οι συνέπειες για τους μαθητές με μεταναστευτική βιογραφία, αναπηρίες κτλ», τόνισε ο Δρ. Ζεμπύλας. «Στην Κύπρο έχουμε προχωρήσει σε κάποια σημαντικά βήματα, αλλά στην κυρίαρχη αντίληψη ακόμη υπάρχει η έννοια της «κανονικότητας» στην

οποία οι υπόλοιποι πρέπει να προσαρμοστούν και θεωρώ ότι είναι ηθικό και πολιτικό ζήτημα», σημείωσε ο Δρ. Ζεμπύλας.

Τόνισε ακόμη ότι, για τον ίδιο, το θέμα δεν είναι τεχνοκρατικό, αλλά βαθιά πολιτικό και αφορά το ποιο είναι το όραμα του κράτους. Στο πλαίσιο αυτό εξήγησε ότι όλοι μιλούν για την Φινλανδία ως παράδειγμα επειδή η χώρα αποφάσισε να επενδύσει στην εκπαίδευση και όλα τα πολιτικά κόμματα ενώνουν δυνάμεις προς αυτή την κατεύθυνση.

«Για μένα θα έπρεπε να απαντήσουν πότε το πολιτικό σύστημα θα είναι έτοιμο να καταλάβει το τι σημαίνει «συμπερίληψη» (inclusion). Αν δεν συμφωνήσουμε πολιτικά για το τι είδους κοινωνία θέλουμε, μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς, οι διακρίσεις θα συνεχίζονται. Αν δεν έχουμε όραμα, κοινωνικό όραμα θεωρώ ότι όλα τα υπόλοιπα είναι δευτερεύοντα. Έχουμε μεταρρυθμίσεις συνέχεια άλλα αυτό που μετρά είναι το αποτέλεσμα», κατέληξε ο Δρ. Ζεμπύλας.

Χρειαζόμαστε ολιστική προσέγγιση, χρόνο και μεγάλη προσπάθεια

«Πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι υπάρχουν πολλά που πρέπει να γίνουν, αλλά καταρχάς θέλω να αναφερθώ στις ενέργειες, που έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια», ανέφερε από πλευράς της η Δρ. Έλενα Παπαμιχαήλ, Λειτουργός Α' Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού, στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου.

Υπογράμμισε ότι το Υπουργείο Παιδείας θέλει να εφαρμόσει πολιτικές ενσωμάτωσης, παρέχοντας ίσες ευκαιρίες προς όλους και παρεμποδίζοντας οποιωνδήποτε αποκλεισμό και διακρίσεις ενώ αναφέρθηκε σε συγκεκριμένες πολιτικές που εφαρμόζονται τα τελευταία χρόνια: Συγκεκριμένα αναφέρθηκε στην αντιρατσιστική πολιτική, που έχει ξεκινήσει το 2014 ως πιλοτικό πρόγραμμα και έχει επεκταθεί, στο κείμενο πολιτικής και σχέδιο δράσης για παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία, στο πρόγραμμα για ειδική και γενική εκπαίδευση, στην πληθώρα ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών προγραμμάτων, που βασίζονται στην ενσωμάτωση και προσφέρουν πληθώρα πρακτικών εργαλείων για εφαρμογή της συμπερίληψης.

Σημείωσε ακόμη ότι υπάρχουν διάφορα προγράμματα για την ενσωμάτωση και συμπερίληψη στα σχολεία, τα προγράμματα ΔΡΑΣΕ+, επιτροπές για τη ισότητα των φύλων ενώ το Υπουργείο Παιδείας είναι ενταγμένο στο δίκτυο ενάντια στην ομοφοβία στην εκπαίδευση.

«Έχουμε διάφορα προγράμματα που προωθούν τη πνευματική υγεία και υπάρχουν δείκτες επιτυχίας», επεσήμανε ακολούθως η κ. Παπαμιχαήλ, ενώ έκανε ιδιαίτερη αναφορά στο «magine educational program», το οποίο έφερε μαζί Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους μαθητές.

Αναφερόμενη στην αντιρατσιστική πολιτική του Υπουργείου Παιδείας, εξήγησε ότι έχει σκοπό να βιώσουν τα σχολεία το τι σημαίνει συμπερίληψη, αναγνωρίζοντας ρατσιστικά επεισόδια, αντιδρώντας σε αυτά και αντιμετωπίζοντας τα.

Τόνισε ότι αντιμετωπίζουμε τη διαφορετικότητα σε ένα ευρύτερο πλέγμα, ενώ υποστήριξε ότι χρειάζεται να βοηθήσουμε τα σχολεία να αναγνωρίσουν τις διαφορές

μορφές διακρίσεων, να τις καταπολεμήσουμε και να δημιουργήσουμε αντιρατσιστική κουλτούρα.

«Το Υπουργείο προχώρησε σε κάποια βήματα στο πλαίσιο των διεθνών υποχρεώσεων του αλλά είναι ένα πρώτο βήμα πολιτικής αναγνώρισης ότι χρειαζόμαστε ολιστική προσέγγιση, χρόνο, και μεγάλη προσπάθεια», κατέληξε η Δρ. Παπαμιχαήλ.

Θετικές εξελίξεις από τη χρήση της τεχνολογίας

Η τεχνολογία ενώνει τους ανθρώπους, παρέχοντας ευκαιρίες για οικογένειες και παιδιά με διαφορετικό οικονομικό προφίλ, ανέφερε με τη σειρά της η Δρ. Ελένη Μαγγίνα, Καθηγήτρια Πληροφορικής στο Πανεπιστήμιο του Δουβλίνου. Κάνοντας μνεία στο γεγονός ότι 2,7 δισεκατομμύρια άνθρωποι είχαν πρόσβαση στο διαδίκτυο το 2020, εξέφρασε την πεποίθηση ότι από τεχνολογική άποψη είμαστε έτοιμοι να χρησιμοποιήσουμε τα πλεονεκτήματα της τεχνολογίας, που αυξάνονται με πιο γρήγορο ρυθμό από ό,τι ενισχύονται οι δεξιότητες των ενηλίκων.

Αφού εξέφρασε την άποψη ότι η έννοια της κανονικότητας δεν υφίσταται, εφόσον όλοι είμαστε ανθρώπινες υπάρξεις, εξέφρασε την ισχυρή πεποίθηση ότι η τεχνολογία μπορεί να βοηθήσει όλες τις ανθρώπινες δεξιότητες αν στηρίζεται σε ηθικές αξίες σχετικά με τα προσωπικά δεδομένα, εξηγώντας ότι υπάρχει ένας GDPR κώδικας, που πρέπει να εφαρμόζεται στην τεχνολογία.

Ακολούθως έφερε ως παράδειγμα ένα πρόγραμμα, που εφαρμόστηκε στην Ιρλανδία σε 117 παιδιά δημοτικής εκπαίδευσης, τα οποία διαγνώστηκαν με ADHD και στο οποίο διαπιστώθηκαν τα σημαντικά οφέλη της τεχνολογίας ως προς το μαθησιακό επίπεδο των παιδιών.

Ανέφερε χαρακτηριστικά ότι με το υλικό της τεχνολογικής εκπαίδευσης το επίπεδο ανάγνωσης των παιδιών, ενώ έπρεπε να ήταν ανάλογο των 9 χρονών της ηλικίας, βρισκόταν μόλις στο 5, εντούτοις με τη χρήση του τεχνολογικού υλικού έγινε κατορθωτό να φτάσει μέχρι το 11.

«Σε παιδιά με ADHD, μαθητές που δεν συγκεντρώνονται εύκολα και δυσκολεύονται στην ομιλία τους, παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες, προσπαθούμε να αξιολογήσουμε και να βελτιώσουμε τις ικανότητες τους», εξήγησε η Δρ. Μαγγίνα.

Επιπρόσθετα επεσήμανε ότι «θέλουμε να δούμε τα αποτελέσματα της χρήσης της τεχνολογίας στα παιδιά της Ευρώπης ευρύτερα, σημειώνοντας ότι τέτοια προγράμματα υπάρχουν. Στην Ευρώπη πάνω από 3000 παιδιά συμμετέχουν σε πιλοτικά προγράμματα επαυξημένης πραγματικότητας και ασχολούνται με τα αντικείμενα της γεωγραφίας, γεωμετρίας ανάγνωσης και θετικής συμπεριφοράς στον χώρο του σχολείου.

Ακολούθως τόνισε ότι οι δάσκαλοι πρέπει να αλλάξουν τον τρόπο εκπαίδευσής τους, να εκπαιδευτούν γύρω από τις τεχνολογικές μεθόδους, ενώ εξέφρασε την πεποίθηση ότι θα καλυφθεί σιγά σιγά το χάσμα μεταξύ δασκάλων και μαθητών, που δημιουργήθηκε λόγω της γνώσης που αποκτήθηκε από τη νέα τεχνολογική εποχή.

Υποστήριξε επίσης ότι πρέπει να ενδυναμώσουμε τους δασκάλους σε παγκόσμιο επίπεδο επειδή έχουν πολλές προκλήσεις να αντιμετωπίσουν, να μάθουν να διαχειρίζονται θέματα συγκρουσιακά, πράγμα που απαιτεί ικανότητες, ενώ, όπως υποστήριξε, η τεχνολογική εκπαίδευση των γονιών επίσης είναι σημαντική.

Η Δρ. Μαγγίνα τόνισε ότι σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης, σε τεχνοκρατικό επίπεδο, το σύστημα πρέπει να είναι έτοιμο, τόσο όσον αφορά στις τεχνολογικές υποδομές, όσον αφορά και την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, ενώ πρόσθεσε χρειάζεται να υπάρχει συνεργασία του κράτους με τους ερευνητές, συλλέγοντας τα επιστημονικά δεδομένα που υπάρχουν.

Καταληκτικά εξέφρασε την πεποίθηση ότι σε γενικές γραμμές υπάρχει ένα καλό επίπεδο εκπαίδευσης στην Κύπρο, αλλά χρειάζεται να ακολουθήσουμε τα παραδείγματα των πιο προηγμένων χωρών στον τομέα.

Αναγκαία η προώθηση της συμμετοχικότητας

«Ένας κύριος πυλώνας της ενσωμάτωσης είναι η συμμετοχικότητα», επεσήμανε από πλευράς του ο Εκτελεστικός Διευθυντής του CARDET, Δρ. Χαράλαμπος Βρασίδης. Αναφέρθηκε σε ένα workshop, που υλοποιήθηκε στον δημόσιο τομέα, στο πλαίσιο ανάπτυξης της εθνικής στρατηγικής για την ενεργή πολιτότητα και τη συμμετοχική δημοκρατία. Όπως ανέφερε, μια παρόμοια δράση υλοποιήθηκε και στο πλαίσιο της ενασχόλησης με την ανάπτυξη της στρατηγικής για τη δια βίου μάθηση, ενώ εξήγησε ότι όσον αφορά στο πλαίσιο της στρατηγικής, ένα μεγάλο μέρος αφορά την ψηφιακή ενσωμάτωση και την εκπαίδευση ενηλίκων, τονίζοντας ότι η αύξηση της συμμετοχικότητας των ενηλίκων αποτελεί ουσιώδες μέρος της στρατηγικής.

Επιπλέον σημείωσε ότι οι τεχνολογικές δεξιότητες στην Κύπρο βρίσκονται σε πιο χαμηλό επίπεδο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (19η από 27 χώρες), ενώ μόνο 50% των Κυπρίων έχουν ψηφιακές δεξιότητες. Μιλώντας για τα βήματα, που έχουν γίνει αναφέρθηκε στην υλοποίηση ενός προγράμματος, σε συνεργασία με το υπουργείο Παιδείας, που αφορά την επιμόρφωση των ενηλίκων και το οποίο αποσκοπεί στην επιμόρφωση σε τρεις τομείς: την παιδαγωγική προσέγγιση, τις ψηφιακές δεξιότητες και την εξειδίκευση ενηλίκων με χαμηλού επιπέδου δεξιότητες, που δεν έχουν πρόσβαση σε όλα αυτά.

Εξήγησε ότι διαπιστώθηκε πως έχει σημειωθεί πρόοδος, πως βρίσκονται σε εξέλιξη πολλές δράσεις, αλλά αυτό που ψάχνουμε είναι ποιος είναι ο ρόλος του κράτους, ποιος είναι ο ρόλος της επιστημονικής έρευνας επειδή πολλές φορές ακούμε πράγματα, τα οποία δεν βασίζονται σε επιστημονικά ευρήματα.

Τόνισε ότι ο ρόλος της τεχνολογίας όσον αφορά στην ψηφιακή εκπαίδευση και τη διασύνδεση είναι σημαντικός στην προσπάθεια ενίσχυσης της ενσωμάτωσης.

Κληθείς να σχολιάσει το πώς ανταποκρίθηκε το εκπαιδευτικό σύστημα κατά τη διάρκεια της πανδημίας, αναφέρθηκε σε μια έρευνα, που πραγματοποιήθηκε στην Κύπρο στα δημόσια σχολεία και στην οποία διαπιστώθηκε ότι τα σχολεία και οι δάσκαλοι ανταποκρίθηκαν με πολλή προσπάθεια από μέρους τους. Υποστήριξε ότι κατά την πρώτη χρονιά της πανδημίας υπήρξαν αρκετές δυσκολίες, όσον αφορά στην οργάνωση, ενώ κατά τη δεύτερη χρονιά υπήρξε καλύτερη ανταπόκριση όσον αφορά

στη συνεργασία, σημειώνοντας ότι τα ιδιωτικά πανεπιστήμια παρουσιάστηκαν πιο έτοιμα από τα δημόσια.

Καταληκτικά τόνισε ότι χρειάζεται να υπάρξει μακροπρόθεσμος συνολικός εκπαιδευτικός σχεδιασμός, σημειώνοντας ότι για παράδειγμα, όσον αφορά στη χρήση της τεχνολογίας στα σχολεία, ο εφοδιασμός με τον αναγκαίο εξοπλισμό δεν επαρκεί, εφόσον χρειάζονται γνώσεις, δεξιότητες και συνεχής επαναξιολόγηση.

Η ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

"CIRCULAR ECONOMY"

DR. GIORGOS DEMETRIOU, DIRECTOR OF THE CIRCULAR
ECONOMY RESEARCH CENTER

GEORGES KREMLIS, PRINCIPAL ADVISOR TO THE GREEK PRIME MINISTER

ATHINA PANAYIOTOU, DIRECTOR GENERAL CYPRUS
ORGANIZATION FOR STANDARDIZATION

DR. ANTONIS ZORPAS, ASSOCIATE PROFESSOR AT OPEN
UNIVERSITY OF CYPRUS

ANDRI DEMETRIADOU, HEAD OF ENERGY AND ENVIRONMENT
AT CYPRUS EMPLOYERS & INDUSTRIALISTS FEDERATION

NICOLE PHINOPOULOU, LAWYER SPECIALIZED IN REGULATORY COMPLIANCE & #ESG

DR. MARK ESPOSITO, CO-FOUNDER OF CIRCULAR ECONOMY
ALLIANCE AND NEXUS FRONTIERTECH

DISCUSSANT: JOYCE HALLOUN, PROJECT COORDINATOR, CIRCULAR ECONOMY ALLIANCE

Το αίτημα για αλλαγή και η πορεία που χάραξε η Κυκλική Οικονομία είναι μια αποφασιστική απάντηση ενάντια στην κλιματική αλλαγή και τις σοβαρές περιβαλλοντικές συνέπειες που παρατηρούμε καθημερινά και σε παγκόσμια κλίμακα. Η νέα κατάσταση απαιτεί μια συστημική αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο παράγουμε και καταναλώνουμε, και μια τέτοια αλλαγή θα πρέπει να είναι παγκόσμια για να οδηγήσει σε μια πολιτισμική προσαρμογή με ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση για τον γενικό πληθυσμό και ειδική εστίαση στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την αναβάθμιση του ενεργού εργατικού δυναμικού.

Οι συμμετέχοντες στο πάνελ συζήτησαν τον αντίκτυπο της Κυκλικής Οικονομίας σε παγκόσμια κλίμακα με μια συγκεκριμένη αντίληψη για την κυπριακή αγορά. Οι ομιλητές μοιράστηκαν τις ιδέες τους για το πώς θα επηρεαστούν διάφοροι εργατικοί τομείς και διερεύνησαν τις ευκαιρίες που προσφέρει η Κυκλική Οικονομία και τις απαιτήσεις που απαιτούνται από τον παγκόσμιο πληθυσμό για τη διασφάλιση της ισότητας.

Καλύτερη μορφή παραγωγής

Ο Δρ. Mark Esposito, Co- founder of Circular Economy alliance and Nexus Frontiertech κατά την εναρκτήρια ομιλία του, έθεσε τα βασικά στοιχεία της συζήτησης τονίζοντας ότι η Κυκλική Οικονομία, όχι μόνο πρέπει να τη βλέπουμε ως σημαντικό κίνημα, αλλά και να βλέπουμε τις αιτίες πίσω από αυτή.

«Στο τέλος της ημέρας είμαι ένας εκπαιδευμένος οικονομολόγος και έχουμε αρχίσει να κινούμαστε σε άλλα επίπεδα όπου εξετάζουμε τις ριζικές αιτίες αντί απλά τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε σε καθημερινή βάση. Θα ήθελα να ξεκαθαρίσω ότι η Κυκλική Οικονομία είναι μακράν η καλύτερη μορφή παραγωγής. Αν πρέπει να διαλέξεις μεταξύ ενός γραμμικού μοντέλου παραγωγής και ενός κυκλικού, όλοι ξέρουμε ότι η Κυκλική Οικονομία, δεν θα αισθανθεί τον ανταγωνισμό επειδή είναι πάρα πολύ αποδοτικό τρόπος παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών. Αλλά είναι και επίσης, μία μορφή βελτίωσης της παρούσας οικονομίας. Οπότε δεν σας καλώ μόνο να βελτιώσουμε την παρούσα κατάσταση αλλά και να σκεφτούμε ξανά, μία θεμελιώδη επαναφορά, δημιουργώντας τέτοια αξία, σχεδιασμένα με βάση τις ανάγκες που τώρα έχουμε» είπε.

Το τελευταίο διάστημα ο Δρ. Esposito, εργάζεται πάνω στη συζήτηση για το πώς είναι η δομή του κόσμου και πώς θα μπορούσαμε να κατευθύνουμε αυτή την αλλαγή, η οποία θα φέρει μία νέα πραγματικότητα. «Πώς πραγματικά παίρνουμε μέρος και σχεδιάζουμε τον ακτιβισμό και πώς τον φέρνουμε στο επίκεντρο των αναγκών και του πλαισίου που χρειάζεται, για να ξεπεράσουμε τις προκλήσεις του 21ου αιώνα. Εάν μπορούσαμε να σχεδιάσουμε την παραγωγή και τα μοντέλα ανάπτυξης, εντός των πλανητικών μας συνόρων, πώς θα έμοιαζε αυτή η παραγωγή; Εάν επαναπροσδιορίσουμε την οικονομία, για να είναι πιο περιεκτική, εάν σκεφτούμε ξανά την κοινωνική κινητικότητα, πώς οι οικονομίες μας δημιουργούν πράσινες θέσεις εργασίας, εάν σκεφτούμε ξανά τις δομές πώς θα μοιάζει ο κόσμος μας; Αυτά είναι τα ερωτήματα που πρέπει να απαντήσετε» τόνισε.

Ο Δρ. Esposito, κάλεσε τους συμμετέχοντες του πάνελ και του Cyprus Forum να συζητήσουν πάνω σε αυτά τα ερωτήματα και να σκεφτούν ένα άλλο μοντέλο,

καλύτερα σχεδιασμένο και μηχανογραφημένο το οποίο θα είναι ανθρωποκεντρικό αλλά σε ένα περιβάλλον που θα ενισχύει τις ικανότητες μας. «Η Κυκλική Οικονομία, κυρίες και κύριοι, δεν είναι απλά ένα κίνημα το οποίο έχει σχεδιαστεί πάνω σε περιβαλλοντικά πρότυπα. Είναι μετατόπιση παραδείγματος. Εκεί βλέπουμε ένα κόσμο χωρίς υποχωρήσεις, βλέπουμε την ευημερία σε βάρος του περιβάλλοντος, όπου οι αποφάσεις δεν παίρνονται απλά βραχυπρόθεσμα, αλλά και μακροπρόθεσμα» είπε και πρόσθεσε καταλήγοντας ότι «Εάν είναι να αφήσουμε στις επόμενες γενιές έναν πιο δίκαιο κόσμο, θα πρέπει να σκεφτούμε σοβαρά ότι η σχέση μας με τον πλανήτη δεν μπορεί να είναι προβληματική, ούτε πλατωνική».

Παραγωγή αγαθών με βιώσιμο τρόπο

Η Νικόλ Φινοπούλου, Δικηγόρος με ειδίκευση στο regulatory compliance & ESG, κλήθηκε να δώσει τη δική της οπτική πάνω στο ερώτημα ποιες είναι οι ευκαιρίες που προσφέρει η Κυκλική Οικονομία στον χρηματοοικονομικό τομέα με βάσει τους στόχους ESG και των κλιματικών δεσμεύσεων.

«Η Κυκλική Οικονομία είναι μέρος αυτού που αποκαλούμε βιωσιμότητα και ουσιαστικά είναι ένα δυτικά οικονομικό μοντέλο, του οποίου οι στόχοι του είναι να παράγει αγαθά ή υπηρεσίες με ένα βιώσιμο τρόπο, μειώνοντας την κατανάλωση και τη σπατάλη των φυσικών μας πόρων. Είναι κάτι που όλοι μπορούν να υποστηρίξουν» εξήγησε.

Πρόσθεσε πώς αυτό το οικονομικό μοντέλο είναι ο τρόπος με τον οποίο θα υλοποιηθούν οι δεσμεύσεις των κρατών για τους 17 στόχους βιωσιμότητας των Ηνωμένων Εθνών. Αναφέρθηκε ακόμη και στις πολιτικές που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση για τα κράτη μέλη της, με βάση τους στόχους για τη βιωσιμότητα του 2030, έτσι ώστε όλοι να συμμετέχουν και να συνδράμουν. «Το έχουμε δει αυτό σε όλα τα επίπεδα και σε όλα τα κράτη μέλη, αλλά και το παρατηρούμε στην καθημερινότητα μας. Για παράδειγμα οι πλαστικές σακούλες που πρέπει να πληρώνουμε ή τα καλαμάκια που αλλάζουν. Είναι βήματα για επένδυση και παραγωγή άλλων τρόπων βιωσιμότητας κάτω από ένα μοντέλο Κυκλικής Οικονομίας» σχολίασε.

Σχετικά με την Κύπρο και τον αντίκτυπο που έχει η Κυκλική Οικονομία στην οικονομία της χώρας, η κ. Φινοπούλου σχολίασε πως ο χρηματοοικονομικός τομέας έχει σπουδαίο ρόλο να παίξει στη μετάβαση, με μόνο πρόβλημα η χρηματοδότηση και το πώς ένα έργο μπορεί να γίνει επένδυση. «Οπότε οι τράπεζες, άλλοι δανειστές και επενδυτές μπορούν να ευαισθητοποιήσουν, και να βοηθήσουν τον κόσμο να κατανοήσει τι είναι η κυκλικότητα, να την εφαρμόσουν έτσι ώστε να τη ζητούν» εξήγησε. Από εκεί και πέρα, οι τράπεζες θα μπορούν να έχουν κύριο λόγο στη χρηματοδότησή τέτοιων έργων. Παράλληλα σημείωσε, θα πρέπει να εμπλέκεται και η κυβέρνηση σαν μέτοχος, δίνοντας κίνητρα σε άτομα που θέλουν να επενδύσουν σε αυτού του είδους τα έργα.

«Στην Κύπρο έχουμε κάποια εργαλεία, τα οποία εφαρμόζονται. Υπάρχουν πλάνα στην Κύπρο, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υφυπουργείο Τουρισμού και άλλα, έχουν προτάσεις και σχέδια τα οποία υποστηρίζουν τη μετάβαση στην Κυκλική Οικονομία» τόνισε.

Ο ρόλος των καταναλωτών

«Πιστεύω ότι η Ευρώπη κάνει πρωτίστως δράσεις» τόνισε κατά την πρώτη του τοποθέτηση ο Δρ. Γιώργος Δημητρίου, Director Circular Economy Research Center, και πρόσθεσε ότι «είναι η πρώτη φορά που μπορούμε να πούμε περήφανα παγκοσμίως η Ευρώπη ηγείται σε κάτι τόσο σημαντικό και η Κυκλική Οικονομία είναι ένα από τα θέματα όπου η Ευρωπαϊκή Ένωση πρωτοπορεί και βλέπουμε κι άλλες χώρες της ηπείρου ακολουθούν».

Ο ρόλος των καταναλωτών στην Κυκλική Οικονομία, ο Δρ. Δημητρίου επισήμανε ότι είναι καίριος στην όλη εξίσωση καθώς είναι ο κινητήριος μοχλός στα πάντα. «Αυτό σημαίνει ότι αν οι καταναλωτές καταλάβουν πώς λειτουργεί η αγορά, πώς λειτουργούν οι πολιτικές, αλλά και πώς η αγοραστική τους δύναμη επηρεάζει το τι παράγεται και καταναλώνεται, και ποιος είναι ο περιβαλλοντικός τους αντίκτυπος, τότε είναι η μοναδική ευκαιρία των οικονομικών πολιτικών και η παραγωγή να δουλέψουν μαζί» σχολίασε. Πρόσθεσε ακόμη ότι ένας ενημερωμένος καταναλωτής έχει μεγαλύτερο αντίκτυπο στην αλυσίδα των δράσεων, ειδικότερα στη μετάβαση προς την Κυκλική Οικονομία.

Ο κ. Δημητρίου μίλησε επίσης για μια προσέγγιση συμπεριληπτικότητας στην Κυκλική Οικονομία, τονίζοντας πως οι συμμετέχοντες του πάνελ είναι από διαφορετικούς τομείς, οι οποίοι μιλούν για το ίδιο αντικείμενο από διαφορετική οπτική. «Αυτή ακριβώς είναι η συμπεριληπτικότητα που αναζητούμε στην Κυκλική Οικονομία. Γιατί το απαιτεί αυτό; Επειδή η Κυκλική Οικονομία αφορά αρκετούς τομείς.

Πρότυπα σε παγκόσμια κλίμακα

Από πλευράς της η Αθηνά Παναγιώτου, Director General Cyprus Organization for Standardization, τόνισε πως τα πρότυπα είναι εργαλεία τα οποία βοηθούν τους οργανισμούς να βοηθούν τους καταναλωτές, τους βοηθούν να ορίζουν τις διαδικασίες τους.

«Από το 2018 σε διεθνές επίπεδο, αναπτύσσουμε πρότυπα για την Κυκλική Οικονομία, πρότυπα που προσφέρουν κατευθυντήριες γραμμές για επιχειρησιακά μοντέλα, παρέχουν τρόπους για να το πώς να γίνεται μέτρηση του πλαισίου και πώς να γίνεται βάση της απόδοσης. Πιστεύουμε ότι τα πρότυπα είναι εκεί όχι για να εφεύρουμε ξανά τον τροχό ατομικά, αλλά με το να έχουμε πρότυπα σε παγκόσμια κλίμακα, αυτό σημαίνει ότι όλοι θα προσεγγίζουμε το ίδιο θέμα με τον ίδιο τρόπο. Κι αυτό το κάνει δίκαιο, για την βιομηχανία, για την κυβέρνηση, για όλους τους μετόχους και στο τέλος της ημέρας για τους καταναλωτές» εξήγησε.

Ανέφερε ακόμη ότι τα πρότυπα είναι τα εργαλεία με τα οποία οι οργανισμοί κάθε είδους μπορούν να επιτύχουν μία συμμόρφωση. «Σε διεθνές επίπεδο, δουλεύουμε όλοι για να δημιουργήσουμε κάποια πρότυπα. Αυτό που κάνουμε όμως, είναι ότι ακούμε τους τοπικούς παράγοντες και τι θέλουν. Για να ανακαλύψουμε τα κενά που υπάρχουν» σχολίασε. Μίλησε επίσης και για ένα νέο πρότυπο, που αφορά τα Κυκλικά Πλαστικά. «Οι περισσότεροι κάνετε ανακύκλωση, αλλά η Κυκλική Οικονομία, δεν είναι ανακύκλωση. Αφορά την επαναχρησιμοποίηση, την παραγωγή και άλλα.

Όμως δεν υπάρχει πρότυπο για τα Κυκλικά Πλαστικά, ούτε σε διεθνές επίπεδο, ούτε πουθενά, και εμείς εδώ στην Κύπρο έχουμε υποδείξει αυτή την ανάγκη» είπε.

Εφαρμογή σε όλους τους τομείς της πολιτικής

Ο Γιώργος Κρεμλής, Ανώτατος Σύμβουλος του Έλληνα Πρωθυπουργού, τοποθετήθηκε για το ποιος είναι ο ρόλος των κυβερνήσεων για μετάβαση στην Κυκλική Οικονομία. «Συνήθως λένε ότι πρέπει να διατηρούμε την Κυκλική Οικονομία, καθέτως και οριζοντίως. Αρχίζοντας από το εθνικό επίπεδο, σε κυκλικά οικονομικά σχέδια, προχωρώντας σε περιφερειακό επίπεδο και μετά σε τοπικό επίπεδο το οποίο δεν πρέπει να μιλάμε πλέον για έξυπνες πόλεις, αλλά για κυκλικές πόλεις. Τα σχέδια πρέπει να υλοποιηθούν σε τοπικό επίπεδο, τα οποία θα βεβαιώσουν την κυκλική οικονομία και τη μετάβαση. Σε οριζόντιο επίπεδο πρέπει να διατηρήσουμε την κυκλική οικονομία σε όλους τους τομείς της πολιτικής. Ξεκινώντας με τον κυκλικό τουρισμό, κυκλική γεωργία, κυκλική ενέργεια και ούτε κάθε εξής» είπε.

Όπως είπε για να υποστηριχθεί αυτό το οριζόντιο και κάθετο μοντέλο θα πρέπει να υπάρξουν και οι ανάλογες νομοθετικές ρυθμίσεις που θα το ενισχύουν, κυρίως για τους περιβαλλοντικούς στόχους.

Ο κ. Κρεμλής σχολίασε ακόμη ότι «η πρόκληση της Κύπρου ως νησί για εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας είναι τεράστια και απέχει πολύ από την ενιαία ευρωπαϊκή αγορά. Πρέπει να ανακυκλώσει τα δικά της προϊόντα. Δεν υπάρχει δυνατότητα ανακύκλωσης στην Κύπρο και δυστυχώς στην Ελλάδα υπάρχει περιορισμένη ανακύκλωση δυναμικότητα, οπότε πιστεύω ότι χρειαζόμαστε τις συνέργειες τουλάχιστον μεταξύ της Ελλάδας και Κύπρου καθώς είμαστε οι πιο κοντινές ως πούμε χώρες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατά τη διάρκεια του πάνελ, ακούστηκαν πολλά για νέες δεξιότητες, νέες θέσεις εργασίας και το εργατικό δυναμικό στην πραγματικότητα αντιμετωπίζει ένα είδος φόβου για την κατάσταση της απασχόλησης. Το ερώτημα προς τον κ. Κρεμλή ήταν αν Ελλάδα και Κύπρος προωθούν πράγματι κυκλικές θέσεις εργασίας με αποτελεσματικό τρόπο.

«Σαφώς αυτή η μετάβαση θα δημιουργήσει πολλές θέσεις εργασίας και θα δημιουργήσει επίσης στο Eco Innovation - ένα από τα άλλα στοιχεία που χρειάζονται, ώστε να αναπτυχθούν νέες επιχειρήσεις. Πρέπει να ξεκινήσετε να παρέχετε κίνητρα. Χωρίς αυτά δεν γίνεται τίποτα. Υπάρχουν πολλά κονδύλια στα οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει το 30 τοις εκατό του προϋπολογισμού της. Η κυκλική οικονομία βρίσκεται στο επίκεντρο αυτής της μετάβασης, επομένως οι πράσινες θέσεις εργασίας είναι εκεί αλλά φυσικά πρέπει να υποστηριχθούν μέσω κινήτρων» τόνισε.

Επιπρόσθετα ανέφερε, ότι πρέπει να αναπτυχθεί το οικονομικό μοντέλο της κοινωνικής κυκλικής οικονομίας. «Χωρίς την κοινωνική διάσταση είναι απαγορευτικό. Χρειαζόμαστε τη συμμετοχή του κοινού. Από τα σχολεία από τα νοικοκυριά, χρειαζόμαστε τη νέα κουλτούρα της κυκλικής οικονομίας» υπογράμμισε.

Δημιουργία θέσεων εργασίας

Η προϊστάμενη του Τμήματος Ενέργειας και Περιβάλλοντος της ΟΕΒ, Άντρη Δημητριάδου, αναφέρθηκε στη σχέση που μπορεί να έχει η προστασία του περιβάλλοντος και ο μετριασμός του κλίματος, με την δημιουργία θέσεων εργασίας και την Κυκλική Οικονομία. «Αρκετές έρευνες έχουν δείξει ότι υπάρχουν μεγάλες προοπτικές για δημιουργία θέσεων εργασίας, όπως για παράδειγμα στους τομείς των ΑΠΕ, των ψηφιακών τεχνολογιών. Η μεγάλη εικόνα όμως είναι ότι οι υπάρχουσες θέσεις εργασίες θα μετατραπούν και θα αναθεωρηθούν, επειδή θα γίνονται πιο πράσινα επαγγέλματα. Επίσης, θα γίνει μία μετατόπιση των επαγγελμάτων από εργασίες που έχουν σημαντικό αντίκτυπο στο περιβάλλον σε πιο κυκλικές δραστηριότητες. Σε αυτές τις περιπτώσεις, το κλειδί θα είναι η σωστή εκπαίδευση και η επιμόρφωση» σχολίασε σε ένα γενικότερο πλαίσιο.

Όσον αφορά την Κύπρο, είπε πως δεδομένου της μικρής αγοράς, υπάρχουν προληπτικά σχέδια και στρατηγικές, που έχουν ως στόχο να κατευθύνουν τις μελλοντικές ανάγκες για θέσεις εργασίας που θα προκύψουν από την μετάβαση.

Η κ. Δημητριάδου αναφέρθηκε επίσης και στους τρόπους με τους οποίους η ΟΕΒ, αναλαμβάνει δράση και υποστηρίζει τις επιχειρήσεις στην Κύπρο μέσω της μετάβασής τους. «Ως εργοδοτική ομοσπονδία αναγνωρίζουμε ότι η πράσινη μετάβαση, μεταξύ άλλων πλεονεκτημάτων, παρέχει επίσης μια γενική οικονομική ώθηση και ενισχύει την ανταγωνιστικότητα και την ανθεκτικότητα των επιχειρήσεων. Επομένως έχουμε τοποθετήσει ψηλά στην ατζέντα την Κυκλική Οικονομία» σχολίασε και πρόσθεσε ότι εκτός από την ενσωμάτωση της κυκλικής οικονομίας στις βασικές επιχειρηματικές δραστηριότητες και υπηρεσίες, η ΟΕΒ παρέχει ενημέρωση στα μέλη της και αναλαμβάνουν αρκετές πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση.

«Φιλοδοξία και στόχος μας αν θέλετε είναι να βρούμε τους κατάλληλους μηχανισμούς για την περαιτέρω υποστήριξη ακόμη περισσότερων επιχειρήσεων όχι μόνο εντός του κλάδου της φιλοξενίας αλλά και σε άλλους τομείς της οικονομίας μέσα από το ταξίδι τους προς την κυκλικότητα» κατέληξε.

Κυκλικός πολίτης

Στη δική του τοποθέτηση, ο Δρ. Αντώνης Ζορπάς, συνεργάτης καθηγητής στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, έκανε λόγο για νέο σκεπτικό σε ακαδημαϊκό επίπεδο. Όπως ανέφερε, «όταν μιλάμε για Κυκλική Οικονομία, δεν μιλάμε για απόβλητα. Αυτό είναι ένα λάθος που κάνουμε οι ακαδημαϊκοί. Αυτό που προσπαθούμε να κάνουμε είναι να λύσουμε ένα πρόβλημα και να εκπαιδεύσουμε την επόμενη γενιά για να μπορεί να αντιδράσει. Στον ακαδημαϊκό κόσμο αυτό που προσπαθούμε είναι, όχι μόνο να γίνεται θεμελιώδη έρευνα αλλά να εξηγήσουμε, τι κάνει η φύση εδώ και αιώνες».

Ο κ. Ζορπάς, ρωτήθηκε επίσης για το αν η Κυκλική Οικονομία θα μπει στο πρόγραμμα σπουδών των πανεπιστημίων και των σχολείων στην Κύπρο. «Αυτό που κοιτάμε στην κυκλική οικονομία στην πραγματικότητα είναι η διεπιστημονική προσέγγιση και τις συνέργειες. Αυτό που προσπαθούμε να αναπτύξουμε είναι ο κυκλικός πολίτης (circular citizen)».

Η ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΜΙΑΣ ΚΑΛΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

“BLUEPRINT: THE EVOLUTIONARY ORIGINS OF A GOOD SOCIETY”

NICHOLAS A. CHRISTAKIS

STERLING PROFESSOR OF SOCIAL & NATURAL SCIENCE, YALE UNIVERSITY

Ο διακεκριμένος κοινωνιολόγος και ιατρός στο φημισμένο πανεπιστήμιο Yale, Δρ. Νικόλας Χρηστάκης, μίλησε στο Cyprus Forum για την εγγενή καλοσύνη του ανθρώπου και την ανάγκη, που έχουμε να δημιουργούμε κοινωνίες.

«Για πάρα πολύ καιρό, κατά την άποψή μου, η επιστημονική κοινότητα επικεντρώθηκε στη σκοτεινή πλευρά της εξελικτικής μας κληρονομιάς, στην ικανότητα για εγωισμό, απάτη, φυλετισμό, σκληρότητα και βία και η φωτεινή πλευρά έχει στερηθεί την προσοχή που της αξίζει», επεσήμανε αρχικά στην ομιλία του ο Καθηγητής Νικόλας Χρηστάκης, συμπληρώνοντας ότι «το ανθρώπινο είδος έχει εξελιχθεί για να είναι καλό και να εκδηλώνει υπέροχες ιδιότητες όπως η αγάπη, η φιλία, η συνεργασία και η διδασκαλία».

Εξήγησε ότι οι καλές ιδιότητες έχουν ξεπεράσει τις κακές, αλλιώς οι άνθρωποι εξαρχής δεν θα ζούσαν κοινωνικά. Υποστήριξε ότι έχουμε αναπτυχθεί όχι μόνο για να ζούμε σε ομάδες, αλλά μάλλον σε ένα πολύ ιδιαίτερο τρόπο, με ένα πολύ ιδιαίτερο σύνολο εγγενών ικανοτήτων. Συμπλήρωσε ότι εκδηλώνουμε αυτή την κοινωνική ικανότητα από πολύ νωρίς στη ζωή. «Πολλοί έχουν υποστηρίξει, για παράδειγμα, ότι μια από τις πρωτοβάθμιες λειτουργίες του παιχνιδιού στην παιδική ηλικία είναι απλώς να μας προετοιμάσει για τη ζωή μαζί», επεσήμανε ο Καθηγητής.

Η φυσική προδιάθεση για κοινωνικοποίηση

Τι είδους στοιχεία μπορούμε, λοιπόν, να χρησιμοποιήσουμε για να εξακριβώσουμε το είδος της κοινωνικοποίησης, που «έρχεται φυσικά» σε εμάς, καθώς και το γεγονός ότι έχουμε την καλή προδιάθεση να το κάνουμε;

Ο Δρ. Χρηστάκης απάντησε στο ερώτημα με αναφορές στη μελέτη ακούσιων φυσικών πειραμάτων, αλλά και κοινοτήτων του 19ου αιώνα, όπου οι άνθρωποι σκόπιμα ξεκίνησαν να ξαναφτιάξουν κοινωνία, ενδεχομένως με ένα νέο τρόπο. Αναφέρθηκε ακόμη σε παραδείγματα μέσα από τον διαδικτυακό κόσμο, αλλά και σε άλλα παραδείγματα, όπως στις λατινικές αμερικανικές φυλακές, σε ανθρακωρύχους εγκλωβισμένους βαθιά κάτω από τη γη και κοινότητες που σχηματίζονται από εκτοπισμένα άτομα στον απόηχο των φυσικών καταστροφών.

Μίλησε ακόμη για τα πειράματα, που έχει πραγματοποιήσει στο εργαστήριό του, δημιουργώντας προσωρινές «τεχνητές κοινωνίες». «Πάνω από 30.000 άτομα συμμετείχαν στα πειράματά μας, επιτρέποντάς μας να διερευνήσουμε τα βαθιά θεμέλια της κοινωνικής τάξης», σημείωσε και τόνισε ότι «αυτό που εντόπισε ήταν ότι υπήρχαν κάποιες βαθιές και θεμελιώδεις αρχές, που μας περιορίζουν σε έναν μόνο τρόπο, να είμαστε κοινωνικοί».

Τα συστατικά στοιχεία της κοινωνίας

Υπογράμμισε ότι «οι βασικές ικανότητες που έχουμε οι άνθρωποι σε παγκόσμιο επίπεδο και χαρακτηρίζουν τις κοινωνίες μας και που χρειαζόμαστε για να μπορέσουμε να διαμορφώσουμε μια λειτουργική κοινωνία είναι οι εξής: η ταυτότητα, η αγάπη, η φιλία, η δικτύωση, η συνεργασία, η συμμετοχή σε ομάδες, η ήπια ιεραρχία και η διδασκαλία. Αυτό το ονομάζω «κοινωνική νόρμα». Εξήγησε ότι «αυτά είναι γενετικά κωδικοποιημένα χαρακτηριστικά, διαμορφωμένα από φυσική

επιλογή, που εκφράζουμε μεταξύ μας, όχι ως απομονωμένα άτομα. Είναι προσαρμοστικά χρήσιμα –ακόμα και ζωτικής σημασίας– για τη δημιουργία μιας κοινωνίας».

Ο Δρ. Χρηστάκης τόνισε ότι «η φυσική επιλογή έχει διαμορφώσει όχι μόνο τη δομή και λειτουργία του σώματός μας, όχι μόνο τη δομή και τη λειτουργία του νου μας και ως εκ τούτου των συμπεριφορών μας, αλλά και της δομής και λειτουργίας των κοινωνιών μας. Και αυτά τα χαρακτηριστικά είναι καθολικά. Φαίνονται σε κάθε κοινωνία».

Ακολούθως ανέφερε ότι υπάρχουν πολλές εφαρμογές ιδεών για το πώς έχουμε εξελιχθεί για να δημιουργήσουμε κοινωνίες: «Για παράδειγμα, εμείς οι άνθρωποι έχουμε αρχίσει να τροποποιούμε τα κοινωνικά μας συστήματα με τεχνητή νοημοσύνη. Όλο και περισσότερο θα προσθέτουμε μηχανές (όπως αυτοκίνητα χωρίς οδηγό) και αυτόνομους πράκτορες (όπως διαδικτυακά ρομπότ) στα κοινωνικά μας συστήματα. Αυτά τα μηχανήματα θα ενεργούν με ανθρώπινους τρόπους, σε ίσους όρους ανταγωνισμού, σαν να ήταν άνθρωποι, σε αυτό που αποκαλώ υβριδικά συστήματα».

Υποστήριξε ότι «αυτά τα υβριδικά συστήματα ανθρώπων και μηχανών προσφέρουν ευκαιρίες για ένα νέο είδος κοινωνικής τεχνητής νοημοσύνης. Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να ενεργεί κοινωνικά ή μπορεί επίσης να επηρεάσει πραγματικά τον κοινωνικό μας οργανισμό». Και υπογράμμισε ότι «το επιχείρημά μου είναι ότι τα υβριδικά συστήματα θα πρέπει να σέβονται την κοινωνική νόρμα, καθώς πρέπει να εργαστούμε για ένα ουτοπικό και όχι δυστοπικό μέλλον».

Επεσήμανε ακόμη ότι «η εστίασή μας στην κοινωνική προέλευση της καλοσύνης (και στις εμφανώς καλές ιδιότητες της κοινωνίας που συζητούσαμε) αναδεικνύει και κάτι άλλο: Ότι οι περισσότερες ανθρώπινες αρετές είναι κοινωνικές και προκύπτουν από την επένδυση στη ζωή των άλλων. Δεν μας ενδιαφέρει πολύ αν αγαπάτε τον εαυτό σας, αν είστε ευγενικοί με τον εαυτό σας ή απλώς είστε εσείς. Μας ενδιαφέρει αν εκδηλώνετε αυτές τις αρετές σε άλλους».

Η αρετή της κοινωνίας

Καταληκτικά έκλεισε με μια τελική ιδέα, θέτοντας τα ερωτήματα: «Τι εξηγεί τη γενική επιτυχία του είδους μας στη συμβίωση παρά όλα τα ελαττώματα και τις διαφορές μας; Πώς μπορούμε να κατανοήσουμε την καλοσύνη του κοινωνικού κόσμου παρά το κακό;».

Και απάντησε ως εξής: «Στη θεολογία, αυτό είναι γνωστό ως ζήτημα θεοκρατίας, δηλαδή πως πρέπει να δικαιωθεί ο Θεός μπροστά σε όλο το κακό στον κόσμο. Πιστεύω ότι ανάλογα μπορούμε να επικεντρωθούμε σε αυτό που ονομάζουμε «κοινωνιοκρατία», που είναι η δικαίωση της εμπιστοσύνης μας στην αρετή της κοινωνίας, παρά τις πολυάριθμες αποτυχίες της. Είναι σύμφωνη με την ιαπωνική αισθητική φιλοσοφία του wabi-sabi, αναδεικνύοντας την ελαττωματική ομορφιά των φυσικών και τεχνητών πραγμάτων».

Τόνισε ότι «δεν είναι απλώς άσκοπη αισιοδοξία. Αντίθετα, είναι μια αναγνώριση του θεμελιώδους αγαθού που βρίσκεται μέσα μας».

Και κατέληξε λέγοντας ότι «είναι δελεαστικό να βλέπεις την ανθρώπινη ιστορία ως γεμάτη άθλια δυστυχία και δυσλειτουργία. Μπορεί κανείς να διαλέξει οποιονδήποτε αιώνα ή χιλιετία και να τον βρει γεμάτο φρίκη. Υπήρχε, φυσικά, μια δραματική κλίση προς το καλύτερο, συνέβη τον 18ο αιώνα με την άφιξη του Διαφωτισμού και τις φιλοσοφικές του αξίες και τις επιστημονικές ανακαλύψεις. Η ζωή έγινε μακρύτερη, πιο πλούσια, πιο ελεύθερη και πιο ειρηνική. Αλλά δεν χρειάζεται να βασιστούμε μόνο σε τόσο πρόσφατες ιστορικές εξελίξεις για να γίνει ο κόσμος καλύτερος, αφού πιο αρχαίες και περισσότερο ισχυρές και βαθύτερες δυνάμεις δρουν, ωθώντας προς τη δημιουργία μιας καλής κοινωνίας. Εν ολίγοις, το τόξο της εξελικτικής μας ιστορίας είναι μακρύ, αλλά λυγίζει προς την καλοσύνη».

SIDE EVENTS

Το Cyprus Forum σε όλες τις επαρχίες

Μία από τις καινοτομίες του τρίτου Cyprus Forum ήταν τα side events σε Λεμεσό, Λάρνακα και Πάφο αλλά και σε κάποια άλλα σημεία στην περιοχή του Δημοτικού Θεάτρου. Στόχος μας ήταν η διασύνδεση του συνεδρίου με όλες τις επαρχίες της ελεύθερης Κύπρου, με σκοπό την προώθησή του στις αποκεντρωμένες περιοχές του νησιού.

Στα side events, τα οποία πραγματοποιήθηκαν μία εβδομάδα πριν από την έναρξη του συνεδρίου, συζητήθηκαν θέματα που αφορούσαν:

Το μέλλον των Makerspaces στην εκπαίδευση.

📍 Λάρνακα

Stella Timotheou, Primary school teacher and PhD candidate at Cyprus University of Technology
Giorgos Pallaris, Campus Director of Cyprus College (Limassol)
Dora Constantinou, Academic Dean & Head of Computing Department Ctl Eurocollege (Private Higher Education Institution in Limassol)
Discussant: Andreas Papallas, Architect, Researcher at Cyprus University of Technology

Το μέλλον της απασχόλησης.

📍 Λευκωσία

Presentations by Panayiota Constanti, DCC and Faika Deniz Pasha, Queer Cyprus
Anna Prodromou, PR, Communications & DEI Consultant; author of 'Women in Conflict Zones'
Marios Antoniou, Head of HR Alphamega Hypermarkets
Elina Kyratzi, Panayiota Kyprianou, Alphamega Hypermarkets, HR Department

Το podcasting ως μία δημοκρατική εναλλακτική λύση ενημέρωσης.

📍 Λευκωσία

Constantinos Psillides (HistoriCon)
Kemal Baykalli (Island Talks)
Discussant: Andromachi Sophocleous (UniteCyprusNow)

Basketball demonstration by Peaceplayers

📍 Λευκωσία

Τον Δείκτη Ποιότητας Ζωής Κύπρου.

📍 Λευκωσία

Demetris Hadjisofocli, Managing Director, Center for Social Innovation-CSI
Dr. Katerina Theodoridou, Director of R&D, Center for Social Innovation-CSI

Τον κανονισμό της Πράσινης Γραμμής.

📍 Λευκωσία

Opening remarks: Colin Stewart, Special Representative/Head of UNFICYP, Deputy Special Adviser to the Secretary-General on Cyprus.
Panelists:
Izzet Adiloğlu, Deputy Secretary General of Turkish Cypriot Chamber of Commerce;
Jovanna Yiouselli, Officer, Department of International Relations and Economic Diplomacy at CCCI;
Natasha Rovo, Economist, World Bank
Oya Koçak Barçın, Programme Manager, European Commission
Discussant: Nicolas Kyriakides, Executive President, Cyprus Forum

Την επίδραση του μπάσκετ στις ζωές των νέων.

📍 Πάφος

Leontios Tselepos, Round Table 7 Pafos
President, ex Board member of Cyprus
Sports Organisation
Dimitris Delichristos, Programme
Director, Atlantas Sports Academy

Τον στόχο για προώθηση επιτυχημένων νεοφυειών επιχειρήσεων στην Κύπρο.

📍 Λεμεσός

Theodoros Loukaidis, Director General
at Cyprus Research and Innovation
Foundation
Dr. Olga Shvarova, Chief Innovation
Officer at CYENS Centre of Excellence.
Dr. Marianna Prokopi - Demetriades,
Biotech innovator, Serial Entrepreneur.
George Vou, founder of
themightykitchen, and one of the initial
promoters of Startup Cyprus (tbc)
Dr. Nikolas Bakirtzis, Associate
Professor and Director of Andreas
PittasArt Characterization
Laboratories/STARC and Principal
Investigator of the ARTES project,
supported by Cyprus Seeds.
Dr. Vasos Vassiliou, Associate Professor
at the University of Cyprus, Principal
Investigator of IDS4IoT, supported by
Cyprus Seeds.
Discussant: Maria Georgiadou,
Managing Director, Cyprus Seeds

ΧΟΡΗΓΟΙ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

Knowledge Partners

Sponsors

Communication Partner

Travel & Hospitality Partners

Transportation Partner

Supporters

Under the Auspices

Organisers

Κάθε χρόνο αντλούμαι περισσότερη έμπειυση, δύναμη και όρεξη για να συνεχίσουμε την προσπάθεια μας για μία καλύτερη Κύπρο .

Αυτή η χρονιά και το Cyprus Forum 22' μας έδωσε την ώθηση να οραματιστούμε μία κοινωνία συμπερίληψης, συμμετοχικότητας και ισότητας.

Το κλειδί της επιτυχίας; Όπως κάθε χρόνο, η συλλογική δουλειά.

Σε ευχαριστούμε που έγινες μέρος αυτό του ταξιδιού!

SAVE THE DATE

CYTRANSPARENCY.TRANSP

 29-30 September 2023 Nicosia, Cyprus

www.cyprusforum.cy

**Cyprus
Forum.**
Learn more together

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Nicolas Kyriakides
Steering Committee

Andri Voutouri
Communications Team

Lydia Kollyri
Communications Team

Theodoros Assiotis
Steering Committee

Georgina Athanasiou
Steering Committee

George Isaia
Steering Committee

Thea Christoforou
Development Team

Aliye Taygun
Development Team

Luzdary Hammad-Stavrou
Steering Committee

Berk Tansel
Development Team

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Andria Demetriou
Rapporteur

Marios Roussos
Rapporteur

Myrto Zoumidou
Rapporteur

Nicoletta Kouroushi
Rapporteur

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ahmet Sözen
Conflict resolution

Alexandra Attalides
Communication, European affairs

Alexander Apostolides
Economics British High Commission

Alexia Panayiotou
Management, Organisational studies University of Cyprus

Alexis Nicolaou
Blockchain technology and applications

Anastasia Constantinou
Innovation management University of Cyprus

Andrea Solomonidou
Politics, Business, Entrepreneurship politica.io

Andreas Assiotis
Banking, Financial economics Hellenic Bank

Andreas Papadopoulos
Banking, Entrepreneurship, Education, Hellenic Bank, JA Cyprus

Anna Koukkides Procopiou
Political analyst and commentator Unlocking Female Leadership initiative

Anna Maria Zachariades
Public Relations Action Global Communications

Antigoni Solomonidou Droussiou
Journalist, Photographer Phileleftheros

Antonis Ellinas
Comparative European politics University of Cyprus

Aristos Constantine
Trade Commissioner Cyprus Embassy Trade Center in NYC

Byron Ioannou
Urban planning Frederick University

Charalambos Prountzos
Lifelong learning, Digital education Open University Cyprus
Charalambos Theopemptou
Environment, Ecology Cyprus Green Party

Charis Polycarpou
Economy, Politics AKEL

Christina Orphanidou
Machine learning, Artificial intelligence PwC Cyprus

Constantia Alexandrou
Quantum Chromodynamics

University of Cyprus	Sexual Reproductive Health and Rights, Cyprus Family Planning Association	Education, Human rights
Demetris Demetriou Digital media publisher CyprusNews Media Group	Maria Markidou Georgiadou Research commercialisation Cyprus Seeds	Sofronis Clerides Economist University of Cyprus
Demetris Leontis Sports management	Marios Dikaiaikos Innovation, Entrepreneurship C4E University of Cyprus	Stavriana Kofteros Innovation, Digital transformation Research & Innovation Foundation, DISY
Dimitrios Bourpoulas Fintech	Marios Skandalis Business ethics, Compliance Bank of Cyprus, Cyprus Integrity Forum	Stavros Zenios Finance and management Science University of Cyprus
Dorothea Pana Pediatrics, Epidemiology European University Cyprus	Maro Ftelleha Inspirational events Life Changing Ideas	Stephanie Dikaïou Phessas Human Resources Deloitte Cyprus
Elena Tanou Tourism, Entrepreneurship, Youth Nicosia Tourism Board	Melita Rolandi Strati Conference organising	Stephanie Laulhe Shaelou Justice, Rule of law UCLan Cyprus
Eliza Loucaïdou Kassianidou Innovation, Entrepreneurship Deloitte Cyprus	Menelaos Menelaou Policy, Social impact, Empowerment Youth Board of Cyprus	Thanasis Photiou Editorial director of magazines, columnist Phileleftheros
Erato Kozakou Marcoullis Foreign Affairs, Gender Equality SDSN Cyprus	Michael Sirivianos Distributed computer systems Cyprus University of Technology	Theano Kalavana Health & Leadership OPEK
George Boustras Safety, Security European University Cyprus	Monica Ioannidou Polemitis Innovation, Startups	Xenia Xenofontos Media industry Digital Tree Group
George Papageorgiou Artistic Director Nicosia International Festival	Myrtani Pieri Molecular biology University of Nicosia	Yiasemina Karagiorgi Education
Haridimos Tsoukas Public administration University of Cyprus	Natassa Frederickou Education Frederick University	
Haris Kakoullis Assurance KPMG Cyprus, AmCham Cyprus	Omiros Pissarides Investment Services PwC Cyprus	
Ioannides Tirkides Economist Bank of Cyprus	Panayiotis Sentonas Politics Deputy Government Spokesman	
Katerina Kaouri Science engagement Cardiff University, SciCo Cyprus	Pantelis Sklias International Political Economy Neapolis University Pafos	
Katerina Kyriakou Computer Science Pafos Municipality	Paul Koronis Digital and brand strategist	
Loucia Constantinou Education	Rena Choplarou	
Maria Epaminonda		

Find us:
cyprusforum.cy

Tag us:
[#CYPRUSFORUM](https://twitter.com/CYPRUSFORUM)

Contact us:
contact@cyprusforum.cy

oxygono.
learn more together

DELPHI
ECONOMIC
FORUM